



รายงาน

การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดีย

อย่างเป็นทางการ

ของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

นำโดย

นายชัย ชิดชอบ

ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามคำเชิญของประธานโลกสภา

ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒



จัดทำโดย

นายอนุกรม บำรุงผล

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖

เลขาธิการคณะ

กลุ่มงานพิธีการทูต

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



รายงาน

การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดี้อย่างเป็นทางการ

ของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

นำโดย

นายชัย ชิดชอบ

ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามคำเชิญของประธานโลกสภา

ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

จัดทำโดย

นายธนูคม บำรุงผล

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖

เลขานุการคณะ

กลุ่มงานพิธีการทูต

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะผู้แทนรัฐสภาไทย	1
กำหนดการเดินทาง	4
กำหนดการเยือน	5
ภูมิหลังและความเป็นมาของการเยือน	8
วัตถุประสงค์ของการเยือน	11
แผนที่ประเทศอินเดีย	12
ข้อมูลทั่วไปประเทศอินเดีย	13
นโยบายรัฐบาลอินเดียชุดปัจจุบัน	19
ความสัมพันธ์ไทย – อินเดีย	24
การเมืองการปกครองของอินเดีย	41
รัฐสภาอินเดีย	45
ความสัมพันธ์ด้านรัฐสภาไทย – อินเดีย	49
กลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย – อินเดีย	51
ประวัติบุคคลสำคัญของอินเดีย	
- ประธานาธิบดีอินเดีย	53
- นายกรัฐมนตรีอินเดีย	55
- ประธานโลกสภา	57
- ประธานราชยสภา	59
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร	61
ข้อมูลอาคารรัฐสภาอินเดีย	62
ข้อมูลสภานิติบัญญัติรัฐพิหาร	64
เมืองและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของอินเดีย	65
สถานที่ที่น่าสนใจในกรุงนิวเดลี	69
ข้อมูลเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับอินเดีย	77
ข้อควรรู้เกี่ยวกับอินเดีย	78
ข้อมูลโรงแรมที่พัก	80
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี	81
บันทึกกิจกรรมของคณะฯ ในแต่ละวันระหว่างการเดินทางเยือนอินเดีย	82
สรุปประเมินการรับรองของฝ่ายอินเดีย	112
สรุปรายงานด้านการเงิน	115
ภาคผนวก	117
รายการเอกสารภาคผนวก	118

องค์ประกอบคณะผู้แทนรัฐสภาไทย



๑. นายชัย ชิดชอบ
- ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร
 - หัวหน้าคณะ



๒. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ
- รองประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล
 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์



๓. หม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รังสิต
- ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - อินเดีย
 - สมาชิกวุฒิสภา



๔. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ ฟื้นแสน
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคเพื่อไทย
 - กรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - อินเดีย



๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรยศ ราอิมมูลา
- รองประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย - อินเดีย
 - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคประชาธิปัตย์



๖. นายเจตน์ ศิรธรานนท์
- สมาชิกวุฒิสภา



๗. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร



๘. นางสาวกณวรรณ เลาชัยววรรณ
- ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา



๙. นายปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล
- ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา
- ผู้ติดตามประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย – อินเดีย



๑๐. พลตำรวจตรี เพิ่มพูน ชิดชอบ
- ผู้บังคับการ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมืองกรุงเทพมหานคร
- นายตำรวจติดตามประธานรัฐสภา



๑๑. นางนาที รัชกิจประการ
- เลขานุการประธานรัฐสภา



๑๒. นายอภิชาติ คำทอง
- ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร



๑๓. นายธนูคม บำรุงผล
- เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- เลขานุการคณะฯ



๑๔. นางรณัตถ์ ชาบุนมี
- ผู้สื่อข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕



๑๕. นายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ
- ช่างภาพ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕



กำหนดการเดินทาง
ของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

นำโดย

นายชัย ชิดชอบ

ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร
ในโอกาสการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินโดนีเซียอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

เส้นทาง : กรุงเทพฯ - คยา - พาราณสี - นิวเดลี - กรุงเทพฯ

เที่ยวไป

วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

ออกจาก	กรุงเทพฯ	เวลา	๑๒.๑๐	นาฬิกา	TG ๘๘๒๐ (สายการบินไทย)
ถึง	คยา	เวลา	๑๔.๐๐	นาฬิกา	(ใช้เวลาเดินทาง ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที)

วันเสาร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒

ออกจาก	คยา	เวลา	๑๔.๔๕	นาฬิกา	TG ๘๘๒๑ (สายการบินไทย)
ถึง	พาราณสี	เวลา	๑๕.๓๕	นาฬิกา	(ใช้เวลาเดินทาง ๕๐ นาที)

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

ออกจาก	พาราณสี	เวลา	๑๓.๔๐	นาฬิกา	IT ๓๓๖ (สายการบินคิงฟิชเชอร์ แอร์ไลน์)
ถึง	นิวเดลี	เวลา	๑๕.๐๐	นาฬิกา	(ใช้เวลาเดินทาง ๑ ชั่วโมง ๒๐ นาที)

เที่ยวกลับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

ออกจาก	นิวเดลี	เวลา	๐๐.๐๕	นาฬิกา	TG ๓๑๖ (สายการบินไทย)
ถึง	กรุงเทพฯ	เวลา	๐๕.๓๕	นาฬิกา	(ใช้เวลาเดินทาง ๔ ชั่วโมง)

กำหนดการ
เยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการ
ของผู้แทนรัฐสภาไทย
นำโดย
นายชัย ชิดชอบ
ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร
ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

.....

วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

- | | | |
|------------|----------|--|
| เวลา ๑๐.๐๐ | นาฬิกา | - คณะพร้อมกัน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อาคารผู้โดยสารขาออก ชั้น ๔ ประตูทางเข้าหมายเลข ๒ เคาน์เตอร์ C ของสายการบินไทย |
| เวลา ๑๒.๑๐ | นาฬิกา | - ออกเดินทางจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิไปยังเมืองคยาโดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๘๘๒๐ |
| เวลา ๑๔.๐๐ | นาฬิกา | - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติเมืองคยา
- ออกเดินทางไปยังโรงแรม Royal Residency |
| | ช่วงบ่าย | - เยี่ยมชมสังเวชนียสถานเมืองคยา นมัสการองค์พระมหาเจดีย์พุทธคยา
สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์ นมัสการพระพุทธรูปเมตตา และพระแท่นวัชรอาสน์
- เดินทางไปยังวัดไทยพุทธคยา พร้อมทั้ง เข้านมัสการพระราชโพธิวิเทศ
เจ้าอาวาส และหัวหน้าพระธรรมทูตไทยสายประเทศอินเดีย |
| เวลา ๑๙.๐๐ | นาฬิกา | - พบปะหารือกับ Shri U. N. Chaudhury ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร ณ โรงแรม Royal Residency Hotel |
| เวลา ๒๐.๐๐ | นาฬิกา | - ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะ ณ โรงแรม Royal Residency
- พักค้างคืนที่เมืองคยา ณ โรงแรม Royal Residency Hotel |

วันเสาร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒

- | | | |
|------------|----------|--|
| | ช่วงเช้า | - ออกเดินทางไปยังเมืองนาลันดา
- เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยสงฆ์นาลันดา และวัดไทยนาลันดา |
| เวลา ๑๔.๔๕ | นาฬิกา | - ออกเดินทางไปยังเมืองพาราณสีโดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๘๘๒๑ |
| เวลา ๑๕.๓๕ | นาฬิกา | - เดินทางถึงท่าอากาศยานเมืองพาราณสี |
| | ช่วงเย็น | - เข้าร่วมสังเอดการณ์พิธีบูชาพระแม่คงคา Aarti ณ ท่าเรือ Dashashwamedha Ghat บริเวณริมฝั่งแม่น้ำคงคา
- พักค้างคืนที่เมืองพาราณสี ณ โรงแรม Ramada Plaza, JHV Varanasi |

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

ช่วงเช้า		- ออกเดินทางไปยังตำบลสารนาถ (ห่างจากตัวเมืองพาราณสีประมาณ ๗ กิโลเมตร) จากนั้น เข้ากราบนมัสการพระครูสรวิชัย ศาสนรังสีภิกขุ เจ้าอาวาส วัดมฤคทายวันมหาวิหาร หรือวัดไทยสารนาถ
		- สักการะธัมเมกขสถูป ซึ่งเป็นสถานที่แสดงปฐมเทศนาของพระพุทธเจ้า
		- ชมเสาจารึกหัวสิงห์ของพระเจ้าอโศก ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ตำบลสารนาถ
		- เดินทางไปยังวัดมูลคันธกุฎีวิหาร
เวลา ๑๓.๔๐	นาฬิกา	- ออกเดินทางไปยังกรุงนิวเดลีโดยเครื่องบินของสายการบิน Kingfisher เที่ยวบินที่ IT ๓๓๖
เวลา ๑๕.๐๐	นาฬิกา	- เดินทางถึงกรุงนิวเดลี
ช่วงเย็น		- เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และพิพิธภัณฑ์มหาตมะ คานธี
เวลา ๑๙.๓๐	นาฬิกา	- นายกฤต ไกรจิตติ เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ
		- พักค้างคืนที่กรุงนิวเดลี (ที่พัก: โรงแรม ITC, Maurya, New Delhi)

วันจันทร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

ช่วงเช้า		- เยี่ยมชมสังสัทภวัน หรือ อาคารรัฐสภาอินเดีย
เวลา ๑๒.๓๐	นาฬิกา	- ประธานรัฐสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ข้าราชการ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี (สถานที่: ห้องอาหารจีน โรงแรม Oberoi)
บ่าย		- ออกเดินทางไป Qutab Minar หรือหอแห่งชัยชนะ
เวลา ๑๙.๐๐	นาฬิกา	- เข้าเยี่ยมคารวะนางเมธา กุมาร (Smt. Meira Kumar) ประธานโลกสภา ณ อาคารหอสมุด รัฐสภาอินเดีย
เวลา ๑๙.๓๐	นาฬิกา	- ประธานโลกสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานรัฐสภา และคณะ ณ Banquet Hall
		- พักค้างคืนที่กรุงนิวเดลี (ที่พัก: โรงแรม ITC, Maurya, New Delhi)

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒

เช้า		- ออกเดินทางไปยังรัฐสภาอินเดียเพื่อเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมราชยสภา
เวลา ๑๑.๔๕	นาฬิกา	- ประธานรัฐสภาให้สัมภาษณ์แก่สถานีวิทยุโทรทัศน์โลกสภา(LSTV) ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยฯ
เวลา ๑๒.๓๐	นาฬิกา	- ประธานรัฐสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันตอบแทนประธานโลกสภา ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยฯ
เวลา ๑๔.๐๐	นาฬิกา	- ออกเดินทางโดยรถยนต์จากกรุงนิวเดลีไปยังเมืองอัครา
เวลา ๑๗.๓๐	นาฬิกา	- เดินทางถึงเมืองอัครา
		- พักค้างคืนที่เมืองอัครา (ที่พัก: โรงแรม ITC, Mughal, Agra)

วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖

- ช่วงเช้า - เยี่ยมชมทัชมาฮาล
- ช่วงบ่าย - เยี่ยมชมป้อมอัครา (Agra Fort)
- เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา - ออกเดินทางโดยรถยนต์จากเมืองอัครากลับกรุงนิวเดลี
- เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา - เดินทางถึงกรุงนิวเดลี
- เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖

- เวลา ๐๐.๐๕ นาฬิกา - ประธานรัฐสภาและคณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี
กลับประเทศไทย โดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๓๑๖
- เวลา ๐๕.๓๕ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิโดยสวัสดิภาพ

.....

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

กลุ่มงานพิธีการทูต

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๔๐, ๓๑๕๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๗๔, ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๗๕

ภูมิหลังและความเป็นมาของการเยือน

1. การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียในครั้งนี้ ได้ริเริ่มขึ้นจากดำริของประธานรัฐสภาที่ต้องการกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคีระหว่างรัฐสภาไทยและอินเดีย หลังจากที่ได้อ่างวั้นจากการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยือนในระดับประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติไปเป็นเวลานาน โดยครั้งสุดท้ายที่ฝ่ายไทยได้เดินทางไปเยือนอินเดีย คือ การเดินทางเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการของนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานรัฐสภาและคณะ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2547 ในขณะที่ฝ่ายอินเดีย ได้อ่างวั้นจากการเดินทางเยือนประเทศไทยกว่า 12 ปี โดยการเยือนครั้งสุดท้าย คือ การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนาย Purno Agitok Sangma ประธานโลกสภา และคณะ รวม 11 คน ในเดือนพฤศจิกายน 2540 การเดินทางไปเยือนอินเดียในครั้งนี้ ประธานรัฐสภามีความมุ่งหวังที่จะเชิญให้ประธานโลกสภา ซึ่งปัจจุบันคือนางเมธา กุมาร (Smt. Meira Kumar) เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการด้วยตนเอง

นอกจากนี้ การเดินทางไปเยือนอินเดียครั้งนี้มีจุดประสงค์อีกประการหนึ่ง เพื่อเชิญชวนให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยอินเดีย-ไทย เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีระหว่างรัฐสภาทั้งสองให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เนื่องจากฝ่ายไทยได้มีการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ตั้งแต่ปี 2551 และกำลังอยู่ระหว่างรอฝ่ายอินเดียจัดตั้งคู่กลุ่ม ตลอดจน เพื่อเชิญให้ประธานโลกสภาและคณะผู้แทนจากรัฐสภาอินเดียเดินทางมาร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพรัฐสภา หรือ IPU ครั้งที่ 122 ซึ่งรัฐสภาไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ระหว่างวันที่ 27 มีนาคม - 1 เมษายน 2553 ณ กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ในเบื้องต้น ประธานรัฐสภาได้มีดำริให้กำหนดช่วงวันเดินทางเป็นช่วงกลางเดือนธันวาคม 2552

2. ในกรณีนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 2 หน่วยงานได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ (หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ สผ 0011/13128 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2552) และสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย (หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ No. 0011/13215 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2552) ดังปรากฏสำเนาของหนังสือทั้ง 2 ฉบับ ในภาคผนวก

3. ต่อมาประธานรัฐสภาได้มีดำริให้เปลี่ยนแปลงช่วงวันในการเดินทาง เนื่องจาก มีภารกิจสำคัญที่ประเทศไทยในช่วงวันที่ 19 - 20 ธันวาคม 2552 ซึ่งสำนักงานเลขาธิการฯ ได้มีหนังสือ 2 ฉบับ ถึงกระทรวงการต่างประเทศ (ด่วน ที่ สผ 0011/14675 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552) และถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย (หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ No. 0011/14722 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2552) เพื่อประสานแจ้งเปลี่ยนแปลงกำหนดช่วงวันเดินทางตามดำริของประธานรัฐสภา

4. จากนั้น ฝ่ายอินเดียได้มีหนังสือแจ้งตอบมาในเรื่องนี้ ผ่านหนังสือสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ No. BAN/POL/121/10/09 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2552 ว่าจากที่ฝ่ายไทยได้เสนอกำหนดช่วงวันในการเยือน เป็นช่วงวันที่ 15 - 20 ธันวาคม 2552 นั้น ฝ่ายอินเดียไม่สะดวกให้การต้อนรับในช่วงวันดังกล่าว และได้เสนอกำหนดช่วงวันสำหรับการเยือนใหม่ให้ฝ่ายไทยพิจารณา ได้แก่ ช่วงวันที่ 20 - 23 ธันวาคม 2552 และต้องการทราบว่าช่วงวันใหม่ดังกล่าวสะดวกสำหรับฝ่ายไทยหรือไม่ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือตอบกลับไปยังสถานเอกอัครราชทูตฯ (หนังสือสำนักงานฯ ที่ No.

0011/15339 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2552) ว่าฝ่ายไทยไม่ขัดข้องในกำหนดช่วงวันใหม่สำหรับการเยือนที่ฝ่ายอินเดียได้เสนอมา และแสดงความจำนงให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาจัดกำหนดการนัดหมายให้คณะฯ ได้เข้าเยี่ยมชมการระและพบปะกับบุคคลสำคัญของฝ่ายอินเดีย ซึ่งประกอบด้วย ประธานาธิบดีอินเดีย นายกรัฐมนตรีอินเดีย ประธานโลกสภา และประธานราชยสภา พร้อมทั้ง ขอให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาจัดกำหนดการให้คณะฯ ได้มีโอกาสไปเยือนสถานที่สำคัญทางด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของอินเดียในระหว่างการเยือนด้วย

5. กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือประสานงานมายังสำนักงานฯ (หนังสือที่ กต 1402/2042 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2552) แจ้งความคืบหน้าของการประสานงานการเยือนอินเดียของประธานรัฐสภา โดยแจ้งฝ่ายอินเดียยินดีให้การต้อนรับประธานรัฐสภาและคณะในฐานะแขกอย่างเป็นทางการของโลกสภา ระหว่างวันที่ 18 – 23 ธันวาคม 2552 และยังได้แจ้งว่ากำหนดการพบปะกับนางเมธา กุมาร ประธานโลกสภาจะมีขึ้นในวันที่ 21 ธันวาคม 2552 สำหรับกำหนดการนัดหมายพบปะบุคคลสำคัญอื่นๆ ของฝ่ายอินเดียกำลังอยู่ระหว่างรอการยืนยันนัดหมาย นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศยังได้แจ้งว่า ในหลักการ ฝ่ายอินเดียจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านที่พัก ให้กับคณะฯ ในจำนวน 12 คน ตลอดการเยือน โดยไม่รวมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและผู้ติดตาม สำหรับรายละเอียดด้านอื่นๆ อาทิ การจราจร และเจ้าหน้าที่ติดตามคณะของฝ่ายอินเดีย ทางกระทรวงการต่างประเทศจะได้ประสานงานเพิ่มเติมเข้ามาอีกครั้งในโอกาสแรก

6. สำนักงานฯ ได้รับหนังสือจากกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 1402/2076 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2552 แจ้งความคืบหน้าล่าสุดของการประสานงานการเยือนอินเดียของประธานรัฐสภา โดยรายงานว่าฝ่ายอินเดียตกลงรับคณะฯ เป็นแขกอย่างเป็นทางการของโลกสภาตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ในอินเดีย ระหว่างวันที่ 18 – 23 ธันวาคม 2552 พร้อมทั้ง ได้นำส่งสำเนาหนังสือเชิญเยือนอย่างเป็นทางการจากประธานโลกสภา ถึงประธานรัฐสภา ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2552 พร้อมกันนั้น ได้แจ้งรายละเอียดของการให้การรับรองในด้านต่างๆ ที่ฝ่ายประเทศเจ้าภาพจะจัดให้กับคณะฯ ซึ่งประกอบด้วย ด้านโรงแรมที่พัก ด้านยานพาหนะ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ รวมถึง รถตำรวจนำ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีการติดตามคณะฯ

นอกจากนี้ ในหนังสือดังกล่าวของกระทรวงการต่างประเทศ ได้แจ้งกำหนดการทางการที่ฝ่ายอินเดียจัดให้คณะฯ ในวันที่ 21 ธันวาคม 2552 ซึ่งคณะฯ จะได้เข้าสังเกตการณ์การประชุมของโลกสภา และราชยสภา จากนั้น เข้าพบปะหารือกับประธานโลกสภา พร้อมทั้ง ร่วมงานเลี้ยงอาหารค่ำที่ประธานโลกสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ ในช่วงค่ำ สุดท้าย กระทรวงฯ ได้แจ้งว่าฝ่ายอินเดียจะจัดให้คณะฯ ได้เยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่างๆ ในกรุงนิวเดลี อาทิ สุสานหุมาเยน กุ๊ตัมมินาร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และพิพิธภัณฑ์มหาตมะคานธี เป็นต้น

7. สำนักงานฯ ได้ดำเนินการส่งหนังสือตอบรับคำเชิญเยือนของประธานโลกสภา ที่ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนาม (หนังสือเลขที่ No. 0011/15839 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2552) ไปยังประธานโลกสภา ผ่านหนังสือจากสำนักงานฯ (ที่ สผ 0011/16143 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2552) ที่มีถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำส่งหนังสือตอบรับคำเชิญดังกล่าวไปยังบุคคลสำคัญผู้รับ

อนึ่ง นายชินวรณ์ บุญเกียรติ ประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งประธานรัฐสภา ได้อนุมัติให้ร่วมเดินทางไปเยือนอินเดียพร้อมกับคณะฯ ในครั้งนี้ ได้แจ้งของดเดินทาง เนื่องจากติดภารกิจ สำคัญ และประธานรัฐสภาได้อนุมัติให้นายวิรัตน์ กัลยาศิรี รองประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วม รัฐบาล เป็นผู้ร่วมคณะเดินทางแทนนายชินวรณ์ฯ

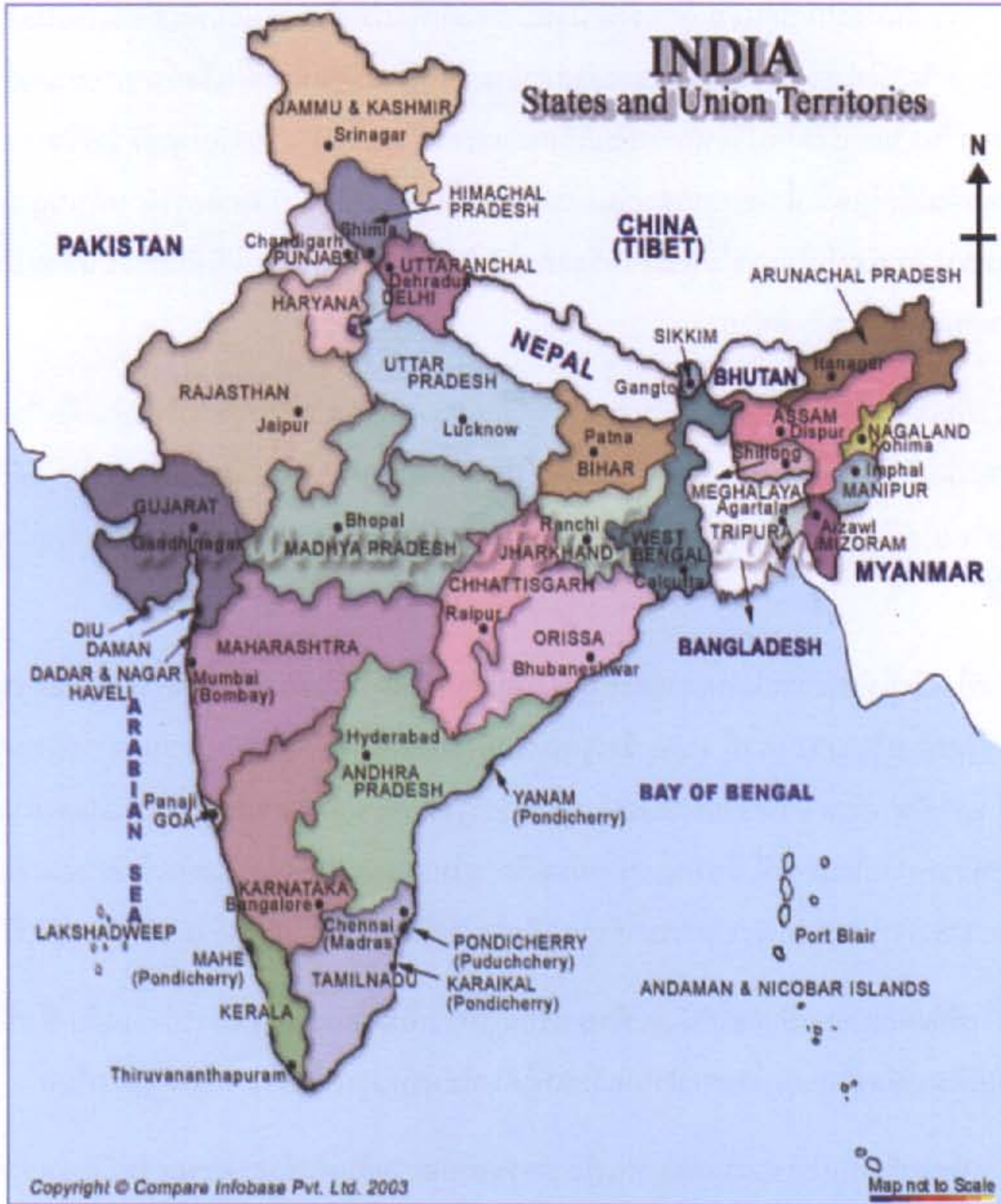
หมายเหตุ : * ดูรายละเอียดของเอกสารตามที่ระบุไว้และอ้างอิงถึงได้ในภาคผนวก

วัตถุประสงค์ของการเยือน

๑. การเดินทางไปเยือนอินเดียครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ และเสริมสร้างความร่วมมือในกรอบทวิภาคีระหว่างรัฐสภาไทยและรัฐสภาอินเดียให้ใกล้ชิดแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ภายหลังจากที่ทั้งสองฝ่ายได้วางเว้นจากการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยือนในระดับสูงของผู้นำฝ่ายนิติบัญญัติมาเป็นเวลากว่า ๕ ปี การเยือนอินเดียในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการเดินทางไปเยือนอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของประธานโลกสภาแล้ว ยังเป็นโอกาสให้ประธานรัฐสภาได้เชิญประธานโลกสภาให้เดินทางมาเยือนประเทศไทย เพื่อเป็นการตอบแทนในอนาคตด้วย
๒. เพื่อเชิญชวนให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยอินเดีย-ไทย เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีระหว่างรัฐสภาทั้งสองให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เนื่องจากฝ่ายไทยได้มีการริเริ่มจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ และกำลังอยู่ระหว่างรอฝ่ายอินเดียจัดตั้งคู่กลุ่ม
๓. เพื่อเชิญให้ประธานโลกสภาและคณะผู้แทนจากรัฐสภาอินเดียเดินทางมาร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพรัฐสภา หรือ IPU ครั้งที่ ๑๒๒ ซึ่งรัฐสภาไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๓ นอกจากรัฐสภาจะขอความสนับสนุนจากอินเดียในการประชุมครั้งนี้แล้ว ระหว่างการเยือนครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่ฝ่ายไทยจะแสดงท่าทีสนับสนุนรัฐสภาอินเดียซึ่งจะทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APG) ในการประชุมครั้งนี้ด้วย
๔. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับระบบงานรัฐสภาของอินเดีย ซึ่งเป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยจะนำบทเรียนที่ได้มาช่วยปรับปรุงการทำงานของรัฐสภาไทย
๕. เพื่อหารือกับประธานโลกสภาในเรื่องการขยายความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาของไทยและอินเดีย โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานที่ใกล้ชิดระหว่างสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของทั้งสองฝ่าย โดยใช้กลไกการแลกเปลี่ยนการเยือนและการศึกษาดูงานทั้งในระดับสมาชิกรัฐสภา และในระดับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

แผนที่

สาธารณรัฐอินเดีย



สาธารณรัฐอินเดีย
The Republic of India

ข้อมูลทั่วไป
ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ ทิศเหนือติดกับจีน เนปาล และภูฏาน
ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับปากีสถาน ทิศตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออก
เฉียงใต้ติดกับมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับพม่า
ทิศตะวันออกติดกับบังกลาเทศ

พื้นที่

๓,๒๘๗,๕๙๐ ตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับ ๗ ของโลก

เมืองหลวง

กรุงนิวเดลี (New Delhi)

ประชากร

๑.๑๓ พันล้านคน (มากเป็นอันดับ ๒ ของโลก)

ภูมิอากาศ

มีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างมาก เนื่องจากมีพื้นที่กว้างใหญ่
ตอนเหนืออยู่ในเขตหนาว ขณะที่ตอนใต้อยู่ในเขตร้อน ทางเหนือมีแม่น้ำ
สายใหญ่ไหลผ่าน คือ แม่น้ำสินธุและคงคา จึงอุดมสมบูรณ์กว่าตอนใต้
ซึ่งมีแต่แม่น้ำสายสั้นๆ จุดภูมิเฉลี่ยในที่ราบช่วงฤดูร้อน ประมาณ ๓๕ องศา
เซลเซียส และฤดูหนาว ประมาณ ๑๐ องศาเซลเซียส

ภาษา

ภาษาฮินดีเป็นภาษาที่ใช้โดยประชาชนส่วนใหญ่ ภาษาอังกฤษเป็นภาษา
ที่ใช้ในวงราชการและธุรกิจ นอกจากนั้น ยังมีภาษาท้องถิ่นอีกนับร้อยภาษา
แต่ที่ใช้กันมากมี ๑๕ ภาษา อาทิ อูรดู เบลูกู เบงกาลี ทมิฬ และปัญจาบี

ศาสนา

ฮินดู ร้อยละ ๘๑.๓ มุสลิม ร้อยละ ๑๒ คริสต์ ร้อยละ ๒.๓ ซิกข์ ร้อยละ ๑.๙
อื่นๆ (พุทธและเชน) ร้อยละ ๒.๕

วันชาติ

วันที่ ๒๖ มกราคม (Republic Day)

หน่วยเงินตรา

รูปี (Rupee) อัตราแลกเปลี่ยน ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๔๗.๘๕ รูปี
(๑ รูปี เท่ากับ ๐.๗๑ บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

๑,๒๓๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๑)

รายได้ประชาชาติต่อหัว

๒,๙๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๒)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ร้อยละ ๗.๓ (ปี ๒๕๕๑)

ระบอบการปกครอง

สาธารณรัฐ (Federal Republic) อำนาจอการปกครองแบ่งเป็น ๒๘ รัฐ และ
ดินแดนสหภาพ (Union Territories) อีก ๗ เขต แยกศาสนาออกจากการเมือง
(secular state) โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ
นางประติภา ปาทิล (Pratibha Patil) เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม

๒๕๕๐ และนายมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh) ดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ (เป็นสมัยที่ ๒)

นโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบัน

๑. การเมืองการปกครอง

ผลการเลือกตั้งสมาชิกโลกสภา (สภาผู้แทนราษฎร) ครั้งที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน-๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปรากฏว่า พรรคคองเกรสและพันธมิตร (United Progressive Alliances-UPA*) นำโดยนางซอนญา คานธี (Sonia Gandhi) และจัดตั้งรัฐบาล โดยมีนายมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh) เป็นนายกรัฐมนตรี ขณะการเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ส่งผลให้พรรคคองเกรสสามารถเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ของอินเดีย โดยมีเสียงสนับสนุน ๓๒๒ เสียง จาก ๕๔๓ เสียงในโลกสภา และนายมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh) ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นสมัยที่สอง

นางประติภา ปาทิล (Pratibha Patil) ประธานาธิบดี ได้กล่าวสุนทรพจน์แถลงนโยบายการบริหารประเทศของรัฐบาลชุดใหม่ต่อสภาทั้งสองเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ โดยสรุป คือ (๑) การกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการผลิต การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การปฏิรูปภาคการเงิน รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในสาขาพลังงาน ทางรถไฟ ถนน และการบิน (๒) การเพิ่มความเข้มงวดกับมาตรการรักษาความมั่นคงภายในและการคงไว้ซึ่งความเป็นเอกภาพของสังคมต่างศาสนา (๓) การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสร้างงาน/สวัสดิการในชนบทซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ (๔) การปฏิรูปภาครัฐ (๕) การสานต่อนโยบายความมั่นคงทางพลังงานและการป้องกันสิ่งแวดล้อม และ (๖) การดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์กับประชาคมโลก นโยบายดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับคำกล่าวของนาย Manmohan Singh ซึ่งได้เน้นย้ำการพัฒนาอินเดียเพื่อให้มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจถึงร้อยละ ๘-๙ ให้ได้ แม้อินเดียจะต้องเผชิญกับสภาวะเศรษฐกิจโลกซึ่งถดถอยลง ตลอดจนการย้ายโครงการเพื่อการพัฒนาทางสังคม ทั้งด้านการจ้างงาน การศึกษา และการสาธารณสุข

ในการแถลงงบประมาณของรัฐบาลเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ รัฐบาลได้เน้นการเพิ่มงบประมาณในโครงการสำหรับการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนระดับรากหญ้าเป็นหลัก อาทิ โครงการประกันตำแหน่งงานในชนบท การเพิ่มวงเงินกู้ยืมด้านการเกษตร ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการปฏิรูปเศรษฐกิจและการส่งเสริมแบ่งปันหุ้นส่วนให้ภาคเอกชนในกิจการของรัฐบาลตามที่ได้ตั้งใจไว้ อันอาจจะสืบเนื่องมาจากปัจจัยทั้งภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลกและการประนีประนอมนโยบายกับ

* ประกอบด้วยพรรคคองเกรส พรรค Tnnamul Congress, Dravida Munnetra Kazhagam (DMK), Nationalist Congress Party (NCP), National Conference, Jharkhand Mukh Morcha, Indian Union Muslim League, Kerala Congress, All India Majlis-e-Ittehadul Muslimeen, Viduthala Chiruthaigal Kalchi และ Republican Party of India (Athvale) และได้รับเสียงสนับสนุนเพิ่มเติมจากพรรค Bahujan Samaj Party (BSP) และพรรค Rashtriya Janata Dal (RJD) ซึ่งประสงค์จะให้การสนับสนุนรัฐบาลโดยไม่ขอเข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาล

พรรคการเมืองรัฐบาล ตลอดจนเพื่อการรักษาฐานเสียงของกลุ่มรากหญ้าที่ทำให้พรรคองเกรสได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งที่ผ่านมา

รัฐบาลชุดปัจจุบันถือได้ว่ามีเสถียรภาพและน่าจะทำให้การบริหารนโยบายในด้านต่างๆ มีความต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งของพรรคองเกรส โดยเฉพาะในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่อินเดียต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่ชะงักงันและถดถอย รวมถึงความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างอินเดียกับปากีสถาน ตลอดจนปัญหาเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียใต้ที่เกิดขึ้น

๒. เศรษฐกิจและสังคม

๒.๑ รักษาการอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการคงไว้ซึ่งมาตรการในการบริหารจัดการเพื่อลดผลกระทบจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจโลก โดยมุ่งเน้นสาขาที่ได้รับผลกระทบมาก เช่น SMEs การส่งออกสิ่งทอ โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น การบริหารภาคการเงินอย่างรอบคอบ ตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ

๒.๒ ปรับปรุงโครงการด้านการจ้างงาน การศึกษา สาธารณสุข และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท

๒.๓ ส่งเสริมสวัสดิการสำหรับสตรี เด็ก เยาวชน ชนชั้นวรรณะต่ำ ชนกลุ่มน้อย คนพิการ และผู้สูงอายุ

๒.๔ การริเริ่มและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ อาทิ รถไฟ ทางหลวง ท่าอากาศยาน ท่าเรือ โดยให้ความสำคัญพิเศษต่อการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและรัฐจัมมูร์แคชเมียร์

๒.๕ ให้ความสำคัญกับประเด็นความมั่นคงทางพลังงานและการป้องกันสิ่งแวดล้อม นโยบายทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดนี้ยังคงความต่อเนื่องโดยเน้นเรื่องการปฏิรูปเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นภารกิจหลักควบคู่ไปกับการปฏิรูปการบริหารราชการ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานและผลประโยชน์ตกถึงประชาชนที่ยากจนห่างไกลในชนบทอย่างแท้จริง โดยรัฐบาลชุดใหม่ของอินเดียประกาศว่าจะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภายใน ๑๐๐ วันนับจากวันเข้ารับหน้าที่อีกด้วย ทั้งนี้ การบริหารนโยบายโดยเฉพาะการปฏิรูปเศรษฐกิจน่าจะดำเนินไปได้โดยสะดวก เนื่องจากไม่มีพรรคฝ่ายซ้าย (พรรคคอมมิวนิสต์อินเดีย) ยับยั้งหรือต่อต้านการปฏิรูปเศรษฐกิจอันเคยเป็นปัจจัยที่ทำให้การปฏิรูปเศรษฐกิจในบางสาขาชะงักงันจากการบริหารงานของรัฐบาลในสมัยที่ผ่านมา

๓. นโยบายต่างประเทศ

นายเอส เอ็ม กฤษณะ (S.M. Krishna) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดียในรัฐบาลชุดปัจจุบัน ได้มีแถลงการณ์ในโอกาสเข้ารับหน้าที่ สรุปสาระสำคัญได้ว่า ยังคงยึดนโยบายต่างประเทศตามทิศทางเดิม โดยให้ความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นลำดับแรก (neighborhood diplomacy) การให้ความสำคัญกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับสหรัฐฯ ยุโรป เอเชียตะวันออก

และอาเซียน (Look East Policy) ตลอดจน การกระชับความสัมพันธ์กับประเทศที่เป็นพันธมิตรดั้งเดิม และมีความผูกพันทางประวัติศาสตร์ เช่น รัสเซียและตะวันออกกลาง การส่งเสริมความร่วมมือกับมิตรประเทศใหม่ๆ เช่น แอฟริกา ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

ในช่วงที่ผ่านมา อินเดียได้รับการจับตามองจากมหาอำนาจในภูมิภาคและมหาอำนาจของโลก เนื่องจากอินเดียมีบทบาทที่ชัดเจนมากขึ้นในการนำประเทศไปสู่การเป็นมหาอำนาจของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมีจุดยืนการดำเนินนโยบายต่างประเทศเป็นของตนเอง ส่งเสริมค่านิยม Multilateralism และ Multi-polar World มีบทบาทสำคัญในกลุ่ม NAM และ G๗๗ นอกจากนี้ ยังเป็นตัวแทนของประเทศกำลังพัฒนาที่มีบทบาทแข็งขันในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ อาทิ UN G๘ G๒๐ เป็นต้น รวมทั้งรณรงค์เพื่อการเป็นสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ปัจจัยเด่นที่หนุนการเป็นมหาอำนาจ คือ การมีประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลกและมีความเข้มแข็ง มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาก มีทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เป็นกระบอกเสียงให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาในหลายโอกาส ประเทศต่างๆ รวมทั้ง สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ จึงเร่งกระชับหรือฟื้นฟูความสัมพันธ์กับอินเดียเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและเพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ปัจจุบัน

๔. การปฏิรูปเศรษฐกิจ

อินเดียเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้ต่ำ ประชากรกว่าร้อยละ ๖๐ ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปัญหาความยากจนและการว่างงานเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากการปิดประเทศและดำเนินนโยบายปกป้องอุตสาหกรรมภายในมานาน อย่างไรก็ตาม อินเดียเริ่มเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ เมื่อปี ๒๕๓๔ เนื่องจากต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง จุดเปลี่ยนที่สำคัญ คือ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจซึ่งส่งผลให้มีการลงทุนจากต่างชาติในกิจการด้านไฟฟ้า พลังงาน และอุตสาหกรรมต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีการเปิดเสรีด้านโทรคมนาคมและการสื่อสารในปี ๒๕๔๓ ทำให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของอินเดียดีขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน อินเดียอยู่ในสถานะตลาดใหม่ที่ได้รับความสนใจอย่างยิ่งจากนานาชาติ

ปัจจุบัน อินเดียมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของเอเชีย รองจากจีนและญี่ปุ่น และเป็นอันดับที่ ๑๒ ของโลก เศรษฐกิจของอินเดียเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง โดยภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการยังเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก อินเดียมีเงินทุนสำรองต่างประเทศสูงถึง ๒๕๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินลงทุนต่างชาติ ถึงกว่า ๒๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๑)

อินเดียมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๘ และยังคงมีเสถียรภาพ แม้จะเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจโลก (ร้อยละ ๗.๓ ในปี ๒๕๕๑) ทั้งนี้ นายประนาบ มุขซี (Pranab Mukherjee) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศกระตุ้นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภายใน ๑๐๐ วัน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มเงินรายได้จากภาษีในอนาคต อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอินเดียตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาภาคเกษตรและสังคม และภารกิจที่ท้าทายของรัฐบาล คือ การดำเนินการตามนโยบายที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียง ได้แก่ การกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่ประชาชนระดับรากหญ้าและทุกภาคส่วนของสังคม การรักษาระดับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้

ต่อเนื่อง การควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับปานกลาง โดยรัฐบาลต้องสานต่อการปฏิรูประบบเศรษฐกิจตามแนวทางการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ

๕. การสร้างเมืองเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งอินเดีย (Silicon Valley)

อินเดียมีความเจริญก้าวหน้าในด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยมีแนวโน้มแจ่มใสต่อไปในอนาคต โดยสมาคมบริษัทซอฟต์แวร์และบริการแห่งชาติของอินเดีย (The National Association for Software and Service Company : NASSCOM) ได้ประเมินว่า การส่งออกซอฟต์แวร์และการสนับสนุนการดำเนินการบริษัทต่าง ๆ ของอินเดียจะมีมูลค่าสูงถึง ๖๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๓ กับทั้งสามารถจ้างงานได้กว่า ๒.๒ ล้านคน เนื่องจากอินเดียมีประชากรร้อยละ ๖ ที่มีความเป็นอยู่ และการศึกษาดีในระดับนานาชาติ และมีสถาบันการศึกษาคุณภาพสูงที่เน้นการผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ อินเดียยังเห็นว่าอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เป็นอุตสาหกรรมสะอาดปราศจากมลพิษ เป็นการสร้างทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีการลงทุนต่ำและมีมูลค่าเพิ่มในการส่งออกสูงมาก ประกอบกับการสนับสนุนอย่างจริงจังของภาครัฐ ทั้งในระดับรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น มีการจัดตั้งองค์กรเฉพาะของภาครัฐที่ทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาการส่งออกซอฟต์แวร์ คือ Software Technology Parks of India (STPI)

ทั้งนี้ รัฐकर्ณาฏกะ (Karnataka) เป็นรัฐที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสูงที่สุดของประเทศ โดยเฉพาะที่เมืองเบงกาลูรูซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐ โดยมีบริษัทชั้นนำกว่า ๓๐ บริษัทตั้งอยู่ โดยได้สมญานามว่าเป็น Silicon Valley แห่งอินเดีย ซึ่งเป็นศูนย์รวมแห่งอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ที่ใหญ่เป็นอันดับ ๔ ของโลก และเป็นเมืองที่ทันสมัยสำหรับการเป็นศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ (Call Centre) เป็นศูนย์รวมสำนักงานสาขาออกประเทศ (offshore office) และศูนย์วิจัยและพัฒนาของบริษัทใหญ่ๆ หลายบริษัท อาทิ IBM General Electric Intel และ General Motors

๖. กระบวนการปรับความสัมพันธ์กับปากีสถาน

ความขัดแย้งระหว่างอินเดียและปากีสถานมีพื้นฐานมาจากประวัติศาสตร์ของความขัดแย้งระหว่างชาวฮินดูและชาวมุสลิม เมื่อรัฐบาลอังกฤษได้มอบเอกราชให้แก่อินเดีย ได้เกิดสงครามกลางเมือง อันนำไปสู่การแบ่งแยกประเทศออกเป็นรัฐปากีสถานในปี ๒๕๔๐ ความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างอินเดียและปากีสถานขยายวงกว้างขึ้น เมื่อเกิดกรณีพิพาทเหนือดินแดนแค้วนจัมมูร์และแคชเมียร์ นำไปสู่สงครามใหญ่ระหว่างกัน ๓ ครั้ง ทั้งสองฝ่ายมีความพยายามในการเจรจาเพื่อหาข้อยุติข้อพิพาททางดินแดนหลายครั้ง แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ ความขัดแย้งระหว่างสองประเทศจึงมีความสำคัญต่อเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชียใต้ เนื่องจากทั้งสองประเทศมีขีดความสามารถในการทำสงครามนิวเคลียร์

ในปี ๒๕๔๗ ความสัมพันธ์อินเดียและปากีสถานมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เมื่อปรากฏข้อตกลงจัดกระบวนการเจรจาเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ที่เรียกว่า Composite Dialogue ซึ่งเป็นการรื้อฟื้นการเจรจาอีกครั้ง ภายหลังจากการก่อการร้ายที่รัฐสภาอินเดียในปี ๒๕๔๔ โดย Composite Dialogue เป็นกระบวนการเจรจาที่ระบุเงื่อนไขเวลาการเจรจาอย่างชัดเจนครอบคลุมทุกประเด็น เช่น การแก้ไขปัญหาเขตแดน โดยเฉพาะปัญหาใน

แคชเมียร์ (ปากีสถานให้ความสำคัญ) เรื่องการก่อการร้าย (อินเดียให้ความสำคัญ) กระบวนการสร้างความไว้วางใจ และการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับประชาชนสู่ประชาชน โดยได้เจรจามา ๕ รอบแล้ว และมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องในระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ก่อการร้ายที่เมืองมุมไบเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๑ ทำให้อินเดียกดดันปากีสถานอย่างหนักให้ปราบปรามการก่อการร้ายในบริเวณชายแดน (ซึ่งแทรกซึมเข้าสู่อินเดีย) โดยอินเดียประกาศท่าทีชัดเจนว่า จะไม่มีการรื้อฟื้น Composite Dialogue ระหว่างประเทศทั้งสอง จนกว่าปากีสถานจะแสดงความจริงใจในการกวาดล้างกลุ่มก่อการร้ายในดินแดนของตน อย่างไรก็ดี ผู้นำทั้งสองฝ่ายก็ได้มีโอกาสพบหารือกันในระหว่างการประชุม Shanghai Cooperation Organization (SCO) Summit เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ ที่รัสเซีย และการประชุมระดับผู้นำกลุ่มไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Non Align Movements-NAM) ที่สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งฝ่ายอินเดียยังคงยืนยันจุดยืนให้ปากีสถานดำเนินการอย่างจริงจังในเรื่องการป้องกันไม่ให้กลุ่มก่อการร้ายใช้ดินแดนปากีสถานเป็นฐานปฏิบัติการโจมตีอินเดียและทำลายล้างค่ายผู้ก่อการร้ายในปากีสถาน ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ ทั้งสองฝ่ายต่างเห็นพ้องว่า การเจรจาจะเป็นหนทางเดียวที่จะผลักดันความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองให้คืบหน้าได้

นโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 12 ก.พ. 52 นาง Pratibha Patil ปธน.อินเดีย เป็นประธานในการประชุมร่วมของโลกสภาและราชยสภาเพื่อพิจารณาร่างงบประมาณปี 2552-2553¹ ในโอกาสนี้ นาง Patil ได้กล่าวสุนทรพจน์ต่อที่ประชุมสภา โดยมีเนื้อหาสาระที่กล่าวถึงผลสำเร็จของการบริหารประเทศของรัฐบาลในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมาภายใต้ National Common Minimum Programme อันถือเป็นแผนแม่บทในการบริหารประเทศ ผลงานที่สำคัญ มีดังนี้

1. การประกันตำแหน่งงานในชนบท โดยการบังคับใช้ กม. National Rural Employment Guarantee Act ซึ่งมีผลครอบคลุมทั่วประเทศ มีผลให้ประชาชนประมาณ 34 ล้านครัวเรือนได้รับการจัดสรรงานให้ โดยร้อยละ 55 เป็นประชาชนในวรรณะล่าง และร้อยละ 49 เป็นผู้หญิง และร้อยละ 83 ของงาน เป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินและการจัดการน้ำ ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตการเกษตรของประเทศ ซึ่งถือเป็นการตอบสนองจุดประสงค์สำคัญ 2 ประการควบคู่กัน คือการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนที่ยากจน และการเพิ่มผลผลิตการเกษตรของประเทศ

2. การพัฒนาภาคการเกษตร รัฐบาลได้เพิ่มสินเชื่อการเกษตรจาก 8.7 แสนล้านรูปีในปี 2546-2547 เป็น 2.4 ล้านล้านรูปี ในปี 2550-2551 และยังคงเลิกหนี้ของเกษตรกรเป็นจำนวน 6.5 แสนล้านรูปี จากชาวนาที่เป็นหนี้ 37 ล้านคน มูลค่าการลงทุนในภาคการเกษตร เพิ่มขึ้นในสัดส่วนจากร้อยละ 10.2 เป็น 12.5 ของ GDP นอกจากนี้ การออก กม. Agricultural Produce Marketing Committee Acts ยังประสบผลสำเร็จในการจัดหาตลาดภายในประเทศให้แก่เกษตรกร โครงการ National Horticulture Mission ประสบผลสำเร็จในการเพิ่มความหลากหลายให้แก่การปลูกพืชผลการเกษตร และการจัดตั้ง National Rainfed Area Authority ประสบความสำเร็จในการเพิ่มผลผลิตการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้ง ทั้งนี้ จากการค้าเงินมาตรการเกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตรทั้งหมด ส่งผลให้การเติบโตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.5 และสามารถเพิ่มผลผลิตของ food grains ได้ถึง 230.67 ล้านตัน ซึ่งสามารถประกันความมั่นคงทางอาหารของประเทศได้

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท รัฐบาลดำเนินการทั้งในเรื่องการพัฒนาระบบชลประทาน ภายใต้โครงการ Accelerated Irrigation Benefit Programme การขยายเครือข่ายถนนเพื่อเชื่อมต่อระหว่างชุมชนเมืองและชนบท การจัดสรรไฟฟ้า น้ำประปา และโทรศัพท์

4. การสาธารณสุข รัฐบาลริเริ่มโครงการสรรหาอาสาสมัครด้านการสาธารณสุข เพื่อให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้นในหมู่บ้านชนบท การพัฒนาศูนย์อนามัยระดับต่าง ๆ อาทิ Sub Health Centre, Primary Health Centre, Community Health Centre ซึ่งประสบความสำเร็จในการลดระดับอัตราการตายของแม่และเด็ก การรณรงค์เรื่องการรักษา

¹ งบประมาณของอินเดียคือ 1 มี.ค. - 28 ก.พ.

สุขอนามัยในชนบท ตลอดจนการพัฒนาและเวชภัณฑ์ โดยรัฐบาลได้ตั้งหน่วยงานที่กำกับดูแลกิจการยาและเวชภัณฑ์ขึ้นโดยเฉพาะ และยังจัดตั้ง National Institutes of Pharmaceutical Education and Research ขึ้น 6 แห่ง

5. การศึกษา รัฐบาลดำเนินโครงการขยายการเข้าศึกษาในระดับประถม โดยมีเด็กเข้าเรียนเพิ่มขึ้นจาก 156 ล้านคนในปี 2547 เป็น 185 ล้านคนในปี 2551 จำนวนเด็กที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาลดลงจาก 320 ล้านคนในปี 2547 เป็น 76 ล้านคนในปี 2551 นอกจากนี้ ยังริเริ่มโครงการอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียน และการจัดตั้งโรงเรียนตัวอย่างในระดับมัธยมศึกษา 6,000 แห่ง

6. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชนกลุ่มน้อยและชนชั้นวรรณะต่ำ รัฐบาลดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการศึกษาให้แก่ชนกลุ่มน้อยและชนชั้นวรรณะต่ำ เนื่องจากจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเอง โดยให้ทุนการศึกษาแก่เด็กจากกลุ่มดังกล่าวปีละหลายล้านทุน ทั้งโดยรัฐบาล และ Rajiv Gandhi Fellowship Programme นอกจากนี้ ยังมีการให้ทุนการศึกษาเป็นการเฉพาะแก่เด็กผู้หญิง ตามนโยบายส่งเสริมความเข้มแข็งของสตรี ทั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งกระทรวงกิจการชนกลุ่มน้อย (Ministry of Minority Affairs) ขึ้นเพื่อดูแลสวัสดิการของชนกลุ่มน้อยเป็นการเฉพาะ

7. การส่งเสริมอุตสาหกรรมและภาคการบริการ รัฐบาลได้บังคับใช้ กม. Special Economic Zones ซึ่งสามารถ และทำให้เกิดการจ้างงานทั้งโดยตรงและโดยอ้อมถึงกว่า 7 แสนคน รัฐบาลได้ริเริ่มโครงการ Delhi-Mumbai Industrial Corridor Development Corporation ซึ่งเป็นการสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างเดลีและมุมไบ โดยผ่าน 6 รัฐ (เตลี อุตตรประเทศ มध्यประเทศ ราชาสถาน กุชราต มหาราษฏร์) และจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมพิเศษในจุดสำคัญของรัฐดังกล่าว

8. วิทยาศาสตร์และพลังงาน ตามนโยบายของรัฐบาลในเรื่อง knowledge-investment รัฐบาลได้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาชั้นสูงเพิ่มขึ้นมากมาย อาทิ Indian Institutes of Technology 8 แห่ง Indian Institutes of Management 7 แห่ง Indian Institutes of Science Education and Research 5 แห่ง และ Central Universities 15 แห่ง นอกจากนี้ ยังได้ตั้งกระทรวงขึ้นใหม่คือ Ministry of Earth Sciences ทั้งนี้ บทพิสูจน์ความสำเร็จของนักวิทยาศาสตร์อินเดีย คือ การส่งกระสวยอวกาศ Chandrayan - 1 ไปยังดวงจันทร์เมื่อเดือน พ.ย. ปีที่ผ่านมา ในด้านพลังงาน รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายด้านพลังงานแบบบูรณาการเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการพลังงานของภาคเศรษฐกิจต่างๆ อาทิ ถ่านหิน ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานหลักของประเทศ ได้มีการขยายการผลิตภาครัฐ มีการดำเนินนโยบาย Coal Distribution Policy มีการปรับแก้กฎหมายเพื่อให้การประมูลแปลงถ่านหินเป็นไปอย่างโปร่งใส มีการริเริ่มโครงการไฟฟ้าที่ใช้พลังงานจากถ่านหินขนาดใหญ่ Ultra Mega Power Project ซึ่งจะมีกำลังการผลิต 4,000 MW มีการดำเนินนโยบาย National Mineral Policy เพื่อดึงดูดการลงทุนในกิจการเหมืองแร่ มีการขุดพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติแหล่งใหม่ถึง 112 แหล่ง

และมีการค้นพบแหล่งก๊าซในน้ำลึกเป็นครั้งแรก มีการดำเนินนโยบายไฟฟ้าพลังน้ำปี 2551 ซึ่งเอื้อประโยชน์ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น เพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังนิวเคลียร์ มีการสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังนิวเคลียร์เพิ่มขึ้น 3 แห่ง ด้วยศักยภาพการผลิต 1,300 MW และอีก 6 แห่ง กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง โดยจะมีกำลังการผลิต 3,160 MW นอกจากนั้น ยังมีโครงการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สำหรับการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์

9. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตามแผนการพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 11 รัฐบาลตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการลงทุนในสาขาโครงสร้างพื้นฐาน จากร้อยละ 5 ของ GDP เป็นร้อยละ 9 ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินการขยายและปรับปรุงทางหลวงสายต่างๆ มีโครงการลงทุน 2.3 ล้านล้านบาท ในการปรับปรุงทางหลวงความยาว 34,000 กม. โครงการเชื่อมต่อสี่มุมเมืองใกล้เสร็จสิ้น และคาดการณ์ว่า north-south และ east-west corridor จะเสร็จสิ้นภายในปีหน้า ในส่วนของกิจการรถไฟ ถือว่ารัฐบาลประสบความสำเร็จอย่างมาก เนื่องจากสามารถทำกำไรได้อย่างต่อเนื่องตลอด 4 ปีที่ผ่านมา สำหรับกิจการการบิน การขยายเที่ยวบินและเส้นทางบินเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจของอินเดีย จำนวนผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินเพิ่มขึ้นจาก 57 ล้านคนในปี 2547 เป็น 110 ล้านคนในปี 2551 มีการก่อสร้างสนามบินเพิ่มขึ้นตามเมืองสำคัญ และสนามบินในเมืองหลักเช่น เดลี มุมไบ กัลกัตตา และเจนไน อยู่ในช่วงการปรับปรุงให้ทันสมัย

10. สิ่งแวดล้อม รัฐบาลดำเนินนโยบายรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่ออนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า อาทิ โครงการ Green India โดยการปลูกป่าในพื้นที่ 6 ล้านเฮกเตอร์ โครงการกำจัดมลพิษในแม่น้ำคงคา รัฐบาลมีพันธกรณีต่อสหประชาชาติในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจะยึดถือหลักการกำจัดก๊าซเรือนกระจกตามสัดส่วน per capita มีการประกาศใช้ National Action Plan for Climate Change

11. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลประสบความสำเร็จในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ เห็นได้จากการที่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา สูงถึงร้อยละ 8.9 โดยใน 3 ปีหลังสูงกว่าร้อยละ 9 ทั้งนี้ แม้ว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจของอินเดียจะชะลอตัวลงอันเป็นผลจากวิกฤตเศรษฐกิจของโลก แต่พื้นฐานทางเศรษฐกิจของอินเดียยังแข็งแกร่งกว่าอีกหลายประเทศ อุปสงค์ภายในประเทศยังเป็นแรงกระตุ้นทางเศรษฐกิจที่สำคัญ การระดมทุนของภาคการธนาคารยังคงแข็งแกร่ง รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการหลายประการโดยการหารือกับทุกภาคส่วน อาทิ การเพิ่มของสภาพคล่องของสินเชื่อ การลดอัตราภาษี การส่งเสริมการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการช่วยเหลือภาคที่ได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรง คือ ภาคการส่งออก SMEs ที่อยู่อาศัย และยานยนต์ มีการดำเนินมาตรการการคลังโดยการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐ แม้ว่าอินเดียจะประสบปัญหาราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค รวมทั้งน้ำมันเพิ่มขึ้น จนทำให้อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นสูง แต่รัฐบาลก็สามารถลดระดับอัตราเงินเฟ้อจากร้อยละ 12 ในเดือน ก.ย. 2551 ลงเหลือร้อยละ 5-6 ในเดือน ม.ค. ศกนี้

12. ความมั่นคง อินเดียยังคงต้องเผชิญกับภัยก่อการร้าย โดยพบว่าการก่อการร้ายในระยะหลัง sophisticated มากขึ้น และมีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายต่างประเทศมากขึ้น ในปีที่ผ่านมา เกิดเหตุก่อการร้ายขึ้นหลายครั้ง อาทิ เติลี อาห์มดาบัด ชัยปุระ เบงกาลู อัสสัม รวมถึงเหตุก่อการร้ายที่มุมไบ และเหตุระเบิด สอท.อินเดียที่กรุงคาบูล รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขและป้องกันภัยจากการก่อการร้าย อาทิ การจัดตั้ง National Investigation Agency การออก กม. Unlawful Activities Act การเพิ่มมาตรการรักษาความมั่นคงตามแนวชายฝั่ง การเพิ่มขีดความสามารถของกองกำลังตำรวจควบคุมไปกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ที่เป็นปัญหา ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ รัฐจัมมูร์-แคชเมียร์ ตลอดจนการเพิ่มสมรรถนะของกองทัพอินเดีย

13. การดำเนินนโยบายต่างประเทศ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของ รัฐบาลสามารถยกระดับสถานะของอินเดียในเวทีระหว่างประเทศ

- การบรรลุข้อตกลง Specific Safeguard กับ IAEA เป็นการยุติการที่อินเดีย ถูกโดดเดี่ยวทางนิวเคลียร์เป็นเวลาถึง 34 ปี

- ในภูมิภาคเอเชียใต้ ในระหว่างที่อินเดียเป็นประธาน SAARC อินเดียได้ริเริ่มโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อาทิ ความริเริ่มในการจัดตั้ง South Asian University ในอินเดีย

- อินเดียกระชับ คสพ.กับอัฟกานิสถาน และยืนยันพันธกรณีที่จะมีส่วนช่วยเหลือในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและการพัฒนาของประเทศ อินเดียยินดีที่จะมีความร่วมมือที่ใกล้ชิดกับรัฐบาลชุดใหม่ของบังกลาเทศ อินเดียยังคงความใกล้ชิดกับภูฏานและมัลดีฟส์ คสพ. ที่ตีระหว่างอินเดียบังกลาเทศถึงความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ อินเดียส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบอบประชาธิปไตยของเนปาล อินเดียสนับสนุนการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงทางการเมืองของศรีลังกาโดยให้เป็นข้อยอมรับของทุกฝ่าย

- คสพ.กับปากีสถานพัฒนาขึ้นตั้งแต่ปี 2547 อย่างไรก็ดี การก่อการร้ายจากปากีสถานทำให้กระบวนการเจรจาทวิภาคีต้องชะงักงัน อินเดียเรียกร้องให้ปากีสถานทำตามพันธกรณีในการดำเนินการกับกลุ่มก่อการร้ายที่มีฐานในปากีสถานและที่ดำเนินการจากปากีสถาน

- คสพ.ในลักษณะ Strategic and Cooperative Partnership กับจีนมีความก้าวหน้า มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงเป็นประจำ มีการเพิ่มพูนความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจ ตลอดจนความร่วมมือทางการทหารและปฏิสัมพันธ์ระดับประชาชน

- การลงนามใน คตล.ทางนิวเคลียร์กับสหรัฐฯ ทำให้ คสพ.อินเดีย-สหรัฐฯ ก้าวข้ามไปอีกขั้น และหวังที่จะได้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลชุดใหม่ของสหรัฐฯ ในขณะที่ คสพ.กับรัสเซียยังคงแน่นแฟ้น โดยเฉพาะความร่วมมือทางทหาร พลังงาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ คสพ.กับ EU ก็แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

- คสพ.ในลักษณะ Strategic and Global Partnership กับญี่ปุ่น เป็นไปโดย
ส่งเสริมซึ่งกันและกัน คสพ.กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นไปโดยพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ศตวรรษที่ 21
เป็นศตวรรษของเอเชีย รัฐบาลยังคงดำเนินนโยบาย Look East

- รัฐบาลให้ความสัมพันธ์มากขึ้นกับประเทศตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งถือเป็นประเทศ
ที่มีความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ความร่วมมือด้านสำคัญ คือ พลังงาน ความ
มั่นคง การลงทุน และสวัสดิการของแรงงานอินเดียในตะวันออกเฉียงใต้

- คสพ.กับภูมิภาคแอฟริกาก้าวเข้าสู่บริบทใหม่ อินเดียเป็นเจ้าภาพจัดการ
ประชุม India-Africa Forum Summit เป็นครั้งแรก เช่นเดียวกับ คสพ.กับภูมิภาคละตินอเมริกา
และแคริบเบียน

- ในเวทีระหว่างประเทศ ในวาระการทำงานของรัฐบาล อินเดียยังคงมี
บทบาทสำคัญในการประชุม G-20 , IBSA Summit และ BIMSTEC

ความสัมพันธ์ ไทย-อินเดีย

ความสัมพันธ์ทวิภาคี

๑. ความสัมพันธ์ทั่วไป

๑.๑ ด้านการทูต

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับอินเดีย เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๙๐ โดยเป็นระดับอัครราชทูตในระยะแรก ต่อมา ได้ยกระดับขึ้นเป็นระดับเอกอัครราชทูต เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๙๔ ปัจจุบัน นายกฤต ไกรจิตติ ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐอินเดีย โดยเข้ารับหน้าที่เมื่อวันที่ 3 เดือนสิงหาคม ปี ๒๕๕๒ ขณะนี้ ไทยมีสถานเอกอัครราชทูตตั้งอยู่ที่กรุงนิวเดลี และมีสถานกงสุลใหญ่อีก ๓ แห่ง ที่เมืองกัลกัตตา เมืองมุมไบ และเมืองเจนไน ส่วนอินเดีย มีสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงเทพฯ สถานกงสุลประจำจังหวัดเชียงใหม่ และสถานกงสุลประจำจังหวัดสงขลา ปัจจุบัน นางสาว วิชยา ละตา เรทที (Vijaya Latha Reddy) เป็นเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย โดยเข้ารับตำแหน่งเมื่อปี ๒๕๕๐

๑.๒ ด้านการเมือง

ในช่วงสงครามเย็นและสงครามกัมพูชา ความสัมพันธ์ไทย-อินเดีย ค่อนข้างห่างเหิน เนื่องจากไทยเห็นว่า อินเดีย (ภายใต้การนำของนางอินทิรา คานธี) มีความใกล้ชิดกับสหภาพโซเวียต และรับรองรัฐบาลเฮง สัมริน ในขณะที่ไทยเป็นสมาชิกสนธิสัญญาป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Treaty Organization : SEATO) ซึ่งอินเดียเห็นว่า ไทยมีความใกล้ชิดกับสหรัฐฯ และเป็นพันธมิตรกับปากีสถาน จึงมีความไม่ไว้วางใจต่อกันและกัน

อย่างไรก็ดี ความสัมพันธ์ ไทย-อินเดีย ใกล้ชิดขึ้นในปลายทศวรรษที่ ๑๙๙๐ เมื่ออินเดียเริ่มดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๓๔ และดำเนินนโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) ที่ให้ความสำคัญกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายมองตะวันตก (Look West Policy) ของไทย ที่ให้ความสำคัญกับภูมิภาคเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศจึงพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ปัจจุบัน ไทยให้ความสำคัญยิ่งกับประเทศอินเดีย โดยคำนึงถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของอินเดีย และความเป็นมหาอำนาจในเอเชียใต้ รัฐบาลไทยจึงดำเนินการในเชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับอินเดียในลักษณะหุ้นส่วนที่เข้มแข็ง (Enhanced Partnership) เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย โดยไทยต้องการให้อินเดียมีบทบาทเพิ่มขึ้นในอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับจีน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้ประชาคมเอเชีย และยกบทบาทของเอเชียในเวทีโลก โดยมี จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และ อาเซียน เป็นเสาหลัก และทำให้โลกเป็น Multi Polar World ตลอดจนต้องการให้อินเดียมีบทบาทในการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย อาทิ ความร่วมมือในกระบวนการส่งเสริมประชาธิปไตยในพม่า และกระบวนการสันติภาพศรีลังกา ในขณะที่อินเดียสนใจขยายความสัมพันธ์กับไทย โดยอินเดีย

ประสงค์ใช้ไทยเป็นประตูทางการเมืองและทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อ่าวไทย และทะเลจีนใต้ อินเดียต้องการมีความร่วมมือด้านความมั่นคงกับไทยอย่างใกล้ชิด และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับไทย

ความสัมพันธ์ไทย - อินเดียยิ่งทวีความแน่นแฟ้นขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในระดับผู้นำที่มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงหลายครั้งและอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี ๒๕๔๔ - ๒๕๔๖ ในสมัยรัฐบาลพรรคภารตียะ ชะนะตะ ของนายกรัฐมนตรีอติล พินารี วัจปายี (Atal Bihari Vajpayee) หลังจากที่ว่างเว้นการเยือนมานานหลายปี และสามารถพัฒนาความร่วมมือด้านต่าง ๆ ระหว่างกันได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรมและสมบูรณ์มากขึ้น

เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ นายกรัฐมนตรี (พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์) ได้เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ ซึ่งประสบผลสำเร็จด้วยดีในการกระชับความสัมพันธ์กับอินเดีย และเป็นการสานต่อความสัมพันธ์ระดับผู้นำสูงสุดอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันและเร่งรัดประเด็นความร่วมมือทวิภาคีที่มีผลประโยชน์ต่อไทย โดยเฉพาะการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-อินเดีย ความร่วมมือด้านการบิน และความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่มีความสนใจร่วมกัน รวมถึงความร่วมมือในระดับภูมิภาค อาทิ ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย นอกจากนี้ การเยือนครั้งนี้เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเนื่องจากประจวบเหมาะกับการครบรอบ ๖๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-อินเดียในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๐ นี้ และการครบรอบ ๖๐ ปี การเป็นเอกราชของอินเดีย (๑๖ สิงหาคม) และ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นายกรัฐมนตรี (นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์) ได้เยือนอินเดียเพื่อเข้าร่วมประชุมระดับผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๒

กลไกความร่วมมือทวิภาคีที่สำคัญ คือ คณะกรรมาธิการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission for Bilateral Cooperation : JC) จัดตั้งเมื่อปี ๒๕๓๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน มีการประชุมแล้ว ๕ ครั้ง การประชุมครั้งที่ ๕ จัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ นอกจากนี้ จากผลการเยือนอินเดียของนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ สองฝ่ายได้จัดตั้งกลไกคณะกรรมการร่วม (Joint Working Group) ระดับอธิบดี เพื่อติดตามและเร่งรัดความสัมพันธ์ทวิภาคีที่ครอบคลุมทุกสาขา และเพื่อเสริมกลไกความร่วมมือคณะกรรมาธิการร่วม (JC) ที่มีอยู่ เดิมแล้ว โดยได้มีการประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ ที่กรุงเทพฯ และอินเดียจะเป็นเจ้าภาพในการประชุมฯ ครั้งที่ ๒ ในโอกาสแรก

๑.๓ ด้านเศรษฐกิจ

ไทยให้ความสำคัญต่อการดำเนินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับอินเดียอย่างยิ่ง โดยคำนึงถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของอินเดีย ทั้งในแง่ของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและขนาดของตลาด ตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ แม้ว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๗.๓ ในปี ๒๕๕๑ และร้อยละ ๖ ในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๒ สืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก แต่ยังเป็นตลาดขนาดใหญ่บริโภคสินค้ากว่าร้อยละ ๖๐ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ที่มีประชากรระดับกลางและสูงประมาณ ๔๐๐ ล้านคน มีจุดแข็งด้านธุรกิจบริการด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ และมีศักยภาพของการเป็นศูนย์กลางการผลิตและการบริการของโลก

๑.๓.๑ การค้า

การค้าไทย-อินเดียมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะภายหลังการลงนามกรอบความตกลงสำหรับการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ มีสินค้าในกรอบสินค้าเร่งลดภาษี (Early Harvest Scheme : EHS) จำนวน ๘๒ รายการ ทำให้ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับอินเดียตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา มีมูลค่าเพิ่มขึ้นโดยตลอด ในปี ๒๕๕๑ มูลค่าการค้า คือ ๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า ๙๘๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ คาดว่า มูลค่าการค้าปี ๒๕๕๒ อาจเกิน ๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ สองฝ่ายตั้งเป้าการค้า ๑๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๕๓

โอกาสทางการค้าของไทย คือ อินเดียเป็นตลาดขนาดใหญ่ โดยเฉพาะตลาดระดับกลาง-สูง จำนวนประมาณ ๔๐๐ ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและมีรสนิยมที่ต้องการสินค้าคุณภาพ นอกจากนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๖ รัฐบาลอินเดียมีมาตรการลดภาษีนำเข้ากลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมบางสาขาที่ไทยมีศักยภาพ อาทิ อุปกรณ์และชิ้นส่วนประกอบยานยนต์ เครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ตลอดจนลดภาษีศุลกากรจากเดิมเฉลี่ยร้อยละ ๓๐ เป็นร้อยละ ๒๕ และลดภาษีสรรพสามิต ซึ่งส่งผลให้ความต้องการจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี อุปสรรคสำคัญในการขยายการค้าได้แก่

- (๑) มาตรการปกป้องทั้งที่เป็นภาษีและมิใช่ภาษี
- (๒)ทัศนคติของนักธุรกิจไทยที่มีภาพลักษณ์ของคนอินเดียในทางลบ
- (๓) ขาดข้อมูลเกี่ยวกับตลาดอินเดีย กฎระเบียบและช่องทางการตลาด โดยยังไม่

สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้สูง

การจัดตั้งเขตการค้าเสรี ไทย-อินเดีย (Free Trade Area : FTA)

ลงนามกรอบความตกลงการเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยลดภาษีทันทีในกรอบสินค้าเร่งลดภาษี (Early Harvest Scheme-EHS) รวม ๘๒ รายการ (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗) ทำให้การค้าระหว่างไทยและอินเดียขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก และไทยได้เปรียบดุลการค้าเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี ๒๕๔๘

ปัจจุบัน สองฝ่ายอยู่ระหว่างการเจรจาความตกลงการค้าสินค้า (Agreement on Trade in Goods) นอกเหนือจาก EHS (ครอบคลุมสินค้ากว่า ๔,๗๐๐ รายการ) ซึ่งขณะนี้ ใกล้จะเสร็จสิ้นแล้ว และไทยประสงค์จะให้อินเดียเจรจาเพื่อขมวดความตกลงเปิดเสรีการค้าสินค้าเพื่อลงนามโดยเร็ว แต่อินเดียแสดงเจตนารมณ์ที่จะลงนาม FTA อาเซียน-อินเดียก่อนเป็นสำคัญ จึงได้ชะลอการเจรจา FTA ไทย-อินเดียด้วยการขอแก้ไขข้อตกลงการลดภาษีและเรียกร้องให้ไทยลดภาษีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติมทุกรายการแก่อินเดียเปรียบเสมือนการเริ่มการเจรจาใหม่ทั้งหมด ฝ่ายไทยเสนอให้มีการเจรจาครั้งที่ ๑๘ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่ฝ่ายอินเดียขอเลื่อนไปโดยไม่มีกำหนด

๑.๓.๒ การลงทุน

ไทยลงทุนในอินเดียเป็นอันดับ ๓ ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน รองจากมาเลเซียและสิงคโปร์ และลงทุนเป็นอันดับที่ ๑๔ จากนักลงทุนต่างชาติทั้งหมด โดยในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีมูลค่าการลงทุนรวม ๘๓๑.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อาทิ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ (ลงทุนเลี้ยงไก่ กุ้ง และอาหารสัตว์) บริษัทไทยซัมมิต (ลงทุนด้านอุปกรณ์ชิ้นส่วนรถยนต์) บริษัทอิตาเลียน-ไทยฯ (ลงทุนด้านการก่อสร้าง) บริษัทเคลตาอิเล็กทรอนิกส์ (ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์) บริษัทบ้านปู (ลงทุนเหมืองถ่านหิน) บริษัทปูนซิเมนต์ไทย (วัสดุก่อสร้าง) บริษัทพฤกษา (อสังหาริมทรัพย์) บริษัทรีอากเวธ (ผลิตเฟอร์นิเจอร์) บริษัท Hamn Products (ธุรกิจสินค้าสปา) และธนาคารกรุงไทยฯ สำหรับธนาคารกรุงไทยฯ กำลังดำเนินการเพื่อตั้งสำนักงานในอินเดียสองแห่ง

ขณะที่การลงทุนของอินเดียในไทย ยังมีมูลค่าน้อยกว่าการลงทุนของไทยในอินเดีย ซึ่งในปี ๒๕๕๑ มีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น ๙,๕๙๑.๖ ล้านบาท (๒๖๖.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ณ อัตราแลกเปลี่ยน ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๓๖ บาท) จาก ๒๑ โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมหนัก อาทิ เคมีภัณฑ์ และ ปิโตรเคมี เป็นต้น สำหรับบริษัทอินเดียที่ลงทุนในไทย มี อาทิ บริษัท Tata Steel (ชื่อกิจการบริษัท Millennium Steel) บริษัท Tata Motors ร่วมทุนกับบริษัทธนบุรีประกอบรถยนต์ (ผลิตรถปิกอัพ) บริษัท Indorama (ผลิตภัณฑ์พลาสติก) และบริษัท Dabur Pharma (ผลิตยารักษาโรคมะเร็ง)

การจัดตั้ง CEO Forum

อินเดียเสนอให้มีการจัดตั้ง CEO Forum เพื่อเป็นกลไกทางการในการประชุมหารือระหว่างผู้บริหารระดับสูงของภาคเอกชนรายใหญ่ของไทยและอินเดีย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน รวมทั้งเสนอแนะและผลักดันนโยบายทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้เห็นชอบกับข้อเสนอดังกล่าวในการประชุม JC ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๐ ในขั้นนี้ รอรายละเอียดข้อเสนอการจัดตั้งกลไกจากฝ่ายอินเดีย

กลไกการหารือทางด้านเศรษฐกิจ

(๑) คณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee : JTC) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส จัดตั้งเมื่อ ปี ๒๕๓๒ มีการประชุมครั้งที่ ๑๑ (ล่าสุด) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ ที่กรุงเทพฯ

(๒) สภาธุรกิจร่วม (Joint Business Council) เป็นความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจไทยที่สนใจดำเนินธุรกิจการค้าและลงทุนกับอินเดีย โดยมีสภาหอการค้าฯ สภาอุตสาหกรรมฯ และสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ และฝ่ายอินเดียมี Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry (FICCI) และ Confederation of Indian Industry (CII) เป็นสมาชิก ล่าสุด ได้จัดการประชุม ฯ ครั้งที่ ๕ ในช่วงเวลาเดียวกับการประชุม JTC ครั้งสุดท้าย

(๓) ในการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-อินเดียเมื่อปี ๒๕๕๐ ที่กรุงเทพฯ สองฝ่ายเห็นร่วมกันในการรื้อฟื้นกลไกทั้งสองนี้ โดยให้มีการหารือและการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ แต่ยังไม่มีความคืบหน้าในทางปฏิบัติ

๑.๓.๓ การท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทย ได้สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ ของ GDP ในขณะเดียวกัน รายได้จากการท่องเที่ยวของอินเดียที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้นเป็นลำดับเช่นกัน ปัจจุบัน ชาวอินเดียนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้น ประมาณ ๔ ล้านคนต่อปี

นักท่องเที่ยวอินเดียเป็นตลาดหลักที่สำคัญที่สุดในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยเป็นตลาดใหญ่อันดับที่ ๑๑ เมื่อเทียบกับตลาดขาเข้าอื่น ๆ ของไทย และมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๓.๓๓ สำหรับตลาดเอเชีย ชาวอินเดียนิยมมาท่องเที่ยวที่ไทยเป็นอันดับ ๒ รองจากสิงคโปร์ โดยในปี ๒๕๕๑ มีจำนวน ๔๘๓,๒๖๙ คน

ไทยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวอินเดียมาไทย โดยเน้นนักท่องเที่ยวตลาดคน ซึ่งมีจำนวนกว่า ๑๐๐ ล้านคน และมีเป้าหมายให้มาใช้บริการด้านสุขภาพ การพักผ่อนหย่อนใจ ธุรกิจและการประชุมสัมมนา ตลอดจนการจัดงานแต่งงานในไทย โดยจุดแข็งของไทย คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมีราคาถูก และไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลากหลาย มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค โรงแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี ตลอดจนมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปอินเดียในปี ๒๕๕๑ มีประมาณ ๕๖,๗๑๘ คนต่อปี ส่วนใหญ่เพื่อไปเยี่ยมชมนั่งเวชนียสถานและทัศนศึกษา ทั้งนี้ รัฐบาลอินเดียเริ่มให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ยังมีอุปสรรคด้านมาตรฐานของสาธารณูปโภคและบริการ

๑.๓.๔ ด้านการบิน

ไทยต้องการขยายเส้นทางบินและจำนวนเที่ยวบินกับอินเดียมาเป็นเวลานานแล้ว เนื่องจากตระหนักว่า จะนำไปสู่การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในด้านอื่นๆ อาทิ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง แต่ที่ผ่านมา มีปัญหาอุปสรรค เพราะรัฐบาลอินเดียยังปกป้องธุรกิจการบินซึ่งเป็นของรัฐ

เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ นายอตัล ทินารี วัชปายี อดีตนายกรัฐมนตรีอินเดีย ประกาศว่าจะดำเนินนโยบายเปิดน่านฟ้าเสรี (Open Skies Policy) โดยล่าสุด ไทยได้สิทธิจุดบินไปนิวเดลี กัลกัตตา มุมไบ เจนไน เบงกอลูรู และไฮเดอราบาด และอีก ๑๘ เมืองในอินเดีย ซึ่งรวมถึงพาราณสีและพุทธคยา รวมทั้งเพิ่มเที่ยวบินในเส้นทางหลักเดิม คือ นิวเดลี มุมไบ กัลกัตตา จาก ๗ เที่ยวบิน เป็น ๑๔ เที่ยวบิน/สัปดาห์ และขอเพิ่มสิทธิในการทำการบินเส้นทางกรุงเทพฯ-เจนไน-กูไบ จาก ๔ เที่ยวบิน เป็น ๗ เที่ยวบิน/สัปดาห์ ส่วนอินเดีย สายการบิน Jet Airways ได้เริ่มทำการบินเส้นทาง ระหว่างนิวเดลี-กรุงเทพฯ และกัลกัตตา-กรุงเทพฯ และ Kingfisher Airlines ดำเนินการบินเส้นทางเบงกอลูรู-กรุงเทพฯ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

๑.๓.๕ การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคม

ไทยและอินเดียเห็นพ้องกันว่า การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมระหว่างไทย - พม่า - อินเดียเป็นประโยชน์ต่อการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน ในปี ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีไทยและอินเดียจึงเห็นพ้องให้มีความร่วมมือไตรภาคีในการเชื่อมโยงถนนระหว่างไทย

- พม่า - อินเดีย ระยะทางทั้งสิ้น ๑,๓๖๐ กิโลเมตร เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการไปมาหาสู่ระหว่างประชาชน และเพื่อเชื่อมโยงกับเส้นทาง East West Economic Corridor (EWEC) ในอนาคต ทั้งนี้ ความล่าช้าในช่วงที่ผ่านมาเกิดจากข้อจำกัดของพม่า อย่างไรก็ตาม ไทยได้ให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า โดยสร้างถนนลาดยาง สายเมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี (ระยะทาง ๑๘ กิโลเมตร) ซึ่งแล้วเสร็จเมื่อต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ และกำลังรอส่งมอบในโอกาสที่เหมาะสม ทั้งนี้ ขณะนี้ ไทยอยู่ระหว่างการสร้างถนน ช่วงกิโลเมตรที่ ๑๘-กอกะเร็ก (ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร) โดยไทยให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเช่นกัน และถนนจากกอกะเร็ก-พะอื้น-ทัวตอ (ระยะทาง ๑๘๒ กิโลเมตร) โดยพม่ารับจะพิจารณาข้อเสนอเงินกู้ของไทย โดยจะหารือในการประชุมรัฐมนตรี สามฝ่ายครั้งต่อไป

๑.๔ ความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม

ไทยและอินเดียมีความผูกพันด้านวัฒนธรรมกันมาตั้งแต่โบราณกาล โดยในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้มีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้ามาในดินแดนสุวรรณภูมิ ในปัจจุบัน มรดกทางวัฒนธรรมประเพณีจากอินเดียยังคงมีอิทธิพลสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย ทั้งทางด้านศาสนา ภาษา วรรณกรรม และศิลปะแขนงต่าง ๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยกับชาวอินเดีย ในช่วงก่อนสงครามเย็น ประชาชนของทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด อาทิ เมื่อปี ๒๔๗๐ รัฐบาลไทยได้เชิญนายพินทรนาถ ฐากูร (Rabindranath Tagore) กวีที่มีชื่อเสียงของอินเดีย ซึ่งเป็นคนแรกของเอเชียที่ได้รับรางวัลโนเบลมาเยือนไทย และต่อมา ได้เขียนกวีนิพนธ์ชื่นชมประเทศไทย และได้นำไปสู่การจัดตั้งอาศรมวัฒนธรรมไทย - ภารตะในประเทศไทย ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อชุมชนชาวอินเดียในประเทศไทยในการสนับสนุนการต่อสู้เพื่อเอกราชของอินเดีย โดยรัฐบาลไทยได้อนุญาตให้จัดการประชุมว่าด้วยเอกราชของอินเดีย (Indian Independence Conference) ขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๔๘๕ ยังผลให้ชาวอินเดียมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย

ในปี ๒๕๐๐ รัฐบาลไทยได้สร้างวัดไทยที่พุทธคยาขึ้น เพื่อฉลองวาระกึ่งพุทธกาลตามคำเชิญชวนของรัฐบาลอินเดีย โดยมีสถาปัตยกรรมแบบไทย ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในอินเดีย

ปัจจุบัน การมีปฏิสัมพันธ์ระดับประชาชนมีความแน่นแฟ้น ชาวไทยเชื้อสายอินเดียที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยขณะนี้ ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน มีส่วนช่วยส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีของไทยในสายตาชาวอินเดีย เนื่องจากสังคมไทยเปิดโอกาสให้บุคคลเหล่านี้สามารถสร้างฐานะ ประกอบธุรกิจ เข้ารับราชการ และมีบทบาทในวงการการเมืองไทยได้ อย่างไรก็ตาม คนไทยบางส่วนอาจยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อชาวอินเดีย เนื่องจาก อาจยังขาดความเข้าใจที่ถ่องแท้ต่อคนอินเดียและวัฒนธรรมอินเดีย

ชาวไทยเชื้อสายอินเดียที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ก่อตั้งสมาคมต่าง ๆ เช่น หอการค้าไทย - อินเดีย อาศรมวัฒนธรรมไทย - ภารตะ สมาคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไทย - อินเดีย สมาคมซิกข์แห่งประเทศไทย สมาคมฮินดูธรรมสภา สมาคมฮินดูสมาชแห่งประเทศไทย สมาคมสตรีอินเดีย เป็นต้น

ความร่วมมือด้านวัฒนธรรมในปัจจุบัน ไทยและอินเดียได้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม เมื่อปี ๒๕๒๐ โดยในการเยือนอินเดียของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ สองฝ่ายได้ร่วมลงนามแผนปฏิบัติการว่าด้วยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระหว่างปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนกิจกรรมในชั้นที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับประชาชน โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความร่วมมือทางวัฒนธรรมจะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ประชาชนทั้งสองฝ่ายใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ต่อไป

นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยได้จัดตั้งศูนย์อินเดียศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสนับสนุนการก่อสร้างอาคารศูนย์สันสกฤตศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวนเงิน ๑๐ ล้านบาท โดยรัฐบาลไทยใช้งบประมาณในการก่อสร้างอาคารทั้งหมด ๘๐ ล้านบาท และเมื่อครั้งที่นายกรัฐมนตรีอติล พินารี วัชปายี เยือนไทยอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ สองฝ่ายเห็นชอบที่จะให้มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมไทยและอินเดียในแต่ละประเทศ ซึ่งปัจจุบันอินเดียได้เปิดศูนย์วัฒนธรรมอินเดียในไทยแล้ว

ความร่วมมือด้านวิชาการ ไทยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาไทย - อินเดีย ในช่วงการเยือนอินเดียของนายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ ระหว่างนายอรุณ ซิงห์ (Arjun Singh) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อินเดีย และนายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาไทย - อินเดีย เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการร่วมกัน โดยครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนการวิจัย ข้อมูลและสื่อสิ่งพิมพ์ การแลกเปลี่ยนนักศึกษา นักวิชาการ คณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญระหว่างกัน การจัดสัมมนา การประชุมร่วมกัน การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะยังประโยชน์ให้กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทั้งสองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ อินเดียเป็นประเทศที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะในสาขา คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยไทยได้รับอาจารย์ชาวอินเดียมาสอนในมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน

ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมด้านการศึกษาครั้งที่ ๑ (ปี ๒๕๕๐) ซึ่งได้เสนอความร่วมมือ อาทิ การแลกเปลี่ยน นักศึกษา/อาจารย์ ในระดับอุดมศึกษา ในสาขาที่อินเดียเชี่ยวชาญ เช่น ICT คณิตศาสตร์ ฯลฯ การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดสรรงบประมาณ ข้อมูลด้านการวางแผน การจัดการอุดมศึกษา ฯลฯ ซึ่งอินเดียรับจะพิจารณาคำขอของไทย แต่จนปัจจุบัน ยังไม่ปรากฏความคืบหน้าหรือคำตอบใดจากฝ่ายอินเดีย เดิม อินเดียมีกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JWG ครั้งที่ ๒ (ปี ๒๕๕๑) แต่ก็เลื่อนออกไป

๑.๕ ด้านความมั่นคง

อินเดียมีปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ อันมีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านเผ่าพันธุ์ ชนชั้นวรรณะ และการนับถือศาสนาของประชาชน นอกจากนี้ อินเดียยังมีปัญหาขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ในเอเชียใต้ในเรื่องพรมแดน ปัญหาการเข้าเมืองผิดกฎหมาย อาชญากรรมต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาการก่อการร้าย อันเนื่องมาจากศาสนาและดินแดนด้วย

อินเดียต้องการความร่วมมือกับประเทศไทยในด้านความมั่นคงมาโดยตลอด เนื่องจากในอดีต อินเดียเชื่อว่า ไทยเป็นฐานหรือทางผ่านสำหรับกลุ่มต่อต้านรัฐบาลอินเดีย นอกจากนี้ จากการทำไทยเป็นประเทศ เปิด และดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับทุกประเทศ ไม่มีความขัดแย้งกับประเทศใด ตลอดจนการมีบทบาทนำของ ไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน รวมทั้ง การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum : ARF) และการมีบทบาทอย่างแข็งขันใน ความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ทำให้อินเดียผลักดันที่จะมี ความร่วมมือด้านความมั่นคงในลักษณะถาวร (Institutionalize) กับไทย จนกระทั่งเมื่อต้นปี ๒๕๔๖ สองฝ่ายได้ จัดตั้งคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคงไทย - อินเดีย (Thailand - India Joint Working Group on Security Cooperation) ฝ่ายไทยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหัวหน้าคณะ ฝ่ายอินเดียมีปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านความมั่นคงเป็นหัวหน้าคณะ มีการประชุมกันแล้ว ๕ ครั้ง เมื่อเดือนพฤษภาคม ธันวาคม ๒๕๔๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ และล่าสุด ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ที่กรุงเทพฯ

ประเด็นที่อินเดียให้ความสำคัญ คือ การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ เนื่องจากอินเดียกังวลเรื่องการเคลื่อนไหวของขบวนการแบ่งแยกดินแดนอินเดีย ความร่วมมือทางคดีอาญาต่าง ๆ ตลอดจนการปราบปรามยาเสพติด ซึ่งอินเดียมีปัญหาในการควบคุมการผลิตฝิ่นและการใช้สารตั้งต้นอย่างผิดกฎหมาย และการเป็นทางผ่านของยาเสพติด โดยอินเดียชื่นชมและต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดจากไทย รวมทั้งสนใจศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการปลูก พืชทดแทนฝิ่น ในขณะที่ไทยก็ประสงค์ที่จะศึกษาดูงานการควบคุมการปลูกฝิ่นของอินเดีย ซึ่งอินเดียให้รัฐบาลรัฐ ของอินเดียปลูกฝิ่นได้สำหรับใช้ในการผลิตยา เพื่อนำความรู้นี้มาปรับใช้กับการควบคุม การปลูกกัญชาของไทย

ประเด็นที่ฝ่ายไทยให้ความสำคัญ คือ ความร่วมมือด้านการทหาร อาทิ การจัดตั้งกองเรือ ลาดตระเวนร่วม โดยไทยและอินเดียได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจและระเบียบปฏิบัติประจำว่าด้วยการจัด ระเบียบทางทะเลระหว่างกองทัพเรือ และกองทัพเรืออินเดีย เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่กรุงเทพฯ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและให้ความช่วยเหลือในประเด็นความมั่นคงเป็นรายกรณี

ในภาพรวม แม้ว่าฝ่ายอินเดียจะเป็นฝ่ายได้ประโยชน์จากความร่วมมือด้านความมั่นคงมากกว่าไทย แต่การทำไทยให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่เช่นที่ผ่านมา สามารถเชื่อมต่อการขยายผลไปสู่ความร่วมมือด้าน เศรษฐกิจ อันเป็นสิ่งที่ไทยต้องการจากอินเดียตามแผนยุทธศาสตร์ของไทยได้

๒. ความตกลงที่สำคัญกับไทย

- ๒.๑ ความตกลงทางการค้า (ปี ๒๕๑๑)
- ๒.๒ ความตกลงว่าด้วยการบริการเดินอากาศ (ปี ๒๕๑๒)
- ๒.๓ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม (ปี ๒๕๒๐)
- ๒.๔ ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน (ปี ๒๕๒๘)
- ๒.๕ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทยและอินเดีย (ปี ๒๕๔๐)
- ๒.๖ ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (ปี ๒๕๔๓)
- ๒.๗ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ (ปี ๒๕๔๓)
- ๒.๘ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปี ๒๕๔๔)
- ๒.๙ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (ปี ๒๕๔๕)
- ๒.๑๐ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการสำรวจและใช้ประโยชน์จากอวกาศส่วนนอก (ปี ๒๕๔๕)
- ๒.๑๑ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร และเศรษฐกิจการเกษตร (ปี ๒๕๔๖)
- ๒.๑๒ กรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ไทย - อินเดีย (ปี ๒๕๔๖)
- ๒.๑๓ ความตกลงด้านความร่วมมือทางการท่องเที่ยว (ปี ๒๕๔๖)
- ๒.๑๔ ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ (ปี ๒๕๔๖)
- ๒.๑๕ โครงการความร่วมมือด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ระหว่างศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติของไทย และกรมเทคโนโลยีชีวภาพของอินเดีย (ปี ๒๕๔๖)
- ๒.๑๖ สนธิสัญญาความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมายในเรื่องทางอาญา (ปี ๒๕๔๗)
- ๒.๑๗ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา ไทย - อินเดีย (ปี ๒๕๔๘)
- ๒.๑๘ บันทึกความตกลงว่าด้วยมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับเมืองพอร์ตเบลล์ (ปี ๒๕๔๘)
- ๒.๑๙ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานหมุนเวียน (ปี ๒๕๕๐)
- ๒.๒๐ แผนปฏิบัติการว่าด้วยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระหว่างปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ (ปี ๒๕๕๐)

๓. การเยือนของผู้นำระดับสูง

๓.๑ ฝ่ายไทย

พระราชวงศ์ (ระหว่างปี ๒๕๓๐ - ๒๕๕๐)

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

- วันที่ ๗ - ๒๑ เมษายน ๒๕๓๕ เสด็จฯ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ
- วันที่ ๒๓ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ เสด็จฯ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ พร้อมด้วย พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และหม่อมเจ้าหญิงสิริวัณณวรี มหิดล (พระยศในขณะนั้น) ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรองประธานาธิบดีอินเดีย

- วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ
- วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๙ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ
- วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-เจนไน-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-เดลี-ดูไบ
- วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-เดลี-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-พาราณสี-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-คยา-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-คยา-พาราณสี-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ
- วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ
- วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ
- วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง ดูไบ-มুমไบ-กรุงเทพฯ
- วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ทรงทำการบินผ่านเส้นทาง กรุงเทพฯ-มুমไบ-ดูไบ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- วันที่ ๑๐ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๐ เสด็จฯ เยือนอินเดีย ในฐานะอาคันตุกะของรองประธานาธิบดีอินเดีย
- วันที่ ๒๑ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ เสด็จฯ เยือนอินเดีย (หมู่เกาะอันดามันและนิโคบาร์) อย่างเป็นทางการ
- วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔ เสด็จฯ ทรงวางศิลาฤกษ์ ณ วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ เมืองกุสินารา รัฐอุตตรประเทศ
- วันที่ ๒ - ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ เสด็จฯ เยือนอินเดียเป็นการส่วนพระองค์

- วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ เสด็จฯ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของรองประธานาธิบดีอินเดีย
 - วันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เสด็จฯ เยือนอินเดีย เพื่อทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล Indira Gandhi Prize for Peace, Disarmament and Development
 - วันที่ ๕ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ เยือนอินเดีย ในฐานะอาคันตุกะของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย โดยเสด็จฯ เยือนกรุงนิวเดลี รัฐคุชราต รัฐกรณาฏกะ รัฐเบงกอลตะวันตก และรัฐทมิฬนาฑู
 - วันที่ ๘ - ๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ เสด็จฯ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ เพื่อทรงเปิดนิทรรศการ ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ "Bharata In Reflection" และทรงระนาดเอกเบิกโรงการแสดงโขนไทยสู่แดนรามายณะ เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-อินเดีย
 - วันที่ ๑๗-๒๒ มีนาคม ๒๕๕๑ เสด็จฯ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการในฐานะอาคันตุกะของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย โดยเสด็จฯ เยือนกรุงนิวเดลี รัฐมหาราษฏระ รัฐทมิฬนาฑู และ พอนดิเชอริ
 - วันที่ ๑-๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เสด็จฯ เยือนอินเดีย (รัฐฮัสสัมและกรุงนิวเดลี) อย่างเป็นทางการ
 - วันที่ ๑๗-๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เสด็จฯ เยือนอินเดีย (เมืองเจนไน พอนดิเชอริ และกรุงนิวเดลี) และเพื่อทรงเป็นองค์ประธานในพิธีและพระราชทานรางวัลให้แก่ ศาสตราจารย์ Satya Vrat Shastri ในงาน ๔๒ Jnanpith Award ที่กรุงนิวเดลี
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี**
- วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ เสด็จเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ เพื่อทรงร่วมพิธีมอบรางวัล UNEP Sasakawa Environment Prize
 - วันที่ ๒๖ - ๓๑ มกราคม ๒๕๔๗ เสด็จเยือนกรุงนิวเดลี เพื่อทรงร่วมการสัมมนา "International Conference on Biodiversity and Natural Products : Chemistry and Medical Application" และทรงบรรยายทางวิชาการในการสัมมนาดังกล่าว
 - วันที่ ๑๙ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เสด็จเยือนกรุงนิวเดลี เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม "International Conference on Chemistry Biology Interface : Synergy New Frontiers"
 - วันที่ ๒๑ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เสด็จเยือนเมืองบังคาลอร์ และกรุงนิวเดลี เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุม Third World Organization for Women in Science (TWOWS) Third General Assembly and International Conference
 - วันที่ ๑๐ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๙ เสด็จเยือนอินเดีย พร้อมด้วยคณะนักวิจัยจากสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ และคณะของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย เพื่อทอดพระเนตรกิจการของบริษัท Shantha Biotechnics Limited ณ เมืองไฮเดอราบัด ในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๙

- วันที่ ๘ - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เสด็จเยือนอินเดียเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุมกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization-WHO) ณ กรุงนิวเดลี

- วันที่ ๑๔-๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๑ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเยือนกรุงนิวเดลีและเมืองไฮเดอราบัด เพื่อรับการถวายรางวัล Special Award Fellowship in the World Academy of Art and Science และเข้าร่วมการประชุม "The Anthropocene Crisis : Perils and Possibilities in the 21st Century" ตามคำกราบทูลเชิญของประธาน World Academy of Art and Science

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ

- วันที่ ๒๔ - ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ เสด็จเยือนอินเดีย เพื่อทรงเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดโครงการฉลองมหามงคลพุทธาภิเษกนาราชาขยันดี ณ วัดไทยพุทธคยาอินเดีย เมืองคยา รัฐพิหาร

รัฐบาล (ระหว่างปี ๒๕๓๒ - ๒๕๕๐)

นายกรัฐมนตรี

- วันที่ ๒๘ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๓๒ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เยือนอินเดีย นับเป็นการเยือนอย่างเป็นทางการครั้งแรกของนายกรัฐมนตรีไทย

- วันที่ ๒๖ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ

- วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ

- วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เยือนอินเดีย (working visit)

- วันที่ ๒๕ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ

- วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เยือนอินเดียเพื่อร่วมการประชุมระดับ

ผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๒ ที่กรุงนิวเดลี

๓.๒ ฝ่ายอินเดีย

รัฐบาล (ระหว่างปี ๒๕๓๖ - ๒๕๕๐)

ประธานพรรครัฐบาลและนายกรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรี

- วันที่ ๗ - ๑๐ เมษายน ๒๕๓๖ นายพีวี นาราสิงหะ รಾವ เยือนไทยอย่างเป็นทางการ

- วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นายอติล พินารี วัชปายี เดินทางแวะผ่านไทย หลังการประชุม

สุดยอดอาเซียนที่กัมพูชา และได้หารือข้อราชการกับนายกรัฐมนตรี ที่กระทรวงการต่างประเทศ

- วันที่ ๘ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๖ นายอติล พินารี วัชปายี เยือนไทยอย่างเป็นทางการ

- วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ นางโซเนีย คานธี เดินทางมาเข้าร่วมการประชุม XV

International AIDS Conference (IAC) ที่กรุงเทพฯ

- วันที่ ๓๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ นายมานโมฮัน สิงห์ เดินทางมาเข้าร่วมการประชุม

สุดยอด BIMSTEC ครั้งที่ ๑ ที่กรุงเทพฯ

- วันที่ ๒๔ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ นายมานโมฮัน ซิงห์ เดินทางมาเข้าร่วมการประชุมสุดยอด
อาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ ๗ ที่ระอ้า-หัวหิน

ความสัมพันธ์ในกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค

ASEAN-India

อินเดียสถาปนาความสัมพันธ์กับอาเซียนในฐานะคู่เจรจาเฉพาะด้าน (Sectoral Dialogue Partner) เมื่อปี 2535 (1992) ต่อมา ได้รับการยกสถานะขึ้นเป็นประเทศคู่เจรจาอย่างสมบูรณ์ (Dialogue Partner) เมื่อปี 2538 (1995)

กรอบการดำเนินความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย คือ

1. กลไกหลักในการหารืออาเซียน-อินเดีย ในระดับนโยบายคือ

- การประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย (ASEAN-India Summit)
- การประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (PMC+1)
- การหารือในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (AISOM)
- ASEAN-India Joint Cooperation Committee (AIJCC)
- คณะทำงานด้านต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและติดตามความคืบหน้าของโครงการความร่วมมือต่างๆ

2 กลไกหลักในการหารืออาเซียน-อินเดีย ในด้านเศรษฐกิจคือ

- AEM-India Consultations
- SEOM-India Consultations

การประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2546 (2003) มีการลงนามใน
เอกสารสำคัญ ดังนี้

- อินเดียภาคยานุวัติสารสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC)
- การลงนามในแถลงการณ์ร่วมอาเซียน-อินเดียว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการ

ร้าย (ASEAN-India Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism)

- การลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านระหว่าง

อาเซียนและอินเดีย (ASEAN-India Framework Agreement on Comprehensive Economic

Cooperation) ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ภายในปี 2554 (2011) สำหรับ

อาเซียนเดิมยกเว้นฟิลิปปินส์ และในปี 2559 (2016) สำหรับฟิลิปปินส์ และประเทศ CLMV ตลอดจน

กำหนดการเจรจาการค้าเสรีบริการและการลงทุนให้แล้วเสร็จในช่วงปี 2548-2550 (2005-2007)

การประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 (2004) ได้มีการลงนามในเอกสาร ASEAN-India Partnership for Peace, Progress and Shared Prosperity ซึ่งจะเป็นแนวทางหลักในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกันในระยะยาว

การประชุมระดับรัฐมนตรีพาณิชย์ เมื่อเดือนสิงหาคม 2552 ที่ประเทศไทย รัฐมนตรีพาณิชย์ของทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในความตกลง ASEAN-India FTA

การประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2552 (2009) อาเซียนและอินเดียตกลงที่จะขยายมูลค่าการค้าสองฝ่ายจากเป้าหมายเดิมที่ตั้งเป้าไว้ 5 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2552 เป็น 7 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐภายใน 2 ปีข้างหน้า สองฝ่ายตกลงที่จะรื้อฟื้นการดำเนินการของ ASEAN-India Business Council และการประชุม ASEAN-India Business Summit ภายในปี 2553 นอกจากนี้ อินเดียประกาศจะจัดสรรเงินจำนวน 50 ล้านเหรียญสหรัฐให้แก่ ASEAN-India Fund และ ASEAN Development Fund เพื่อสนับสนุนโครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียน-อินเดีย ภายใต้แผนงานปี 2552-2558 ทั้งนี้ อินเดียรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดียสมัยพิเศษในปี 2555 เพื่อฉลองความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย ครบรอบ 20 ปี

BIMSTEC

ความร่วมมือภายใต้กรอบ BIMSTEC ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2540 ภายใต้การริเริ่มและผลักดันของไทยโดยใช้ชื่อว่า Bangladesh-India-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation หรือ BIST-EC ซึ่งในช่วงเริ่มต้นนี้มีสมาชิกเพียง 4 ประเทศ คือ บังกลาเทศ ศรีลังกา อินเดีย และไทย สำหรับ ประเทศพม่าได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในกรอบความร่วมมืออย่างเป็นทางการในวันที่ 22 ธันวาคม 2540 และเปลี่ยนชื่อกรอบความร่วมมือเป็น Bangladesh-India-Myanmar-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation หรือ BIMST-EC ต่อมาเมื่อเดือนธันวาคม 2546 ประเทศเนปาลและภูฏานได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือนี้ ทำให้ในปัจจุบัน ความร่วมมือภายใต้กรอบ BIMSTEC มีสมาชิกรวม 7 ประเทศ คือ บังกลาเทศ ศรีลังกา อินเดีย ไทย พม่า เนปาล และภูฏาน ซึ่งภายหลังจากการประชุมระดับผู้นำกลุ่มประเทศ BIMSTEC หรือ BIMSTEC Summit ครั้งที่ 1 ได้มีมติเปลี่ยนแปลงชื่อกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจนี้ใหม่เป็น Bay of Bengal Initiative Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation หรือ BIMSTEC ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสมาชิกของกลุ่มมากขึ้น

ความร่วมมือภายใต้กรอบ BIMSTEC มีจุดเด่น คือ เป็นเวทีเชื่อมประสานนโยบาย Look East ของกลุ่มประเทศเอเชียใต้ กับนโยบาย Look West ของไทย และเป็นกลไกหนึ่งซึ่งส่งเสริมโอกาสด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างไทยกับภูมิภาคเอเชียใต้ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน และส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความความช่วยเหลือระหว่างประเทศสมาชิก ในรูปของการฝึกอบรม รวมถึงการค้นคว้าวิจัย และการกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อใช้ประโยชน์จากภาคการศึกษา

รมและอุตสาหกรรม การขยายการค้าและการลงทุน ตลอดจนปรับปรุงการสื่อสารและการคมนาคม เพื่อ
ยกระดับความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาค และส่งเสริมความร่วมมือที่ใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศ
สาขาความร่วมมือของ BIMSTEC

ประเทศสมาชิก BIMSTEC ได้ตกลงทำความร่วมมือใน 13 สาขาหลัก ได้แก่

1. สาขาการค้าและการลงทุน (บังกลาเทศเป็นประเทศนำ)
2. สาขาการคมนาคมและการสื่อสาร (อินเดียเป็นประเทศนำ)
3. สาขาพลังงาน (พม่าเป็นประเทศนำ)
4. สาขาการท่องเที่ยว (อินเดียเป็นประเทศนำ)
5. สาขาเทคโนโลยี (ศรีลังกาเป็นประเทศนำ)
6. สาขาประมง (ไทยเป็นประเทศนำ)
7. สาขาเกษตร (พม่าเป็นประเทศนำ)
8. สาขาสาธารณสุข (ไทยเป็นประเทศนำ)
9. สาขาการลดความยากจน (เนปาลเป็นประเทศนำ)
10. สาขาการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (อินเดียเป็นประเทศนำ)
11. สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ (อินเดียเป็นประเทศนำ)
12. สาขาวัฒนธรรม (ภูฏานเป็นประเทศนำ)
13. สาขาปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน (ไทยเป็นประเทศนำ)

อินเดียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม BIMSTEC Summit ครั้งที่ 2 ขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2551 ณ กรุงนิวเดลี โดยสาระสำคัญของการประชุม คือ การยืนยันเจตนารมณ์ที่จะดำเนินความร่วมมือในกรอบ BIMSTEC เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาร่วมกัน การทบทวนและติดตามความคืบหน้าและผลสำเร็จของการดำเนินความร่วมมือทั้ง 13 สาขา เสนอแนะข้อคิดเห็นสำหรับการกระชับและขยายความร่วมมือในสาขาต่างๆ ในอนาคต พิจารณานหาหรือเอกสารที่อินเดีย ซึ่งเป็นประเทศเจ้าภาพประสงค์ให้มีการลงนามในการประชุมครั้งนี้ ทั้งนี้ โดยที่ยังมีปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับข้อบทในเรื่องโครงสร้างขององค์กรและข้อผูกพันทางการเงิน และโดยที่เวลากระชั้นชิด จึงไม่สามารถดำเนินการตามกระบวนการภายในของไทยให้ทันการที่จะลงนามได้ในการประชุมดังกล่าว

เอกสารที่อินเดียประสงค์ผลักดันให้มีการลงนาม คือ

MoU เพื่อจัดตั้ง BIMSTEC Cultural Industries Observatory (BCIO) และ BIMSTEC Cultural Industries Commission (BCIC) / MoA เพื่อจัดตั้ง BIMSTEC Energy Centre / MoA เพื่อจัดตั้ง BIMSTEC Centre for Weather and Climate / BIMSTEC Convention on Cooperation in Combating International Terrorism, Organized Crime and Illicit Drug Trafficking

Mekong Ganga Cooperation (MGC)

MGC ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ คือ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และอินเดีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและเชื่อมโยงความร่วมมือในกิจกรรมหลัก 4 สาขา ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยว การศึกษา วัฒนธรรม และด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งนี้ แนวคิดการจัดตั้ง MGC เกิดขึ้นในช่วงระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศคู่เจรจา (Post Ministerial Conference: PMC) โดยแรกเริ่มเรียกว่า กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำคงคา – สุวรรณภูมิ – ลุ่มแม่น้ำโขง (Ganga-Suwannaphumi – Mekong Cooperation) และภายหลังจึงได้เปลี่ยนเป็นชื่อที่เรียกอยู่ในปัจจุบัน

- การดำเนินงานของ MGC จะมีการประชุมระดับรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่อาวุโส และคณะทำงาน โดยกำหนดให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีทุกปี back-to-back กับการประชุม AMM

- คณะทำงาน มีทั้งหมด 5 ชุด โดยมอบหมายให้ประเทศสมาชิกรับเป็นประธานคณะทำงานประกอบด้วย

1. คณะทำงานด้านการท่องเที่ยว	ไทย เป็นประธาน
2. คณะทำงานด้านการศึกษา	อินเดีย เป็นประธาน
3. คณะทำงานด้านวัฒนธรรม	กัมพูชา เป็นประธาน
4. คณะทำงานด้านการขนส่งและคมนาคม	ลาว เป็นประธาน
5. คณะทำงานว่าด้วยแผนปฏิบัติการ	เวียดนาม เป็นประธาน

- ประเทศสมาชิกดำเนินการความร่วมมือตามแผนปฏิบัติการ Hanoi Programme of Action (ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 6 ปี นับตั้งแต่ปี 44 และให้มีการทบทวนทุก 2 ปี) และ Phnom Penh Road Map ซึ่งเป็นแผนงานเร่งรัดการดำเนินโครงการของ MGC (นับตั้งแต่ปี 46)

การประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งล่าสุด คือ การประชุมระดับรัฐมนตรี MGC ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 1 ส.ค. 2550 ซึ่งอินเดียเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นในช่วงการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน ที่กรุงมะนิลา (นายนิศย์ พิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทน) สาระสำคัญของการประชุมสรุปได้ ดังนี้

- ประเทศสมาชิกได้ทบทวนความคืบหน้าของการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการสานอัย รวมทั้งได้แสดงวิสัยทัศน์และเสนอข้อริเริ่มใหม่ๆ เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินความร่วมมือในสาขาต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และได้พิจารณาต่ออายุแผนปฏิบัติการสานอัย ซึ่งหมดอายุลงในเดือนกรกฎาคม 2550 และติดตามความคืบหน้าความร่วมมือสาขาต่างๆ ตลอดจนเตรียมพร้อมสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 6 โดยอินเดียจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้น

- การท่องเที่ยว ในฐานะที่เป็นประธานคณะทำงานในสาขานี้ ไทยได้เสนอที่จะจัดทำข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดทำ MGC Rate Hotels (โรงแรมสามดาว) ในรูปแบบ CD และ Directories และเสนอการส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Pilgrimage Tourism/Religious Circuit)

- ด้านวัฒนธรรม ที่ประชุมได้ทบทวนความคืบหน้าของการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สิ่งทอดั้งเดิมของเอเชีย (Museum of Traditional Asian Textiles) ณ เมืองเสียมราฐ กัมพูชา โดยกัมพูชาได้จัดหาที่ดินจำนวน 1 เฮกตาร์ สำหรับจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ดังกล่าว ในขณะที่อินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการออกแบบสถาปัตยกรรม

- การคมนาคมและขนส่ง ที่ประชุมเห็นพ้องถึงความจำเป็นในการทบทวนเกี่ยวกับการเชื่อมโยงทางคมนาคมในภูมิภาค โดยเฉพาะการก่อสร้าง Trilateral Highway ระหว่าง Moreh-Bagan-แม่สอด และศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างทางรถไฟระหว่างเดลีกับฮานอย รวมทั้งความเป็นไปได้ในการสร้าง missing link ระหว่าง Loc Ninh และพนมเปญ นอกจากนี้ ไทยได้เสนอแนวคิดในการเชื่อมโยงความร่วมมือด้านการคมนาคมขนส่งในกรอบแม่น้ำโขง-คงคากับประเทศในกรอบความร่วมมืออื่นๆ อาทิ กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) และกรอบความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) รวมทั้งประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์

- การศึกษา ที่ประชุมเห็นพ้องกับการเร่งรัดความร่วมมือด้านการศึกษาในระดับภูมิภาคด้วยการเชื่อมโยงกับศูนย์กลางด้านการศึกษาที่มีคุณภาพในภูมิภาค นอกจากนี้ อินเดียได้เสนอที่จะจัดนิทรรศการการศึกษาในประเทศสมาชิก เพื่อให้รับทราบถึงความพร้อมด้านการศึกษาของอินเดียด้วย

ไทยได้แจ้งที่ประชุมทราบว่า อินเดียสนับสนุนอินเดียในการฟื้นฟูมหาวิทยาลัยนาแลนทาให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาชั้นอุดมศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยในระดับชาติและนานาชาติ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ อารยธรรม และพุทธศาสนา โดยไทยพร้อมที่จะเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยนาแลนทา กับมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย

สถานะล่าสุด

อินเดียจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม MGC ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (MGC SOM) ครั้งที่ 6 ขึ้นที่กรุงนิวเดลี และระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 6 ที่เมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย

การเมืองการปกครองของอินเดีย

การปกครองของอินเดียเป็นระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภา แยกศาสนาออกจากการเมือง แบ่งอำนาจการปกครองเป็นสาธารณรัฐ (Secular Democratic Republic with a parliamentary system) แบ่งเป็น 28 รัฐ และดินแดนสหภาพ (Union Territories) อีก 7 เขต การปกครองของอินเดียมีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บท มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และประมุขของฝ่ายบริหารตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ แต่อำนาจในการบริหารที่แท้จริงอยู่ที่นายกรัฐมนตรี ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นางประติภา ปาทิล (Pratibha Patil) เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2550 และนายมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh) ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2552 (เป็นสมัยที่ 2)

การปกครองของส่วนกลาง

ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือรัฐสภา (Parliament) อินเดีย เป็นระบบสภาคู่ (Bicameral) ประกอบด้วย

ราชยสภา (Rajya Sabha) หรือวุฒิสภา รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ราชยสภา มีสมาชิก 250 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 245 คน โดย 12 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีทุกๆ 2 ปี และอีก 233 คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ (Legislative Assembly) หรือวิธานสภา เป็นผู้เลือก ถือเป็นตัวแทนของรัฐและดินแดนสหภาพ สมาชิกราชยสภา มีวาระการทำงาน 6 ปี โดยทุกสองปีจะมีการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกราชยสภาจำนวน 1 ใน 3 ใหม่

รองประธานาธิบดีอินเดียเป็นประธานราชยสภาโดยตำแหน่ง ปัจจุบัน คือนาย Mohammad Hamid Ansari

โลกสภา (Lok Sabha) หรือสภาผู้แทนราษฎร โลกสภามีสมาชิก 545 คน โดย 543 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง (530 คน มาจากแต่ละรัฐ 13 คน มาจากดินแดนสหภาพ) และอีก 2 คน มาจากการคัดเลือกของประธานาธิบดีจากชุมชนชาวผิวขาว (Anglo-Community) ในประเทศ สมาชิกโลกสภามีวาระคราวละ 5 ปี เว้นเสียแต่จะมีการยุบสภา สมาชิกโลกสภามีวาระการทำงาน 5 ปี

ปัจจุบัน นาง Meira Kumar จากพรรคของเกรส ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นประธานผู้หญิงคนแรก ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2552

การตรากฎหมายต่างๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภา

ระบบการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกราชยสภามีทั้งแบบมีผู้แทนได้หลายคนและแบบที่เขตเลือกตั้งมีผู้แทนได้คนเดียว เป็นการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐและดินแดนสหภาพ โดยให้หลักการตัวแทนตามสัดส่วน หรือคะแนนสูงสุดหนึ่งเดียวแล้วแต่กรณี

การเลือกตั้งสมาชิกโลกสภาเป็นการเลือกตั้งทางตรงโดยใช้เกณฑ์เสียงข้างมากปกติ มีการแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมด 543 เขต การเลือกตั้งสมาชิกโลกสภาครั้งล่าสุด คือเดือน เม.ย.-พ.ค. 2551 มีการใช้ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีรูปถ่ายประกอบ¹ ทั่วทั้งประเทศเป็นครั้งแรก ใน 522 เขตเลือกตั้ง (จากทั้งหมด 543 เขต โดยยกเว้นบางเขตในรัฐอัลลัม นาคาแลนด์ ซัมมูร์และแคชเมียร์) เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตในการปลอมแปลงบุคคลที่มีสิทธิลงคะแนนเสียง นอกจากนี้ มีการใช้เครื่องลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไฟฟ้า(electronic voting machine) ทั่วประเทศ จำนวน 1.1 ล้านเครื่อง และใช้กำลัง จนท.พลเรือนทั้งหมด 4 ล้านคน จนท.ตำรวจ 2.1 ล้านคน เพื่อดูแลรักษาความเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา

มีอำนาจหน้าที่ในการบัญญัติกฎหมาย กำกับดูแลการบริหารประเทศของฝ่ายบริหาร ผ่านร่างงบประมาณ อภิปรายประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เป็นผลประโยชน์แห่งชาติ หรือมีผลกระทบต่อประชาชน อาทิ แผนการพัฒนา นโยบายแห่งชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อำนาจหน้าที่ที่แตกต่างระหว่างโลกสภาและราชยสภา คือ โลกสภากำกับดูแลการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ ในขณะที่ราชยสภาไม่มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องการเงิน แต่มีอำนาจในการพิจารณากฎหมายอื่นๆ

โลกสภาและราชยสภามีคณะกรรมการจัดการต่างๆ อยู่ภายใต้ โดยแบ่งคณะกรรมการเป็นสองประเภท คือ Standing Committee และ ad hoc Committee คณะกรรมการที่ถือว่ามีความสำคัญ คือ

Committee on Public Accounts มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลให้เป็นไปตามข้อตกลงของรัฐสภา (เป็นคณะกรรมการของราชยสภา)

Committee on Public Undertakings มีหน้าที่ตรวจสอบรายงานของผู้ตรวจงบประมาณแผ่นดิน (เป็นคณะกรรมการของราชยสภา)

Committee on Estimates มีหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล (เป็นคณะกรรมการของโลกสภา)

อนึ่ง ประธานาธิบดีเป็นผู้มีอำนาจเรียกประชุมสภา เลื่อนการประชุม กล่าวอภิปรายต่อสภา ยุบโลกสภา และประกาศกฎหมายได้ทุกเวลา ยกเว้นในระหว่างสมัยการประชุม

¹ กกต.การเลือกตั้งอินเดียได้เริ่มทดลองใช้ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีรูปถ่ายประกอบตั้งแต่ปี 2548 ในการเลือกตั้งระดับรัฐต่างๆ และจากผลการทดลอง เห็นว่าประสบผลสำเร็จด้วยดี จึงนำมาใช้กับการเลือกตั้งโลกสภา ครั้งที่ 15 ทั่วประเทศเป็นครั้งแรก

ของรัฐสภา และตามรัฐธรรมนูญ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีสามารถเป็นสมาชิกของโลกสภาหรือราชยสภาก็ได้

ฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดี เป็นประมุขของรัฐ และเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหาร (Head of Executives of the Union) ซึ่งประกอบด้วยรองประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐบาล (Council of Ministers) ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมจากผู้แทนของทั้ง 2 สภา รวมทั้งสภานิติบัญญัติของแต่ละรัฐ ดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นวาระที่ 2 ได้ คุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีได้ คือ ต้องมีสัญชาติอินเดีย มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และเป็นสมาชิกโลกสภา

รองประธานาธิบดี ได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมจากผู้แทนของทั้ง 2 สภา ดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี และเป็นประธานราชยสภาโดยตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรี เป็นผู้มีอำนาจในการบริหารอย่างแท้จริง ดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากประธานาธิบดี เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยการเสนอแนะของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีประกอบด้วย รัฐมนตรี (Ministers) รัฐมนตรีที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี (Ministers of State - Independent Charge) และรัฐมนตรีช่วยว่าการ (Ministers of State) คณะรัฐมนตรีรายงานโดยตรงต่อโลกสภา

รัฐบาลอินเดียชุดปัจจุบัน มีรัฐมนตรีว่าการ (Cabinet Ministers) 33 คน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (Ministers of State with Independent Charge) 7 คน และรัฐมนตรีช่วยว่าการ (Ministers of State) 38 คน รวม 78 คน

ฝ่ายตุลาการ อำนาจตุลาการเป็นอำนาจอิสระ ไม่ขึ้นกับฝ่ายบริหาร มีหน้าที่ปกป้องและตีความรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา (Supreme Court) เป็นศาลสูงสุดของประเทศ ผู้พิพากษาประจำศาลฎีกา มีจำนวนไม่เกิน 25 คน แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ในระดับรัฐ มีศาลสูง (High Court) ของตนเองเป็นศาลสูงสุดของแต่ละรัฐ รองลงมาเป็นศาลย่อย (Subordinate Courts) ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ

การปกครองระดับรัฐ

รัฐธรรมนูญอินเดียแบ่งแยกอำนาจระหว่างรัฐบาลกลาง (Government of India) และรัฐบาลมลรัฐ (State Government) อย่างชัดเจน รัฐบาลมลรัฐมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษากฎหมาย การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของมลรัฐ

โครงสร้างของฝ่ายบริหารในแต่ละมลรัฐ ประกอบด้วย ผู้ว่าการรัฐ (Governor) เป็นประมุขของรัฐ ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากประธานาธิบดี (ตามข้อเสนอแนะของพรรคการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล) มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งถอดถอนมุขมนตรีและคณะรัฐมนตรี

ประจำรัฐ แต่งตั้งอัยการประจำรัฐ เรียกประชุมและยุบสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ให้ความเห็นชอบและยับยั้งร่างกฎหมายของรัฐ มีอำนาจลดโทษและให้อภัยโทษ

รัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) ประกอบด้วยมุขมนตรี (Chief Minister) เป็นหัวหน้าและเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารภายในรัฐ และคณะรัฐมนตรีประจำรัฐ (State Ministers) ทั้งนี้ รัฐบาลแห่งรัฐจะมาจากพรรคการเมืองที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลภายหลังการเลือกตั้งภายในรัฐ หรือได้รับการแต่งตั้งจากสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ

สภานิติบัญญัติแห่งรัฐ ในรัฐพิหาร จัมมูร์แคชเมียร์ กรณาฏกะ มหาราษฏระ และอุตระประเทศ มีสองสภา คือ Legislative Council และ Legislative Assembly ในรัฐอื่นๆ ที่เหลือมีเพียงสภาเดียว คือ Legislative Assembly

Legislative Council (ทำหน้าที่คล้ายราชยสภา) มีสมาชิกไม่มากกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิก Legislative Assembly และไม่น้อยกว่า 40 คน สมาชิกหนึ่งในสามได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิก Legislative Assembly หนึ่งในสามมาจากผู้ดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หนึ่งในสิบสองเป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาของรัฐ ที่เหลือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการรัฐ

Legislative Assembly (ทำหน้าที่คล้ายโลกสภา) มีสมาชิกได้ไม่เกิน 500 คน และไม่น้อยกว่า 60 คน ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนตามการแบ่งเขตการเลือกตั้ง

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี

ธันวาคม 2552

รัฐสภาสาธารณรัฐอินเดีย



ชื่อของรัฐสภา

รัฐสภาหรือสังคต (Parliament)

ระบบรัฐสภา

สภาคู่ (Bicameral)

สภาที่หนึ่ง

สภาสูงหรือราชยสภา (Rajya Sabha)



จำนวนสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ

๒๔๕ คน โดยสมาชิก ๒๓๓ คน ได้รับเลือกจากสภานิติบัญญัติแห่งรัฐและดินแดนสหภาพ ส่วนอีก ๑๒ คนประธานาธิบดีจะแต่งตั้งโดยเลือกสรรผู้ที่มีความโดดเด่นในสาขาต่างๆ

จำนวนสมาชิกปัจจุบัน

๒๔๓ คน เป็นชาย ๒๒๐ คน หญิง ๒๓ (คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๗)

อายุของสภา

๖ ปี โดยทุก ๒ ปี จะเลือกตั้ง/แต่งตั้งใหม่ ๑ ใน ๓

ระบบการเลือกตั้ง

- เขตเลือกตั้งมีทั้งแบบมีผู้แทนได้ หลายคนกับเขตเลือกตั้งที่มีผู้แทนได้คนเดียว (มีตั้งแต่ ๑ ถึง ๓๑ ที่นั่ง ตามฐานจำนวนประชากร) เพื่อเป็นตัวแทนของสหพันธรัฐและดินแดนสหภาพ
- เป็นการเลือกตั้งโดยอ้อมจากสภานิติบัญญัติแห่งรัฐและดินแดนสหภาพ โดยใช้เกณฑ์ ตัวแทนตาม สัดส่วน หรือคะแนนสูงสุดหนึ่งเดียวแล้วแต่กรณี ผู้ได้รับเลือกตั้ง ได้รับที่นั่งตามลำดับคะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้สิทธิ์ และเมื่อสมาชิกราชยสภาว่างลงจะ ต้อง จัดให้มีการเลือกตั้งซ่อม การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่เป็นการบังคับตามกฎหมาย

การเลือกตั้งครั้งล่าสุด

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ (ค.ศ. ๒๐๐๘)

ผลการเลือกตั้ง

พรรคการเมือง	จำนวนที่นั่ง
Indian National Congress (INC)	๓๑
Bharatiya Janata Party (BJP)	๕๐
Samajwadi Party	๑๖
Communist Party of India (Marxist)	๑๕
Janata Dal (United)	๘
All –India Anna Dravida Munnetra Kazhagam (AIADMK)	๗
Bahujan Samaj Party	๖
Nationalist Congress Party	๖
ผู้สมัครอิสระ	๖
Shiv Sena	๔
Rashtriya Janata Dal (RJD)	๔
Biju Janata Dal (BJD)	๔
Dravida Munnetra Kazhagam (DMK)	๔
Communist Party of India (CPI)	๔
Telugu Desam	๓
Shiromani Akali Dal	๓
Asom Gana Parishad	๒
All India Trinamool congress	๒
Janata Dal (Secular)	๒
อื่นๆ	๑๔
รวม	๒๓๑

ประธานราชสภา

นาย Mohammad Hamid Ansari

เลขาธิการราชสภา

นาย Vivek Kumar Agnihotri

สภาที่สอง

สภาผู้แทนราษฎรหรือโลกสภา (Lok Sabha)



จำนวนสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ ๕๔๕ คน โดยสมาชิก ๕๔๓ คน ได้รับการเลือกตั้ง โดยตรง ส่วนอีก ๒ คน ประธานาธิบดีจะเสนอชื่อบุคคลจากชุมชน เชื้อชาติ แองโกล-อินเดีย

อนึ่ง รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ ว่าโลกสภาสามารถมีสมาชิกได้สูงสุด ๕๕๒ คน กล่าวคือ ๕๓๐ คนถือเป็นตัวแทนของรัฐ และ ๒๐ คนเป็น ตัวแทนของ ดินแดน สหภาพ และประธานาธิบดี อาจเสนอชื่อคนจากชุมชนแองโกล-อินเดียได้อีกไม่เกิน ๒ คน หากประธานาธิบดีเห็นว่าคนกลุ่มนี้มีตัวแทนไม่เพียงพอในสภาฯ ๕๔๓ คน เป็นชาย ๔๘๘ คน หญิง ๕๕ (คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๘) ๕ ปี

จำนวนสมาชิกปัจจุบัน

อายุของสภา

ระบบการเลือกตั้ง

เลือกตั้งโดยตรงโดยใช้เกณฑ์เสียงข้างมากปกติ และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งซ่อมภายใน ๖ เดือน เมื่อมีที่นั่งว่างเกิดขึ้น (นอกเสียจากว่าโลกสภามีวาระเหลือไม่เกิน ๑ ปี) ตำแหน่งที่ว่างในส่วนของการเสนอชื่อโดยประธานาธิบดีอีก ๒ ที่นั่งก็ใช้หลักปฏิบัติเดียวกัน การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่เป็นการบังคับตามกฎหมาย

การเลือกตั้งครั้งล่าสุด

๑๖ เมษายน ๒๕๕๒ และ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ผลการเลือกตั้ง

พรรคการเมือง	จำนวนที่นั่ง
Indian National Congress (INC)	๒๐๖
Bharatiya Janata Party (BJP)	๑๑๖
Samajwadi Party	๒๓
Majority Society Party (BSP)	๒๑
Janata Dal (United)	๒๐
Congrès des “racines” de tous les Indiens	๑๕
Dravida Munnetra Kazhagam	๑๘
Communist Party of India (Marxist)	๑๖
Biju Janata Dal	๑๔
Shivsena	๑๑
Nationalist Congress Party	๕
All India Anna Dravida Munnetra Kazagam	๕
ผู้สมัครอิสระ	๕
Telugu Desam	๖
Rashtriya Lok Dal	๕
Shiromani Akali Dal (SAD)	๔
Rashtriya Janata Dal	๔
Communist Party of India (CPI)	๔
Janata Dal (Secular)	๓
Jammu & Kashmir National Conference	๓
Jharkhand Mukti Morcha	๒
Revolutionary Socialist Party	๒
All India Forward Bloc	๒
Telangana Rashtra Samithi	๒
Muslim League Kerala State Committee	๒
อื่นๆ	๑๓
รวม	๕๔๓

ประธานโลกสภา

นาง Meira Kumar

เลขาธิการโลกสภา

นาย P.D.T. Achary

ความสัมพันธ์ด้านรัฐสภาไทย-สาธารณรัฐอินเดีย

รัฐสภาไทยและรัฐสภาสาธารณรัฐอินเดีย มีความสัมพันธ์ทั้งในระดับพหุภาคีในรูปการเป็นภาคีสมาชิกสหภาพรัฐสภา (Inter – Parliamentary Union – IPU) และในระดับทวิภาคี กล่าวคือ รัฐสภาทั้งสองฝ่ายได้มีการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมชมซึ่งกันและกัน ดังนี้

ฝ่ายไทย

- ๓-๗ เมษายน ๒๕๒๘ - ประธานรัฐสภา (นายอุกฤษ มงคลนาวิน) พร้อมด้วยคณะฯ รวม ๔ คน ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของรัฐสภาอินเดีย
- ๑๒-๑๗ เมษายน ๒๕๓๖ - นายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะฯ รวม ๑๖ คน ได้เดินทางไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๘๕ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย
- ๒๐-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ - ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค ประธานสภาผู้แทนราษฎร และคณะฯ รวม ๑๓ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการ
- ๓๑ มกราคม -๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ - นายสุธรรม แสงประทุม รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๒ และคณะฯ รวม ๑๕ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย อย่างเป็นทางการ
- ๒๘ กรกฎาคม- ๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ - นายบุญทัน ดอกไธสง รองประธานวุฒิสภา คนที่ ๒ และคณะฯ รวม ๑๓ คน เดินทางไปเยือนและศึกษาดูงานสาธารณรัฐอินเดีย
- ๒๑-๒๗ มกราคม ๒๕๔๖ - นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่ ๒ และคณะฯ รวม ๔ คน เดินทางไปร่วมประชุมเฉลิมฉลอง ๕๐ ปี รัฐสภาอินเดีย
- ๑๑-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ - นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา และคณะฯ รวม ๑๐ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย อย่างเป็นทางการ
- ๕-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ - นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และคณะฯ รวม ๑๕ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย
- ๑๒-๑๘ กันยายน ๒๕๔๘ - นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๑ และคณะฯ รวม ๒๐ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย

ฝ่ายสาธารณรัฐอินเดีย

- ๓๐ มกราคม – ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ - คร. บัล ราม จักการ์ ประธานสภาผู้แทนราษฎรของสาธารณรัฐอินเดีย และคณะฯ รวม ๗ คน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย ในฐานะแขกของรัฐสภาไทย
- พฤศจิกายน ๒๕๓๒ - คร. นาชมา เฮ็บคูลตาร์ รองประธานวุฒิสภาของสาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้เยี่ยมชมการะรองประธานวุฒิสภา คนที่ ๒ (นายบุญชนะ อัดถากร)
- ตุลาคม ๒๕๓๓ - นายพี อาร์ กินเดย์ห์ ประธานสภาแห่งรัฐเมฆาลัย สาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้เยี่ยมชมการะรองประธานวุฒิสภา คนที่ ๒ (นายบุญชนะ อัดถากร)
- มกราคม ๒๕๓๕ - นาย S. Mallikarjunaiah รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้เข้าเยี่ยมชมการะรองประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายอุกฤษ มงคลนาวิน)
- ๕-๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ - นาย Purno Agitok Sangma ประธานโลกสภาสาธารณรัฐอินเดีย และคณะฯ รวม ๑๑ คน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการ
- ๒๘-๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ - นาง Kavali Prathibha Bharathi ประธานสภาผู้แทนราษฎรรัฐ-อานธรประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้เข้าเยี่ยมชมการะรองนายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔
- ๒๐-๒๒ กันยายน ๒๕๔๔ - นาย Charanjit Singh Atwal ประธานสภาผู้แทนราษฎรรัฐ-ปัญจาบ สาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้เยี่ยมชมการะรองนายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๔
- ๒๖-๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ - นาย Mata Prasad Pandey ประธานสภาผู้แทนราษฎรรัฐ-อุตตรประเทศสาธารณรัฐอินเดีย และคณะฯ รวม ๒ คน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของรัฐสภาไทย

กลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย – อินเดีย
(Thailand-India Parliamentarians Friendship Group)

การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อินเดีย

สืบเนื่องจาก นายประสพสุข บุญเดช ประธานวุฒิสภา ได้ให้การรับรอง นางสาวลาธา เร็ดดี (H.E. Ms. Latha Reddy) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๑ ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแสวงหาหนทางส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภา โดยมีความเห็นสอดคล้องกันที่จะจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างรัฐสภาของทั้งสองประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา เพื่อพิจารณาการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-อินเดีย เนื่องจากสาธารณรัฐอินเดียเป็นประเทศที่มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นคู่ความสัมพันธ์ทวิภาคีกับประเทศไทยตามที่ระบุไว้ในระเบียบรัฐสภา ว่าด้วยกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๑ กล่าวคือ สาธารณรัฐอินเดียมีการปกครองโดยมีรัฐสภาและมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย รวมทั้งเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ประธานรัฐสภาจึงมีดำริเห็นชอบให้จัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อินเดียขึ้น เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๑

ต่อมาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือเชิญชวนสมาชิกรัฐสภาให้แสดงความจำนงสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อินเดีย ซึ่งมีสมาชิกรัฐสภาให้ความสนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อินเดีย จำนวน ๒๕ คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๒ คน และสมาชิกวุฒิสภา ๑๓ คน และได้มีการเรียกประชุมใหญ่ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ รายชื่อคณะกรรมการบริหาร มีดังนี้

๑. หม่อมราชวงศ์ปริยันทนา รังสิต	(ส.ว.)	ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิริยศ ราธิมมูลา	(ส.ส.)	รองประธาน
๓. นายวรินทร์ เทียมจรัส	(ส.ว.)	เลขาธิการ
๔. พล.ต.อ.วิรุฬห์ พันแสน	(ส.ส.)	กรรมการบริหาร
๕. นางปานหทัย เสรีรักษ์	(ส.ส.)	กรรมการบริหาร
๖. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	(ส.ว.)	กรรมการบริหาร
๗. นางสาวสุมล สุตะวิริยะวัฒน์	(ส.ว.)	กรรมการบริหาร

คุณสมบัติของประเทศคู่กลุ่ม

๑. มีการปกครองโดยมีรัฐสภา รัฐสภาของสาธารณรัฐ-อินเดียเป็นระบบสภาคู่ แบ่งเป็น
 - ๑.๑ โลกสภา (Lok Sabha) มีสมาชิกทั้งสิ้น ๕๔๕ คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ๕๔๓ คน และจากการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี จากชุมชนชาวอังกฤษ-อินเดีย ๒ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี เลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน และวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปัจจุบันมี นาง Meira Kumar ดำรงตำแหน่งประธานโลกสภา

- ๑.๒ ราชยสภา (Rajya Sabha) มีสมาชิกทั้งสิ้น ๒๔๕ คน มาจากการเลือกตั้ง ๒๓๓ คน และจากการแต่งตั้ง ๑๒ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และจะมีการเลือกตั้งแทนสมาชิกหนึ่งในสามทุกๆ ๒ ปี เลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ ปัจจุบันมี นาย Mohammad Hamid Ansari ดำรงตำแหน่งประธานราชยสภา
๒. มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย สาธารณรัฐอินเดียสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๐
๓. เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติสาธารณรัฐ- อินเดีย เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๘

วัตถุประสงค์ของกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อินเดีย

๑. ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และกระชับสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างสมาชิกรัฐสภาไทยกับสมาชิกรัฐสภาอินเดีย
๒. ติดต่อ ศึกษา และแลกเปลี่ยนข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภากับรัฐสภาของสาธารณรัฐอินเดีย
๓. แลกเปลี่ยนการเยือนในลักษณะถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ

แนวทางการจัดกิจกรรมของกลุ่มมิตรภาพ

๑. แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านรัฐสภาระหว่างประเทศ
๒. ให้การรับรองบุคคล/คณะบุคคลสำคัญของประเทศ คู่กลุ่ม
๓. ประชุมใหญ่ / หรือประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพเพื่อรับทราบ และพิจารณากิจกรรม
๔. แลกเปลี่ยนการเยือนกับประเทศคู่กลุ่ม
๕. จัดบรรยาย ปาฐกถา นิทรรศการและอื่นๆ ในโอกาสวันสำคัญของประเทศคู่กลุ่ม

ข้อมูลกลุ่มมิตรภาพของประเทศคู่กลุ่ม

ปัจจุบันยังไม่มี การจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพฯ อินเดีย-ไทย

.....

ชีวประวัติประธานาธิบดี

สาธารณรัฐอินเดีย



ชื่อ

นางประติภา เทวีซิงห์ ปาติล (Pratibha Devisingh Patil)

สังกัดพรรค

พรรค Indian National Congress (INC) หรือ พรรคคองเกรส

เกิด

วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๗๗ (ค.ศ. ๑๙๓๔) หมู่บ้าน Nadgaon
เขต Jalgaon รัฐมหาราษฏระ

อายุ

๗๕ ปี

ศาสนา

ฮินดู

สถานภาพสมรส

สมรสแล้วกับนาย Devisingh Ransingh Shekhawat

มีบุตรชาย ๑ คน และบุตรสาว ๑ คน

การศึกษา

- ปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ จาก Government Law College นครบอมเบย์ (มุมไบ) อินเดีย
- ปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ จาก Mooljee Jetha College Jalgaon รัฐมหาราษฏระ

ประสบการณ์การทำงานทางการเมือง

พ.ศ. ๒๕๐๕ – พ.ศ. ๒๕๒๘

(ค.ศ. ๑๙๖๒ – ค.ศ. ๑๙๘๕)

- ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐมหาราษฏระจากเขต Edlabad (Muktai Nagar)

พ.ศ. ๒๕๑๐ – พ.ศ. ๒๕๑๕

(ค.ศ. ๑๙๖๗ – ค.ศ. ๑๙๗๒)

- รัฐมนตรีช่วยว่าการด้านสาธารณสุข ยุติธรรม การท่องเที่ยว กิจการภายในและกิจการสภานิติบัญญัติในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ

พ.ศ. ๒๕๑๕ – พ.ศ. ๒๕๑๗

(ค.ศ. ๑๙๗๒ – ค.ศ. ๑๙๗๔)

- รัฐมนตรีว่าการด้านสวัสดิการสังคมในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ

พ.ศ. ๒๕๑๗ – พ.ศ. ๒๕๑๘

(ค.ศ. ๑๙๗๔ – ค.ศ. ๑๙๗๕)

- รัฐมนตรีว่าการด้านสาธารณสุขและด้านสวัสดิการสังคมในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ

พ.ศ. ๒๕๑๘ – พ.ศ. ๒๕๑๙

(ค.ศ. ๑๙๗๕ – ค.ศ. ๑๙๗๖)

- รัฐมนตรีว่าการด้านยุติธรรม การบูรณปฏิสังขรณ์และวัฒนธรรมในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ

- พ.ศ. ๒๕๒๐ – พ.ศ. ๒๕๒๑
(ค.ศ. ๑๙๗๗ – ค.ศ. ๑๙๗๘)
- พ.ศ. ๒๕๒๒ – พ.ศ. ๒๕๒๓
(ค.ศ. ๑๙๗๙ – ค.ศ. ๑๙๘๐)
- พ.ศ. ๒๕๒๕ – พ.ศ. ๒๕๒๖
(ค.ศ. ๑๙๘๒ – ค.ศ. ๑๙๘๓)
- พ.ศ. ๒๕๒๖ – พ.ศ. ๒๕๒๘
(ค.ศ. ๑๙๘๓ – ค.ศ. ๑๙๘๕)
- พ.ศ. ๒๕๒๘ – พ.ศ. ๒๕๓๓
(ค.ศ. ๑๙๘๕ – ค.ศ. ๑๙๙๐)
- ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ – ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ - รองประธานราชสภา
(ค.ศ. ๑๙๘๖ – ค.ศ. ๑๙๘๘)
- ๒๕ กรกฎาคม – ๒ กันยายน ๒๕๓๐
(ค.ศ. ๑๙๘๗)
- พ.ศ. ๒๕๒๙ – พ.ศ. ๒๕๓๑
(ค.ศ. ๑๙๘๖ – ๑๙๘๘)
- พ.ศ. ๒๕๓๕ – พ.ศ. ๒๕๓๖
(ค.ศ. ๑๙๙๑ – ค.ศ. ๑๙๙๖)
- ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ – ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๐ - ผู้ว่าการรัฐราชสถาน
(ค.ศ. ๒๐๐๔ – ๒๐๐๗)
- ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐
อินเดีย(ค.ศ. ๒๐๐๗)
- รัฐมนตรีว่าการด้านศึกษาธิการในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ
 - ผู้นำพรรคฝ่ายค้านในสภานิติบัญญัติแห่งรัฐมหาราษฏระ
 - รัฐมนตรีว่าการด้านการพัฒนาเมืองและเคหสถานในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ
 - รัฐมนตรีว่าการด้านงบประมาณและสวัสดิการสังคมในรัฐบาลแห่งรัฐมหาราษฏระ
 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกราชสภา
 - ประธานราชสภา (แทน ดร. R. Venkataraman ซึ่งได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี)
 - ประธานคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิประโยชน์
 - คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ ราชสภา
 - สมาชิกโลกสภาชุดที่ ๑๐ จากเขต Amravati
 - ประธานคณะกรรมการกิจการโลกสภา
 - สาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐคนที่ ๑๒ ภายหลังจากชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดี ในฐานะผู้แทนพรรค United Progressive Alliance (UPA) เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ชีวประวัตินายกรัฐมนตรี
สาธารณรัฐอินเดีย



ชื่อ	นายมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh)
เกิด	๒๖ กันยายน ๒๔๗๕ (ค.ศ. ๑๙๓๒) หมู่บ้าน Gah รัฐปัญจาบ (ในยุคอินเดียภายใต้การปกครองของอังกฤษ)
อายุ	๗๗ ปี
ศาสนา	ซิกข์
สถานภาพสมรส	สมรสแล้ว มีบุตรสาว ๓ คน
สังกัดพรรค	พรรค United Progressive Alliance
การศึกษา	
พ.ศ. ๒๔๙๕ (ค.ศ. ๑๙๕๒)	- ปริญญาตรี (เกียรตินิยม) สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปัญจาบ เมือง Chandigarh อินเดีย
พ.ศ. ๒๔๙๗ (ค.ศ. ๑๙๕๔)	- ปริญญาโทเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปัญจาบ เมือง Chandigarh อินเดีย
พ.ศ. ๒๕๐๐ (ค.ศ. ๑๙๕๗)	- ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง สาขาเศรษฐศาสตร์ St John College มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์
พ.ศ. ๒๕๐๕ (ค.ศ. ๑๙๖๒)	- ปริญญาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์ Nuffield College มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด

ประสบการณ์การทำงานทางการเมืองที่สำคัญ

พ.ศ. ๒๕๑๔ – พ.ศ. ๒๕๑๕ (ค.ศ. ๑๙๗๑ – ค.ศ. ๑๙๗๒)	- ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๑๕ – พ.ศ. ๒๕๑๙ (ค.ศ. ๑๙๗๒ – ค.ศ. ๑๙๗๖)	- หัวหน้าคณะที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจกระทรวงการคลัง
พ.ศ. ๒๕๑๙ – พ.ศ. ๒๕๒๓	- ผู้อำนวยการธนาคารแห่งชาติ

- (ค.ศ. ๑๙๗๖ – ค.ศ. ๑๙๘๐) - ผู้ว่าการธนาคารเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม
- พ.ศ. ๒๕๒๕ – พ.ศ. ๒๕๒๘ - ผู้ว่าธนาคารแห่งชาติอินเดีย
- (ค.ศ. ๑๙๘๒ – ค.ศ. ๑๙๘๕)
- พ.ศ. ๒๕๓๓ – พ.ศ. ๒๕๓๔ - ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี Narasimha Rao ด้านเศรษฐกิจ
- (ค.ศ. ๑๙๙๐ – ค.ศ. ๑๙๙๑)
- พ.ศ. ๒๕๓๔ – พ.ศ. ๒๕๓๙ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- (ค.ศ. ๑๙๙๑ – ค.ศ. ๑๙๙๖)
- ตุลาคม ๒๕๓๔ (ค.ศ. ๑๙๙๑) - สมาชิกราชยสภาจากรัฐอัสสัม
- มิถุนายน ๒๕๓๘ (ค.ศ. ๑๙๙๕) - สมาชิกราชยสภา
- มิถุนายน ๒๕๔๔ (ค.ศ. ๒๐๐๑) - สมาชิกราชยสภา
- พ.ศ. ๒๕๔๑ และ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ผู้นำฝ่ายค้านในราชยสภา
- (ค.ศ. ๑๙๙๘) (ค.ศ. ๒๐๐๔)
- ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายหลังได้รับการเสนอชื่อจาก นางซอนญา
(ค.ศ. ๒๐๐๔) คานธี ผู้นำพรรค UPA ซึ่งได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งโลกสภาครั้งที่ ๑๔
แม้ว่าจะไม่เคยชนะการเลือกตั้งในโลกสภา
- ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้งภายหลัง พรรค UPA และแนวร่วม
(ค.ศ. ๒๐๐๙) พรรค National Democratic Alliance (NDA) ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง
โลกสภา ครั้งที่ ๑๕

.....

ชีวประวัติประธานโลกสภา

สาธารณรัฐอินเดีย



ชื่อ

นางมีรา कुमार (Meira Kumar)

สังกัดพรรคการเมือง

พรรค Indian National Congress (INC) หรือพรรคคองเกรส

เขตเลือกตั้ง

เมือง Bojpur รัฐพิหาร

เกิด

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๔๘๘ (ค.ศ. ๑๙๔๕) รัฐพิหาร

ปัจจุบันอายุ ๖๔ ปี

ศาสนา

ฮินดู

สถานภาพ

สมรสแล้วกับนาย Manjul Kumar มีบุตรชาย ๑ คน บุตรสาว ๒ คน

การศึกษา

ปริญญาตรี สาขาภาษาอังกฤษ และปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเคลี

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. ๒๕๑๖ (ค.ศ. ๑๙๗๓)

- เข้าทำงานในหน่วยงานด้านต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๑๙ – พ.ศ. ๒๕๒๐

- ทำงานในสถานเอกอัครราชทูตอินเดีย ประจำกรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน

(ค.ศ. ๑๙๗๖ – ๑๙๗๗)

พ.ศ. ๒๕๒๐ – พ.ศ. ๒๕๒๒

- ทำงานในสำนักงานข้าหลวงใหญ่อินเดียประจำกรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร

(ค.ศ. ๑๙๗๗ – ค.ศ. ๑๙๗๙)

พ.ศ. ๒๕๒๓ – พ.ศ. ๒๕๒๘

- เข้าทำงานในกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย

(ค.ศ. ๑๙๘๐ – ค.ศ. ๑๙๘๕)

พ.ศ. ๒๕๒๗ (ค.ศ. ๑๙๘๔)

- คณะกรรมการร่วมอินเดีย-มอริเชียส

ประสบการณ์ทางการเมือง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘

- สมาชิกโลกสภาสังกัดพรรคทองเกรสหลายสมัย ดังต่อไปนี้
- สมาชิกโลกสภาที่ ๘ สังกัดพรรคทองเกรส เขต Bijnor รัฐ
อุดรประเทศ
- สมาชิกโลกสภาที่ ๑๑ และ ๑๒ สังกัดพรรคทองเกรส
เขต Karol Bagh กรุงเดลี
- สมาชิกโลกสภาที่ ๑๔ และ ๑๕ สังกัดพรรคทองเกรส
เขต Sasaram รัฐพิหาร

พ.ศ. ๒๕๔๓ – พ.ศ. ๒๕๕๒

(พ.ศ. ๒๐๐๔ - พ.ศ. ๒๐๐๕)

พ.ศ. ๒๕๕๒ (พ.ศ. ๒๐๐๕)

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและการบังคับ
ใช้กฎหมาย
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรน้ำ
- ได้รับมติเอกฉันท์จากโลกสภาให้ดำรงตำแหน่งประธาน
โลกสภา และเป็นประธานโลกสภาหญิงคนแรกใน
ประวัติศาสตร์รัฐสภาอินเดีย

ชีวประวัติประธานราชยสภา

สาธารณรัฐอินเดีย



ชื่อ	โมฮัมหมัด ฮามิด อันซารี (Mohammad Hamid Ansari)
เกิด	๑ เมษายน ๒๔๘๐ (ค.ศ. ๑๙๓๗) เมือง โกลกาตา หรือเดิมคือ กัลกัตตา รัฐเบงกอลตะวันตก ปัจจุบันอายุ ๗๒ ปี
ศาสนา	อิสลาม
สถานภาพสมรส	สมรสแล้วกับนางซัลมา อันซารี (Salma Ansari) มีบุตรชาย ๒ คน และบุตรสาว ๑ คน
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาตรี (เกียรตินิยม) สาขารัฐศาสตร์ St. Xavier College มหาวิทยาลัยกัลกัตตา - ปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ จาก the Aligarh Muslim University เมือง Aligarh
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. ๒๕๐๔ (ค.ศ. ๑๙๖๑)	- เข้าทำงานในหน่วยงานด้านต่างประเทศโดยเป็นคณะผู้แทนของอินเดียในกรุงแบกแดด อิรัก, กรุงราบัต โมร็อกโก, นครเจดดาห์ ซาอุดีอาระเบีย และกรุงบรัสเซลส์ เบลเยียม
พ.ศ. ๒๕๑๕ – พ.ศ. ๒๕๒๒ (ค.ศ. ๑๙๗๖ – ๑๙๗๙)	- เอกอัครราชทูตอินเดียประจำสหรัฐอเมริกาที่วอชิงตัน
พ.ศ. ๒๕๒๓ – พ.ศ. ๒๕๒๘ (ค.ศ. ๑๙๘๐ – ค.ศ. ๑๙๘๕)	- ผู้อำนวยการกองพิธีการทูตในรัฐบาลอินเดีย
พ.ศ. ๒๕๒๘ – พ.ศ. ๒๕๓๒ (ค.ศ. ๑๙๘๕ – ค.ศ. ๑๙๘๙)	- ข้าหลวงใหญ่อินเดียประจำเครือรัฐออสเตรเลีย
พ.ศ. ๒๕๓๒ – พ.ศ. ๒๕๓๓ (ค.ศ. ๑๙๘๙ – ค.ศ. ๑๙๙๐)	- เอกอัครราชทูตอินเดียประจำอัฟกานิสถาน

- พ.ศ. ๒๕๓๓ – พ.ศ. ๒๕๓๕
(ค.ศ. ๑๙๙๐ – ค.ศ. ๑๙๙๒)
- พ.ศ. ๒๕๓๖ – พ.ศ. ๒๕๓๘
(ค.ศ. ๑๙๙๓ – ค.ศ. ๑๙๙๕)
- พ.ศ. ๒๕๓๘ – พ.ศ. ๒๕๔๒
(ค.ศ. ๑๙๙๕ – ค.ศ. ๑๙๙๙)
- ธันวาคม ๒๕๔๒ – พฤษภาคม ๒๕๔๓
(ค.ศ. ๑๙๙๙ – ค.ศ. ๒๐๐๐)
- พ.ศ. ๒๕๔๓ – พ.ศ. ๒๕๔๕
(ค.ศ. ๒๐๐๐ – ค.ศ. ๒๐๐๒)
- พ.ศ. ๒๕๔๕ – พ.ศ. ๒๕๔๙
(ค.ศ. ๒๐๐๒ – ค.ศ. ๒๐๐๖)
- พ.ศ. ๒๕๔๙ – พ.ศ. ๒๕๔๘
(ค.ศ. ๒๐๐๔ – ค.ศ. ๒๐๐๕)
- พ.ศ. ๒๕๔๙ – พ.ศ. ๒๕๔๙
(ค.ศ. ๒๐๐๔ – ค.ศ. ๒๐๐๖)
- ๖ มีนาคม ๒๕๔๙ – กรกฎาคม ๒๕๕๐
๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
- เอกอัครราชทูตอินเดียประจำสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
 - ผู้แทนถาวรอินเดียประจำองค์การสหประชาชาตินครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
 - เอกอัครราชทูตอินเดียประจำซาอุดีอาระเบีย
 - อาจารย์รับเชิญ ศูนย์เอเชียตะวันออกเฉียงและแอฟริกาศึกษา มหาวิทยาลัยยาวะหะราล เนห์รู กรุงนิวเดลี อินเดีย
 - รองอธิการบดี the Aligarh Muslim University เมือง Aligarh อินเดีย
 - แขกรับเชิญของ The Observer Research Foundation กรุงนิวเดลี
 - ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาการใช้น้ำมันในเชิงการทูตกระทรวงปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ
 - คณะที่ปรึกษาด้านความมั่นคงแห่งชาติ
 - ประธานคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อชนกลุ่มน้อย ดำรงตำแหน่งรองประธานาธิบดีอินเดีย และประธานราชยสภา โดยตำแหน่ง

ชีวประวัติย่อประธานสภาสันติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร



ชื่อ : อูเดย์ นารายัน ชาอูตรี (Uday Narayan Chaudhary)

วันเดือนปีเกิด : ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๕๒ ปัจจุบันอายุ ๕๗ ปี เกิดที่เมืองปัตนะ รัฐพิหาร

สถานะสมรส : สมรสแล้ว มีบุตรธิดา รวม ๓ คน

สังกัดพรรคการเมือง : พรรคชนตาดาล (Janata Dal)

เขตเลือกตั้ง : Imamganj เมืองคยา

การศึกษา : ปริญญาตรีสาขารัฐศาสตร์

อาชีพ : ก่อนเข้าสู่การเมืองทำงานกับองค์กรพัฒนาเอกชน หรือ NGO ด้านสังคมสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ประวัติการทำงาน

- ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาสันติบัญญัติรัฐพิหารเป็นสมัยแรกในปี ค.ศ. ๑๙๙๐ (สภาชุดที่ ๑๐)
- ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในรัฐบาลของรัฐพิหาร กำกับดูแลกิจการด้านเรือนจำ ในปี ค.ศ. ๑๙๙๑
- ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการชนชั้นด้อยโอกาส และการพัฒนาชนกลุ่มน้อย ประจำสภาสันติบัญญัติ

แห่งรัฐพิหาร

- ดำรงตำแหน่งประธานพรรครัฐบาลของรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๑๙๙๔
- ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาสันติบัญญัติรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ (สภาชุดที่ ๑๒)
- ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการบัญญัติกฎหมายเพื่อบุคคลด้อยโอกาส ประจำสภาสันติบัญญัติ

แห่ง

รัฐพิหารในปี ค.ศ. ๒๐๐๒

- ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาสันติบัญญัติรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๒๐๐๕ (สภาชุดที่ ๑๓ และ ๑๔)
- ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาสันติบัญญัติแห่งรัฐพิหารในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๐๕

ข้อมูลอาคารรัฐสภาอินเดีย



รัฐสภาอินเดีย หรือ Sansad ที่แปลว่า “บ้าน” ในภาษาสันสกฤต ศูนย์กลางของประชาธิปไตยใหญ่ที่สุดของโลก ตั้งอยู่บน “สังสัทมารค” หรือ ถนนรัฐสภา อยู่ห่างจากทำเนียบประธานาธิบดีหรือ ราชวรปฎิภวัน (Rashtrapati Bhavan) โดยความคิดริเริ่มที่จะสร้างอาคารรัฐสภาแห่งนี้เกิดขึ้นจากแผนการปฏิรูป Montague-Chelmsford ในปี ค.ศ. ๑๙๑๙ ซึ่งเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการมีสถานที่สำหรับการตรากฎหมาย หลังจากอินเดียได้รับเอกราช สำหรับตัวอาคารรัฐสภาอินเดียออกแบบโดย Sir Herbert Baker สถาปนิกชาวอังกฤษในปี ค.ศ. ๑๙๑๒-๑๓ เริ่มการก่อสร้างในปี ค.ศ. ๑๙๒๑ โดยมีดยุกแห่งคอนนอท (The Duke of Connaught) มาเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์ ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๒๑ ใช้เวลาในการก่อสร้างรวม ๖ ปี พิธีเปิดอาคารรัฐสภามีขึ้นในวันที่ ๑๘ มกราคม ค.ศ. ๑๙๒๗ โดยมี Lord Irwin ข้าหลวงใหญ่อินเดีย เป็นประธานในพิธีเปิด ใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น ๘๓ ล้านรูปี อาคารขนาดใหญ่แห่งนี้ตัวอาคารหลักเป็นอาคารทรงกลมคล้ายกับสนามกีฬาหรือสเตเดียม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕๖๐ ฟุต (๑๗๐ เมตร) ตั้งอยู่ในอาณาบริเวณขนาดกว่า ๖ เอเคอร์ หรือ ๒๔,๒๘๑ ตารางเมตร ภายในอาคารมีเสาหินแกรนิตขนาดใหญ่ สูง ๒๗ ฟุต (๘.๒๓ เมตร) จำนวน ๑๔๔ ต้นคอย้ำหลังคาของระเบียงรอบนอกที่มีลักษณะคล้ายจาน ภายในอาคารทางเดินและห้องด้านในจะมีลักษณะเป็นระเบียงหลายชั้นซ้อนกันอยู่ เหมือนกับชั้นของหัวหอมใหญ่

สังสัทภวันแห่งนี้นอกจากจะใช้แรงงานและวัสดุของอินเดียในการก่อสร้างแล้ว สถาปัตยกรรมการก่อสร้างก็ได้รับอิทธิพลจากรูปแบบสถาปัตยกรรมการก่อสร้างแบบดั้งเดิมของอินเดีย จากยุคโมกุล (Mughal) รอบนอกของตัวอาคารมีกำแพงล้อมหลายชั้น มีลักษณะคล้ายกับม่านหรือ Jalis ทำจากหินทรายแกะสลักอย่างงดงาม ตลอดจน การจัดวางสระน้ำพุภายในและภายนอกตัวอาคารรัฐสภา ตามแบบการจัดภูมิสถาปัตยกรรมของอินเดียในอดีต อาคารรัฐสภามีประตูทางเข้าทั้งหมด ๑๒ ประตู โดยมีประตูหมายเลข ๑ ที่อยู่ทางด้านถนน Sansad Marg เป็นประตูทางเข้าหลัก

รัฐสภาอินเดียเปิดให้บุคคลภายนอกเข้าชมและเข้าสังเกตการณ์การประชุมได้ในส่วน Public Gallery โดยไม่ต้องเสียค่าผ่านประตูเข้าชมโดย แต่ประชาชนทั่วไปจะต้องมีหนังสือนำจากสมาชิกรัฐสภา ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงเปิดหรือปิดสมัยการประชุมก็ตาม และจะต้องขออนุญาตจากสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ก่อน สำหรับนักท่องเที่ยวจะต้องมีหนังสือนำจากสถานเอกอัครราชทูตประเทศของตนด้วย สำหรับห้องสมุดรัฐสภาเปิด

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๘.๐๐ นาฬิกา ผู้ที่จะเข้าใช้บริการห้องสมุดรัฐสภาจะต้องแสดงหนังสือนำจากสมาชิกรัฐสภาที่แผนกต้อนรับบริเวณถนน Raisina จึงจะสามารถเข้าใช้บริการได้ นอกจากนี้ มาตรการด้านการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภาอินเดียได้เพิ่มความเข้มงวดขึ้นอย่างมาก ภายหลังจากเหตุการณ์สังหารหมู่ที่ผู้ก่อการร้ายบุกเข้าไปกราดยิงในรัฐสภาเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๐๑ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังจากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่นครมุมไบ เมื่อช่วงปลายปี ค.ศ. ๒๐๐๘ ที่ผ่านมา

สภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร (Bihar Vidhan Sabha)



สภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร หรือ “พิหารวิธานสภา” ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ ที่เมืองปัตนะ เมืองหลวงของรัฐพิหาร ในอดีต มีสมาชิกสภานิติบัญญัติ (Member of Legislative Assembly หรือ MLA) ทั้งหมด ๑๕๒ คน ซึ่งตามประวัติศาสตร์การเมืองของอินเดีย และรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวของอินเดียได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปของรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๑๙๕๒ จากนั้นได้เพิ่มจำนวนสมาชิกขึ้นเป็น ๓๓๑ คน โดยมีสมาชิกที่มาจากการสรรหา ๑ คน ต่อมา ในช่วงการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ สอง ได้มีการลดจำนวนสมาชิกลงเหลือ ๓๑๘ คน และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี ค.ศ. ๑๙๗๗ เป็น ๓๒๔ คน ซึ่งสมาชิกทุกคนมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน

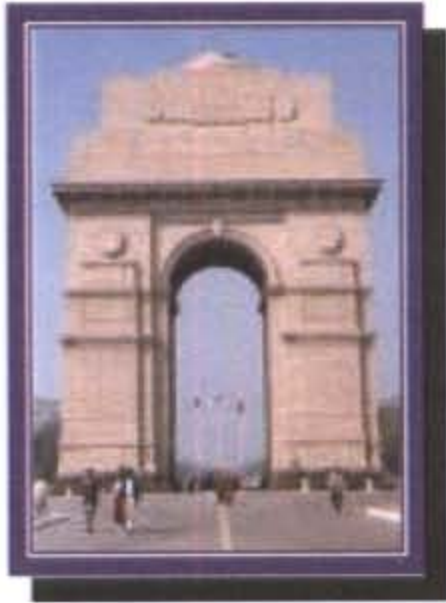
ภายหลังจากการจัดตั้ง รัฐจาร์ขัณฑ์ (Jharkhand) ซึ่งแยกตัวออกจากรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๒๐๐๐ จำนวนสมาชิกของสภานิติบัญญัติฯ ได้ลดลงจาก ๓๒๕ คนเหลือ ๒๔๓ คน จนถึงปัจจุบัน สำหรับวาระการทำงานของสภานิติบัญญัติ มีอายุ ๕ ปี นับจากวันที่กำหนดให้เป็นวันประชุมวันแรก เว้นแต่จะมีการประกาศยุบสภา

สภานิติบัญญัติชุด ปัจจุบันเป็นสภาชุดที่ ๑๒ ซึ่งมาจากการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๐๕ มีการแบ่งสมัยประชุมออกเป็น ๓ สมัย คือ สมัยงบประมาณ สมัยฤดูมรสุม และสมัยฤดูหนาว

อนึ่ง สถาบันนิติบัญญัติของรัฐพิหารประกอบด้วยสองสภา โดยมี สภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร หรือ วิธานสภา ทำหน้าที่เป็นสภาผู้แทนราษฎร (สภาล่าง) ในขณะที่ สภาที่ปรึกษาของรัฐพิหาร (Bihar Legislative Council) หรือ พิศารวิธานปารีชาติ ซึ่งมีสมาชิก ๗๖ คน ทำหน้าที่เป็นสภาสูง

เมืองและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของอินเดีย

๑. กรุงนิวเดลี (New Delhi)



กรุงนิวเดลี มีฉายาว่า นคร ๗ ราชธานี เพราะกรุงนิวเดลีได้เป็นเมืองหลวงของอินเดียมาถึง ๗ ครั้ง ๗ คราว กรุงนิวเดลีเคยเป็นศูนย์กลางอำนาจปกครองของอินเดียตลอดเวลาอันกว่า ๓,๐๐๐ ปี ในประวัติศาสตร์มีทั้งยุครุ่งเรืองและยุคเสื่อมไม่มีเมืองใดที่มีโบราณสถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มากเท่า กรุงเดลีจึงเป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยว นครหลวงอันเก่าแก่ของอินเดียและของโลกแห่งนี้มีประวัติศาสตร์และอารยธรรมที่สั่งสมกันมานานจากผู้ครองนครที่มีทั้งสุลต่าน มุสลิม กษัตริย์ฮินดู และจักรพรรดิโมกุล หลังจากอินเดียตกอยู่ใต้การปกครองของอังกฤษ อังกฤษได้สร้างเดลีใหม่ (New Delhi) ขึ้นมาเป็นศูนย์กลางการปกครอง ในปัจจุบันกรุงนิวเดลีจึงแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ เดลีเก่าและเดลีใหม่

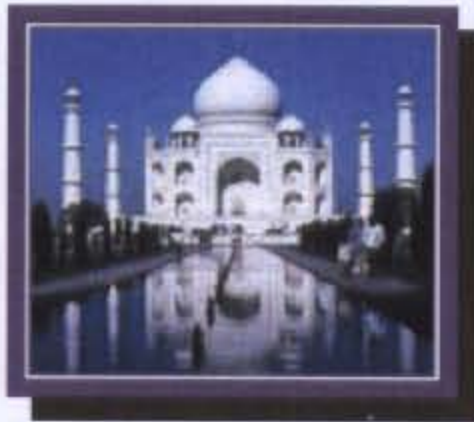
เดลีใหม่ หรือ นิวเดลีคือส่วนที่อังกฤษสร้างขึ้นเป็นที่ตั้งรัฐสภาและสถานที่ทำการของรัฐบาล เป็นเมืองสมัยใหม่ที่ก่อสร้างขึ้นในศตวรรษที่ ๒๐ เดลีใหม่เป็นเมืองทันสมัยที่โอ้อ่างงดงามด้วยสถาปัตยกรรมของยุคอาณานิคม มีถนนสายใหญ่กว้างขวาง ปูลาดินไม้ประดับอย่างสวยงาม ผังเมืองและอาคารต่างๆ ส่วนใหญ่โตสมฐานะการเป็นเมืองเอกเมืองหนึ่งของประเทศในเครือจักรภพ เดลีใหม่มี “ประตูอินเดีย” (Indian Gate) ที่สร้างเลียนแบบประตูชัยของปารีส เพื่อเป็นที่รำลึกถึงทหารอินเดียที่เสียชีวิตในสงครามโลกครั้งที่ ๑ ในส่วนที่เป็นเดลีเก่าแก่สมกับอายุยาวนานหลายศตวรรษของราชธานี ประกอบด้วยถนนที่เล็กแคบและวกลง ตลาดกลางแจ้ง โบสถ์ และสุเหร่า จุดเด่นที่น่าสนใจภายในย่านเดลีเก่าคือ หอสูง กุศับ มินาร์ พระราชวังหลวง (Red Fort) และมัสยิด จามาซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมในช่วงกลางของศตวรรษที่ ๑๗ ยุคที่จักรวรรดิโมกุลเรืองอำนาจ

๒. รัฐอูตรประเทศ



๒.๑ นครอัครา

อยู่ในรัฐอูตรประเทศทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงเดลี ระยะทาง ๒๑๐ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔ ชั่วโมงครึ่ง เมืองอัคราเป็นศูนย์กลางทางรถไฟ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม สถานที่ท่องเที่ยวอันมีชื่อเสียงของเมืองอัครา ได้แก่



ทัช มาฮาล อนุสรณ์สถานแห่งความรักอมตะที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกที่ได้รับการยกย่องจากองค์การสหประชาชาติให้เป็นมรดกโลกด้านวัฒนธรรม และยังถือเป็นสัญลักษณ์ของประเทศอินเดียอีกด้วย ทัชมาฮาลนี้สร้างจากหินอ่อนสีขาวพิสุทธิ์อันงดงาม จนได้รับการยกย่องเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลก โดยพระเจ้าชาห์เจฮานทรงมีรับสั่งให้สร้างขึ้นบนริมฝั่งแม่น้ำยมนา เพื่อเป็นที่บรรจุพระศพของพระนางมুমตัส มาฮาลพระมเหสีซึ่งสิ้นพระชนม์จากการมีพระประสูติกาลพระราชธิดาองค์ที่ ๑๔ ระหว่างตามเสด็จพระเจ้าชาห์เจฮานไปสนามรบ ในปี พ.ศ. ๒๑๗๔ (ค.ศ. ๑๖๓๑) โดยใช้เวลาในการก่อสร้างถึง ๒๒ ปี ด้วยแรงงานฝ่ายต่างๆ เช่น ช่างไม้ ช่างแกะสลัก และวิศวกรกว่า ๒๐,๐๐๐ คน พระเจ้าชาห์เจฮานทรงใช้เงินทองเกือบหมดท้องพระคลังในการนี้ ทัชมาฮาลออกแบบและตกแต่งโดยช่างฝีมือเอกของโลกในยุคนั้น ตามรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบโมกุล-เปอร์เซีย โดยนำหินอ่อนสีขาวมาจากเมืองมัครานา (Makrana) ในแคว้นราชสถาน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นแหล่งหินอ่อนที่ดีที่สุดอินเดียมาใช้ประดับประดาด้วยทองคำ เพชร มรกต ทับทิม และอัญมณีอันล้ำค่ามาจากแหล่งต่างๆ ทั่วโลก เช่น จีน พม่า เปอร์เซีย บังกลาเทศ แบนกแดด และยุโรป ภายในของทัชมาฮาล ภายใต้โดมประธานของอาคารมีโลงศพจำลองทำด้วยหินอ่อนแกะลายเป็นช่อดอกไม้สีฟ้าหินสีและอัญมณีตามกลีบดอกไม้และช่อใบตั้งเคียงคู่กัน ๒ โลง ซึ่งบรรจุพระศพของพระนางมুমตัสและพระเจ้าชาห์เจฮาน ไว้เคียงคู่กัน โลงใหญ่เป็นของพระเจ้าชาห์เจฮาน ส่วนโลงขนาดเล็กกว่าเป็นของพระนางมুমตัส ณ ปัจจุบัน ทางกรมเขมงวดกวดขันกับการดูแลรักษาทัชมาฮาลมาก และไม่อนุญาตให้ขุดยานพาหนะที่เต็มไปด้วยมลพิษและโรงงานอุตสาหกรรมเข้าใกล้ทัชมาฮาล เพราะเกรงว่ามลภาวะและควันพิษอันเป็นผลผลิตจากโลกยุคใหม่จะทำร้ายความงดงามของทัชมาฮาล

๒.๒ เมืองพาราณสี (Varanasi)



ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำวรุณะ และแม่น้ำอัสนี จึงได้ชื่อว่าพาราณสี เป็นเมืองสำคัญที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา ซึ่งเป็นแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของชาวอินเดีย ตามคติความเชื่อของฮินดู พาราณสีเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ที่มีความสำคัญทางจิตใจของศาสนิกชนชาวฮินดู เป็นที่ตั้งของวิหารเทวาลัยและศาสนสถานมากมาย ในยามเช้าจะพบชาวฮินดูทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้าน นักแสวงบุญ และ “สัญวาตี” (ผู้ละทิ้งโลก) นับพันนับหมื่นมาสวดมนต์ภาวนาและอาบน้ำชำระร่างกายเพื่อชำระบาปและโรคภัยหรือนำทารกแรกเกิดมาจุ่มในแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งญาติมิตรจะช่วยกันนำศพคนตายมาเผาริมฝั่งแม่น้ำ รวมทั้งลอยไปในแม่น้ำด้วยความเชื่อว่าจะสามารถส่งคนตายไปสู่สวรรค์ได้ ประเพณีเหล่านี้สะท้อนถึงแก่นของวิถีชีวิตของชาวอินเดีย สำหรับชาวต่างชาติที่ได้มาพบเห็น ได้เป็นอย่างดี

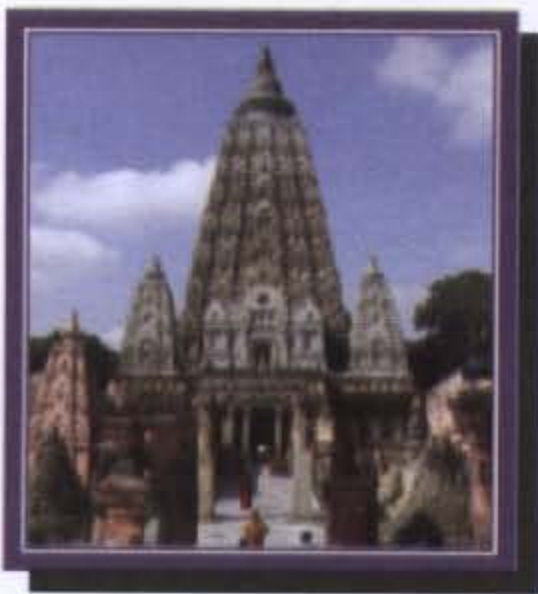
๒.๓ ตำบลสารนาถ (Sarnath)



สารนาถ (Sarnath) อยู่ห่างจากเมืองพาราณสีไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๐ กิโลเมตร ในอดีตคือสถานที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระปฐมธรรมเทศนา หรือพระธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร แก่เหล่าปัญจวัคคีย์ หรือบริเวณป่าอิสิปตนมฤคทายวัน หรือสวนกวาง ปัจจุบันเป็น ๑ ใน ๔ สังเวชนียสถาน ตามพระพุทธประวัติ ณ สถานที่แห่งนี้ มีปูชนียสถานที่สำคัญ ได้แก่ ธัมเมกขสถูป (Dhamekh Stupa) และเสาสิงห์อโศก (Asoka Lion Capital) สร้างโดย พระเจ้าอโศกมหาราชในช่วง ๓๐๔ – ๒๓๒ ก่อนคริสตกาล ต่อมาในช่วง ศตวรรษที่ ๓ ก่อนคริสตกาลถึงช่วงคริสตศตวรรษที่ ๑๑ ได้มีสิ่งก่อสร้างทางพุทธศาสนาเกิดขึ้นมากมาย รวมทั้งมีพระสงฆ์ จำพรรษาดังที่พบซากโบราณภายในบริเวณดังกล่าวในปัจจุบัน รวมทั้ง ธรรมราชิกาสถูป (Dharmrajika Stupa) สร้างโดยพระเจ้าอโศกมหาราชเช่นกัน ปัจจุบันได้พังทลายลงแล้ว ทั้งนี้ ในศตวรรษที่ ๒๐ มีการสร้างวัดพุทธขึ้นมากมายในบริเวณสารนาถ โดย นักบวชพระสงฆ์ จาก ทิเบต จีน และญี่ปุ่น วันที่สำคัญ คือ วัดมูลกันธกุฎีวิหาร (Mulagandhakuti Vihar) สร้างโดย สมาคมมหาโพธิ์ (Mahabodhi Society)

ภายในมีภาพเขียนผนังของจิตรกรชาวญี่ปุ่น นอกจากนี้ ยังมีพิพิธภัณฑ์แห่งชาติสารนาถ จัดแสดงโบราณวัตถุ ในช่วงสมัย ศตวรรษที่ ๓ ก่อนคริสตกาล ถึงคริสตศตวรรษที่ ๑๒ ซึ่งถูกค้นพบในสารนาถ ได้แก่ หัวเสาสิงห์สี่เศียร ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์ประจำชาติของอินเดียในปัจจุบัน วงล้อธรรมจักร รูปสลักพระโพธิสัตว์ทำจากหินทรายสีแดง และเทพเจ้าตามคติของศาสนาฮินดู อนึ่ง สารนาถ ได้รับการขึ้นทะเบียนจากยูเนสโกให้เป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑

๓. รัฐพิหาร



พุทธคยา (Bodha Gaya) หรือตำราวจुरुเวลาในอดีต อยู่ห่างจากเมืองคยา (Gaya) ออกไปทางใต้ ๑๓ กิโลเมตร ตำบลเล็ก ๆ อันเงียบสงบ ริมแม่น้ำพิลกุ (เนรัญชรา) แห่งนี้เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญสำหรับศาสนิกชนชาวพุทธทั่วโลก เนื่องจากเป็นหนึ่งในสังเวชนียสถานที่ถือว่าสำคัญที่สุด ในบรรดาสังเวชนียสถานที่ ๔ แห่งในพระพุทธประวัติ กล่าวคือ เป็นสถานที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระบรมศาสดาทรงตรัสรู้บรรลุนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ นอกจากนี้ สถานที่แห่งนี้ยังเป็นที่ตั้งของพระวิหาร และพระเจดีย์มหาโพธิ์ (Mahabohdhi Temple) ซึ่งสร้างขึ้นในศตวรรษที่ ๖ สัญลักษณ์ของพุทธคยาคือ ต้นศรีมหาโพธิ์ ที่แผ่กิ่งก้านอยู่หลังองค์พระมหาเจดีย์ ต้นโพธิ์ต้นนี้สืบสายมาจากต้นโพธิ์ที่พระศาสดาทรงประทับนั่งตรัสรู้ มีอายุยาวนานมากกว่า ๒,๕๐๐ ปี ซึ่งศาสนิกชนและนักบวชผู้เปี่ยมด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาจากประเทศต่าง ๆ ได้เดินทางหลั่งไหลกันมาเพื่อนมัสการสักการะต้นโพธิ์รอยจารึกพระพุทธบาท และพระวัชรอาสน์ (Diamond Seat) ซึ่งพระมหาบุรุษทรงประทับนั่งเมื่อครั้งตรัสรู้ ณ พุทธคยาแห่งนี้ เพื่อเป็น สิริมงคลแก่ชีวิต

.....

สถานที่น่าสนใจในกรุงนิวเดลี

India Gate

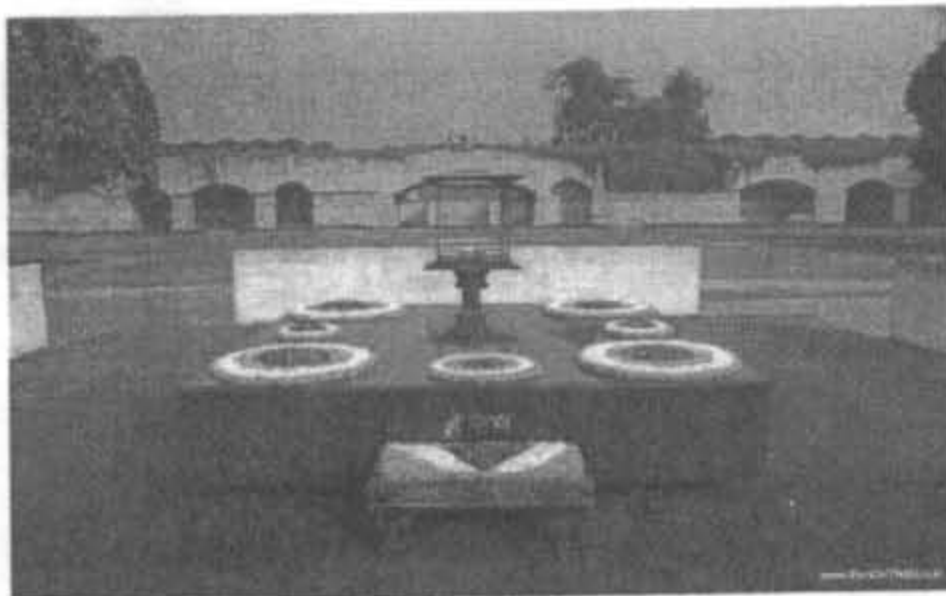
“India Gate” หรือประตูเมืองอินเดีย เป็นสิ่งก่อสร้างมีลักษณะคล้ายคลึง L' Arc de Triomphe ของฝรั่งเศส มีความมุ่งหมายให้เป็นอนุสรณ์แก่ทหารที่พลีชีวิตในสงครามครั้งสำคัญของอินเดีย โดยได้จารึกรายชื่อของทหารที่เสียชีวิตในสนามรบ เช่น ทหารและข้าราชการอินเดียและอังกฤษ จำนวน 13,516 คน ที่พลีชีวิตในสงครามชายแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือ และสงครามอัฟกานครั้งที่ 3 และรวมทั้งทหารอินเดียจำนวน 60,000 นาย ที่เสียชีวิตในสงครามโลก ครั้งที่ 1 ส่วนบนยอดของประตูอินเดีย สร้างเป็นอนุสรณ์แก่ทหารนิรนาม วัสดุในการก่อสร้างเป็นหินทรายแดง เป็นแท่งทึบ มีความสูงจากระดับพื้นถนน 42.3 เมตร ส่วนโค้งของซุ้มประตู กว้าง 9.1 เมตร สูง 22.8 เมตร ตรงกลางระหว่างประตูมีกระดางหินทรายแดงขนาดใหญ่ จุดไฟถูกโชนไม่เคยดับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 และมีอักษรจารึกเป็นภาษาฮินดีว่า “อมร ชะวาน ชโยติ” (อมร – ผู้ไม่ตาย ชะวาน – ทหาร และ ชโยติ – ความรุ่งเรือง หรือ ความสว่าง)



ราชฆาฏ (Raj Ghat)

ราชฆาฏ คืออนุสาวรีย์ที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงมหาตมคานธี บิดาแห่งชาติอินเดีย (Father of the Nation) อนุสาวรีย์แห่งนี้คนทั่วไปเรียกว่า คานธีสมาธิ สร้างขึ้นบริเวณที่เผาศพมหาตมคานธี ณ จุดที่เผาศพสร้างเป็นแผ่นหินเรียบๆ สีดำยกพื้นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีดวงไฟจุดบูชาไว้ตลอดเวลา ช่างๆ แท่นหินนี้เขียนไว้ว่า “เท ราม” (Oh God!) อันเป็นคำที่มหาตมคานธีกล่าวก่อนสิ้นใจเมื่อถูกยิง รอบแท่นหินมีทางเดินยกระดับก่อด้วยหินสีนวลล้อมเป็นบริเวณกว้าง ที่ตั้งของราชฆาฏมีอาณาบริเวณกว้างขวางนับสิบๆไร่ มีการจัดวางภูมิสถาปัตยกรรมได้สง่างาม สมกับเป็นที่รำลึกถึงมหาบุรุษของชาติ

ราชฆาฏนี้เป็นอนุสรณ์สถานที่อาคันตุกะสำคัญจากต่างประเทศมักไปวางพวงหรีดเพื่อแสดงความคารวะแด่มหาตมคานธี



พิพิธภัณฑน์มหาตมคานธี (Gandhi Memorial Museum)

พิพิธภัณฑน์มหาตมคานธี ตั้งอยู่บริเวณตรงข้ามกับราชมาถุ เป็นที่แสดงภาพถ่าย เอกสารต้นฉบับที่เขียนด้วยลายมือของมหาตมคานธี ตลอดจนสิ่งของส่วนตัวของมหาตมคานธี รวมทั้งมีห้องสมุดที่รวบรวมผลงานของคานธีและหนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้องด้วย



พิพิธภัณฑน์มหาตมคานธี (Gandhi Smriti Museum)

ตั้งอยู่บนถนน Tees January Marg ใจกลางกรุงนิวเดลี ภายในบริเวณพิพิธภัณฑสถานประกอบด้วยบ้านพักที่มหาตมะคานธีอาศัยอยู่ในช่วง ๑๘๔ วันสุดท้ายของชีวิต ตั้งแต่วันที่ ๕ กันยายน ๒๔๕๐ จนกระทั่งถูกลอบสังหารในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๔๕๑ นิทรรศการแสดงภาพชีวิตประวัติและเรื่องราวการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเอกราช อนุสรณ์สถาน ณ บริเวณที่มหาตมะคานธีเสียชีวิต รูปปั้นมหาตมะคานธีเปลวเพลิงเป็นเครื่องรำลึกถึงมหาตมะคานธี กลองสันติภาพ ห้องจัดแสดงตู้กระจกจำลองเรื่องราวชีวิตของมหาตมะคานธี

ภายในบริเวณอาคารบ้านพักเป็นที่จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวของมหาตมะคานธี ภาพถ่ายเอกสารต้นฉบับที่เขียนด้วยลายมือของมหาตมะคานธี และเอกสารอื่นๆ รวมถึงภาพยนตร์สารคดีที่แสดงถึงชีวิตประวัติ แนวความคิด และการเคลื่อนไหวเพื่อการเรียกร้องเอกราชของมหาตมะคานธี โดยการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ

รัฐบาลอินเดียได้ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองบ้านดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ และได้จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานคานธี เปิดให้บุคคลภายนอกเข้าชมในปี ๒๕๑๖ หลังจากนั้น มีการปรับปรุงพิพิธภัณฑสถานและเปิดให้เข้าชมในปี ๒๕๔๘



ราชนครูปติภวัน (Rashtrapati Bhavan)

ราชนครูปติภวัน หรือทำเนียบประธานาธิบดีของอินเดีย ตั้งอยู่ที่ถนน Rajpath ด้านตะวันตกบนเนินที่เรียกว่า Raisina Hill ตรงข้ามกับ India Gate ซึ่งอยู่ปลายถนนด้านตะวันออก เดิมเคยใช้เป็นวังของอุปราชอังกฤษในสมัยอาณานิคม มีห้องถึง 340 ห้อง ออกแบบโดย Sir Lutyens สร้างเสร็จเมื่อปี ค.ศ. 1929 เป็นสถาปัตยกรรมผสมระหว่างตะวันตกกับศิลปะโมกุล ตัวห้องโถงที่เรียกว่า Durbar Hall มีโคมขนาดใหญ่แบบอินเดียทำด้วยทองแดงอยู่ด้านบน ใช้เป็นที่ประกอบพิธีสำคัญของทางการ ทางทิศตะวันตกมีสวนโมกุล (Mughal Garden) ซึ่งมีชื่อเสียงว่างดงามมาก เปิดให้คนทั่วไปชมเฉพาะช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม เพราะเป็นช่วงที่ดอกไม้ดอกสวยงาม ทั้งตัวอาคารและสวนมีเนื้อที่ถึง 350 เอเคอร์



พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (National Museum)

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอินเดีย ตั้งอยู่ที่ถนน Janpath กรุงนิวเดลี เป็นสถานที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุและศิลปกรรมของอินเดียมากกว่า 150,000 ชิ้น ที่ตกทอดมาตั้งแต่อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ (Indus Valley relics) แสดงความเป็นมาของประวัติศาสตร์อินเดียที่มีอายุกว่า 5000 ปีรวมทั้งศิลปกรรมอันล้ำค่าของเอเชียกลางจากเส้นทางสายไหม ซึ่งนับว่าหาได้ยากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก

สิ่งสำคัญที่พุทธศาสนิกชนจากทั่วโลกจะต้องเข้าไปสักการะเมื่อมาเยือนพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ คือ พระบรมสารีริกธาตุ ของพระพุทธเจ้า ซึ่งประดิษฐานอยู่บนบุษบกไม้สักแกะสลักปิดทอง*ที่รัฐบาลไทยได้จัดสร้างถวายเป็นพุทธบูชา โดยได้มอบให้เป็นของขวัญแก่รัฐบาลอินเดียเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ปัจจุบันบุษบกดังกล่าวประดิษฐานอยู่กลางห้องโถงทางปีกซ้ายของพิพิธภัณฑสถาน พระบรมสารีริกธาตุมีลักษณะเป็นพระบรมอัฐิขนาดค่อนข้างใหญ่ประมาณ 1.5 – 2 นิ้ว ซึ่งแตกต่างจากพระบรมสารีริกธาตุที่ประดิษฐานอยู่ที่ปูชนียสถานสำคัญๆ ของไทยที่มักจะมีลักษณะเหมือนเมล็ดข้าวหักเล็กๆ หรือเมล็ดงาสีขาว

* (ส่วนยอดของบุษบกทำจากทองคำหนัก 102 กรัม บนยอดประดับด้วยอัญมณี)



ป้อมแดง (Red Fort)

คำว่า ป้อมแดง หรือ Red Fort หรือที่คนอินเดียทั่วไปเรียกว่า ลาล ซิลา (ลาล-แดง ซิลา-ป้อมปราการ) สร้างขึ้นจากหินทรายแดง เป็นพระราชวังของชาห์ เจฮันพระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่งของราชวงศ์โมกุล (องค์เดียวกับที่ทรงสร้างทัช มาฮาล)

ปัจจุบันป้อมแดงใช้เป็นที่ประกอบพิธีฉลองเอกราชของอินเดีย ในวันที่ 15 สิงหาคมของทุกๆ ปี นายกรัฐมนตรีจะทำพิธีคล้ายชาติ และกล่าวสุนทรพจน์ ณ เชิงเทียนของพระราชวังป้อมแดงนี้

ป้อมแดงขนาดใหญ่ในอินเดีย มีอยู่ 2 แห่ง คือที่เดลี และอักราซึ่งอยู่ห่างจากเดลี ประมาณ 200 กิโลเมตร ป้อมแดงที่เดลีเป็นป้อมปราการมีขนาดใหญ่มาก วัตรอบกำแพงทุกด้านเป็นความยาวถึง 1 ไมล์ครึ่ง กำแพงด้านแม่น้ำยมนาสูง 60 ฟุต ด้านอื่นสูงบ้างต่ำบ้างไม่เท่ากัน กำแพงบางแห่งสูง 75 ฟุต บางแห่งสูงถึง 110 ฟุต

พระเจ้าชาห์ เจฮัน ทรงโปรดให้สร้างป้อมแดงในปี พ.ศ. 2181 (ค.ศ. 1638) ใช้เวลาสร้าง 10 ปีเสร็จในปี พ.ศ.2191 นับถึงปัจจุบันมีอายุกว่า 350 ปี ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวป้อมนี้ ต้องประสบภัยพิบัติทั้งจากธรรมชาติและจากข้าศึกศัตรูหลายครั้ง ในปี พ.ศ. 2262 เกิดแผ่นดินไหว เป็นผลให้ป้อมแดงได้รับความเสียหาย ต้องซ่อมแซมครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ. 2282 ถูกกองทัพเปอร์เซีย เข้ามาปล้นเอาทรัพย์สมบัติมีค่าไปเป็นอันมาก รวมทั้งราชบัลลังก์นกยูง (Peacock Throne) ซึ่งทำด้วยทองและเพชรนิลจินดาอันหาค่ามิได้ และต่อมาเมื่ออำนาจของราชวงศ์โมกุลเสื่อมโทรมลง ก็ถูกปล้นอีกหลายครั้ง

ป้อมแดงมีประตูใหญ่ 2 ประตู คือ ประตูละฮอร์ (Lahore Gate) ซึ่งหันหน้าไปทางเมืองละฮอร์ในประเทศปากีสถาน ซึ่งเป็นประตูที่อนุญาตให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าชม ซึ่งมีลักษณะที่น่าสังเกตคือกับประตูพระราชวังทั่วไป เพราะมองจากภายนอกไม่เห็นประตู เห็นแต่เชิงเทียนสูงกำบังประตูไว้ ก่อนจะเข้าถึงตัวพระราชวังมีประตูด้านใน และมีทางทอดยาว ประมาณ 80 เมตร ไปถึง หอกลอง ที่เรียกว่า เนาปัตตะบา เป็นตึกสองชั้นซึ่งเป็นที่อยู่ของเจ้าพนักงานกรมมหรสพทั้งหมด

อาคารหลังแรกที่เข้าไปถึง เรียกว่า คิววันอิอัม (Diwan-I-Am) เป็นที่ออกขุนนางชั้นนอก มีราชบัลลังก์หินอ่อนอยู่ด้านใน เป็นที่พระเจ้าแผ่นดินประทับเวลาออกขุนนาง ผนังห้องราชบัลลังก์ฝังหินสีต่าง ๆ ซึ่งเป็นลวดลายนก ดอกไม้คล้ายของจริงมากที่สุด และยังคงสวยงามไม่ลบเลือน

ต่อจากคิววันอิอัมหรือห้องออกขุนนางชั้นนอก ก็จะถึงสถานที่ที่เรียกว่ารังคมาฮาล (Rang Mahal) เป็นที่ทรงพระตำราญหลังการออกขุนนาง และฝ่ายในจะคอยเฝ้าที่นี่ พระที่นั่งหลังนี้สร้างบนกำแพงวังสูงมาก มีหน้าต่าง 5 ช่องสำหรับให้นางในไว้ชมการชนช้าง

ต่อจากพระที่นั่งรังคมาฮาล ถึงพระที่นั่งที่เรียกว่า คิววันอิฆาส (Diwan-I-Khas) เป็นที่นั่งเฝ้าชั้นใน สร้างด้วยหินอ่อนสีขาว ฝีมือก่อสร้างประณีตกว่าพระที่นั่งชั้นนอก เพดานเป็นไม้แกะสลักสวยงาม มีพระแท่นราชบัลลังก์ซึ่งเคยประดิษฐานราชบัลลังก์นกยูง ที่เรียกว่า Peacock Throne ทำด้วยทองคำแท้ ฝังเพชรนิลจินดาล้ำค่า (บัลลังก์นี้ถูก Nadir Shah กษัตริย์เปอร์เซียที่เข้ามาโจมตีอินเดียนำไปไว้ที่กรุงเตหะราน ประเทศอิหร่าน ในปี ค.ศ. 1739) ในห้องนี้มีอักษรจารึกไว้ว่า “ถ้าจะมีสวรรค์วิมานอยู่บนพื้นพิภพนี้ ก็คือ ที่นี้เอง ที่นี้เอง ที่นี้เอง” (“If there is a paradise on earth it is this, it is this, it is this”) เป็นคำจารึกที่ชอบพูดกันมาก

ตัวปราสาทที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน เรียกว่า คาสมาฮาล มีที่อยู่แบ่งออกเป็น 3 ตอน มี ห้องตรงสร้างอย่างวิจิตร ส่วนห้องบรรทมเป็นห้องโล่ง ๆ ไม่มีประตูเปิดปิดได้เลย ใช้เพียงม่านกันเท่านั้น ใช้คนเป็น

ขามเฝ้ารักษาแทนการปิดประตู และมีหอยื่นออกมาหอนหนึ่ง ที่หอนี้พระเจ้าแผ่นดินต้องเดินขึ้นมาไหว้พระสวามนต์ และต้องแสดงพระองค์ให้ปรากฏแก่ราษฎรทุกเช้า เพื่อให้รู้แน่ว่ายังมีพระชนม์อยู่

ศิลปกรรมอีกชิ้นหนึ่งที่เชิดหน้าชูตาเคลี และเป็นถาวรวัตถุคู่กับพระราชวังป้อมแดง คือ ซามามัสยิด (Jama Masjid) เป็นสุเหร่าที่ใหญ่ที่สุดในประเทศตะวันออก และเป็นสถาปัตยกรรมชิ้นเอกชิ้นสุดท้ายของพระเจ้าซาร์ ชาฮันสร้างด้วยหินทรายแดงและหินอ่อน เริ่มสร้างในปี พ.ศ. 2187 (ค.ศ.1644) แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2201 (ค.ศ.1658) มีประตูเข้า 3 ประตู หอคอยอยู่ 4 มุม และหอสูง(Minaret) 2 หอ ความสูง 40 เมตร



กุตับมินาร์ (Qutab Minar)

กุตับมินาร์ (กุตับ-ชื่อของกษัตริย์ กุตับอุคตินไอบัก มินาร์-หอสูง) หรือเดิมชื่อ ปฤถวิศตัมภ (ปฤถวิ-ชื่อของกษัตริย์ฮินดู ศตัมภ-เสา) เป็นหอสูงที่น่าจะถือเป็นเครื่องหมายของเคลี เป็นถาวรวัตถุที่มีความงามได้สัดส่วน ภายนอกเป็นหินทรายสีแดง สร้างเป็นลูกฟูกขึ้นไปอย่างเกลี้ยงเกลา ซึ่งได้มีการสร้างต่อกันขึ้นไปหลายทอด หลายยุคสมัย แต่ละลูกฟูกจารึกเป็นอักษรอาระบิกจากบทสวดในพระคัมภีร์โกหร่าน

เดิมพระเจ้าปฤถวีราช กษัตริย์ฮินดูทรงสร้างหอไว้สูงเพียง 95 ฟุต เพื่อให้ลูกสาวขึ้นไปดูแม่น้ำยมนาอันศักดิ์สิทธิ์ในขณะสวามนต์ ต่อมากษัตริย์กุตับอุคตินไอบัก (Qutub ud-din Aibak) ซึ่งเป็นกษัตริย์มุสลิม ได้ปรับปรุงในปี พ.ศ. 1743 จากนั้นกษัตริย์องค์อื่นในราชวงศ์เดียวกัน ได้สร้างต่ออีกสองครั้ง ในปี พ.ศ. 1753 และ พ.ศ. 1779 กษัตริย์ฟีโรซ ซาร์ แห่งราชวงศ์ตุกลัก ได้เสริมต่อจนเป็นรูปร่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งนับเป็นศิลปกรรมแบบมุสลิมผสมฮินดูที่หาดูได้ยาก

ความสูงของหอนี้รวมทั้งหมด 238 ฟุต แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ภายในโปร่ง มีบันไดขึ้นไป 379 ขั้น มีระเบียบบังคับว่าคนคนเดียวขึ้นไปไม่ได้ เพราะมีคนขึ้นไปกระโดดฆ่าตัวตายบ่อยๆ จึงยอมให้คนอย่างน้อย 2 คนขึ้นไปได้ แต่ปัจจุบันห้ามขึ้น

ในบริเวณกุตับมินาร์ มีถาวรวัตถุเป็นศิลปะฮินดูเดิม แล้วมุสลิมมาสร้างเสริมเติมแต่งให้ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่นิยมของคนไปเยี่ยมชมไม่แพ้หอกุตับมินาร์ คือ เสาเหล็ก ทำด้วยเหล็กอย่างดีไม่เป็นสนิม เข้าใจว่าสร้างขึ้นใน พ.ศ. 800 หลังสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ที่เสามีคำจารึกเป็นภาษาสันสกฤต เป็นคำบูชาถวายพระวิษณุ การฝังเสาทำได้แน่นหนามาก เล่ากันว่ากษัตริย์มุสลิมพยายามเอาปืนใหญ่ยิงใกล้ ๆ ยังไม่โค่นไม่ร้าว รอยเสาที่ถูกปืนใหญ่ ยังปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ ความสูงของเสานี้ 32 ฟุต 8 นิ้ว เส้นผ่าศูนย์กลาง 16 นิ้ว เป็นที่เชื่อกันว่า ถ้าใครเอาหลังพิงเสานี้ แล้วเอาแขนโอบทางเบื้องหลัง จนมือจับกันได้ ถือว่าเป็นคนซื่อสัตย์หรือมีบุญวาสนา หรือหากทำดั่งนั้นแล้วตั้งจิตอธิษฐาน ความปรารถนาใดๆ ที่ขอจะสัมฤทธิ์ผล



วัดลักษมีนารายณ์ (Lakshmi Narayan Temple)

วัดลักษมีนารายณ์หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Birla Mandir ตามชื่อของผู้สร้าง คือ นาย Raja Baldev Birla ซึ่งเป็นนักธุรกิจคนสำคัญของอินเดีย สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2481 เพื่อบูชาพระนารายณ์ (พระผู้พิทักษ์โลก) และพระลักษมี (เทพแห่งความมั่งคั่ง) เป็นที่ซึ่งคนอินเดียและคนต่างชาติที่นับถือเทพเจ้าทั้งสององค์นิยมไปกราบไหว้ขอพร ซึ่งเชื่อว่าจะทรงบันดาลให้สมความปรารถนา

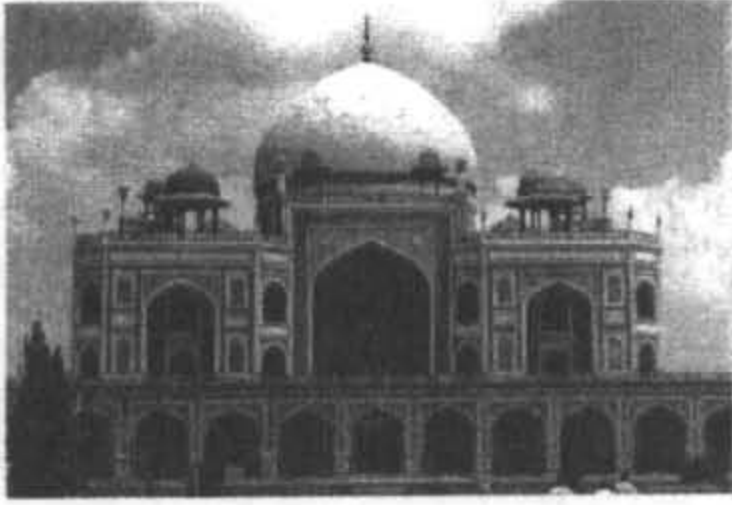
นอกจากเทวรูปสำคัญ 2 องค์ดังกล่าวแล้ว ในบริเวณวัดที่สร้างอย่างงดงามยังมีเทวรูปตามความเชื่อของฮินดูอีกหลายองค์ เช่น พระกฤษณะ และพระพิฆเนศ สำหรับพระพิฆเนศ เป็นที่นิยมว่าศักดิ์สิทธิ์มาก คนไทยที่มาเยี่ยมมักจะไปกราบขอพรให้ทำกิจการต่างๆ สำเร็จ และเล่ากันว่าได้รับพรตามความมุ่งหมาย



สุสานฮูมาเยิน (Humayun's Tomb)

สุสานฮูมาเยินเป็นที่ฝังศพของกษัตริย์ฮูมาเยิน ซึ่งเป็นกษัตริย์องค์ที่สองของราชวงศ์โมกุล สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1565 โดยสถาปนิกชาวเปอร์เซียชื่อ Mirak Mirza Ghiyas และอำนวยการสร้างโดยมเหสีของกษัตริย์ฮูมาเยิน นามว่า Haji Begum

สุสานฮูมาเยินเป็นแบบอย่างสถาปัตยกรรม โมกุลที่สวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่ง และเป็นแบบอย่างในการสร้างทัชมาฮาลในเวลาต่อมา ภายในสุสานมีสวนที่ได้รับการจัดแต่งอย่างสวยงามและดูแลเป็นอย่างดี หลุมฝังศพของมเหสีต่างๆ ของกษัตริย์ฮูมาเยิน รวมทั้ง Haji Begum เองก็อยู่ภายในสุสานนี้ นอกจากนี้ หลุมฝังศพของช่างตัดผมคนโปรดของกษัตริย์ฮูมาเยินก็อยู่ในบริเวณสุสานเช่นกัน



วัดบาไฮ (Bahai Temple)

วัดบาไฮหรือที่เป็นที่รู้จักในนามว่าวัดดอกบัว (Lotus Temple) เป็นสถาปัตยกรรมที่น่าสมัยมากที่สุดชิ้นหนึ่งของกรุงนิวเดลี โดยมีลักษณะเป็นรูปดอกบัวบาน ซึ่งประกอบด้วยโบริ้วหินอ่อนจำนวน 27 ก้อน อาคารใหญ่โตนี้ล้อมรอบด้วยสระน้ำจำนวนถึง 9 สระ และสนามหญ้าที่ได้รับการดูแลอย่างดีและมีขนาดกว้างใหญ่ถึงประมาณ 67.5 ไร่

บาไฮเป็นนิกายที่มีถิ่นกำเนิดจากเปอร์เซีย วัดนี้จึงได้รับการออกแบบโดยสถาปนิกชาวอิหร่านชื่อว่า Fariburz Sabha เริ่มก่อสร้างเมื่อปี 1980 และเสร็จสิ้นการก่อสร้างเมื่อปี 1986 ภายในวัดสามารถจุคนได้ถึง 1,300 คน โดยทุกคนสามารถมานั่งสมาธิที่นี่ไม่ว่าจะนับถือศาสนา/นิกายใด ทั้งนี้ วัดบาไฮจะมองดูงดงามเป็นพิเศษในตอนกลางคืน เนื่องจากได้รับการประดับประดาด้วยไฟดวงน้อยใหญ่ ซึ่งทำให้หินดอกบัวหินอ่อนสว่างไสวขึ้นมาในยามค่ำคืน



พิพิธภัณฑน์และห้องสมุดเนรูห์ (Nehru Memorial Museum and Library)

พิพิธภัณฑน์นี้เดิมเป็นบ้านของ Jawaharlal Nehru นายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดีย ซึ่งดำรงตำแหน่งระหว่างปี 1947-1964 โดยในขณะนั้นบ้านนี้มีชื่อว่า Teen Murti Bhavan ทั้งนี้ก่อนหน้าที่บ้านหลังนี้จะเป็นที่ทำงานของนายกรัฐมนตรีเนรูห์ ได้เคยเป็นทำเนียบของผู้บัญชาการทหารของกองทัพอังกฤษในอินเดีย บ้านหลังนี้ได้รับการออกแบบโดย Robert Tor Russell

พิพิธภัณฑน์เนรูห์ได้จัดแสดงห้องนอนและห้องทำงานของอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งอยู่ในสภาพเดิมก่อนที่จะถึงแก่อสัญกรรม ที่น่าสนใจคือ ชั้นหนังสือตามทางเดินภายในบ้าน ซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือสะสมต่างๆ มากมายของเนรูห์ พิพิธภัณฑน์นี้มีความหมายต่อประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของอินเดียมาก เนื่องจากนอกจากจะเป็นบ้านของนายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดียแล้ว ยังเคยเป็นบ้านของนายกรัฐมนตรีอินเดียจากตระกูลคานธีใน

อนาคตต่อมาอีกสองคนอีกด้วยคือ นางอินทรา คานธี บุตรสาว และนายราจีฟ คานธี หลานชาย ซึ่งทั้งคู่ถูกสังหารขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี



กัมมาสธัมมะนิคม (Asokan Rock Edict)

ตั้งอยู่ในเขตไกรลาศตะวันตก กรุงนิวเดลี เป็นสถานที่ซึ่งปรากฏหลักฐานว่าพระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาเพื่อทรงแสดงธรรมมหาสติปัญญาสูตร ในนครอินทปัตถ์ให้แก่ชาวกุฑ เมืองที่เรียกว่า “กัมมาสธัมมะนิคม” ตรงจุดที่พระพุทธเจ้าแสดงธรรมเทศนา ปัจจุบันเป็นกองหินสีแดงขนาดย่อม และมีแผ่นหินก้อนหนึ่งบริเวณออกกองหินซึ่งมีข้อความจารึกด้วยอักษรพราหมี เชื่อกันว่าพระเจ้าอโศกเป็นผู้จารึกไว้เพื่อแสดงเป็นหลักฐานให้ทราบว่าเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าได้แสดงพระสูตรดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นพระสูตรที่สูงสุดในพระพุทธศาสนา ทั้งนี้ กัมมาสธัมมะนิคมเป็นจุดท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในเดลีที่พุทธศาสนิกชนแวะไปสักการะ

กัมมาสธัมมะนิคมอยู่ในความดูแลของกองโบราณคดี กระทรวงวัฒนธรรมอินเดีย ซึ่งได้ประกาศไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ว่า สถานที่ดังกล่าวเป็นอนุสรณ์สถานที่มีความสำคัญในระดับชาติ ปัจจุบันกองโบราณคดีได้สร้างรั้วเหล็กล้อมรอบกองหินไว้เพื่อเป็นการอนุรักษ์



ข้อมูลเบ็ดเตล็ดเวลา

เวลาท้องถิ่นของอินเดียช้ากว่าประเทศไทย 1 ½ ชั่วโมง

อุณหภูมิ

อยู่ในช่วงฤดูหนาว

- อุณหภูมิสูงสุด 24 องศาเซลเซียส
- อุณหภูมิต่ำสุด 7 องศาเซลเซียส

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

1 รูปี = 0.75 บาท

1 ดอลลาร์สหรัฐ = 46.68 รูปี

ที่มา : ตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 15 ธ.ค. 2552

ไฟฟ้า

- อินเดียใช้ไฟฟ้ากระแสสลับ แรงดัน 220 โวลต์ ความเร็ว 50 รอบ
- ปลั๊กโดยปกติทั่วไปจะเป็นปลั๊กสองรูสำหรับเสียบปลั๊กขากลม

.....

ข้อควรรู้เกี่ยวกับอินเดีย

ข้อมูลทั่วไป

- อินเดียเป็นประเทศที่เก่าแก่ยาวนาน ดังนั้น สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในปัจจุบัน จึงเป็นการผสมผสานระหว่างของเก่าและใหม่
- อินเดียเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาฮินดู พุทธ และมุสลิม หลังจากได้รับเอกราชในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ (ค.ศ. ๑๙๕๗) อินเดียได้ปกครองในระบอบประชาธิปไตยภายใต้โครงสร้างสาธารณรัฐ ปัจจุบันอินเดียมี ๒๘ รัฐ และดินแดนกึ่งรัฐ ๗ แห่ง ภาษาฮินดี และภาษาอังกฤษใช้กันแพร่หลายทั่วไปในอินเดีย
- ปัจจุบันอินเดียมีประชากรกว่าพันล้านคน โดยอาศัยในกรุงนิวเดลีประมาณกว่า ๑๐ ล้านคน

วิถีชีวิตคนอินเดีย

- ประชากรอินเดียนับถือศาสนาฮินดู ร้อยละ ๘๒.๔๑ อิสลามร้อยละ ๑๑.๖๗ ที่เหลือนับถือศาสนาอื่น ทั้งนี้เป็นการนับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๐.๗๗
- วิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลความเชื่อความศรัทธาจากศาสนาฮินดูเป็นส่วนใหญ่ และประชากรที่มีได้นับถือศาสนาฮินดูต่างมีวิถีชีวิตภายใต้ศรัทธาของตนอย่างเคร่งครัด คนอินเดียค่อนข้างคบหากันต่างชาติด้วยความระมัดระวังและมีความเป็นชาตินิยมสูง ปัจจุบันอินเดียมีประชากรมาก คนอินเดียจึงเป็นคนที่มีความพยายามสูง มีความอดทน ฉลาดในการต่อรอง ช้าชองในธุรกิจการค้าขาย

การติดต่อราชการกับอินเดีย

- สถานที่ราชการโดยทั่วไปเปิดทำการตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เริ่ม ๑๐.๐๐ นาฬิกา จนถึง ๑๗.๐๐ นาฬิกา เวลาพักกลางวัน ระหว่าง ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ นาฬิกา
 - การติดต่อราชการกับอินเดีย ผู้ติดต่อต้องเผื่อเวลาไว้ให้มาก และต้องเตรียมเอกสารและสำเนาให้พร้อม
 - อินเดียมีวันหยุดราชการเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา
 - ข้าราชการอินเดียให้ความสำคัญอำนาจหน้าที่ของตนเองสูง และมักมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจอย่างกว้างขวาง การติดต่อราชการอินเดียต้องติดตามเรื่องทุกระยะและผู้ติดต่อต้องรับผิดชอบเรื่องของตนเอง หากล่าช้าผิดปกติดังกล่าวต้องรีบติดต่อขอพบเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างทันที่
 - ควรหลีกเลี่ยงการติดต่อกับบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ แต่อาสาช่วยเหลือเพราะอาจจะถูกหลอกได้ง่าย

หน่วยงานที่ควรทราบ

- ผู้ที่เดินทางไปอินเดีย โดยเฉพาะกรุงนิวเดลี ควรจะทราบที่ตั้งของหน่วยงานที่ควบคุมดูแลคนต่างชาติ เพราะต้องไปติดต่อรายงานตัว ขอใบอนุญาตมีถิ่นที่อยู่ขอต่ออายุการตรวจลงตรา ฯลฯ

สำนักงานทะเบียนคนต่างด้าว

(Foreigner's Regional Registration Office (FRRO))

HANS BHAVAN, TILAKMARG (I.T.O.)

NEW DELHI

เวลาทำการ ๐๙.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.

กระทรวงมหาดไทย แขนงคนต่างด้าว**(Foreigners Division, Ministry of Home Affairs)**

LOK NAYAK BHAVAN, KHAN MARKER,

NEW DELHI

เวลาทำการ ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

ภูมิอากาศ

อินเดียมี ๓ ฤดูกาล

● **ฤดูร้อน**

เมษายน - มิถุนายน อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ ๔๕ องศาเซลเซียส บริเวณกรุงนิวเดลี และเมืองใกล้เคียงจะมีฝุ่นจากทะเลทราย ซึ่งเป็นอันตรายต่อระบบหายใจ

● **ฤดูมรสุม**

กรกฎาคม - ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๓ องศาเซลเซียส

● **ฤดูหนาว**

พฤศจิกายน - มีนาคม อุณหภูมิ ๒๑ - ๓๐ องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๗ องศาเซลเซียส

ข้อควรระวัง

- ควรบริโภคอาหารและน้ำที่สะอาดเท่านั้น ล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ โรคที่ควรระวัง คือ โรคท้องเสีย มาลาเรีย โรค Hepatitis A, B, C, D, (ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสที่ติดต่อทางอาหาร และน้ำดื่ม การถ่ายโลหิต การมีเพศสัมพันธ์ ฯลฯ) โรคไข้เลือดออก โรค HIV/DIDS (เอดส์) กามโรคชนิดต่าง ๆ
- ยาที่ควรนำติดตัว ได้แก่ ยาแก้ไอ แก้ปวด ยาแก้ท้องเสีย ยาป้องกันไข้มาลาเรีย ยาแก้แพ้ ทาผิวหนัง ยาแก้พิษแมลงกัดต่อย ยารักษาโรคเฉพาะบุคคล ฯลฯ ซึ่งการนำยาติดตัวควรมีใบสั่งยาของแพทย์กำกับไว้ด้วย สำหรับยาสามัญประจำบ้านมีจำหน่ายทั่วไป

สกุลเงิน

- รูปีอินเดีย (INR) หน่วยย่อยของรูปีเรียก เปซา (Paise) อัตราแลกเปลี่ยนโดยประมาณ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๔๓.๕ รูปี และ ๑ รูปี เท่ากับ ๐.๙ บาท (๒๕๔๘)
- บัตรเครดิตที่สามารถใช้ได้ทั่วไปคือบัตร Visa American Express และ Mastercard

.....

ข้อมูลโรงแรมที่พัก

โรงแรมที่พัก ณ เมืองคยา

**The Royal Residency Hotel**

Domuhan Road, Bodhgaya,

824231, Bihar, India

Tel.: 0631-2201156,57

Fax: 0631-2200181

โรงแรมที่พัก ณ เมืองพาราณสี

**Ramada Plaza JHV Varanasi**

The Mall Cantonment

Varanasi, 221002 India

Tel. 91-542-2510000

Fax 91-542-2500711

E-Mail: reservation@ramadajhvns.com

โรงแรมที่พัก ณ กรุงนิวเดลี

**ITC Maurya, New Delhi**

Diplomatic Enclave, Sardar Patel Marg,

New Delhi 110 021, India

Tel : (91) (11) 26112233

Fax : (91) (11) 26113333

โรงแรมที่พัก ณ เมืองอัครา

**ITC, Mughal, Agra**

Taj Ganj, Agra 282 001,

Uttar Pradesh, India

Tel : (91) (562) 4021700

Fax : (91) (562) 2331730

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี



ที่อยู่ : 56-N, Nyaya Marg, Chanakyapuri

New Delhi 110021

โทรศัพท์ (91-11) 2611-8103, 2611-8104, 26115678

โทรสาร (91-11) 2687-2029, 26883235

E-mail: thaidel@mfa.go.th

Homepage: <http://www.thaiemb.org.in>

ทำเนียบข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี



นายกฤต ไกรจิตติ

-เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี



นายพลเดช วรรณรัตน์

- อัครราชทูต

นายนำพร บุญปราบ

- อัครราชทูตที่ปรึกษา

นางสาวศศิวิทย์ ตันกุลรัตน์

- ที่ปรึกษา

นายกิตตินัย นุตกุล

- เลขานุการเอก

นางสวานันทพร เหล่าบุญเจริญ

- เลขานุการเอก

นางสาวแจ่มใส เมนะเสวต

- เลขานุการเอก

นายปรินทร์ อภิญาพันธ์

- เลขานุการเอก

นายนิพนธ์ บำราบ

- เลขานุการเอก

นายศุภวิทย์ ถาวรบุตร

- เลขานุการโท

นางรสริน มุ่งจิตธรรมมั่น

- เลขานุการโท

บันทึกรายละเอียดกิจกรรมของคณะฯ ในแต่ละวัน ระหว่างการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดีย

วันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๖

เวลา ๑๒.๑๐ นาฬิกา – คณะฯ ออกเดินทางจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ไปยังเมืองคยา สาธารณรัฐอินเดีย โดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๘๘๒๐

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติเมืองคยา โดยมีนาย Sanjay Kumar Singh นายอำเภอ (District Magistrate) เมืองคยาให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษท่าอากาศยาน

อนึ่ง ตำบลพุทธคยา (Bodh Gaya) หรือตำบลอรุเวลาในสมัยพุทธกาล อยู่ห่างจากเมืองคยา (Gaya) ออกไปทางใต้ ๑๓ กิโลเมตร ตั้งอยู่ริมแม่น้ำพัลลคุ หรือแม่น้ำเนรัญชรา สถานที่แห่งนี้ถือเป็นสังเวชนียสถานที่มีความสำคัญที่สุดในบรรดาสังเวชนียสถานทั้ง ๔ แห่งในพุทธประวัติ กล่าวคือ เป็นสถานที่ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระบรมศาสดาทรงตรัสรู้บรรลุอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ โดยศาสนิกชนชาวพุทธผู้เปี่ยมด้วยศรัทธาจากทั่วโลกต่างเดินทางมาแสวงบุญ ณ ดินแดนศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้เพื่อเป็นสิริมงคลครั้งหนึ่งในชีวิตของชาวพุทธ

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางไปยังวัดไทยพุทธคยา และเข้ากราบนมัสการพระราชโพธิวิเทศเจ้าอาวาส และหัวหน้าพระธรรมทูตไทยสายอินเดีย พร้อมด้วย พระราชรัตนรังสี เจ้าอาวาสวัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ ซึ่งเดินทางมาจากเมืองกุสินาราเพื่อมาร่วมให้การรับรองคณะฯ ในครั้งนี้ด้วย โดยประธานรัฐสภาและคณะได้ถวายเครื่องปัจจัยไทยธรรมแก่พระภิกษุที่ร่วมเจริญพระพุทธมนต์ จำนวน ๑๗ รูป



เข้ากราบนมัสการพระราชโพธิวิเทศ พร้อมด้วย พระราชรัตนรังสี ณ วัดไทยพุทธคยา

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา – ออกเดินทางไปยังวัดญี่ปุ่นไดโจเกียว (Daijokyo Buddhist Temple) และกราบนมัสการหลวงพ่อดโต (The Great Buddha Statue) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ สูง ๘๐ ฟุต แกะสลักจากหินทรายและหินแกรนิตสีแดง ประดิษฐานอยู่กลางแจ้งในบริเวณใกล้กับพระมหาโพธิเจดีย์ โดยมีรูปสลักของพระอัครสาวก จำนวน ๑๐ รูป ยืนเรียงขนานอยู่ด้านซ้ายและขวาขององค์พระ พระพุทธรูปองค์นี้ดัลไลลามะองค์ปัจจุบัน เดินทางมาเป็นประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๘๙



กราบนมัสการหลวงพ่อดโต ณ วัดญีปุ่นไดโจเกียว

เวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา - ออกเดินทางไปยังพระมหาโพธิ์เจดีย์ (Mahabohdhi Temple) ซึ่งสร้างขึ้นในศตวรรษที่ ๖ โดยคณะฯ ได้รับการต้อนรับจากคณะผู้บริหารสมาคมมหาโพธิ์ (Maha Bodhi Society) ซึ่งเป็นสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อทำการฟื้นฟูและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา ตลอดจนทำนุบำรุงพุทธศาสนสถานที่สำคัญในอินเดีย สมาคมนี้ก่อตั้งโดยพระอนาคาริก ธรรมปาละ พระสงฆ์ชาวศรีลังกา ในปี ค.ศ. ๑๘๙๑ และปัจจุบันบริหารงานโดยคณะพระสงฆ์ชาวศรีลังกา และคณะฆราวาสชาวอินเดีย จากนั้น เข้ากราบนมัสการพระพุทธเมตตาซึ่งประดิษฐานอยู่ภายในองค์พระมหาโพธิ์เจดีย์



เข้ากราบนมัสการพระพุทธเมตตา ณ พระมหาโพธิ์เจดีย์ พุทธคยา

ต่อมา คณะฯ ได้เข้าสักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งแผ่กิ่งก้านอยู่หลังองค์พระมหาโพธิ์เจดีย์ ต้นโพธิ์ต้นนี้สืบสายมาจากต้นโพธิ์ที่พระศาสดาทรงประทับนั่งตรัสรู้ มีอายุยาวนานกว่า ๒,๕๐๐ ปี ซึ่งศาสนิกชนและนักบวชผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาจากประเทศต่างๆ ได้เดินทางหลั่งไหลกันมาเพื่อสักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์ รอยจารึกพระพุทธบาท และพระแท่นวัชรอาสน์ (Diamond Seat) ซึ่งพระมหาบุรุษทรงประทับนั่งเมื่อครั้งตรัสรู้ ณ พุทธคยาแห่งนี้ เพื่อเป็นศิริมงคลแก่ชีวิต เมื่อคณะเดินทางไปถึง ได้มีพระสงฆ์ จำนวน ๙ รูป ร่วมเจริญพระพุทธมนต์ในบริเวณใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ด้วย ก่อนเดินทางกลับ คณะฯ ได้ร่วมบริจาคเงินให้กับสมาคมมหาโพธิ์เพื่อใช้ในกิจการต่างๆ ด้วย



สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์และพระแท่นวัชรอาสน์



รับมอบของที่ระลึกจากผู้บริหารสมาคมมหาโพธิ์

เวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา - เข้าพบปะหารือกับนาย Uday Narayan Chaudhary ประธานสภานิติบัญญัติ (วิधानสภา) แห่งรัฐพิหาร (Speaker of Bihar Vidhan Sabha) พร้อมด้วย Dr. Renu K. Kushwaha รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร แห่งรัฐพิหาร นาย Prem Mumar รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการก่อสร้างถนน แห่งรัฐพิหาร นาง Ashwamedh Devi ประธานคณะกรรมการกิจการเด็ก และเยาวชน สภานิติบัญญัติฯ ซึ่งเดินทางมาจากเมืองปัตนะ (Patna) เมืองหลวงของ รัฐพิหาร เพื่อให้การต้อนรับคณะ ณ โรงแรม Royal Residency

สำหรับประวัติย่อของประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร นาย Uday Narayan Chaudhary ปัจจุบัน อายุ ๕๗ ปี สมรสแล้ว มีบุตรธิดา ๓ คน จบการศึกษาด้านรัฐศาสตร์ เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร (Member of the Legislative Assembly – MLA) สังกัดพรรค Janta Dal United จากเขต Imamganj เมืองคยา สำหรับประสบการณ์ทางการเมือง นาย Chaudhary ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติฯ มาแล้ว ๔ สมัย เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกำกับดูแลกิจการเรือนจำ แห่งรัฐพิหารในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ เคยดำรงตำแหน่งประธาน คณะกรรมการการบัญชีกฎหมายสำหรับผู้ด้อยโอกาส ประจำสภานิติบัญญัติฯ ในปี ๒๕๔๕ และได้รับเลือก ให้เป็นประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

สำหรับการพบปะหารือ มีสรุปบันทึกการสนทนา ดังนี้ ประธานสภานิติบัญญัติฯ ได้กล่าวต้อนรับ และแสดงความยินดีที่ได้รับเกียรติให้การต้อนรับประธานรัฐสภาและคณะในวันนี้ โดยประธานรัฐสภา กล่าวตอบว่าตน ก็รู้สึกยินดีเช่นกัน และรู้สึกที่ตนมีบุญและโชคที่ได้มีโอกาสมาเยือนแดนพุทธภูมิ สถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรง ตรัสรู้ โดยประธานรัฐสภาได้กล่าวชื่นชมว่าอินเดียเป็นแม่แบบของประชาธิปไตย ที่นานาชาติและประเทศ ในทวีปเอเชียควรมาศึกษาเรียนรู้ เพื่อการเมืองภายในจะได้สงบมีเสถียรภาพเหมือนกับอินเดีย ประเทศไทยและ อินเดียแม้ว่าจะมีความคล้ายคลึงกันหลายประการ แต่ก็ยังมีอยู่หลายสิ่งที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการที่อินเดียมี ประชากรจำนวนมหาศาล ที่แม้แต่สหรัฐอเมริกาก็ยังเทียบไม่ได้ วันนี้ตนและคณะ ได้เดินทางมาเยือนอินเดียเพื่อ เรียนรู้ประสบการณ์จากอินเดีย และนำบทเรียนที่ได้กลับไปใช้แก้ไขปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้



พบปะหารือกับนาย Uday Narayan Chaudhary ประธานสมาคมนิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร

ต่อมา ประธานรัฐสภาได้กล่าวแนะนำผู้ร่วมคณะ ทั้ง ๑๔ คน และได้แสดงความขอบคุณประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ ในไมตรีจิตอันอบอุ่นที่คณะฯ ได้รับจากชาวพิหารตั้งแต่คณะฯ เดินทางมาถึงเมืองคยา โดยประทับใจที่ได้เห็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมากมายมาร่วมให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวก และในโอกาสนี้ ตนต้องการจะขอเชิญให้ประธานสมาคมนิติบัญญัติเดินทางไปเยือนประเทศไทยเพื่อที่ฝ่ายไทยจะได้มีโอกาสตอบแทนน้ำใจของฝ่ายอินเดียบ้าง โดยชาวไทยและชาวอินเดียนั้นเปรียบเสมือนเป็นญาติกัน สุดท้าย ประธานรัฐสภาได้กล่าวขอบคุณประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ และขอพระบุญญาบารมีของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจงดลบันดาลให้นาย Chaudhary ดำรงตำแหน่งประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ ตลอดไป

จากนั้น ประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ ได้กล่าวแนะนำบุคคลสำคัญฝ่ายอินเดียที่เข้าร่วมให้การต้อนรับคณะฯ ได้แก่ Dr. Renu K. Kushwaha รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร แห่งรัฐพิหาร และ นาง Ashwamedh Devi ประธานคณะกรรมการกิจการเด็กและเยาวชน ประจำสมาคมนิติบัญญัติฯ ตลอดจนนาย Sanjay Singh นายอำเภอคยา และ นาย Prabhat Kishore Singh เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีการทูตของสมาคมนิติบัญญัติฯ ซึ่งบุคคลทั้งสองเป็นผู้จัดทำหนดการต้อนรับและประสานงานการรับรองให้กับคณะฯ ในครั้งนี้ ประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ กล่าวว่าตนก็มีความปรารถนาให้สมาชิกรัฐสภาของไทย ได้เดินทางมาเยือนรัฐพิหารมากขึ้น โดยรัฐพิหารเป็นดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ที่เปี่ยมไปด้วยสันติภาพ โดยมหาตมคานธีก็เป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักอหิงสาและสันติภาพเช่นเดียวกัน ในตอนท้าย ประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ และประธานรัฐสภาได้แลกเปลี่ยนของที่ระลึก โดยนาย Chaudhary ได้มอบพระพุทธรูป ขนาด ๑๒ นิ้ว กุณ ๘ นิ้ว ทำจากทองเหลืองให้ประธานรัฐสภาเป็นของที่ระลึก และประธานรัฐสภาได้มอบจานเบญจรงค์ ที่มีภาพพระที่นั่งอนันตสมาคม ให้กับประธานสมาคมนิติบัญญัติฯ เป็นการแลกเปลี่ยน

เวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา – ประธานสมาคมนิติบัญญัติแห่งรัฐพิหารเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานรัฐสภาและคณะ ณ ห้องอาหารโรงแรม Royal Residency

เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา – การแถลงข่าวร่วมกับประธานสมาคมนิติบัญญัติรัฐพิหาร ณ ห้องโถง ชั้นล็อบบี้ โรงแรม Royal Residency โดยประธานรัฐสภาได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนท้องถิ่นของเมืองคยา และรัฐพิหารว่า ตนเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ตามคำเชิญของประธานโลกสภา และในฐานะที่เป็นชาวพุทธ ตนได้มีโอกาสมาเยือนรัฐพิหารในครั้งนี้ถือเป็นโชคและเป็นบุญอย่างใหญ่หลวง เพราะได้มีโอกาสมาสักการะสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ นอกจากนี้ ตนและคณะต้องขอขอบคุณประธานโลกสภาที่ได้กรุณาประสาน

ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร มาให้การต้อนรับตนและคณะในวันนี้ และตนรู้สึกประทับใจในความโอบอ้อมอารีของชาวพิหารเป็นอย่างมาก วันนี้ถือว่าเป็นเกียรติที่ได้พบปะกับนาย Uday Narayan Choudhary ประธานสภานิติบัญญัติฯ โดยตนและคณะเดินทางมาอินเดียในครั้งนี้เพื่อศึกษาและเรียนรู้บทเรียนจากอินเดียซึ่งปัจจุบันเป็นประเทศที่เศรษฐกิจกำลังเติบโตเฟื่องฟู มีสภาวะทางการเมืองที่มั่นคง และเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยใหญ่ที่สุดในโลก โดยตนตั้งใจจะนำบทเรียนที่ได้ไปปรับใช้กับประเทศไทย นอกจากนี้ เมื่อกลับไปยังประเทศไทย ตนมีความมุ่งหวังที่จะประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้คนไทยเดินทางมาเยือนอินเดียให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเดินทางมาจากรีกแสวงบุญที่อินเดียจะไม่ใช่เรื่องที่ยากลำบากอีกต่อไป เนื่องจากปัจจุบันมีเที่ยวบินตรงกรุงเทพ-คยา ของสายการบินไทยเปิดให้บริการเที่ยวบินทุกวันแล้ว



แถลงข่าวร่วมกับประธานสภานิติบัญญัติรัฐพิหารต่อสื่อมวลชนท้องถิ่นรัฐพิหารและเมืองคยา

วันเสาร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒

เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางไปยังเมืองนาลันทา เพื่อเยี่ยมชมมหาวิทยาลัยสงฆ์นาลันทา
 หนึ่ง เมืองนาลันทาเป็นสถานที่เกิดและดับขันธนิพพานของพระสารีบุตร พระอัครสาวกเบื้องขวาของพระพุทธเจ้า
 อยู่ห่างจากนครราชคฤห์ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางของความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนา
 ในอดีต สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ราวพุทธศตวรรษที่ ๓ และเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในสมัยพระเจ้า
 ธรรมวรรธนะ แห่งราชวงศ์ปาละ ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๔ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้รับการอุปถัมภ์จาก
 กษัตริย์ของอินเดีย หลายราชวงศ์ตั้งแต่ราชวงศ์เมารยะ กุปตะและปาละ ต่อมา มีการก่อสร้างเพิ่มเติมมากมายจน
 กลายเป็นมหาวิหารในสมัยคุปตะราว พุทธศตวรรษที่ ๓๐ สถานที่แห่งนี้ยังมีพระสถูปเจดีย์ของพระสารีบุตร
 (Saributra Stupa) ที่บรรจุอัฐิธาตุของพระสารีบุตรปรากฏอยู่ มหาวิทยาลัยสงฆ์นาลันทา เคยเป็นมหาวิทยาลัยที่
 ใหญ่ที่สุดในโลก มีชื่อเสียงและได้รับการ เลื่อมใสศรัทธาทั่วไป มีห้องเรียนถึง ๓๐๐ ห้อง และห้องโถงขนาดใหญ่
 ๘ ห้อง สามารถรองรับนักศึกษาได้ถึง ๑๐,๐๐๐ คน และคณาจารย์ได้ ๑,๕๐๐ คน มหาวิทยาลัยนาลันทาถูก
 ชุติกันพบเมื่อปี พ.ศ. ๒,๔๐๓ โดย เซอร์ อเล็กซานเดอร์ คันทิงแฮม นักโบราณคดีชาวอังกฤษ ชากอาคารที่ชุต
 กันพบมีลักษณะเป็นสังฆาราม หรือที่พำนักสงฆ์ ห้องพักพระนักศึกษา และห้องพักของพระอาจารย์ ภายในห้อง
 โถงยกระดับพื้นเป็นเวทีให้พระอาจารย์บรรยายธรรม และมีสถูปเจดีย์ต่างๆ มากมาย พื้นที่ของนาลันทากิน

บริเวณกว้างถึงกว่า ๑๖ ตารางกิโลเมตร (๒๓๐ไร่) และยังมีพื้นที่อีกมากที่ยังอยู่ระหว่างการสำรวจขุดค้นในขณะนี้ โดยหลวงจีนเฮียนจ้ง หรือพระถังซำจั๋ง ก็เคยเดินทางมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้นานถึง ๑๔ พรรษา ความรุ่งเรืองของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ที่ดำเนินมากกว่า ๘๐๐ ปี ได้มาถึงจุดเสื่อมโทรมหลังพุทธศตวรรษที่ ๑๔ และถึงจุดสิ้นสุด เมื่อกองทัพมุสลิมผู้รุกรานจากตุรกีได้บุกเข้ามาถึงแคว้นมคธ และเข้าเผาทุบทำลายศาสนสถาน ตลอดจนเผาทำลายพระคัมภีร์และสรรพตำราต่างๆ จนพินาศย่อยยับ



สถูปพระสารีบุตรภายในมหาวิทยาลัยสงฆ์นาลันทาในปัจจุบัน



เข้ากราบนมัสการหลวงพ่อดำ

ต่อมา คณะฯ เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์นาลันทา ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ประเภท site museum ที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุจากซากของมหาวิทยาลัยนาลันทาโดยเฉพาะ ได้แก่ พระพุทธรูปแกะสลักต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นศิลปะหลังจากสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช โดยคณะฯ ได้แวะรับประทานอาหารเช้าซึ่งฝ่ายอินเดียได้จัดให้กับคณะฯ ที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ในเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกาด้วย

จากนั้น เดินทางไปกราบนมัสการ “หลวงพ่อดำ” หรือที่ชาวอินเดียขนานนามกันว่า “Deliya Baba” (หลวงพ่อน้ำมัน) พระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๖๐ นิ้ว สูงประมาณ ๓ เมตร แกะสลักจากหินสีดำ และมีน้ำมันไหลออกมาจากพระพักตร์ เนื่องจากชาวอินเดียจำนวนมากซึ่งนับถือศาสนาฮินดู ก็เชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของ “หลวงพ่อดำ” โดยนำน้ำมันเนยมาทาที่บริเวณพระพักตร์ แล้วนำกลับไปทาตัวบุตรหลานที่กำลังป่วยไข้สำหรับประวัติของพระพุทธรูปองค์นี้ เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ และเป็นพระพุทธรูปองค์เดียวที่รอดพ้นจากการทำลายของผู้ปกครองชาวมุสลิม ปัจจุบันยังคงอยู่ในสภาพเกือบสมบูรณ์ ตั้งอยู่ในวิหารขนาดเล็กกลางท้องนา พระพุทธรูปองค์นี้ประชาชนในท้องถิ่นและนักแสวงบุญชาวพุทธต่างให้ความเคารพเลื่อมใสในความศักดิ์สิทธิ์อย่างสูง และเดินทางมาบนบานขอพรกันมาก

เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา - เข้าเยี่ยมชมอนุสรณ์สถานหลวงจีนฟาเหียน (Fahian Memorial) ซึ่งสร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๙๓ โดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลอินเดียและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเป็นอนุสรณ์รำลึกถึงการเดินทางมาจาริกบุญของภิกษุฟาเหียน ซึ่งเดินทางจากมณฑลฉ่านซี จาริกไปจำเรียนพระไตรปิฎกในชมพูทวีป (sub-Indian continent) ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๙ ซึ่งถือเป็นยุคทองของพระพุทธศาสนา และพำนักอยู่ในอินเดียนานถึง ๖ ปี หลวงจีนฟาเหียนผู้นี้ได้นำคัมภีร์กลับไปยังประเทศจีนเพื่อแปลเป็นภาษาจีน และนำไปเผยแพร่ให้กับศาสนิกชนชาวจีนผู้ศรัทธา



บริเวณด้านหน้าของอนุสรณ์สถานหลวงจันทาเทียน

เวลา ๑๔.๔๕ นาฬิกา - คณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติเมืองคยา ไปยังเมืองพาราณสี โดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๘๘๒๑

เวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติ Babatpur เมืองพาราณสี โดยมีนาย Ajay Kumar Upadhyay นายอำเภอพาราณสีให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษของท่าอากาศยาน

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางไปยังท่าหน้า Dashashwamedh Ghat เพื่อชมพิธีอารตี (Aarti) ริมฝั่งแม่น้ำคงคาซึ่งถือเป็นแม่น้ำที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดตามคติความเชื่อของชาวฮินดู หนึ่งในเมืองพาราณสีเป็นศูนย์กลางของศาสนาฮินดูในอินเดีย นอกจากประเพณีอาบน้ำชำระบาปในช่วงเช้า พิธี Aarti นี้เป็นพิธีกรรมโบราณที่สำคัญตามประเพณีความเชื่อของศาสนาฮินดู ซึ่งจัดขึ้นทุกวันในช่วงค่ำเพื่อบูชาพระแม่คงคา โดยใช้ท่าเรือแห่งนี้เป็นที่สำคัญในการประกอบพิธี ในพิธีจะมีการจุดไฟจากน้ำมันเนย มีการสวดและขับร้องเพลงเพื่อบูชาพระแม่คงคา ตามปกติจะมีศาสนิกชนชาวฮินดูเข้าร่วมพิธีดังกล่าวจำนวนนับพันคนทุกวัน โดยฝ่ายอินเดียได้จัดให้คณะฯ ได้ลงเรือล่องแม่น้ำคงคาเพื่อชมพิธีนี้ด้วย ก่อนจะเดินทางกลับโรงแรมที่พัก ประธานรัฐสภาได้ให้สัมภาษณ์โดยสังเขปแก่สื่อมวลชนท้องถิ่นของเมืองพาราณสีว่า การเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภา และสัมพันธ์ไมตรีระหว่างอินเดียและประเทศไทย ตลอดจนขยายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวและผู้จาริกแสวงบุญจากประเทศไทยเดินทางมาเยือนอินเดียให้มากยิ่งขึ้นไป



พิธีอารตีริมฝั่งแม่น้ำคงคาในยามค่ำ



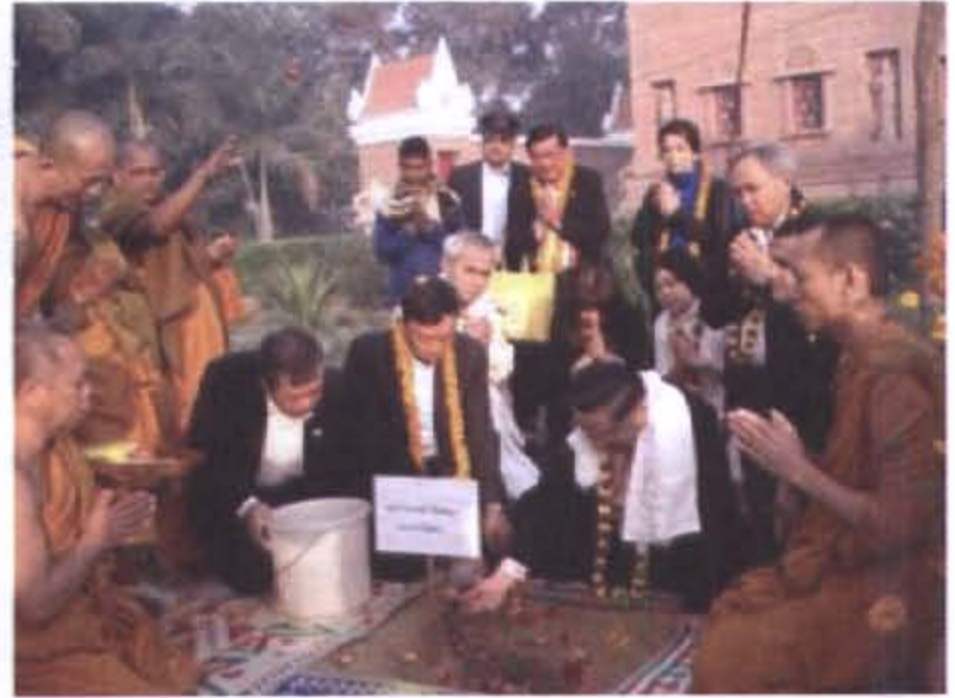
ลอยกระทงบูชาพระแม่คงคา

วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

เวลา ๐๗.๓๐ นาฬิกา - ออกเดินทางไปยังวัดมฤคทายวันมหาวิหาร หรือวัดไทยสารนาถ และเข้ากราบ นมัสการพระครูสรวิชัย ศาสตราจารย์ เจ้าอาวาส ซึ่งเป็นพระสงฆ์ชาวอินเดีย และในอดีตเคยไปจำพรรษาอยู่ที่ ประเทศไทยเป็นเวลานาน พร้อมทั้ง ถวายเครื่องปัจจัยไทยธรรมแก่พระภิกษุที่ร่วมเจริญพระพุทธมนต์ จำนวน ๗ รูป จากนั้น ปิดทองที่พระพักตร์ของ "พระพุทธศาสนานุกาฬลามงคสมารังษิธร" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืน ปางประทานพร สูง ๒๔ เมตร สร้างด้วยหินสีชมพู ตามแบบศิลปะสมัยคุปตะ โดยการอำนวยความสะดวกของ คณะกรรมการมูลนิธิมฤคทายวันมหาวิหาร และก่อนเดินทางออกจากวัดไทยสารนาถ ประธานรัฐสภาได้ปลูก ต้นสาละ ณ บริเวณหน้าวัดเพื่อเป็นพุทธบูชาด้วย



ถวายเครื่องปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ณ วัดไทยสารนาถ



ปลูกต้นสาละเพื่อเป็นพุทธบูชาบริเวณหน้าวัด



ปิดทองที่พระเศียรของ "พระพุทธศาสนานุกาฬ ลามงคสมารังษิธร"

อนึ่ง ตำบลสารนาถอยู่ห่างจากเมืองพาราณสีไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๐ กิโลเมตร ในสมัย พุทธกาลคือสถานที่ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระปฐมเทศนาหรือพระธรรมจักรกัปปวัตตนสูตรแก่เหล่าปัญจวัคคีย์ บริเวณป่าอิสิปตนมฤคทายวัน หรือสวนกวาง ปัจจุบันเป็นหนึ่งในสังเวชนียสถาน ๔ แห่ง ตามพระพุทธประวัติ และปัจจุบันตำบลสารนาถได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การ UNESCO ให้เป็นมรดกโลกเมื่อปี ๒๕๔๑

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา - เข้าสักการะธรรมเมกขสถูป (Dhamekh Stupa) หรือที่แปลว่า "สถูปผู้เห็น ธรรม" ภายในอาณาบริเวณสารนาถมีธรรมเมกขสถูป เป็นพุทธสถานขนาดใหญ่ที่สุดและสำคัญที่สุด และเป็น ๑ ใน ๔ สังเวชนียสถานที่ชาวพุทธทั่วโลกให้ความเคารพนับถือ สันนิษฐานว่าบริเวณที่ตั้งของธรรมเมกขสถูป

เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาแก่เหล่าปัญจวัคคี นับเป็นการเริ่มต้นประกาศพระสัจธรรมเป็นครั้งแรกเพื่อเป็นที่พึ่งแก่มหาชนทั้งหลาย ซึ่งคณะสงฆ์จากวัดไทยสารนาถได้นำคณะฯ เดินทักษิณาวัดรอบองค์พระเจดีย์ด้วย



บริเวณด้านหน้าธรรมเมกขสถูป

เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา – ออกเดินทางไปยังวัดมูลคันธกุฎีวิหารใหม่ (Mulgandhkuti Vihar) ซึ่งปัจจุบันเป็นวัดที่อยู่ภายใต้การดูแลของคณะพระสงฆ์ชาวศรีลังกา และสมาคมมหาโพธิ์ อีกทั้งยังเป็นทีประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุด้วย ตามพระพุทธประวัติ อารามแห่งนี้เป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าเคยประทับจำพรรษาแรกและพรรษาที่ ๑๒ ภายในวัดมูลคันธกุฎีวิหาร ประดิษฐานพระประธานปางปฐมเทศนา เนื้อทองคำ หล่อขึ้นตามแบบศิลปะคุปตะอันงดงาม ซึ่งจำลองแบบมาจากพระพุทธรูปโบราณเนื้อหินทรายแดง ที่ประดิษฐานอยู่ในพิพิธภัณฑสถานอีกที่หนึ่ง



รับมอบของที่ระลึกจากคณะสงฆ์ชาวศรีลังกา ณ วัดมูลคันธกุฎีวิหาร

จากนั้น เดินทางไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ประจำตำบลสารนาถ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมโบราณคดี (Archeology Department) พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้เป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุล้ำค่าที่ขุดพบ ณ ตำบลสารนาถ ซึ่งโบราณวัตถุชิ้นสำคัญที่มีชื่อเสียง ได้แก่ สิงห์ที่อยู่บนยอดเสาของพระเจ้าอโศกหรือ "Lion Capital" สร้างในช่วง ๒๐๐ – ๓๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ยอดเสาที่มีชื่อเสียงนี้ เดิมประดิษฐานอยู่บนเสาศิลาจารึกทำด้วยหินทรายขัดมัน แต่หักลงมา แกะสลักเป็นรูปสิงห์ ๔ ตัว นั่งหันหลังชนกันอยู่บนที่ฐานของหัวเสาที่เป็นรูปพระธรรมจักร อันหมายถึงการประกาศพระธรรมไปทั่ว ๔ ทิศ ประดุจการบันลือสีหนาทของสีหราช นอกจากนี้

ที่ฐานของยอดเสายังมีรูปสลักของสัตว์ ๔ ชนิด ได้แก่ ม้า วัว ช้าง และสิงห์อยู่ด้วย ยอดเสาสีงห์นี้ ขณะนี้ถูกเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถาน และใช้เป็นตราราชการประจำแผ่นดินอินเดีย สำหรับตัวเสาศิลาจารึกนั้น ได้จารึกพระราชโองการของพระเจ้าอโศกมหาราช ประกาศเตือนให้ขุนนางปกครองราษฎรโดยธรรม และเตือนให้ประชาชน ยึดมั่นในหลักธรรมตามคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งทั้งสิงห์และธรรมจักรได้กลายเป็นสัญลักษณ์หรือตราประจำชาติของประเทศอินเดียจวบจนทุกวันนี้ นอกจากนี้ ภายในพิพิธภัณฑสถาน ยังประดิษฐานพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา สร้างตามแบบศิลปะคุปตะ ในช่วงศตวรรษที่ ๕ ทำจากหินทรายแดงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์งดงามมาก ซึ่งถือกันว่าเป็นโบราณวัตถุที่มีความเป็นพุทธศิลปะที่งดงามมากที่สุดชิ้นหนึ่งของโลก



ยอดเสาสีงห์ของพระเจ้าอโศก (Lion Capital)



พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา ณ พิพิธภัณฑสถาน สารนาถ

เวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา - คณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติ Babatpur เมืองพาราณสีไปยังกรุงนิวเดลี โดยเครื่องบินของสายการบิน Kingfisher เที่ยวบินที่ IT ๓๓๖

เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี กรุงนิวเดลี โดยมีนาย U. S. Saxena อธิบดีฝ่ายพิธีการทูตโลกสภาให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษของท่าอากาศยาน

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา - เยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงนิวเดลี ตั้งอยู่บนถนน Janpath ซึ่งเก็บรวบรวมศิลปะโบราณวัตถุและศิลปกรรมที่ค้นพบในอินเดียและต่างประเทศ ซึ่งประมาณค่ามิได้ไว้มากถึง ๒ แสนกว่าชิ้น และมรดกทางโบราณคดีบางชิ้นตกทอดมาตั้งแต่สมัยอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ แสดงประวัติความเป็นมาของอินเดียที่มีอายุย้อนกลับไปกว่า ๕,๐๐๐ ปี โบราณวัตถุที่สำคัญที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ ได้แก่ โบราณวัตถุจำนวนมากที่ขุดค้นขึ้นจากอารยธรรมฮาร์ป้า (Harappan Civilization) ซึ่งเจริญรุ่งเรืองอยู่ในราว ๒,๕๐๐ ปี ก่อนคริสตกาล ศิลปกรรมอันล้ำค่าของเอเชียกลางจากเส้นทางสายไหม ซึ่งนับว่าหายากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก รวมถึง รูปปั้น รูปแกะสลัก ภาพวาด เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เสื้อผ้า อาวุธและชุดเกราะของอินเดียในยุคต่างๆ จากทุกภาคส่วนของอินเดีย

นอกจากนี้ พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ยังจัดแสดงศิลปวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ทั้งที่ค้นพบในอินเดียและจากประเทศต่างๆ ได้แก่ พม่า ธิเบต เนปาล และกัมพูชา ซึ่งมีทั้งนิกายหินยาน มหายาน และวัชรยาน อาทิ ภาพแกะสลักพระพุทธรูปประวัติจากสารนาถ รัฐอุตตรประเทศ และรอยพระพุทธรูปจากรัฐอันตรประเทศ

สิ่งสำคัญที่พุทธศาสนิกชนจากทั่วโลกจะต้องเข้าไปนมัสการเมื่อมาเยือนพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ คือ พระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า อายุประมาณสี่ศตวรรษก่อนคริสตกาล ขุดพบในรัฐอุตตรประเทศ ซึ่งพระบรมสารีริกธาตุดังกล่าวประดิษฐานอยู่บนบุษบกไม้แกะสลักปิดทอง ที่รัฐบาลไทยได้จัดสร้างถวายเป็นพุทธบูชา

ซึ่งได้มอบให้เป็นของขวัญแก่รัฐบาลอินเดีย ในปี ๒๕๕๐ ปัจจุบัน บุชบดงกล่าวประดิษฐานอยู่กลางห้องโถงทางปีกซ้ายของพิพิธภัณฑสถานพระบรมสารีริกธาตุนี้มีลักษณะเป็นพระบรมอัฐิขนาดค่อนข้างใหญ่ ประมาณ ๑.๕ - ๒ นิ้ว ซึ่งแตกต่างจากพระบรมสารีริกธาตุที่ประดิษฐานอยู่ ณ ปูชนียสถานสำคัญของไทยที่มักจะมีลักษณะเหมือนเมล็ดข้าวหัก หรือเมล็ดงาสีขาว



กราบนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรุงนิวเดลี

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา - เยี่ยมชมอนุสรณ์สถานมหาตมะ คานธี (Gandhi Smriti) ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๕ ถนน Tees January Marg ใจกลางกรุงนิวเดลี บ้านหลังนี้เป็นบ้านซึ่งมหาตมะ คานธี บิดาแห่งประเทศอินเดีย เคยพำนักอยู่ในช่วงบั้นปลายของชีวิต รัฐบาลอินเดียได้ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองบ้านดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ และได้จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานคานธี เปิดให้สาธารณชนเข้าเยี่ยมชมในปี ๒๕๑๖ ต่อมา ได้มีการปรับปรุงพิพิธภัณฑสถานและเปิดให้เข้าชมอีกครั้งในปี ๒๕๔๘ ภายในจัดแสดงนิทรรศการแสดงผลงานชีวิตประวัติ เอกสารผลงาน ภาพวาด ภาพถ่าย และรวบรวมหนังสือที่มหาตมะ คานธีได้นิพนธ์ไว้ และหนังสือเกี่ยวกับมหาตมะ คานธี มากมาย ภายในบริเวณอาคารบ้านพัก เป็นที่จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวของคานธี ตลอดจนจัดแสดงห้องพัก และห้องสวดมนต์ของมหาตมะ ซึ่งถูกเก็บรักษาไว้ในสภาพเกือบเหมือนเดิมทั้งหมด นอกจากนี้ยังได้สร้างอนุสาวรีย์เพื่อรำลึกถึงการพลีชีพ (martyrdom) ของมหาตมะ ซึ่งถูกลอบยิงบริเวณลานสวดมนต์ ในวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๔๘ เมื่อมีอายุได้ ๗๘ ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้มีจุดเด่นที่การจัดแสดงนิทรรศการเรื่องราวชีวิตและผลงานทั้งหมดของมหาตมะ เพื่อรำลึกถึงความเสียสละและการอุทิศตนเพื่อต่อสู้เคลื่อนไหวเรียกร้องเอกราชของอินเดียตามหลักอหิงสาธรรม โดยการใช้เครื่องมือสอดทัศนูปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ เพื่อจุดประสงค์ของการศึกษาสำหรับอนุชนชาวอินเดียนรุ่นหลัง



เยี่ยมชมอนุสรณ์สถานมหาตมะ คานธี (Gandhi Smriti)

เวลา ๑๙.๓๐ นาฬิกา - นายกฤต ไกรจิตติ เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานรัฐสภา และคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ



งานเลี้ยงอาหารค่ำที่มีเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี เป็นเจ้าภาพเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ

วันจันทร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา - เยี่ยมชมอาคารรัฐสภาอินเดียหรือ สังสัทภวัน (Sansad Bhavan) เข้าทางด้าน ประตูหมายเลข ๓ โดยคณะได้รับการต้อนรับจาก นาย U. S. Saxena อธิบดีฝ่ายพิธีการทูตประจำโลกสภา ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายและนำชมด้วย สำหรับรัฐสภาอินเดียเป็นระบบสภาคู่ (Bicameral) ประกอบด้วย

ราชยสภา (Rajya Sabha) หรือ วุฒิสภา ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้ราชยสภามีสมาชิกได้ ๒๕๐ คน ปัจจุบันมีสมาชิก ๒๔๕ คน โดย ๑๒ คนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี ทุกๆ ๒ ปี และอีก ๒๓๓ คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หรือวิธานสภา (Vidhan Sabha) ซึ่งถือเป็นผู้แทนของรัฐและดินแดนสหภาพ สมาชิกราชยสภามีวาระการทำงาน ๖ ปี โดยทุกสองปีจะมีการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกราชยสภาจำนวน ๑ ใน ๓ ใหม่ สำหรับผู้นำของราชยสภา รองประธานาธิบดีเป็น ประธานราชยสภาโดยตำแหน่ง ปัจจุบันคือ นายโมฮามัด ฮามิด อันซารี (Mohammad Hamid Ansari)

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกราชยสภา มีทั้งแบบมีผู้แทนได้หลายคน และแบบที่เขตเลือกตั้งมีผู้แทนได้คนเดียว เป็นการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐและดินแดนสหภาพ โดยใช้หลักการตัวแทนตาม สัดส่วนหรือคะแนนสูงสุดแล้วแต่กรณี



รัฐสภาอินเดีย หรือ สังสัทภวัน



บริเวณหน้าประตูทางเข้ารัฐสภาอินเดีย (ประตูหมายเลข ๓)

โลกสภา (Lok Sabha) หรือสภาผู้แทนราษฎร มีสมาชิก ๕๔๕ คน โดย ๕๔๓ คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง (๕๓๐ คนมาจากแต่ละรัฐ ๑๓ คนมาจากดินแดนสหภาพ) และอีก ๒ คน มาจากการคัดเลือกของ ประธานาธิบดีจากชุมชนผิวขาว (Anglo-Community) ในประเทศ สมาชิกโลกสภามีวาระการทำงานคราวละ ๕ ปี

เว้นเสียแต่จะมีการยุบสภา ปัจจุบันนางเมรา กุมาร (Smt. Meira Kumar) จากพรรคคองเกรส ดำรงตำแหน่งประธานโลกสภา ซึ่งได้รับเลือกให้เป็นประธานโลกสภาหญิงคนแรกของอินเดีย เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกโลกสภาเป็นการเลือกตั้งโดยตรงโดยใช้เกณฑ์เสียงข้างมากปกติ มีการแบ่งเขตเลือกตั้งหมด ๕๔๓ เขต และต้องจัดให้มีการเลือกตั้งซ่อมภายใน ๖ เดือน เมื่อมีที่นั่งว่างเกิดขึ้น (เว้นแต่ว่าโลกสภาจะมีวาระเหลือไม่ถึง ๑ ปี) การเลือกตั้งสมาชิกโลกสภาครั้งล่าสุด คือ เดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีการใช้ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรูปถ่ายประกอบ ทั่วทั้งประเทศเป็นครั้งแรก ใน ๕๒๒ เขตเลือกตั้ง เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตปลอมแปลงบุคคลที่มีสิทธิลงคะแนนเสียง

สำหรับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการบัญญัติกฎหมาย กำกับดูแลการบริหารของฝ่ายบริหาร ผ่านร่างงบประมาณ อภิปรายประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เป็นผลประโยชน์แห่งชาติ หรือมีผลกระทบต่อประชาชน อาทิ แผนการพัฒนา นโยบายแห่งชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อำนาจหน้าที่ที่แตกต่างระหว่างโลกสภาและราชยสภา คือ โลกสภากำกับดูแลการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจในการตรากฎหมายเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ ในขณะที่ราชยสภาไม่มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย เกี่ยวกับเรื่องการเงิน แต่มีอำนาจในการพิจารณากฎหมายอื่นๆ



ห้องประชุมโลกสภาใช้สีเขียวตามแบบสภาผู้แทนราษฎร (House of Commons) ของอังกฤษ

โลกสภาและราชยสภามีคณะกรรมการต่างๆ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือคณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการวิสามัญ โดยคณะกรรมการสามัญที่ถือว่ามีความสำคัญ คือ Committee on Public Accounts ของราชยสภา มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลให้เป็นไปตามข้อตกลงของรัฐบาล Committee on Public Undertaking ของราชยสภา มีหน้าที่ตรวจสอบรายงานของผู้ตรวจงบประมาณแผ่นดิน Committee on Estimates มีหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

ในระหว่างการเยี่ยมชมอาคารรัฐสภา คณะฯ ได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมห้องโถงกลาง (Central Hall) ซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้ในการประชุมร่วมกันของโลกสภาและราชยสภา และใช้ในวาระสำคัญของประเทศ อาทิ รัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภา ซึ่งประธานาธิบดีจะมากล่าวถ้อยแถลงต่อรัฐสภา ตลอดจนได้เข้าเยี่ยมชมห้องพักผ่อนอ่านหนังสือของสมาชิกรัฐสภา (Member's Reading Room) ด้วย

เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา - เดินทางถึงราชกาฏ (Raj Ghat) ซึ่งแปลว่า "ท่าเรือแห่งกษัตริย์" หรืออนุสรณ์สถานอันเป็นที่พักผ่อนสงบสุดท้ายของมหาตมะ คานธี บิดาแห่งประเทศอินเดีย ซึ่งคนทั่วไปเรียกขานว่า "สมาธิของมหาตมะ คานธี" สถานที่แห่งนี้เป็นที่ฝังอังคารของมหาตมะ คานธี ซึ่งฝังอยู่ในแท่นหินสีดำบรรจุ

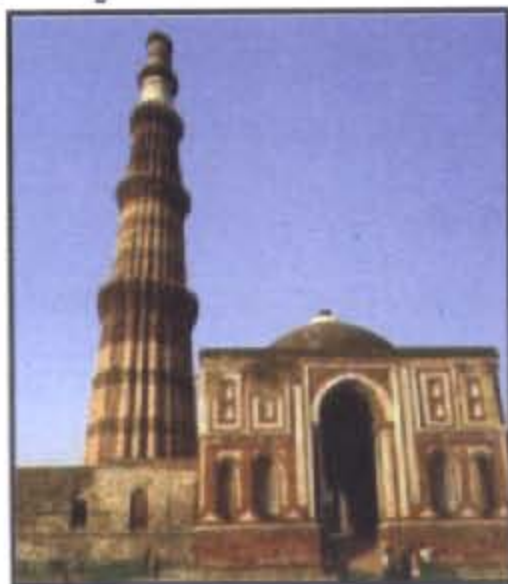
อังคาร บนแท่นหินมีการจุดประทีปบูชาไว้ตลอดเวลา โดยแท่นหินดังกล่าวตั้งอยู่บนจุดซึ่งเป็นจุดที่ฌาปนกิจร่างของมหาตมะ คานธี ที่ด้านข้างแท่นหินมีคำจารึกไว้ว่า “เห ราม” หรือ “โอ้ พระเจ้า !” ซึ่งเป็นคำสุดท้ายที่มหาตมะกล่าวก่อนสิ้นใจเมื่อถูกลอบยิง อนุสรณ์แห่งนี้ตั้งอยู่บนสนามหญ้าสีเขียวที่ล้อมด้วยเนินสูงทั้งสี่ด้าน รอบแท่นหินมีทางเดินยกระดับก่อด้วยหินสีนวลล้อมรอบเป็นบริเวณกว้าง ที่ตั้งของราชกฤษฎีกามีอาณาบริเวณกว้างขวางนับสิบลี้ มีการจัดวางภูมิสถาปัตยกรรมอย่างสง่างามอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำยมนา นอกจากนี้ ราชกฤษฎีกายังเป็นสถานที่ซึ่งบุคคลสำคัญ และผู้นำประเทศต่างๆ ของโลกมากมายได้เดินทางมาวางพวงหรีดเพื่อรำลึกถึงมหาตมะ คานธี โดยเฉพาะเมื่อมีการเยือนอย่างเป็นทางการในระดับ ประมุขของรัฐหรือ state visit ฝ่ายอินเดียจะจัดกำหนดการให้อาคันตุงะผู้มาเยือนได้มาคารวะผู้นำที่ยิ่งใหญ่ของอินเดียและของโลก โดยประธานรัฐสภาได้วางช่อดอกไม้เพื่อเป็นการแสดงความคารวะต่อมหาตมะ คานธี และได้ลงนามในสมุดเยี่ยมของราชกฤษฎีกาด้วย



การวะมหาตมะ คานธี ณ ราชกฤษฎีกา

เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา – ประธานรัฐสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี และข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ ณ ห้องอาหารจีน โรงแรม Oberoi นิวเดลี

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา – ออกเดินทางเพื่อไปเยี่ยมชมหอคูตบมินาร์ (Qutab Minar) หรือ “หอแห่งชัยชนะ” ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนจากองค์การ UNESCO สหประชาชาติให้เป็นมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมในปี ค.ศ. ๑๙๘๓ เดิมหอคูตบมินาร์ มีชื่อว่า “ปฤถวีสตัดัมภ” สร้างขึ้นโดยพระเจ้าปฤถวีราชกษัตริย์ฮินดู เป็นหอที่มีความงามได้สัดส่วน ต่อมาสุลต่านกูตบ อุดดิน ไอเบค (Qutub-ud-din-Aibak) สุลต่านพระองค์แรกแห่งเดลี ได้สร้างปรับปรุงต่อเติมหอแห่งนี้ เพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะของพระองค์เหนือเหล่ากษัตริย์ฮินดู ใน ค.ศ. ๑๒๙๓ โดยหอแห่งนี้เป็นหอคูตบมินาร์ที่สูงที่สุดในอินเดีย (๗๓ เมตร หรือ ๒๓๘ ฟุต) สร้างด้วยหินทรายสีต่างๆ โดยมีคำจารึกเป็นภาษาอารบิกจากบทสวดในพระคัมภีร์อัลกุรอาน และภาษาเทวนาครี บอกเล่าประวัติการสร้างหออยู่โดยรอบ ในบริเวณกูตบมินาร์ มีถาวรวัตถุตามแบบศิลปะฮินดูเดิม แล้วมุสลิมมาสร้างเสริมเติมแต่ง ซึ่งนับเป็นศิลปกรรมแบบมุสลิมผสมฮินดูที่หาดูได้ยาก



กูตบมินาร์ หรือ หอแห่งชัยชนะ

นอกจากนี้ ภายในบริเวณโบราณสถานแห่งนี้ยังประกอบด้วยมัสยิดเก่าแก่แห่งแรกที่สร้างขึ้นโดยสุลต่านแห่งเดลี และยังมีเสาเหล็ก สูง ๓๒ ฟุต ๘ นิ้ว เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๖ นิ้ว สมัยศตวรรษที่ ๔ ตั้งอยู่ต้นหนึ่งรอบเสามีข้อความภาษาสันสกฤตสรรเสริญพระวิษณุ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมุสลิมสร้างอนุสาวรีย์แห่งนี้ทับบริเวณซึ่งเดิมเคยเป็นวิหารของศาสนาฮินดูและศาสนาเชน ตามประวัติ หอแห่งชัยชนะแห่งนี้ได้รับการบูรณะเนื่องจากเกิดความชำรุดเสียหายจากแผ่นดินไหวถึงสองครั้ง

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา – เยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานรัฐสภาอินเดีย (Parliament Museum) พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เป็นพิพิธภัณฑสถานใหม่ที่สร้างขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๒๐๐๖ ตั้งอยู่ ณ อาคารหอสมุดรัฐสภา จัดแสดงวิวัฒนาการประชาธิปไตยของอินเดียตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยจัดแสดงแบบให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วม (interactive museum) โดยแบ่งออกเป็น ๖ ส่วน ได้แก่

๑. มรดกด้านประชาธิปไตยจากสังคมอินเดียในยุคโบราณ (Early Heritage) จัดแสดงประวัติอันยาวนานของสังคมอินเดียโบราณซึ่งได้วางรากฐานสำคัญบางประการให้กับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน ได้แก่ การปกครองโดยยึดหลักธรรมของพระเจ้าอโศกมหาราช ซึ่งได้สะท้อนอยู่ในหลักเสาศีลาจารึกพระราชโองการของพระเจ้าอโศก ตลอดจน การปกครองของสังหะ หรือคณะสงฆ์ในอินเดียซึ่งปกครองตนเองตามธรรมเนียมประเพณีแบบประชาธิปไตย นอกจากนี้ สังคมอินเดียยังเป็นสังคมที่ประกอบด้วยประชาชนที่มาจากหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติตามหลักขันติธรรม (tolerance) ซึ่งถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตย



ภายในห้องจัดแสดงเกี่ยวกับขบวนการกอบกู้เอกราชของอินเดียตามหลักอหิงสา

๒. ขบวนการกอบกู้เอกราช (Freedom Movement) จัดแสดงถึงการต่อสู้เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องเอกราช จากอังกฤษ เจ้าอาณานิคม ภายใต้การนำของมหาตมะ คานธี ซึ่งนำมวลชนอินเดียต่อสู้ตามหลักอหิงสธรรม หรือการต่อสู้โดยปราศจากการใช้ความรุนแรง และการขัดขืนอารยะ (civil disobedience) โดยมีการเดินทางไกลเพื่อต่อต้านการเก็บภาษีเกลือของอังกฤษ หรือ Salt March ใน ค.ศ. ๑๙๓๐ เป็นเหตุการณ์สำคัญ

๓. การโอนถ่ายอำนาจ (Transfer of power) การปกครองอินเดียจากอังกฤษมาสู่ชาวอินเดียในปี ค.ศ. ๑๙๔๗ ซึ่งแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่เป็นรากฐานของสาธารณรัฐอินเดียในปัจจุบัน

๔. รัฐธรรมนูญ (Constitution) จัดแสดงประวัติของรัฐธรรมนูญของอินเดีย ซึ่งร่างโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญในปี ค.ศ. ๑๙๔๙ และประกาศใช้ในปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ที่นอกจากจะกำหนดการแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยของรัฐอินเดียแล้ว ยังประกันสิทธิและเสรีภาพของชาวอินเดียในปริมาณลทาง การเมืองด้วย รวมทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งด้านประชาธิปไตยของอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการเลือกตั้ง และระบบพรรคการเมืองหลายพรรคซึ่งนานาประเทศให้การชื่นชมยกย่อง

๕. กลไกการทำงานของรัฐสภา (Functions of the parliament) ผู้เข้าชมจะได้เห็นถึงการแบ่งแยก กลไกการทำงาน และระบบงานของโลกสภาและราชยสภา ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของทั้งสองสภาในกระบวนการ ทางด้านนิติบัญญัติของอินเดีย

๖. รัฐสภาอินเดียและรัฐสภาต่างประเทศ (Parliament and the world) จัดแสดงกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศของรัฐสภาอินเดีย กับรัฐสภาต่างประเทศ ทั้งในกรอบทวิภาคี อาทิ การแลกเปลี่ยนการเยี่ยม เยือน กิจกรรมของกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภา และในกรอบพหุภาคี เช่น การประชุมรัฐสภาระหว่าง ประเทศ ตลอดจน กิจกรรมอื่นๆ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนการฝึกอบรม ในระดับเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดง ข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภาของประเทศต่างๆ ผ่านการนำเสนอด้วยอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย

เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา – ประธานรัฐสภาและคณะ เข้าพบปะหารือกับนางเมรา กุมาร (Smt. Meira Kumar) ประธานโลกสภา ณ ห้องหมายเลข ๗๐ อาคารหอสมุดรัฐสภา

สำหรับประวัติโดยย่อของนางเมรา กุมาร ปัจจุบันอายุ ๖๔ ปี สมรสแล้ว กับนาย Manjul Kumar มีบุตร ธิดา รวม ๓ คน สังกัดพรรคคองเกรส (Indian National Congress) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากเมือง Bojpur รัฐพิหาร ก่อนเข้าสู่เวทีการเมืองนางเมรา กุมาร เคยทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นนักกฎหมายและ อดีตนักการทูต โดยเข้าทำงานด้านต่างประเทศ กับกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย และเคยไปประจำอยู่ ณ สเปน สหราชอาณาจักร และมอริเชียส สำหรับประสบการณ์ทางการเมือง นางเมรา กุมาร ได้รับเลือกให้เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว ๕ สมัย ได้รับการเลือกตั้งครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๘๕ และเคยดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีมาแล้ว ๒ ครั้ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความยุติธรรมของสังคมและสิทธิความเท่าเทียมของ ผู้ด้อยโอกาส (พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๒) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. ๒๕๕๒) และได้รับเลือก ให้เป็นประธานโลกสภาหญิงคนแรกของอินเดียในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒



นางเมรา กุมาร ประธานโลกสภาให้การต้อนรับประธานรัฐสภา และคณะ

ในระหว่างการหารือข้อราชการ มีสรุปบันทึกการสนทนา ดังนี้ ประธานโลกสภาได้กล่าวต้อนรับประธาน รัฐสภาและคณะผู้แทนรัฐสภาไทย และได้ขอบคุณคณะฯ ที่ได้ให้เกียรติเดินทางมาเยือนรัฐสภาอินเดียในวันนี้ จากนั้น ได้แนะนำผู้เข้าร่วมให้การรับรองฝ่ายอินเดีย ซึ่งประกอบด้วย

๑. นาย P. D. T. Achary เลขาธิการโลกสภา
๒. นาย Dina Nath Pandey เลขานุการประธานโลกสภา
๓. นาง Shalini Singh เลขานุการส่วนตัวของประธานโลกสภา
๔. นาย U. S. Saxena อธิบดีฝ่ายพิธีการทูต สำนักงานเลขาธิการโลกสภา
๕. นาย Lalkithang อธิบดีฝ่ายสารนิเทศ สำนักงานเลขาธิการโลกสภา

ประธานโลกสภากล่าวว่าประเทศไทยและอินเดียมีความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดกันมาช้านาน จากนั้น ได้สอบถามถึงพระสุขภาพพลานามัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่าขณะนี้พระอาการประชวรเป็นเช่นใดบ้าง นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ในระดับรัฐสภาว่า ฝ่ายไทยมีหม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รังสิต เป็นประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-อินเดีย ซึ่งถือเป็นผู้ที่มีความสนิทสนมใกล้ชิดกับฝ่ายอินเดียเป็นอย่างดี

สำหรับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ ประธานโลกสภาว่า ประเทศไทยและอินเดียมีการลงทุนและการค้าอยู่ในระดับที่ดี โดยมีมูลค่าการค้า ๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ในปี ๒๕๕๑) เนื่องจากทั้งสองฝ่ายต่างได้เล็งเห็นถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของอินเดีย และได้กล่าวขอบคุณรัฐบาลไทยที่ได้ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับนักธุรกิจชาวอินเดียเป็นอย่างดีเสมอมา นอกจากนี้ ประธานโลกสภาเชื่อว่าความตกลงการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน - อินเดีย ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม ๒๕๕๓ จะเป็นก้าวสำคัญของความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจของอินเดียและประเทศไทย

สำหรับความสัมพันธ์ด้านอื่นๆ ประธานโลกสภาได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษาระหว่างไทยและอินเดียที่ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามแผนในปฏิบัติการว่าด้วยการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๐๗ - ๒๐๐๙ (ในช่วงรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์) รวมถึงการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการและการศึกษา ซึ่งแต่ละปีมีนักศึกษาชาวไทยเดินทางมาศึกษาเล่าเรียนหรือฝึกอบรมด้านภาษาอังกฤษ และศึกษาด้านพระพุทธศาสนา จำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ คนต่อปี



ถ่ายภาพหมู่ร่วมกับประธานโลกสภาบริเวณหน้าห้องประชุมหมายเลข ๗๐

สำหรับความร่วมมือในกรอบพหุภาคีในระดับภูมิภาค ความร่วมมือภายใต้กรอบ BIMSTEC ซึ่งมีประเทศสมาชิกที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง BIMSTEC จะเป็นกลไกส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่สำคัญ โดยอินเดียให้ความสำคัญกับประเทศไทยในฐานะประเทศหลักของ BIMSTEC สำหรับประชาคมอาเซียน อินเดียมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประเทศไทยมากที่สุด โดยอินเดียถือว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน และประธานโลกสภายังหวังว่ากลไกความสัมพันธ์ในกรอบอาเซียน-อินเดีย จะดำเนินไปอย่างราบรื่น ประธานโลกสภาว่าทั้งท้ายในช่วงแรกๆ ตนได้ทราบว่าคณะฯ ได้ไปร่วมสังเกตการณ์การประชุมของราชยสภาในวันนี้ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าคณะฯ ไม่ได้มีโอกาสได้เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมโลกสภา เนื่องจากอยู่ในช่วงปิดสมัยการประชุมพอดี ตนจึงขอให้คณะฯ ได้มีโอกาสกลับมายังอินเดียอีกครั้ง เพื่อร่วมชมการประชุมโลกสภาในอนาคตข้างหน้า

ประธานรัฐสภาได้กล่าวตอบว่า ตนมีความรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติมาพบกับประธานโลกสภาในวันนี้ และจะถือเป็นที่ว่าวันนี้เป็นวันที่จะต้องได้รับการจารึกในประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยและอินเดีย โดยตั้งแต่วันที่ตนได้รับหนังสือเชิญจากประธานโลกสภาให้มาเยือนอินเดีย ตนก็ได้เผื่อรอการเดินทางมาเยือนอินเดียเพื่อพบกับประธานโลกสภาอย่างใจจดใจจ่อ ประธานรัฐสภากล่าวต่อไปว่าตนไม่เคยได้เดินทางมาเยือนอินเดียมาก่อน และไม่คิดว่าจะได้มีวาสนาเดินทางมาเยือนอินเดีย เมื่ออายุ ๘๒ ปี เพราะในอดีตคนไทยชาวพุทธต่างได้ศึกษาประวัติของพระพุทธศาสนา ว่าประเทศอินเดียเป็นแหล่งกำเนิดของพระพุทธศาสนา และได้รับการสอนว่าเมืองคยาเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ชาวไทยพุทธส่วนใหญ่จึงมีความปรารถนาจะได้มีโอกาสเดินทางมายังพุทธคยาสักครั้งในชีวิต ประเทศไทยได้รับความอนุเคราะห์จากรัฐบาลอินเดียด้วยดีเสมอมา โดยรัฐบาลอินเดียได้นิมนต์พระสงฆ์ไทยมาจำพรรษาที่อินเดียหลายรูป ในอดีตแม้ว่าชาวไทยพุทธจะต้องการเดินทางมาอินเดียเพื่อแสวงบุญตามรอยพระพุทธบาทที่เมืองคยาและพาราณสี แต่ติดขัดปัญหาบางประการ อาทิ ความไม่สะดวกด้านการเข้าเมือง และด้านที่พัก แต่เมื่อตนเดินทางถึงเมืองคยา ตนและคณะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากชาวพิหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไมตรีจิตของนาย Chaudhary ประธานสภานิติบัญญัติรัฐพิหารที่ได้หยิบยื่นให้แก่ตนและคณะ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของโลกสภา ในขณะที่ตนและคณะได้เดินทางไปยังสังเวชนียสถานี่พุทธคยา และนาแลนด์ โดยตนจะนำความประทับใจในครั้งนี้ไปประชาสัมพันธ์เมื่อตนกลับไปประเทศไทย เพื่อให้คนไทยรู้ว่าคยาเป็นสถานที่ที่คนไทยควรต้องเดินทางมาทัศนศึกษาหรือแสวงบุญให้มากขึ้น



หากกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินเดีย ประธานรัฐสภากล่าวว่าเมื่อตนและคณะเดินทางไปยังเมืองพาราณสี และสารนาถ ตนจึงได้ตระหนักว่าไทยได้รับอิทธิพลด้านวัฒนธรรมจากอินเดียมามากเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระพุทธศาสนาได้แผ่ไพศาลมายังสุวรรณภูมิก็เพราะแรงศรัทธาของพระเจ้าอโศกมหาราช ตนหวังว่านโยบายมองตะวันออกของอินเดีย และนโยบายมองตะวันตกของไทยในปัจจุบัน จะมาประสานกัน เพื่อนำไทยและอินเดียไปสู่การเป็นหุ้นส่วนที่ส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันบนพื้นฐานของความเท่าเทียม การเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ก็เพื่อส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยกับอินเดียมีความ แนบแน่น ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝ่ายไทยมีความปรารถนาให้ฝ่ายอินเดียได้พิจารณาดำเนินการจัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาอินเดีย – ไทย โดยเร็ว เพื่อที่สมาชิกรัฐสภาซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนจะได้มีช่องทางมาเชื่อมความสัมพันธ์ต่อกัน หากฝ่ายอินเดียได้จัดตั้งกลุ่มแล้ว กลุ่มมิตรภาพของรัฐสภาไทยจะได้ดำเนินกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

ประธานรัฐสภากล่าวต่อไปว่าประเทศไทยมิได้มีวีรบุรุษของชาติ อย่างเช่น มหาตมะ คานธี ซึ่งเป็น มหาบุรุษของโลกด้วย การเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ เพื่อที่รัฐสภาไทยจะได้ศึกษารัฐสภาอินเดียเป็น แบบอย่าง เนื่องจากอินเดียถือเป็นแม่แบบของประชาธิปไตยโลก นับตั้งแต่ กระบวนการเลือกตั้ง การทำหน้าที่ ของคณะกรรมการเลือกตั้งของอินเดียที่เข้มแข็งน่าชื่นชม ซึ่งประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ต้องศึกษาอินเดีย เป็นต้นแบบ อาคารรัฐสภาไทยปัจจุบันมีเนื้อที่คับแคบ และมีห้องประชุมเพียงห้องเดียว ในขณะที่รัฐสภาอินเดีย มีห้องประชุมใหญ่ถึง ๓ ห้อง นอกจากนี้ การที่โลกสภามีประธานเป็นสตรี ถือเป็นนิมิตหมายที่ดี และตนหวังว่า การบริหารโลกสภาจะดำเนินไปด้วยความราบรื่น

ประธานรัฐสภาได้กล่าวถึงสถานการณ์การเมืองไทยว่าในปัจจุบันไม่มีความมั่นคงเท่ากับการเมือง อินเดีย ตนและคณะจึงขอมาเรียนรู้จากประธานโลกสภา ซึ่งเป็นผู้ที่มากด้วยความสามารถและประสบการณ์ สำหรับงานการพิจารณากรอบกฎหมายว่าด้วยข้อตกลง การจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและอินเดีย ตนได้ ดำเนินการสะสางก่อนเดินทางมาเยือนอินเดียแล้ว ประธานรัฐสภาได้ข้อสรุปว่าประเทศไทยคบค้ากับชาติ ตะวันตกมาเป็นเวลานาน และตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบมาตลอด จึงถึงเวลาแล้วที่ชาวเอเชียควรหันมาผูกสัมพันธ์ กันเองให้มากขึ้น โดยเฉพาะไทยกับอินเดียที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกันมาเป็นเวลากว่า ๖๐ ปี หากไทยได้รับความสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากอินเดีย ตนเชื่อว่าประเทศไทยจะสามารถผ่านพ้นปัญหาต่าง ๆ ไปได้ ประเทศไทยมีการปฏิวัติรัฐประหารหลายครั้ง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ประเทศไทยไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ผู้นำไทยจึงควรต้องดูตามแบบอย่างผู้นำอินเดียที่ไม่เคยคิดจะทำการปฏิวัติ และหากประธานโลกสภามีคำแนะนำ หรือสิ่งใดที่จะสอนตนก็ยินดีที่จะน้อมรับ



ในโอกาสเดียวกันนี้ ประธานรัฐสภาได้กล่าวว่ นอกจากตนจะได้รับหนังสือเชิญเยือนจากประธานโลก สภาฉบับหนึ่งแล้ว ยังได้รับหนังสืออีกฉบับหนึ่ง ที่แจ้งเรื่องประธานโลกสภาจะทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม กลุ่มย่อยภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APG) ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒๒ (ระหว่างวันที่ ๒๗ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๕๓) และพร้อมจะให้การสนับสนุนรัฐสภาไทยในฐานะเจ้าภาพ พร้อมทั้งขอคำชี้แนะจาก รัฐสภาไทยในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งประธานรัฐสภากล่าวว่า ในเรื่องนี้ตนก็มีความยินดีที่จะให้ความสนับสนุนรัฐสภา อินเดีย และพร้อมที่จะรับคำชี้แนะจากรัฐสภาอินเดียในเรื่องต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

ประธานรัฐสภากล่าวว่าอินเดียนั้นได้รับการยกย่องให้เป็นอู่อารยธรรมของทวีปเอเชีย อินเดียจึง เปรียบเสมือนมารดา และประเทศไทยจึงเปรียบเหมือนบุตร ประธานรัฐสภาขอให้ประธานโลกสภาได้ ประชาสัมพันธ์ให้ชาวอินเดียเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศไทยให้มากขึ้นกว่า ๖ แสนคนเมื่อปีที่ผ่านมา และหากเมื่อตนกลับไปประเทศไทยจะไปประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยว เชิญชวนให้ชาวไทยเดินทางมา

ท่องเที่ยวอินเดียให้มากขึ้นด้วย โดยเฉพาะการเดินทางมาจาริกบุญตามรอยพระพุทธบาทพระพุทธรเจ้า และ
 ศึกษาวัฒนธรรมของอินเดีย ทั้งนี้ การเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ ได้มีผู้สื่อข่าวของสำนักข่าว ททบ. ๕
 ร่วมเดินทางมาเพื่อบันทึกและทำข่าวการเยือน และจะได้นำกลับไปประชาสัมพันธ์ให้ชาวไทยชื่นชม โดยประธาน
 รัฐสภาได้อวยพรให้นางเมธา กุมาร ได้ดำรงตำแหน่งประธานโลกสภาตลอดไป ในโอกาสนี้ ประธานรัฐสภา
 กล่าวว่ตนรู้สึกซาบซึ้งในไมตรีจิตของประธานโลกสภา และได้กล่าวเชิญให้ประธานโลกสภาเดินทางมาเยือน
 ประเทศไทย เพื่อให้ฝ่ายไทยได้มีโอกาสตอบแทนบ้าง รวมทั้ง ได้กล่าวเชิญให้ประธานโลกสภาเดินทางมาร่วม
 การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๒๒ ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งรัฐสภาไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการ
 ประชุม ณ กรุงเทพมหานคร โดยขอให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาเยือนต่อหลังจากเสร็จสิ้นการประชุม IPU รัฐสภาไทย
 จะได้จัดทำหนดการให้ประธานโลกสภาเดินทางไปทัศนศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของไทยให้ครบทั้ง
 ๕ ภาค จากนั้น ประธานรัฐสภาได้มอบหนังสือเชิญให้กับประธานโลกสภาเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ
 ในฐานะแขกของรัฐบาลไทยในช่วงเวลาที่สะดวกสำหรับทั้งสองฝ่าย

ประธานโลกสภา กล่าวว่า ตนรู้สึกดีในไมตรีจิตของคนไทย และกล่าวว่า ในสมัยที่ตนศึกษาอยู่ที่
 มหาวิทยาลัยเดลี ตนมีเพื่อนนักศึกษาชาวไทยหลายคน และรู้สึกประทับใจว่าคนไทยเป็นชนชาติที่มีคุณค่า
 มีมารยาทที่งดงาม และประเทศไทยมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงามมากมาย ตลอดจนเชื่อว่าประชาธิปไตยได้
 หยั่งรากลงลึกแล้วในประเทศไทย และชื่นชมว่าชาวไทยสามารถสถาปนาประชาธิปไตยได้สำเร็จไม่ว่าจะมีปัญหา
 อุปสรรคใดๆ ทั้งยัง ได้ชื่นชมจิตวิญญาณนักสู้ของคนไทย ซึ่งมุ่งมั่นเอาชนะอุปสรรคขวากหนามนานาประการ
 เพื่อสร้างประชาธิปไตยให้ยั่งยืน การที่คนไทยถนอมรักษาคติธรรมประชาธิปไตยเช่นนี้ เป็นเรื่องยืนยันว่า
 ชาวไทยและชาวอินเดียสามารถเป็นมิตรกันได้ ประธานโลกสภา กล่าวว่า หลังจากตนได้ศึกษาประวัติของ
 ประธานรัฐสภาแล้ว ต้องชื่นชมว่าประธานรัฐสภาเป็นผู้ที่มีคุณค่าสูงในตัวเอง และเป็นบุคคลผู้มีความสามารถสูง
 อยู่แล้ว จึงสามารถประสบความสำเร็จได้เช่นนี้ คนอินเดียจึงไม่มีอะไรที่จะสอนได้อีกแล้ว



รับมอบของที่ระลึกจากประธานโลกสภา

ประธานโลกสภา กล่าวว่า ตนทราบว่า มีชาวอินเดีย จำนวน ๖ แสนคนเดินทางไปเยือนประเทศไทยทุกปี
 และเชื่อมั่นว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวอินเดียเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น เพราะประเทศไทยเป็น
 ประเทศที่มีเสน่ห์มาก ฝ่ายอินเดียจึงนับว่าเป็นโชค และถือเป็นเกียรติอย่างมากที่ประธานรัฐสภาได้มาเยือน
 อินเดียและโลกสภา และวันนี้ถือว่าเป็นวันที่พิเศษในชีวิตของประธานโลกสภา การมาเยือนของประธานรัฐสภาใน
 วันนี้ถือเป็นเกียรติแก่ประธานโลกสภาและรัฐสภาอินเดีย ประธานโลกสภา กล่าวต่อไปว่า พุทธศยาถือเป็น

แกนกลางของอินเดีย เพราะเป็นต้นกำเนิดของลัทธิฮินดู ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ชาวอินเดียสามารถกอบกู้ประเทศได้ เพราะลัทธิฮินดู และศาสนาพุทธถือเป็นศาสนาที่ยิ่งใหญ่ โดยนางเมธา กุมารได้รับปากว่าจะดูแลคนไทยที่เดินทางมาเยือนพุทธคยาเป็นอย่างดี และจะกำชับให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายอินเดียอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาเยือนชาวไทยมีความสะดวกสบาย ในตอนท้าย ประธานโลกสภาได้กล่าวขอบคุณอีกครั้งสำหรับคำเชิญเยือนประเทศไทยจากประธานรัฐสภา และเผ่ารอที่จะได้เดินทางไปเยือนประเทศไทยเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากชาวไทย

หลังจากเสร็จสิ้นการสนทนาหารือ ประธานรัฐสภาและประธานโลกสภาได้แลกเปลี่ยนของที่ระลึก โดยประธานโลกสภาได้มอบพระพุทธรูปทำด้วยเงิน ขนาด ๑๕ นิ้ว กุณ ๑๒ นิ้ว ประดิษฐานอยู่ในกล่องกำมะหยี่สีน้ำเงินให้กับประธานรัฐสภา และประธานรัฐสภาได้มอบช้างไทยทรงเครื่องทำจากเรซิน ขนาดยาว ๒๔ นิ้ว สูง ๑๖ นิ้ว ให้กับประธานโลกสภาเป็นการแลกเปลี่ยน

เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา - ประธานโลกสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานรัฐสภา และคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ณ Banquet Hall อาคารหอสมุดรัฐสภา โดยในงานเลี้ยงมีแขกผู้มีเกียรติฝ่ายอินเดียที่สำคัญได้แก่ นาย K. Rahman Khan รองประธานราชยสภา นาย Pawan Kumar Bansal รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรน้ำและกิจการรัฐสภา และนาย Arun Jaitley ผู้นำฝ่ายค้านในราชยสภา ซึ่งเข้าร่วมงานเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะด้วย



นาย K. Rahman Khan รองประธานราชยสภา (ด้านซ้ายมือ)



งานเลี้ยงอาหารค่ำที่ประธานโลกสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยง เพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ

วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒

เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา – เดินทางไปยังรัฐสภาอินเดีย เพื่อเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมของราชยสภา โดยในการประชุมมีวาระการประชุมที่ราชยสภาจะต้องพิจารณาและทบทวนแก้ไขร่างกฎหมาย ซึ่งเสนอแปรญัตติโดยสมาชิกราชยสภา รวม ๓ วาระ ได้แก่ ๑. ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งกองกำลังป้องกันประเทศของฝ่ายพลเรือน (ค.ศ. ๒๐๐๙) ๒. ร่างกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินค่าตอบแทนของรัฐมนตรี (ค.ศ. ๒๐๐๙) และ ๓. ร่างกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า (ค.ศ. ๒๐๐๙) โดยในช่วงที่คณะฯ เข้าไปสังเกตการณ์ อยู่ในช่วง Special Mention หรือการหารือทั่วไป ซึ่งสมาชิกราชยสภาจะหยิบยกประเด็นสำคัญที่กระทบต่อผลประโยชน์สาธารณะ หรือประเด็นปัญหาในท้องที่ของตนขึ้นเสนอและอภิปรายในที่ประชุม ซึ่งจะกระทำก่อนการอภิปรายร่างรัฐบัญญัติ

ในระหว่างการประชุม เมื่อเวลา ๑๑.๑๕ นาฬิกา นาย K. Raman Kahn รองประธานราชยสภา ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้หยุดการประชุม พร้อมทั้งประกาศต่อที่ประชุมราชยสภาว่า ในนามของราชยสภา และประธานราชยสภา ดนขอต้อนรับคณะผู้แทนรัฐสภาไทยซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการเยือนอินเดียด้วยความยินดี ยิ่งโดยอวยพรให้ช่วงเวลาที่คณะฯ พำนักอยู่ในอินเดียมีแต่ความสุขและความสะดวกสบาย และหวังว่าในระหว่างการเยือน คณะฯ จะได้ศึกษาเรียนรู้ระบบงานของรัฐสภาอินเดีย ประเทศอินเดีย และประชาชนชาวอินเดียให้มากขึ้น และหวังว่าการเยือนในครั้งนี้จะได้เป็นการกระชับสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างอินเดียและประเทศไทยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นไป และในโอกาสนี้ ราชยสภาได้ส่งความระลึกถึงผ่านคณะฯ ไปยังรัฐสภาไทยและประชาชนชาวไทยด้วย จากนั้น ที่ประชุมได้ทำการทูปโตะเพื่อเป็นการแสดงการต้อนรับคณะผู้มาเยือนด้วย



บันทึกภาพการถ่ายทอดสดการประชุมราชยสภา

เวลา ๑๑.๔๕ นาฬิกา – ประธานรัฐสภาให้สัมภาษณ์กับสถานีโทรทัศน์โลกสภา (LSTV) ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี

ผู้ดำเนินรายการได้เริ่มต้นการสัมภาษณ์โดยกล่าวว่าประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และมีรัฐสภาที่ประกอบด้วยสองสภา และได้ถามว่ารัฐสภาของไทยมีความคล้ายคลึงกับรัฐสภาของอินเดียอย่างไรบ้าง ประธานรัฐสภาได้กล่าวต่อประชาชนชาวอินเดียผู้รับชมรายการว่า ประธานรัฐสภาและคณะได้มีโอกาสเดินทางมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ เนื่องจากได้รับคำเชิญจากประธานโลกสภา และกล่าวต่อไปว่ารัฐสภาไทย แบ่งออกเป็น ๒ สภา ได้แก่ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ซึ่งคล้ายกับรัฐสภาอินเดีย ที่ประกอบด้วยโลกสภาและราชยสภา โดยสภาผู้แทนราษฎรของไทย มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีสมาชิกจำนวน ๔๘๐ คน มีวาระการทำงาน ๔ ปี ในขณะที่โลกสภามีสมาชิก ๕๔๕ คน เนื่องจากอินเดียมีประชากรมากเป็นอันดับสองของโลก มีวาระ ๕ ปี สำหรับวุฒิสภาของไทย ซึ่งทำหน้าที่เป็นสภาสูงนั้นมีจำนวนสมาชิก ๑๕๐ คน มาจากการเลือกตั้ง ๗๖ คน และมาจากแต่งตั้งสรรหา ๗๔ คน สำหรับสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหานั้น มีวาระการทำงาน ๓ ปี ในขณะที่สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง มีวาระ ๖ ปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย แก้ไขกฎหมาย เสนอแนะควบคุมดูแลการบริการราชการของฝ่ายบริหาร ตามกระบวนการทางนิติบัญญัติ เมื่อร่างพระราชบัญญัติได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรครบ ๓ วาระ ก็จะส่งต่อให้วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยวุฒิสภามีหน้าที่กั้นกรองกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาที่แตกต่างจากสภาผู้แทนราษฎรอย่างมีนัยยะสำคัญ ได้แก่ การพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และข้าราชการระดับสูงของประเทศ

ผู้ดำเนินรายการได้สัมภาษณ์ต่อไปว่า แม้ประเทศไทยจะมีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นหลายครั้งในอดีต แต่ประชาธิปไตยของไทยก็ยังคงดำรงอยู่เรื่อยมา และถามว่าเป็นเพราะเจตนาของประชาชนไทยใช่หรือไม่ ที่ต้องการให้ประชาธิปไตยคงอยู่ ประธานรัฐสภาตอบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกราชและไม่เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของชาวต่างชาติ และประเทศไทยยังมีเอกลักษณ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชาติที่ประชาชนชาวไทยให้การเคารพเทิดทูน โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ทรงเป็นนักประชาธิปไตยด้วย ฉะนั้น ประชาธิปไตยจึงต้องมาจากประชาชน ภายหลังจากการปฏิวัติรัฐประหาร พระองค์ทรงมอบอำนาจอธิปไตยให้กับปวงชนเพื่อตรากฎหมายรัฐธรรมนูญขึ้นมาปกครองประเทศ เพื่อป้องกันไม่ให้นักปฏิวัติกลับมาใช้อำนาจได้อีก ประเทศไทยจึงสามารถรอดพ้นจากการยึดอำนาจและรักษาประชาธิปไตยให้คงอยู่ได้เสมอมา



ให้สัมภาษณ์กับสถานีโทรทัศน์โลกสภา (LSTV)

ผู้ดำเนินรายการได้ถามว่าองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาคที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก ได้แก่ ประชาคมอาเซียน และองค์การสมัชชารัฐสภาอาเซียนหรือ AIPA มีบทบาทในการส่งเสริมประชาธิปไตย ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไรบ้าง ประธานรัฐสภาตอบว่า ในระหว่างปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ ประเทศไทยได้รับตำแหน่งทั้งประธานอาเซียน (ฝ่ายบริหาร) และประธานไอบ้า (ฝ่ายนิติบัญญัติ) โดยอาเซียนเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ รัฐสภาไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมไอบ้า ที่เมืองพัทยาภายหลังจากการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่จังหวัดภูเก็ต ประเทศสมาชิกของไอบ้าได้เห็นพ้องกันในธรรมนูญของไอบ้า ว่าประชาชนในประเทศสมาชิกทั้งหมดจะต้องมารวมกลุ่มกันเพื่อขยายความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ การค้า การเมือง และด้านสังคม ผู้นำของรัฐสภาประเทศสมาชิกไอบ้าได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายในธรรมนูญไอบ้าให้ประชาชนของทุกประเทศมารวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้สำเร็จ ในปี ๒๕๕๘ โดยอาเซียนต้องการการสนับสนุนจากอินเดียในฐานะหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดของอาเซียนในกรอบ ASEAN-India Dialogue ตลอดจนประเทศมหาอำนาจอื่นๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ ซึ่งเป็นประเทศคู่เจรจาของอาเซียนด้วย อาเซียนและไอบ้าจึงเป็นกลจักรอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะนำพากลุ่มประเทศในแถบเอเชียแปซิฟิกไปสู่ความเป็นชุมชนเดียวกันต่อไปในอนาคต

ผู้ดำเนินรายการของสถานีโทรทัศน์โลกสภาได้สัมภาษณ์ต่อไปว่า สำหรับประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจของโลกในปัจจุบัน เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ (Climate Change) การประชุมที่กรุงโคเปนเฮเกน

(เกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นภาคีของสนธิสัญญาเกียวโต) ตลอดจน สนธิสัญญาการไม่แพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT) อยากทราบว่าประเทศไทยมีท่าทีในประเด็นเหล่านี้ ที่เกี่ยวข้องกับอินเดียอย่างไร และไทยมีจุดยืนอยู่ข้างเดียวกับอินเดียหรือไม่ อย่างไร ประธานรัฐสภาตอบว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาเป็นเวลานานแล้ว โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงรักการปลูกต้นไม้ และทรงส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน นอกจากนี้ รัฐสภาไทยยังได้ผ่านกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมลภาวะไปแล้วมากมาย แม้แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๗ (๒) ว่าการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมใดๆ หากผู้ประกอบการไม่ผ่านตรวจสอบมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม จะไม่ได้รับอนุญาตให้สร้างโรงงานได้ และประเทศไทยก็ชื่นชมที่อินเดียเป็นประเทศที่รักต้นไม้ และจะนำความประทับใจนี้ไปส่งเสริมให้คนไทยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรักต้นไม้เหมือนกับคนอินเดีย



สำหรับประเด็นถัดไป ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับข้อตกลงการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนและอินเดีย ซึ่งได้มีการลงนามไปแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ จะมีส่วนช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างอาเซียน (ซึ่งเป็นคู่ค้าลำดับที่ ๔ ของอินเดีย) และอินเดียให้ดีขึ้นอย่างไรบ้าง ประธานรัฐสภาตอบว่ารัฐสภาไทยได้ผ่านกฎหมายให้ความเห็นชอบต่อข้อตกลงเขตการค้าเสรีดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว มีผลให้ข้อตกลงดังกล่าวมีผลผูกมัดไทยกับอินเดีย และเชื่อมั่นว่าข้อตกลงดังกล่าวจะสร้างประโยชน์อย่างมากให้กับประชาชนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในภาคธุรกิจการค้า อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม และประเทศไทยก็หวังพึ่งพาอินเดียในเรื่องนี้ด้วย โดยผู้ดำเนินรายการได้กล่าวว่าในด้านการค้า ไทยเป็นประเทศคู่ค้าของอินเดียที่มาเป็นอันดับรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย ประธานรัฐสภาตอบว่าเนื่องจากในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียมีชุมชนชาวอินเดียขนาดใหญ่กว่าในประเทศไทยอาศัยอยู่เป็นเวลานาน และมีสายสัมพันธ์กับอินเดียที่มากกว่าประเทศไทย โดยในประเทศไทยมีชาวอินเดียอาศัยอยู่เพียง ๑๕๐,๐๐๐ คนเท่านั้น หากมีชาวอินเดียมาอาศัยอยู่ที่เมืองไทยเพิ่มขึ้นเป็น ๖ ล้านคน เชื่อว่าการค้าระหว่างไทยกับอินเดียน่าจะเติบโตขึ้น รวมถึง ชุมชนชาวอินเดียจะมีบทบาทสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ด้านธุรกิจการค้า ชุมชนชาวอินเดียเป็นชุมชนชาวต่างชาติ (diaspora) ที่มีความสำคัญมากในประเทศไทย โดยเฉพาะธุรกิจการค้าขายผ้าและสิ่งทอ บริเวณย่านสำเพ็งซึ่งชุมชนชาวอินเดียขนาดใหญ่ทำมาค้าขายอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้รัฐบาลอินเดียยังให้การสนับสนุนแก่ประชาชนชาวไทยในด้านการศึกษามากที่สุด นอกจากนี้ ฝ่ายอินเดียยังได้มาลงทุนตั้งบริษัทขนาดใหญ่ในประเทศไทยหลายบริษัทในขณะนี้ อาทิ บริษัท Tata ประกอบรถยนต์ ในขณะที่ฝ่ายไทยก็ได้ไปประกอบ

ธุรกิจการก่อสร้างสนามบินนครกัลกัตตา ก่อสร้างระบบรางรถไฟใต้ดินในอินเดีย การที่รัฐบาลอินเดียให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของแรงงานไทย เป็นเครื่องแสดงว่าอินเดียและไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นมาก

สำหรับคำถามสุดท้าย อินเดียและไทยมีสายสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แนบแน่นและวัฒนธรรมไทยก็รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียมาเป็นเวลายาวนาน ผู้ดำเนินรายการได้ถามว่าความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมระหว่างไทยและอินเดียจะพัฒนาต่อไปอย่างไร ประธานรัฐสภาตอบว่าไทยและอินเดียต่างผูกพันกันมายาวนานด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตั้งแต่สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชและกษัตริย์อาณาจักรศรีวิชัยแห่งสุวรรณภูมิ อารยธรรมจากอินเดียได้หลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทย โดยชาวไทยได้รับเอามรดกทางด้านวัฒนธรรมจากอินเดียเข้ามามากมายจนจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธศาสนาที่มีต้นกำเนิดในอนุทวีปอินเดีย ชาวไทยจำนวนมากได้เดินทางไปทัศนศึกษาและจาริกบุญที่พุทธคยา รัฐพิหาร เมืองพาราณสี และสังเวชนียสถานอีกหลายแห่งในอินเดีย ทำให้ชาวไทยต่างรักและนิยมประเทศอินเดีย ในฐานะที่เป็นดินแดนพุทธภูมิ หรือต้นกำเนิดของพระพุทธศาสนา

เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา – ประธานรัฐสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันตอบแทนประธานโลกสภา ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี สำหรับแขกผู้มีเกียรติฝ่ายอินเดีย นอกจากนาง Meira Kumar ประธานโลกสภา แขกเกียรติยศแล้ว ในงานเลี้ยงดังกล่าว ยังมีนาย K. Raman Kahn รองประธานราชยสภา และนางลีลา กฤษณะมูรติ ไปนัปปะ อดีตเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เข้าร่วมเป็นเกียรติในงานเลี้ยงด้วย



พบปะสนทนากับประธานโลกสภาก่อนงานเลี้ยงอาหารกลางวัน ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ

ก่อนเริ่มงานเลี้ยง ประธานรัฐสภาและประธานโลกสภาได้สนทนากันเป็นเวลาสั้นๆ โดยประธานโลกสภากล่าวว่าตนรู้สึกยินดี และขอขอบคุณฝ่ายไทยที่กรุณาเชิญตนมาเป็นเกียรติร่วมงานเลี้ยงในวันนี้ และรู้สึกปลาบปลื้มที่มีโอกาสได้พบกับประธานรัฐสภาและคณะผู้แทนรัฐสภาไทยอีกครั้งในวันนี้ เมื่อวานนี้ ตนและประธานรัฐสภาได้มีการสนทนาหารือที่เป็นประโยชน์มาก จากนั้น ได้ได้ถามเกี่ยวกับการสัมภาษณ์โดยสถานีโทรทัศน์โลกสภา และกล่าวว่าสถานีโทรทัศน์โลกสภามีรายการที่จัดสำหรับคณะเยือนจากรัฐสภาต่างประเทศโดยเฉพาะ โดยประชาชนชาวอินเดียจะได้มีโอกาสชื่นชมคณะผู้แทนจากประเทศไทย ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการโลกสภาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลสถานีโทรทัศน์โลกสภาซึ่งเป็นสถานีรัฐสภาแห่งเดียวของโลกที่แพร่ภาพตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีการแพร่ภาพออกไปอย่างกว้างขวางครอบคลุมมากที่สุดในประเทศ โดยอินเดียมี

กฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการช่องเคเบิลทีวีแพร่ภาพรายการออกไปให้ผู้ชมที่อยู่ในจังหวัดห่างไกล ซึ่งประชาชนชาวอินเดียทั่วประเทศก็จะได้รับชมเทปรายการสัมภาษณ์ในวันนี้ด้วย ประธานรัฐสภากล่าวว่าทั้งหมดนี้เป็นเพราะความกรุณาของประธานโลกสภา



เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี กล่าวว่าทำเนียบหลังนี้สร้างไว้อย่างยิ่งใหญ่โดยหวังว่าวันหนึ่งจะได้มีโอกาสใช้รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และประธานรัฐสภาได้กล่าวว่า วันนี้เป็นครั้งแรกที่ฝ่ายไทยได้รับเกียรติใช้ทำเนียบหลังนี้ในการรับรองบุคคลสำคัญของอินเดียระดับประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ ประธานโลกสภากล่าวว่า ตนก็รู้สึกเป็นเกียรติเช่นกัน ที่ได้รับคำเชิญจากประธานรัฐสภาให้มาเยือนทำเนียบฯ ในครั้งนี้ ประธานรัฐสภาได้กล่าวว่าการพบกันครั้งนี้กับประธานโลกสภาจะไม่ใช้การพบกันเป็นครั้งสุดท้าย และหวังว่าประธานโลกสภาจะเดินทางไปเยือนประเทศไทยเพื่อให้ฝ่ายไทยได้มีโอกาสตอบแทนไมตรีจิตบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประธานรัฐสภาจะเฝ้ารอประธานโลกสภาเดินทางไปร่วมประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพรัฐสภา (IPU) ครั้งที่ ๑๒๒ ที่รัฐสภาไทยจะเป็นเจ้าภาพ ที่กรุงเทพมหานคร ในช่วงปลายเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ โดยตนได้ทราบว่ารัฐสภาอินเดียจะทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APG) ด้วย รัฐสภาไทยยินดีที่จะทำงานร่วมกับรัฐสภาอินเดียเพื่อให้การประชุมครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ฝ่ายไทยจะร่วมมือกับอินเดียอย่างใกล้ชิดและดำเนินตามแบบอย่างอินเดียในฐานะประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่ที่สุดในโลก ในตอนท้าย ประธานโลกสภากล่าวว่า คนไทยมีจิตใจรักประชาธิปไตยที่แน่วแน่ และไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์เช่นใดขึ้นในบ้านเมือง ประชาชนก็จะถวิลหาประชาธิปไตย และทำทุกอย่างเพื่อให้ประชาธิปไตยดำรงอยู่ต่อไป นับเป็นสิ่งที่นายก้องชื่นชมอย่างมาก



ประธานรัฐสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารกลางวันตอบแทนประธานโลกสภา ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยฯ

หลังจากเสร็จสิ้นงานเลี้ยง ประธานโลกสภาได้มอบจานทองเหลืองให้กับประธานรัฐสภาเป็นของที่ระลึก และประธานรัฐสภาได้มอบเรือสุพรรณหงษ์ทำจากแก้วคริสตัล ให้กับประธานโลกสภาเป็นการตอบแทนด้วย ก่อนที่ประธานโลกสภาจะลากลับ ประธานโลกสภาได้กล่าวอวยพรให้ประธานรัฐสภา และขอถวายพระพรชัยมงคลผ่านประธานรัฐสภาไปยังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และส่งผ่านความระลึกถึงไปยังสมาชิกรัฐสภาไทยทุกคน โดยประธานรัฐสภาได้กล่าวขอบคุณประธานโลกสภาอีกครั้งในความเอื้ออาทรที่ประธานโลกสภาได้กรุณามอบให้แก่ตนและคณะในระหว่างการเยือนอินเดียในครั้งนี้



แลกเปลี่ยนของที่ระลึกกับประธานโลกสภา

เวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา – ให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าว Indo-Asian News Service (IANS) ประธานรัฐสภาได้ตอบคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับอินเดียว่า ขณะนี้ภาวะเศรษฐกิจโลกกำลังอยู่ระหว่างการช่วงถดถอย ส่งผลให้มูลค่าการค้าขายระหว่างไทยและอินเดียที่ผ่านมาลดลง แต่อย่างไรก็ดี ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะกระเตื้องขึ้น ในอนาคตไทยกับอินเดียจะมีระดับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น โดยประธานโลกสภาได้เชิญตนและคณะมาเยือนอินเดียในครั้งนี้ ทำให้ประชาชนของทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่กระชับแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไทยและอินเดียได้ลงนามในข้อตกลงการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การค้าการลงทุนระหว่างประเทศทั้งสองเติบโตมากขึ้น อินเดียได้ก้าวขึ้นมาเป็นประเทศมหาอำนาจของเอเชีย โดยเฉพาะในด้านประชากรที่มีมากเป็นอันดับสองของโลก ทำให้อินเดียมีกำลังซื้อมหาศาล และแสดงความมุ่งมั่นให้นักธุรกิจและนักลงทุนชาวอินเดียได้ขยายการติดต่อด้านธุรกิจกับประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประธานรัฐสภาปรารถนาให้นักท่องเที่ยวชาวอินเดียเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศไทยให้มากขึ้นด้วย เนื่องจากชาวไทยให้ความรักชาวอินเดียประดุจญาติสนิท และในขณะนี้สายการบินไทยได้ขยายการให้บริการเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ มายังอินเดียมากขึ้น ทำให้ชาวไทยจำนวนมากสามารถเดินทางมาจาริกแสวงบุญที่พุทธคยาและพาราณสีสะดวกมากขึ้น ดนหวังว่าชาวอินเดียจะให้ความนิยมประเทศไทยและเดินทางไปเยือนประเทศไทยมากขึ้นด้วยเช่นกัน และตอบคำถามที่ว่าในอนาคตมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่ฝ่ายไทยจะเพิ่มเที่ยวบินตรงจากประเทศไทยมายังเมืองอื่นๆ ที่สำคัญของอินเดีย นอกเหนือจากตารางเที่ยวบินของสายการบินไทยในปัจจุบัน ประธานรัฐสภากล่าวว่า ขณะนี้สายการบินไทยได้มีการขยายจำนวนเที่ยวบิน และเส้นทางการบินเพิ่มขึ้นมากกว่าในอดีตแล้ว และมีแนวโน้มว่าจะมีการเพิ่มเที่ยวบินและขยายเส้นทางบินไปยังเมืองสำคัญของอินเดียอีกหลายแห่งด้วย



ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Indo-Asian News Service (IANS)

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา – ออกเดินทางโดยรถยนต์จากกรุงนิวเดลีไปยังเมืองอัครา

เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา – เดินทางถึงเมืองอัครา

วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา – เดินทางไปเยี่ยมชมทัชมาฮาล (Taj Mahal) ซึ่งถือเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของประเทศอินเดีย เป็นอนุสรณ์สถานแห่งความรักอมตะที่มีชื่อเสียงที่สุดในโลก และได้รับการยกย่องจากองค์การ UNESCO ให้เป็นมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีนักท่องเที่ยวมาเยือนปีละ ๒-๔ ล้านคน ทัช มาฮาลแห่งนี้สร้างจากหินอ่อนสีขาวที่มาจากเมืองมัครานา (Makrana) จากแคว้นราชสถาน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นแหล่งหินอ่อนที่มีคุณภาพดีที่สุดในอินเดีย ก่อสร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๖๓๒ และสร้างเสร็จสิ้นในปี ค.ศ. ๑๖๕๓ ตามแบบสถาปัตยกรรมโมกุล (เปอร์เซีย) ผสมผสานกับศิลปะอินเดีย และศิลปะอิสลาม ที่งดงามจนได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลก โดยจักรพรรดิชาห์ จาฮาน ทรงโปรดให้สร้างขึ้นบนริมฝั่งแม่น้ำยมุนา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงนิวเดลี เพื่อเป็นที่บรรจุพระศพของพระนางมুমตัส มาฮาล พระมเหสีผู้เป็นที่รักยิ่ง ซึ่งสิ้นพระชนม์จากการมีพระประสูติกาลพระราชธิดา องค์ที่ ๑๔ ทัช มาฮาลแห่งนี้ใช้เวลาในการก่อสร้างและตกแต่งให้เสร็จสมบูรณ์ถึง ๒๒ ปี ใช้แรงงานของช่าง และวิศวกรในการก่อสร้างกว่า ๒๐,๐๐๐ คน ซึ่งพระเจ้าชาห์ จาฮานทรงใช้พระราชทรัพย์เกือบหมดท้องพระคลังในการนี้

ภายในตัวทัช มาฮาล ได้รับการตกแต่งด้วยศิลปะชั้นเยี่ยม และถูกประดับประดาด้วยทองคำ เพชร มรกต หับทิม และอัญมณีล้ำค่าจากแหล่งต่างๆ ทั่วโลก เช่น จีน พม่า เปอร์เซีย บังกลาเทศ อิรักและยุโรปอย่างวิจิตรงดงาม ตรงกลางของกลุ่มอาคารมีโดมประธานขนาดใหญ่สูง ๗๔.๒๑ เมตร รายล้อมด้วยโดมเล็กตั้งอยู่ที่มุมทั้ง ๔ ภายในโดมประธานมีโถงศพจำลองทำด้วยหินอ่อนแกะลายเป็นช่อดอกไม้ฝั่หินสี และอัญมณีตามกลีบดอกไม้และช่อใบ วางเคียงคู่กัน ๒ โถง โดยโถงใหญ่เป็นของพระเจ้าชาห์ จาฮาน ในขณะที่โถงขนาดเล็กกว่าเป็นของพระนางมুমตัส โดยโถงของพระนางมুমตัสสร้างไว้ก่อนอยู่ตรงกลาง และภายหลังได้สร้างโถงของพระเจ้าชาห์ จาฮานเพิ่มขึ้นมาเคียงข้างกัน ปัจจุบัน ทางการณ์อินเดียเข้มงวดกวดขันกับการดูแลรักษาทัช มาฮาลมาก และไม่อนุญาตให้รถยนต์พาหนะและโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยมลพิษเข้ามาใกล้ทัชมาฮาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากฝนกรดที่เกิดมาจากโรงกลั่นน้ำมันที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งเริ่มทำลายความงดงามของสิ่งมหัศจรรย์ของโลกให้มัวหมองลงไป



บริเวณสวนและทางเดินด้านหน้าทัช มาฮาล



บริเวณด้านหน้าสุเหร่าทัชมาฮาล (Taj Mahal Masjid)

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา – เยี่ยมชมป้อมอัครา (Agra Fort) หรือป้อมแดงแห่งอัครา ซึ่งเป็นหนึ่งในมรดกโลกขององค์การ UNESCO ป้อมแห่งนี้ตั้งอยู่บนริมฝั่งแม่น้ำยมุนา ห่างจากทัช มาฮาลประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร เป็นส่วนหนึ่งของวังหลวงของพระเจ้าอัครบารมหาราช ที่ทรงเริ่มสร้างขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ (ค.ศ. ๑๕๖๔) และสร้างเสร็จใน ค.ศ. ๑๕๗๓ กษัตริย์ผู้ปกครองแห่งราชวงศ์โมกุลใช้วังแห่งนี้เป็นพระราชวังสืบมาถึง ๕ รัชกาลด้วยกันคือ พระเจ้าฮูมาเยน พระเจ้าอัครบาร พระเจ้าจาฮานกีร์ พระเจ้าชาห์ จาฮาน และพระเจ้าโอริงเซบ สาเหตุที่เรียกว่าป้อมแดง เนื่องจากป้อมแห่งนี้สร้างขึ้นด้วยหินทรายสีแดงธรรมชาติที่มีอยู่มากมายในอินเดีย ภายในวังแห่งนี้ประกอบด้วยตำหนักต่าง ๆ ของพระญาติวงศ์ พระมเหสีและนางสนมของกษัตริย์ รวมทั้ง มัสยิด บ่อน้ำพุ ท้องพระคลัง โรงพยาบาล สวนดอกไม้ และตลาดสำหรับให้ข้าราชการบริพารจับจ่ายซื้อสินค้า รวมถึง หอคอยทรงแปดเหลี่ยม “มุสซามานบูร์” (Musamman Burj) ซึ่งสร้างด้วยหินอ่อนสีขาว และได้รับการตกแต่งอย่างวิจิตร หอคอยแห่งนี้เป็นที่ที่พระเจ้าชาห์ จาฮานทรงถูกคุมขังโดยออรังเซบ พระโอรสองค์ที่ ๓ ของพระองค์ เป็นเวลา ๗ ปี และทรงเฝ้ามองทัช มาฮาลจากหอคอยแห่งนี้จนสิ้นพระชนม์



บริเวณหน้าป้อมอัครา

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา – ออกเดินทางกลับกรุงนิวเดลีโดยรถยนต์

เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา – เดินทางถึงกรุงนิวเดลี

เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา – คณะออกเดินทางไปยังท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖

เวลา ๐๐.๐๕ นาฬิกา - คณะออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติอินทรีฯ คานธี กรุงเทพมหานคร โดยเครื่องบินของสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๓๑๖

เวลา ๐๕.๓๕ นาฬิกา - เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิโดยสวัสดิภาพ

สรุปประเมินการให้การรับรองของฝ่ายอินเดีย

๑. ด้านที่พัก : ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านที่พักเป็นเวลา ๕ คืน ให้กับผู้ร่วมคณะจำนวน ๑๒ คน โดยไม่รวมนายตำรวจติดตามหัวหน้าคณะ และผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ ซึ่งฝ่ายไทยต้องออกค่าใช้จ่ายเอง

๑.๑ ที่พักรวม เมืองคยา: ฝ่ายอินเดียจัดให้คณะเข้าพักที่โรงแรม Royal Residency เป็นเวลา ๑ คืน (คืนวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒) โดยโรงแรมดังกล่าวแม้จะเป็นโรงแรมระดับ ๔ ดาว แต่เป็นโรงแรมที่ดีที่สุด ในพุทธคยา

๑.๒ ที่พักรวม เมืองพาราณสี: ฝ่ายอินเดียจัดให้คณะเข้าพักที่โรงแรม Ramada Plaza JHV Varanasi ซึ่งเป็นโรงแรมระดับ ๕ ดาวเป็นเวลา ๑ คืน (คืนวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒)

๑.๓ ที่พักรวม กรุงนิวเดลี: ฝ่ายอินเดียจัดให้คณะเข้าพักที่โรงแรม ITC Maurya, New Delhi ซึ่งเป็นโรงแรมระดับ ๕ ดาวเป็นเวลา ๒ คืน (คืนวันที่ ๒๐ และ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒)

๑.๔ ที่พักรวม เมืองอัครา: ฝ่ายอินเดียจัดให้คณะเข้าพักที่โรงแรม ITC Mughal, Agra ซึ่งเป็นโรงแรมระดับ ๕ ดาวเป็นเวลา ๑ คืน (คืนวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒)

๒. ด้านยานพาหนะ: ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านยานพาหนะทางบก โดยจัดขบวนรถให้กับคณะตลอดการเดินทาง ประกอบด้วย

๒.๑ ยานพาหนะที่เมืองคยา: รถเก๋งแบบขับเคลื่อนสี่ล้อสำหรับหัวหน้าคณะ ๑ คัน (ระดับธงชาติไทย) รถเก๋งขับเคลื่อนสี่ล้อสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ๑ คัน และรถโค้ช ๓๕ ที่นั่ง สำหรับคณะ ๑ คัน พร้อมด้วยรถตำรวจนำ ๑ คัน ตลอดเวลาที่คณะฯ พำนักอยู่ที่เมืองคยา

๒.๒ ยานพาหนะที่เมืองพาราณสี: รถเก๋งฮอนด้า ซิตี้ สำหรับหัวหน้าคณะ ๑ คัน (ระดับธงชาติไทยคู่กับธงชาติอินเดีย) และรถบัส ๒๐ ที่นั่ง สำหรับคณะ ๑ คัน พร้อมด้วยรถตำรวจนำ ๑ คัน ตลอดเวลาที่คณะฯ พำนักอยู่ที่เมืองพาราณสี

๒.๓ ยานพาหนะที่กรุงนิวเดลี: รถเก๋งเมอร์เซเดส เบนซ์ สำหรับหัวหน้าคณะ ๑ คัน (ระดับธงชาติไทยคู่กับธงชาติอินเดีย) รถเก๋งโตโยต้า โคโรลล่า จำนวน ๗ คัน สำหรับผู้ร่วมคณะ พร้อมด้วยรถตำรวจนำ ๑ คัน ตลอดเวลาที่คณะฯ พำนักอยู่ที่กรุงนิวเดลี

๒.๔ ยานพาหนะที่เมืองอัครา: รถเก๋งเมอร์เซเดส เบนซ์ สำหรับหัวหน้าคณะ ๑ คัน (ระดับธงชาติไทยคู่กับธงชาติอินเดีย) และรถบัส ๒๐ ที่นั่ง สำหรับคณะ จำนวน ๒ คัน พร้อมด้วยรถตำรวจนำ ๑ คัน ตลอดเวลาที่คณะฯ พำนักอยู่ที่เมืองอัครา

อนึ่ง สำหรับค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ เส้นทางพาราณสี-เดลี วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ สายการบิน Kingfisher เที่ยวบินที่ IT ๓๓๖ นั้น ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายบัตรโดยสารเครื่องบินดังกล่าว ให้กับผู้ร่วมคณะจำนวน ๑๒ คน โดยไม่รวมนายตำรวจติดตามหัวหน้าคณะ และผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ ซึ่งฝ่ายไทยต้องออกค่าใช้จ่ายเอง

๓. ด้านมื้ออาหาร : ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านอาหารทุกมื้อให้กับคณะฯ ตลอดการเดินทาง

๔. ด้านการจัดกำหนดการ

๔.๑ กำหนดการนัดหมายพบปะบุคคลสำคัญ : ฝ่ายเจ้าภาพได้จัดกำหนดการให้คณะได้เข้าพบปะหารือกับบุคคลสำคัญของฝ่ายอินเดีย รวม ๒ วาระ ดังนี้

๑. พบปะหารือกับนาย U. N. Chaudhary ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร ในวันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา ณ โรงแรม Royal Residency

๒. พบปะหารือกับนางเมธา กุมาร (Smt. Meira Kumar) ประธานโลกสภา ณ รัฐสภาอินเดีย ในวันจันทร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา

สำหรับกำหนดการนัดหมายอื่นๆ ฝ่ายไทยได้ประสานขออนัดหมายให้คณะฯ ได้เข้าพบนายมันโมฮัน ซึ่งหัวหน้ากรรมาธิการอินเดีย และเข้าเยี่ยมคารวะนางประติภา ปาติล ประธานาธิบดีอินเดีย แต่บุคคลสำคัญทั้งสองติดภารกิจไม่สามารถพบกับคณะฯ ได้ โดยในขณะนั้น ประธานาธิบดีอินเดียมีภารกิจมาก เนื่องจากต้องให้การต้อนรับสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งราชอาณาจักรภูฏาน ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการเสด็จเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการในแบบ State Visit

๔.๒ กำหนดการงานเลี้ยงทางการ: ฝ่ายอินเดียจัดกำหนดการงานเลี้ยงอาหารที่มีเจ้าภาพอย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ รวม ๒ วาระ ดังนี้

๑. มื้อค่ำของวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยมี นาย U. N. Chaudhary ประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหารเป็นเจ้าภาพเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ ณ ห้องอาหารของโรงแรม Royal Residency

๒. มื้อค่ำของวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยมีนางเมธา กุมาร (Smt. Meira Kumar) ประธานโลกสภา เป็นเจ้าภาพเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ ณ Banquet Hall อาคารรัฐสภาอินเดีย

๔.๓ กำหนดการทัศนศึกษา และเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ: กำหนดการที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นจากการประสานงานร่วมกันระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี กับสำนักงานเลขาธิการโลกสภา ซึ่งกำหนดการส่วนใหญ่เป็นกำหนดการที่ฝ่ายไทยได้ร้องขอไป โดยการประสานงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ การขอให้คณะฯ ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมเขื่อนสังเวชนียสถานพุทศยคา และพาราณสี นอกจากนี้กำหนดการที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาที่ฝ่ายไทยร้องขอไป ฝ่ายเจ้าภาพยังได้จัดให้คณะฯ ได้ไปเยี่ยมชมสถานที่สำคัญด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของอินเดีย อาทิ ชมพิธีอารตีที่ทำน้ำเมืองพาราณสี ในช่วงค่ำ เยี่ยมชมกุ่มดับมินาร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และคารวะมหาตมะ คานธี ณ ราชกามูในกรุงนิวเดลี ตลอดจน จัดให้คณะฯ ได้ไปเยี่ยมชมทัช มาฮาล ซึ่งถือเป็นหนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกด้วย

๔.๔ กำหนดการที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน

๑. ฝ่ายอินเดียจัดแถลงข่าวร่วมกันระหว่างประธานรัฐสภาและประธานสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหาร โดยแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนท้องถิ่นของเมืองคยาและรัฐพิหาร ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องโถงชั้นล็อบบี้ โรงแรม Royal Residency

๒. ฝ่ายอินเดียจัดรายการสัมภาษณ์ประธานรัฐสภา โดยสถานีโทรทัศน์โลกสภา (LSTV) ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ซึ่งในตอนแรกฝ่ายอินเดียกำหนดจะจัดการสัมภาษณ์ที่ห้องอัดรายการหรือสตูดิโอ ณ รัฐสภาอินเดีย แต่ภายหลังฝ่ายไทยได้เจรจาขอเปลี่ยนแปลงสถานที่ในการสัมภาษณ์ให้มาจัดการสัมภาษณ์ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยแทน ซึ่งบันทึกเทปของรายการนี้จะได้มีการแพร่ภาพออกไปทั่วประเทศอินเดียด้วย

๕. ด้านพิธีการ และการติดตามอำนวยความสะดวก : ฝ่ายอินเดียจัดเจ้าหน้าที่พิธีการทูตจากสำนักงานเลขาธิการโลกสภา จำนวน ๒ คน ได้แก่ นาย U. P. Singh และ นาย R. Sethy ติดตามประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่คณะฯ โดยเริ่มติดตามคณะฯ ตั้งแต่เมื่อคณะฯ เดินทางถึงเมืองพาราณสี ในวันที่ ๑๘

ธันวาคม ๒๕๕๒ ไปจนกระทั่งจบการเยือน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ติดตามคณะที่เมืองคยาในช่วงวันที่ ๑๘ - ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ประกอบด้วย นาย Shamin Ahmad หัวหน้าฝ่ายพิธีการทูตของเมืองคยา และมีนาย Braj Kishore Singh เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีการของสภานิติบัญญัติแห่งรัฐพิหารเป็นผู้ติดตามให้การดูแลคณะฯ ตลอดเวลาที่พำนักอยู่ที่เมืองคยา

สำหรับการให้การต้อนรับที่ท่าอากาศยาน จำนวน ๓ ครั้ง ฝ่ายอินเดียได้จัดพิธีต้อนรับ ณ ท่าอากาศยาน ดังนี้

๑. พิธีต้อนรับที่ท่าอากาศยานเมืองคยา : วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีนาย Sanjay Kumar Singh นายอำเภอเมืองคยา ให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษท่าอากาศยานนานาชาติเมืองคยา
๒. พิธีต้อนรับที่ท่าอากาศยานเมืองพาราณสี : วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีนาย Ajay Kumar Upadhyay นายอำเภอเมืองพาราณสี ให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษท่าอากาศยานนานาชาติ Babatpur เมืองพาราณสี
๓. พิธีต้อนรับที่ท่าอากาศยานกรูณิวเดลี : วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีนาย U. S. Saxena อธิบดีฝ่ายพิธีการทูต สำนักงานเลขาธิการโลกสภา ให้การต้อนรับ ณ ห้องรับรองพิเศษท่าอากาศยานนานาชาติ อินทรา คานธี

ทั้งนี้ ในพิธีการต้อนรับที่ท่าอากาศยานทั้ง ๓ ครั้ง ไม่มีบุคคลระดับสมาชิกรัฐสภาของฝ่ายอินเดียมาให้การต้อนรับคณะฯ

๖. ด้านการรักษาความปลอดภัย ในระหว่างการเยือนฝ่ายประเทศเจ้าภาพได้จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ติดตามรักษาความปลอดภัยให้กับคณะ ตลอดการเยือน โดยเฉลี่ยแล้วจะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยติดตามคณะ ประมาณ ๕ - ๑๐ นาย ในสถานที่แต่ละแห่งที่คณะไปเยือน สำหรับที่กรูณิวเดลี การรักษาความปลอดภัยจะพิเศษกว่าที่เมืองอื่น โดยฝ่ายอินเดียจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑ นาย ซึ่งเป็นหัวหน้าชุดรักษาความปลอดภัยติดตามอารักขาประธานรัฐสภาตลอดเวลาที่พำนักอยู่ที่กรูณิวเดลี

**สรุปรายงานการงานด้านการเงิน
ของคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
ในโอกาสการเดินทางเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการ
ระหว่างวันที่ 18 - 24 ธันวาคม 2552**

ประธานรัฐสภาได้อนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวในครั้งนี้อยู่ในวันที่ 11 ธันวาคม 2552 (รายละเอียดปรากฏอยู่ในบันทึกกลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2552 และตารางประมาณการค่าใช้จ่าย ในภาคผนวก) ในวงเงิน 1,519,600 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) ซึ่งประกอบด้วย

1. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	553,600	บาท
2. ค่าเช่าที่พัก	125,000	บาท
3. ค่ายานพาหนะภายในประเทศ	250,000	บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	242,400	บาท
5. ค่ารับรอง	250,000	บาท
6. ค่าของขวัญ	65,000	บาท
7. ค่าเครื่องแต่งตัว	24,000	บาท
8. ค่าธรรมเนียมวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย	3,600	บาท
9. ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน	5,000	บาท
10. ค่าธรรมเนียมจัดทำหนังสือเดินทางราชการ	<u>1,000</u>	บาท
	รวม	<u>1,519,600</u>
		บาท

(หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)

รายการค่าใช้จ่ายที่ฝ่ายอินเดียออกให้

1. ค่าเช่าที่พัก จำนวน 5 คืน สำหรับผู้ร่วมคณะ จำนวน 12 คน
2. ค่ายานพาหนะภายในประเทศ (ทางบก)
3. ค่าอาหารทุกมื้อตลอดการเยือน
4. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ สำหรับผู้ร่วมคณะ จำนวน 12 คน
5. ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่ต่าง ๆ

รายการค่าใช้จ่ายของคณะฯ ตลอดการเยือน

- | | |
|---|-------------|
| 1. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินไปกลับประเทศไทย-อินเดีย | 553,600 บาท |
| 2. ค่าเช่าที่พัก (ของนายตำรวจติดตามหัวหน้าคณะและผู้สื่อข่าว ททบ. 5 ซึ่งฝ่ายอินเดียไม่ออกให้) | 61,920 บาท |
| 3. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ (ของนายตำรวจติดตามหัวหน้าคณะและผู้สื่อข่าว ททบ. 5 ซึ่งฝ่ายอินเดียไม่ออกให้) | 27,923 บาท |

4. ค่าใช้จ่ายของผู้เดินทาง จำนวน 14 คน	
4.1 ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (แบบเหมาจ่าย)	242,400 บาท
4.2 ค่าเครื่องแต่งตัว (ของผู้เดินทาง 3 คน)	24,000 บาท
4.3 ค่าธรรมเนียมจัดทำวีซ่าอินเดีย (ของผู้เดินทาง 2 คน)	7,600 บาท
4.4 ค่าจัดทำหนังสือเดินทางราชการ (ของผู้เดินทาง 1 คน)	1,000 บาท
5. ค่าใช้จ่ายของคณะฯ	
5.1 ค่ารับรอง	322,466 บาท
5.2 ค่าของที่ระลึก	43,755 บาท
5.3 ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน	<u>3,745 บาท</u>
รวมยอดค่าใช้จ่ายตลอดการเดินทางทั้งสิ้น	<u>1,288,409 บาท</u>

(หมายเหตุ: รายละเอียดของรายงานค่าใช้จ่ายปรากฏอยู่ในบันทึกกลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลงวันที่ 13 มกราคม 2553 และใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ หรือแบบ 8708 ในภาคผนวก)

สรุปรายงานการเงิน

- คณะฯ ได้รับอนุมัติงบประมาณมาในวงเงิน	1,519,600 บาท
- มีค่าใช้จ่ายจริงตลอดการเดินทางเป็นเงินทั้งสิ้น	1,288,409 บาท
- เหลือเงินจากการเดินทาง + ค่าเบี้ยเลี้ยงของนายชินวรณ์ฯ ซึ่งแจ้งงดเดินทาง	<u>231,191+18,600 บาท</u>
- มีเงินเหลือจ่ายคืนคลังทั้งสิ้น	<u>249,791 บาท</u>

(สองแสนสี่หมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยเก้าสิบบเอ็ดบาทถ้วน)

หมายเหตุ: การเดินทางในครั้งนี้ นายปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา และผู้ติดตาม หม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รังสิต ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-อินเดีย รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของตนเองทั้งหมด

ภาคผนวก

รายการเอกสารภาคผนวก

๑. หนังสือประสานงานการเยือน

๑.๑ หนังสือของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๓๑๒๘ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงกระทรวงการต่างประเทศ (ขอทราบทางการเยือน)
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ No. 0011/13215 ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย (ขอทราบทางการเยือน)
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๔๖๗๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงกระทรวงการต่างประเทศ (แจ้งเปลี่ยนแปลงกำหนดช่วงวันในการเยือน)
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ No. 0011/14722 ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย (แจ้งเปลี่ยนแปลงกำหนดช่วงวันในการเยือน)
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ No. 0011/15339 ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย (แจ้งตอบรับช่วงวันใหม่ที่ฝ่ายอินเดียเสนอมา และขอความอนุเคราะห์การจัดกำหนดการต่างๆ ให้แก่คณะฯ)

๑.๒ หนังสือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- หนังสือสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ No. BAN/POL/121/10/09 ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (เสนอช่วงวันในการเยือนใหม่ให้ฝ่ายไทยพิจารณา)
- หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๔๐๒/๒๐๔๒ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แจ้งความคืบหน้าของการประสานงาน ครั้งที่ ๑)
- หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๔๐๒/๒๐๗๖ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (แจ้งความคืบหน้าของการประสานงานครั้งที่ ๒ พร้อมทั้งนำส่งสารเชิญเยือนจากประธานโลกสภา)

๒. หนังสือเชิญเยือนและตอบรับเชิญเยือน

- หนังสือจากประธานโลกสภา ถึงประธานรัฐสภา ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เชิญให้ประธานรัฐสภาและคณะฯ เดินทางไปเยือนอินเดียในฐานะแขกของรัฐสภาอินเดีย
- หนังสือจากประธานรัฐสภา ถึงประธานโลกสภา ที่ No. 0011/15839 ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ตอบรับคำเชิญเยือนอินเดียของประธานโลกสภา
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๖๑๔๓ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงกระทรวงการต่างประเทศ (นำส่งหนังสือตอบรับคำเชิญเยือนจากประธานรัฐสภา)
- หนังสือจากประธานรัฐสภา ถึงประธานโลกสภา ที่ No. 0011/15840 ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ เชิญให้ประธานโลกสภาเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐสภาไทย

๓. หนังสือขอบคุณบุคคลผู้ร่วมให้การรับรองคณะฯ

- หนังสือขอบคุณถึงผู้ร่วมให้การรับรองคณะฯ ทั้งฝ่ายอินเดีย และฝ่ายไทย ในระหว่างการเยือนอินเดีย รวม ๘ ฉบับ
- หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๑/๖๒ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ ถึง กระทรวงการต่างประเทศ (นำส่งหนังสือขอบคุณจากประธานรัฐสภา)

๔. เอกสารด้านงบประมาณและการเงินของคณะฯ

- บันทึกกลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด่วนที่สุด ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เสนอขออนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางเยือนอินเดียจากประธานรัฐสภา
- บันทึกกลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด่วนที่สุด ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เสนอขออนุมัติงบประมาณค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม สำหรับนายวิรัตน์ กัลยาศิริ สมาชิกสภา - ผู้แทนราษฎร
- ตารางประมาณการค่าใช้จ่ายในการเดินทางเยือนอินเดีย (ประกอบขออนุมัติงบประมาณฯ)
- บันทึกกลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓ เสนอรายงานด้านการเงินของคณะฯ ต่อประธานรัฐสภา ภายหลังจากเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว
- ใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว หรือแบบ ๘๗๐๗ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นหลักฐานการใช้จ่ายเงินของคณะฯ ในการเยือนอินเดีย



ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๓๑๒๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ด้วย นายชัย จิตชอบ ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร มีความประสงค์จะนำคณะ
ประมาณ ๑๕ คน เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อกระชับ
ความสัมพันธ์อันดี ทั้งในระดับระหว่างรัฐสภาและในระดับระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงขอความอนุเคราะห์จากกระทรวงการต่างประเทศ
พิจารณาสั่งการไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี เพื่อประสานงานกับรัฐสภาอินเดีย เพื่อขอทราบ
การเยือนและขอทราบความสะดวกในการรับรองการเยือนของประธานรัฐสภาและคณะในช่วงเวลาดังกล่าว
สำหรับรายนามผู้ร่วมคณะฯ และกำหนดการเดินทางของคณะฯ จะได้ดำเนินการแจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศ
ทราบในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และกรุณาแจ้งผลการประสานงานให้สำนักงานฯ ทราบในโอกาส
แรกด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจเร พันธุ์เปรื่อง)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๕๕

No. 0011/13215



The Secretariat of the House of Representatives presents its compliments to the Embassy of India and has the honour to inform the latter that, with a view to strengthening the long-standing friendship and cooperation between India and Thailand in general and between the Parliaments of the two countries in particular, H. E. Mr. Chai Chidchob, President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives would like to lead a delegation of the National Assembly of the Kingdom of Thailand to pay a visit to the Republic of India tentatively from 15 to 20 December 2009.

In this regards, the Secretariat therefore has further the honour to request the kind assistance of the Embassy in making the proposed visit possible as well as conveying the above-mentioned proposal to the authorities concerned in New Delhi and letting the Secretariat learn if the proposed period is suitable for the visit to the Indian Side at its earliest convenience. The composition of the delegation and flight particulars shall soon be presented to the Embassy.

The Secretariat of the House of Representatives avails itself of this opportunity to extend to the Embassy of India the assurances of its highest consideration.

Secretariat of the House of Representatives
U-Thong-Nai Road, Bangkok
22 October B.E. 2552 (2009)



The Embassy of India
Bangkok

คำขวัญ

ที่ สผ ๐๐๑๑/๒๔๖๗



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๓๑๒๘ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความอนุเคราะห์จากกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาสั่งการไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ในการประสานงานท่าอากาศยานการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของ นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา และคณะ ประมาณ ๑๕ คน ที่กำหนดจะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอเรียนให้ทราบว่าประธานรัฐสภามีดำริให้เปลี่ยนแปลงกำหนดช่วงวันในการเดินทางจากช่วงวันเดิม เลื่อนขึ้นมาเป็นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เนื่องจากประธานรัฐสภามีภารกิจสำคัญในประเทศไทย ในวันที่ ๑๕ และ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของฝ่ายอินเดีย ตลอดจน กรุณาแจ้งผลการประสานงานให้สำนักงานฯ ทราบใน โอกาสแรกด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจร พันธ์ปรีทอง)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ คีย์ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๕๕

URGENT

No. 0011/14722



The Secretariat of the House of Representatives presents its compliments to the Embassy of India and, with reference to the Secretariat's note No. 0011/13215 dated 27 October 2009, proposing a visit to India for H. E. Mr. Chai Chidchob, President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives of Thailand and party tentatively from 15 to 20 December 2009, has the honour to inform the latter that the intended period of the visit is not the most convenient time for the Thai side due to the unexpected parliamentary business of the President of the National Assembly that requires his presence in Thailand on 19 and 20 December 2009. The Secretariat, therefore, would like to propose the new period of the visit which will take place from 13 to 18 December 2009.

In this regards, the Secretariat therefore has further the honour to request the kind assistance of the Embassy in conveying this newly proposed period of the visit to Lok Sabha and letting the Secretariat learn of the response at its earliest opportunity.

The Secretariat of the House of Representatives avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of India the assurances of its highest consideration.

Secretariat of the House of Representatives
U-Thong Noi Road, Bangkok
16 November B.E. 2552 (2009)



The Embassy of India
Bangkok



No. 0011/15๓๓9

The Secretariat of the House of Representatives presents its compliments to the Embassy of India and, with reference to the Embassy's Note No. BAN/POL/121/10/09 dated 2 December 2009, regarding the proposed visit to India of a Thai parliamentary delegation led by H.E. Mr. Chai Chidchob, President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives of Thailand tentatively from 15 to 20 December 2009, has the honour to inform the latter that the Thai side has no objection to the newly proposed dates, from 20 to 23 December 2009.

In this regards, the Secretariat therefore has further the honour to request that the Indian side kindly arrange the meetings for the President of the National Assembly during his visit as follows:

- Courtesy call on H.E. Smt. Pratibha Devisingh Patil, President of India
- Courtesy call on H.E. Shri Mohammad Hamid Ansari, Vice-President of India and Chairman of Rajya Sabha
- Courtesy call on H.E. Dr. Manmohan Singh, Prime Minister of India
- Meeting with H.E. Smt. Meira Kumar, Speaker of Lok Sabha

In addition, the delegation also wishes to visit places of historical and cultural importance of India deemed suitable by the Indian side.

It would be most grateful if the Embassy could kindly convey the abovementioned information to the concerned authorities in India and letting the Secretariat learn of the response at its earliest opportunity. The composition of the delegation and the flight particulars are also enclosed herewith for the Embassy's further appropriate action.

The Secretariat of the House of Representatives avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of India the assurances of its highest consideration.



The Embassy of India
Bangkok



भारत का राजदूतावास, बैंकाक

**EMBASSY OF INDIA
BANGKOK**

46, Soi 23 (Prasarnmitr), Sukhumvit Road
Tel: 66 2 2580300 – 6, Fax: 66 2 2584627
E-Mail: pol.bangkok@mea.gov.in
Web: indianembassy.gov.in/bangkok

No. BAN/POL/121/10/09

The Embassy of India presents its compliments to the Secretariat of the House of Representatives of the National Assembly of Thailand, and has the honour to refer to the esteemed Secretariat's Note Verbale No. 0011/13215 dated 27 October 2009 regarding the proposed visit of a National Assembly delegation to India, led by H.E. Mr. Chai Chidchob, President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives, on December 15-20, 2009.

The concerned authorities in India have indicated that in view of other prior commitments, it would be difficult to host the visit during the period suggested i.e. December 15-20, 2009. They have suggested that the visit may be considered between December 20-23, 2009. The Embassy would be grateful if the esteemed Secretariat could indicate whether the dates proposed, i.e. December 20-23, 2009, are convenient to it for the visit.

The Embassy of India avails itself of this opportunity to renew to the Secretariat of the House of Representatives of the National Assembly of Thailand the assurances of its highest consideration.

Bangkok, 2 December 2009

Secretariat of the House of Representatives,
National Assembly,
Bangkok



Copy to : Ministry of Foreign Affairs, South Asian, Middle East and African Affairs Division (Attn : Ms. Chitraporn Arponwat, Director), Government of the Kingdom of Thailand, Bangkok (Fax : 02-6435045)



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 เลขรับ..... ๑๕๖๕๖/๒๕๕๖
 วันที่..... ๑๕.๐๘.๕๖
 เวลา..... ๑๕.๐๕.

ที่ กต 1402/2042

กลุ่มงานพิธีการทูต

รับที่..... ๒๓๕ / ๒๕๕๖

วันที่..... ๑๕ / ๐๘ / ๕๖ 9 ธันวาคม 2552

เวลา..... ๑๑.๐๐ น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รับที่..... 139 / ๕๖

วันที่..... 16 / ๑๐ / ๕๖

เวลา..... 11-35 น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ 0011/14675 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกำหนดการเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา (สถานะวันที่ 1 ธันวาคม 2552)

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งเปลี่ยนแปลงกำหนดวันเดินทางเยือนอินเดียของประธานรัฐสภา เป็นระหว่างวันที่ 13-18 ธันวาคม 2552 ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความคืบหน้าของการประสานงานการเยือนข้างต้นกับโลกสภาอินเดีย ตามที่ได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ดังนี้

1. ประธานโลกสภาอินเดียยินดีต้อนรับประธานรัฐสภาในการเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 18-23 ธันวาคม 2552 โดยกำหนดการเข้าเยี่ยมชมคารวะประธานโลกสภาจะมีขึ้นในวันที่ 21 ธันวาคม 2552 สำหรับกำหนดการเข้าเยี่ยมชมคารวะบุคคลสำคัญอื่นๆ ของอินเดีย อาทิ ประธานาธิบดี และนายกรัฐมนตรี ยังคงรอยืนยันจากฝ่ายอินเดีย ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ได้แจ้งกำหนดการดังกล่าวให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบโดยตรงด้วยแล้ว ดังร่างกำหนดการฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย *ส่งเอกสาร*

2. โลกสภาอินเดียจะรับคณะฝ่ายไทยเป็นแรก โดยรับผิดชอบค่าที่พักให้กับประธานรัฐสภา+11 (ไม่รวมคณะผู้ติดตามและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย) ในช่วงเวลาที่ท่านพักอยู่ที่กรุงนิวเดลี เมืองคยา และเมืองพาราณสี และจะแจ้งยืนยันรายละเอียดการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการอื่นๆ อาทิ การจัดการรถ และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยฝ่ายอินเดีย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกที่เมืองคยาและเมืองพาราณสี ในโอกาสแรก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ประวิตร ชัยมงคล

(นายประวิตร ชัยมงคล)

อธิบดีกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
 ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กองเอเชียใต้

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 2015

โทรสาร 0 2643 5045

ด่วนที่สุด



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๑๙๗/๕๕/๑๖๕๕๖
วันที่..... ๑๗ ธ. ๒๕๖
เวลา..... ๙.๓๖.๕

ที่ กต 1402/2076

กลุ่มงานพิธีการทูต

..... ๒๑๒ / ๒๑๒
 ๑๙ ๕.๓ ๕๖ 14 ธันวาคม 2552
 ๐๕.๓๐

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

ผู้..... กรมสมทันทระหว่างประเทศ
 140 / ๕๒
 วันที่..... 18 / ๑๓ / ๕๖
 เวลา..... 12.0๐ นาฬิกา
 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียนของประธานรัฐสภา

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต 1402/2042 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือจากประธานโลกสภาอินเดียเชิญประธานรัฐสภาเยือนอินเดีย
 2. ร่างกำหนดการเยือนสาธารณรัฐอินเดียนของประธานรัฐสภา (สถานะวันที่ 11 ธันวาคม 2552)
 3. ข้อมูลระบบการเมืองการปกครองของอินเดียและประเด็นสนทนาที่ประธานรัฐสภาอาจพิจารณาหยิบยกขึ้นหารือกับฝ่ายอินเดีย

อนุสนธิหนังสือที่อ้างถึง รายงานความคืบหน้าการประสานงานการเยือนสาธารณรัฐอินเดียนของประธานรัฐสภา ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความคืบหน้าของการประสานงานการเยือนข้างต้นกับโลกสภาอินเดีย ตามที่ได้รับรายงานจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี เพิ่มเติม ดังนี้

1. ฝ่ายอินเดียนัดรับประธานรัฐสภาเป็นแขกตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ที่อินเดีย ระหว่างวันที่ 18-23 ธันวาคม 2552 (สำเนาหนังสือเชิญฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

2. ฝ่ายอินเดียนัดรับคณะเป็นแขกจำนวน 1+11 โดยจะอำนวยความสะดวก ดังนี้

- 1.1 โรงแรมที่พัก - รับผิดชอบค่าห้องพักที่โรงแรมทุกแห่งในอินเดีย โดยสถานเอกอัครราชทูตฯ ได้สำรองห้องพักให้แก่คณะที่โรงแรม ITC Maurya ที่กรุงนิวเดลี โรงแรม ITC Mughal ที่เมืองอัครา โรงแรม Royal Residency ที่เมืองคยา และ โรงแรม Ramada Plaza ที่เมืองพาราณสี แล้ว

- 1.2 ยานพาหนะ - จัดยานพาหนะให้กับคณะตามเมืองต่างๆ ดังนี้ (1) กรุงนิวเดลี : รถเบนซ์ จำนวน 1 คัน + รถ Toyota Corolla จำนวน 5 คัน (2) เมืองคยา/เมืองพาราณสี : รถเบนซ์ จำนวน 1 คัน+รถบัส จำนวน 1 คัน และ (3) เมืองอัครา : รถโค้ช จำนวน 1 คัน **หัก ๑ คัน**

- 1.3 ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน พาราณสี-กรุงเทพฯ สำหรับคณะ 1+11

- 1.4 จัดรถตำรวจนำ เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตาม 1 คน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธี 2 คน

ติดตามคณะตลอดการเยือน

2. กำหนดการทางการ สำหรับวันที่ 21 ธันวาคม 2552 ยืนยัน ดังนี้

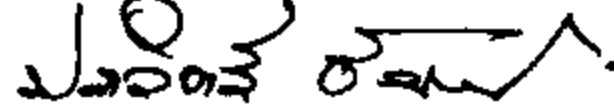
- 11.00-11.30 น. - การสังเกตการณ์การประชุมของโลกสภา
 11.30-12.00 น. - การสังเกตการณ์การประชุมของราชยสภา
 19.00 น. - เข้าพบประธานโลกสภา
 20.00 น. - ประธานโลกสภาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำ
 ณ Parliament Library Building

ทั้งนี้ ฝ่ายอินเดียไม่อนุญาตให้นำกล้องถ่ายรูปและกล้องวิดีโอเข้าไปในอาคารรัฐสภา
 (ร่างกำหนดการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

3. สถานเอกอัครราชทูตฯ จัดทำข้อมูลการเมืองการปกครองของอินเดีย และประเด็น
 การสนทนามาเพื่อประธานรัฐสภาอาจพิจารณาหยิบยกหารือกับฝ่ายอินเดีย (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) ทั้งนี้
 หากฝ่ายไทยประสงค์จะใช้ล่ามในการหารือข้างต้น ขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโปรด
 พิจารณาจัดหาล่ามจากประเทศไทย หรือ อาจมอบหมายให้บุคคลในคณะฯ ทำหน้าที่ล่ามให้ในช่วง
 การหารือ

4. ฝ่ายอินเดียจะจัดให้ประธานรัฐสภาและคณะเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่างๆ ในกรุงนิวเดลี
 อาทิ สุสานหุมาयูน กุตัมบีนาร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และพิพิธภัณฑน์มหาตมคานธี เป็นต้น
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ



(นายประวิตร ชัยมงคล)

อธิบดีกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
 ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กองเอเชียใต้

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 2015

โทรสาร 0 2643 5045

PARLIAMENT OF INDIA



PARLIAMENT HOUSE
NEW DELHI

11 December, 2009

**His Excellency
Mr. Chai Chidchob,
President,
National Assembly of Thailand,
Bangkok.**

Excellency,

On behalf of the Parliament of India, I have the honour to invite your Excellency together with a delegation of the Members of the National Assembly of Thailand to visit India between 18 – 23 December, 2009.

The Parliament of India would welcome with pleasure the acceptance of this invitation by your Excellency and the National Assembly of Thailand.

We are confident that the visit of your Excellency and your delegation to India will help to further strengthen the friendly relations that exist between us.

Please accept, Excellency, the assurances of our highest consideration.

Regards

**Meira Kumar
Speaker, Lok Sabha**



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/15839

17 December B.E. 2552 (2009)

Excellency,

On behalf of the National Assembly of the Kingdom of Thailand, and on my own behalf, I wish to express my deepest thanks to Your Excellency for your kind invitation extended to me and a Thai parliamentary delegation to visit India from 18 to 23 December 2009. It is indeed a great pleasure and privilege for me to accept your cordial invitation with my sincerest appreciation.

I am confident that my forthcoming visit to India will be an important step in promoting even further the long-standing friendship and special relations between our two parliaments and peoples. The details for the visit shall soon be arranged through our diplomatic channels.

I very much look forward to meeting Your Excellency in the near future, and in the meantime, please accept my warmest personal regards and my best wishes for your continued good health and happiness.

Accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

Her Excellency
Smt. Meira Kumar
Speaker of Lok Sabha
New Delhi
Republic of India



ที่ สผ ๐๐๑๑/ ๑๖๑๔๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือเชิญจากประธานโลกสภาอินเดียถึงประธานรัฐสภา ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือเชิญจากประธานโลกสภาอินเดียถึงประธานรัฐสภา จำนวน ๑ ฉบับ
๒. หนังสือตอบรับการเชิญเยือนสาธารณรัฐอินเดีย พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามสำเนาหนังสือที่อ้างถึง แจ้งเรื่อง H.E. Mrs. Meira Kumar ประธานโลกสภา สาธารณรัฐอินเดีย ได้มีหนังสือเชิญ นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร เดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอเรียนให้ทราบว่า ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือตอบรับการเชิญเยือนดังกล่าว สำนักงานฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศกรุณาส่งหนังสือไปยังบุคคลสำคัญผู้รับ พร้อมนี้ ได้แนบสำเนาหนังสือดังกล่าวมาเพื่อทราบ จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพล เวชคพันธ์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ คีย์ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/15840

17 December B.E. 2552 (2009)

Excellency,

On behalf of the National Assembly of the Kingdom of Thailand, I have the honour to extend an official invitation to Your Excellency together with a delegation from the Parliament of India to visit Thailand as guests of the Thai National Assembly at a time suitable to Your Excellency. The mutually convenient dates of the visit and other details shall be settled in due course through our diplomatic channels.

I am convinced that the prospective visit to Thailand of Your Excellency and the delegation will undoubtedly open a new chapter of our friendship and cooperation between the Thai and Indian parliaments and peoples.

I sincerely look forward to have a privilege of welcoming Your Excellency soon in Bangkok, in the meantime, please accept my warmest personal regards and the assurances of my highest consideration.

Chai Chid Chob

Chai Chidchob
President

Her Excellency
Smt. Meira Kumar
Speaker of Lok Sabha
New Delhi
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16458

๑๐ December B.E. 2552 (2009)

Excellency,

On behalf of the Thai Parliamentary Delegation, I would like to thank Your Excellency for the friendly welcome and warm hospitality that you kindly extended to us during our recent visit to India and also for a special dinner that Your Excellency kindly hosted for us in an atmosphere of cordiality on 21 December 2009 at Lok Sabha. We had enjoyed a great deal of attention and comfort during our stay in your beautiful country, thanks to all the Lok Sabha Secretariat's members of staff concerned for their efforts in making this trip a memorable and successful visit.

The arrangement for the visit was excellent as we were granted an opportunity to admire the crown jewel of India, the majestic Taj Mahal. As a devout Buddhist, I also consider myself most fortunate to have a chance to follow the path of the Lord Buddha to the holy land of Bodh Gaya and Varanasi, places of great spiritual sanctity to his followers all over the world. Most of all, I am certain that our meeting and our fruitful discussion on the related matters concerning the growing partnership between India and Thailand as well as on the possibility of the establishment of the Indo-Thai Parliamentary Friendship Group, has definitely achieved all the objectives in strengthening the cooperative ties existing between our two parliaments and countries.

I sincerely look forward to have the privilege of welcoming Your Excellency in Thailand in the near future, in the meantime, please accept my warmest personal regards and best wishes for your continued good health as well as success in your esteemed duty.

Accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

Her Excellency
Smt. Meira Kumar
Speaker of Lok Sabha
New Delhi
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16459

30 December B.E. 2552 (2009)

Excellency,

On behalf of the Thai Parliamentary Delegation, I would like to thank Your Excellency for the friendly welcome and most hospitable reception that you kindly extended to us during our recent visit to India. Your Excellency's thoughtful company at the dinner on 21 December 2009 at Lok Sabha and, above all, at the luncheon I hosted at the Royal Thai Embassy on 22 December 2009 has filled me with great honour, joy and deep appreciation.

The arrangement for the visit was excellent as we were granted a rare opportunity to observe the Rajya Sabha in session, which Your Excellency graciously presided over. I trust that under the guidance of Your Excellency's leadership, experience and wisdom, Rajya Sabha will continue to play an indispensable role in upholding democracy of India.

I would like to take this opportunity to wish Your Excellency continued good health and success in your esteemed duty and also do hope that I shall have the privilege one day to welcome you in Thailand.

Accept, Excellency, the assurances of my highest consideration.

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

His Excellency
Shri K. Rahman Khan
Deputy Chairman of Rajya Sabha
New Delhi
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16460

30 December B.E. 2552 (2009)

Dear Mr. Speaker,

I would like to thank you, on behalf of the Thai Parliamentary Delegation, for the warmest welcome that you kindly extended to us during our recent visit to India and also for a special dinner that you kindly hosted for us in a very amiable atmosphere on 18 December 2009 at the Royal Residency Hotel. Although our stay in the state of Bihar may be brief in period, your most hospitable reception was beyond our expectation.

The arrangement for the visit was excellent as we had enjoyed a great deal of attention and comfort during our stay in Bodh Gaya, thanks to all the Bihar Vidhan Sabha's members of staff as well as local authorities concerned for their effort in making this trip a memorable and successful visit. In addition, our meeting has yielded fruitful results as we agreed on the possibility of our future cooperation in accommodating Buddhist pilgrims to the holy land of Gaya.

To reciprocate your kind hospitality, I would like to take this opportunity to extend my cordial invitation to you to visit Thailand along with the members of Bihar Vidhan Sabha as guests of the National Assembly of Thailand at our mutually convenient time. I trust that your future visit to Thailand will undoubtedly open a new horizon of our bilateral relations between Thai and Indian legislative bodies.

I sincerely look forward to have the privilege of welcoming you soon in Thailand, in the meantime, please accept my best wishes for your continued good health and success in your esteemed duty.

With my warmest personal regards.

Yours sincerely,

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

The Honourable
Shri Uday Narayan Chaudhury
Speaker of Bihar Vidhan Sabha
Patna, Bihar
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16461

30 December B.E. 2552 (2009)

Dear Madame Commissioner,

I would like to thank you, on behalf of the Thai Parliamentary Delegation, for the friendly welcome and warm hospitality that you kindly extended to us during our recent visit to India. We had enjoyed a great deal of attention and comfort during our stay in Agra, thanks to all the personnel of Agra local authorities concerned for their efforts in making this trip a memorable and successful visit.

The arrangement for the visit was superb as we had an opportunity to admire the crown jewel of India, the magnificent Taj Mahal and the world-famous Agra Fort. We all returned home with fond memory of Agra and its people.

I would like to take this opportunity to wish you continued good health and success in your career and also do hope that I shall have the privilege one day to welcome you in Thailand.

With my warmest personal regards.

Yours sincerely,

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

Smt. Radha S. Chauhan
Commissioner
Agra
Uttar Pradesh
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16462

30 December B.E. 2552 (2009)

Dear Mr. Singh,

I would like to thank you, on behalf of the Thai Parliamentary Delegation, for the friendly welcome and warm hospitality that you kindly extended to us during our recent visit to India. We had enjoyed a great deal of attention and comfort during our stay in Gaya.

We were also blessed to have an opportunity to follow the path of the Lord Buddha to the holy land where he attained enlightenment and to pay homage the Holy Bodhi Tree, which holds spiritual sanctity to his followers all over the world. The arrangement for the visit was superb as we all returned home with fond memory of Gaya and its people.

I would like to take this opportunity to wish you continued good health and success in your career and also do hope that I shall have the privilege one day to welcome you in Thailand.

With my warmest personal regards.

Yours sincerely,

Chai Chid Chob

Chai Chidchob
President

Shri Sanjay Kumar Singh
District Magistrate
Gaya
Bihar
Republic of India



*President of the National Assembly and Speaker of the House of Representatives
Kingdom of Thailand*

No. 0011/16463

30 December B.E. 2552 (2009)

Dear Mr. Upadhyay,

I would like to thank you, on behalf of the Thai Parliamentary Delegation, for the friendly welcome and warm hospitality that you kindly extended to us during our recent visit to India. We had enjoyed a great deal of attention and comfort during our stay in Varanasi.

We were also blessed to have an opportunity to follow the path of the Lord Buddha to the holy land of Sarnath, where he preached his first sermon and to witness the intriguing Aarti on the banks of the sacred Ganges. The arrangement for the visit was excellent as we all returned home with fond memory of Varanasi and its people.

I would like to take this opportunity to wish you continued good health and success in your career and also do hope that I shall have the privilege one day to welcome you in Thailand.

With my warmest personal regards.

Yours sincerely,

Chai Chidchob

Chai Chidchob
President

Shri Ajay Kumar Upadhyay
District Magistrate
Varanasi
Uttar Pradesh
Republic of India



ประธานรัฐสภา

ที่ สผ ๐๐๑๑/๑๖๔/๖๔

รัฐสภา
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการของประธานรัฐสภา

เรียน เอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี (นายกฤต ไกรจิตติ)

ตามที่ข้าพเจ้าได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย รวม ๑๕ คน เดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของประธานโลกสภา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น

ข้าพเจ้าและคณะผู้แทนรัฐสภาไทย รู้สึกซาบซึ้งในไมตรีจิตของท่านเอกอัครราชทูตฯ และข้าราชการประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ที่ได้กรุณาประสานงานการเยือน และให้การต้อนรับคณะฯ อย่างอบอุ่น ตลอดจนได้กรุณาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะฯ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ในวันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวมถึงได้มอบหมายให้ นายพลเดช วรฉัตร อัครราชทูต ติดตามให้การดูแลคณะฯ เป็นอย่างดีในระหว่างที่พำนักอยู่ ณ เมืองพุทธคยา พาราณสี และอัครา ยังผลให้การเดินทางเยือนอินเดียในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จทุกประการในการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาและประชาชนของประเทศทั้งสองเป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๕๕



ประธานรัฐสภา

ที่ สผ ๐๐๑๑/๒๖๕๖๕

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการของประธานรัฐสภา

เรียน กงสุลใหญ่ ณ นครกัลกัตตา (นายมานพ เมฆประยูรทอง)

ตามที่ข้าพเจ้าได้นำคณะผู้แทนรัฐสภาไทย รวม ๑๕ คน เดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียอย่างเป็นทางการตามคำเชิญของประธานโลกสภา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น

ข้าพเจ้าและคณะผู้แทนรัฐสภาไทย รู้สึกซาบซึ้งในไมตรีจิตของท่านกงสุลใหญ่ ที่ได้กรุณาให้การต้อนรับและติดตามให้การดูแลคณะฯ เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดเวลาที่ท่านพักอยู่ ณ เมืองพุกทอกยา และพาราณสี ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ยังผลให้การเดินทางเยือนอินเดียในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จลุล่วงในการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาและประชาชนของประเทศทั้งสองเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๐๐ คีย์ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๓ ๓๑๕๕



ที่ สท ๐๐๑๑/๒๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียนีเดียของประธานรัฐสภา

เรียน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ค่วนที่สุด ที่ กค ๑๔๐๒/๒๐๗๖ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือขอบุญ จำนวน ๘ ฉบับ พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งความคืบหน้าของการประสานงานการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียนีเดียอย่างเป็นทางการของ นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร พร้อมด้วยคณะ รวม ๑๕ คน ในฐานะแขกของโลกสภา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอเรียนให้ทราบว่า การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียนีเดียอย่างเป็นทางการของประธานรัฐสภาและคณะ ในครั้งนี้ได้ลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ในโอกาสนี้ ประธานรัฐสภาได้มีหนังสือขอบุญถึงบุคคลสำคัญผู้ร่วมให้การรับรองในระหว่างการเยือน จำนวน ๘ ฉบับ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำนักงานฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศกรุณานำส่งหนังสือดังกล่าวไปยังบุคคลสำคัญผู้รับ พร้อมนี้ ได้แนบสำเนาหนังสือดังกล่าวมาเพื่อทราบด้วยแล้ว จำนวน ๑ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบุญล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพล วัฒนพันธุ์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๐๐ ต่อ ๓๑๔๐, ๓๑๔๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๗ ๓๑๕๕

หน้าห้องประธานรัฐสภา
เลขรับที่ 3695
วันที่ 11 ต.ค. 52
เวลา 11:20 น.



ด่วนที่สุด

เลขรับ ๕๖๕๕/๕๖
วันที่ ๑๑ ต.ค. ๕๖ เวลา ๑๕.๕๖
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โดยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
รับวันที่... ๑๑... ๑๑... ๕๖

ส่วนราชการ กลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เวลา ๑๕.๑๕ น.
ที่ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา วันที่ ๑๑ ต.ค. ๕๖
เลขรับที่ ๕๖๕๕/๕๖ วันที่ ๑๑ ต.ค. ๕๖ เวลา ๑๕.๕๖

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ ประธานรัฐสภาและคณะ มีกำหนดจะเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการประสานงานทบทวนการเยือนเพื่อขอทราบความสะดวกของฝ่ายอินเดียในการให้การต้อนรับ นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ที่ No. BAN/POL/121/10/09 ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่าช่วงวันที่ฝ่ายไทยได้ทบทวนไปในตอนแรก คือระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น ฝ่ายอินเดียไม่สะดวกให้การรับรองคณะฯ ตามที่ฝ่ายไทยเสนอมา และฝ่ายอินเดียขอเสนอช่วงกำหนดวันใหม่ในการเยือนให้ฝ่ายไทยพิจารณา ได้แก่ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ และขอให้ฝ่ายไทยแจ้งตอบความความสะดวกในการเยือนในช่วงวันดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนี้ กลุ่มงานพิธีการทูตได้จัดทำหนังสือกลางถึงสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย เพื่อแจ้งตอบว่าฝ่ายไทยไม่ขัดข้องและสะดวกจะเดินทางไปเยือนอินเดียในช่วงวันใหม่ตามที่ฝ่ายอินเดียเสนอมาเรียบร้อยแล้ว

ในเรื่องนี้ จากการประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี กลุ่มงานพิธีการทูตขอรายงานสรุปความคืบหน้าล่าสุดของการประสานงานการเยือนอินเดียของประธานรัฐสภา ในครั้งนี้ ดังนี้

๑. ฝ่ายอินเดียนัดจะให้การรับรองคณะในฐานะแขกอย่างเป็นทางการของรัฐบาลอินเดีย ตลอดระยะเวลา ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยฝ่ายอินเดียจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของคณะทั้งหมด ในจำนวน ๑ บวก ๑๑ กล่าวคือ ฝ่ายอินเดียตกลงจะให้การรับรองแต่เฉพาะหัวหน้าคณะสมาชิกรัฐสภา เจ้าหน้าที่ของรัฐสภา แต่จะไม่ครอบคลุมถึงนายตำรวจติดตาม และสื่อมวลชน หรือผู้ติดตามอื่นๆ เกินกว่าที่ระบุไว้ ๑๒ คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ด้านที่พัก - ฝ่ายอินเดียตกลงจะออกค่าใช้จ่ายด้านที่พักจำนวน ๕ คืน ให้กับคณะ ในจำนวน ๑ + ๑๑ ตลอดการเยือน

๑.๒ ด้านยานพาหนะ - ฝ่ายอินเดียตกลงจะจัดรถให้กับคณะตลอดการเยือน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยานพาหนะที่เมืองคยาและพาราณสี - รถเบนซ์ ๑ คัน สำหรับหัวหน้าคณะ และรถบัส ๑ คัน
ยานพาหนะที่กรุงนิวเดลี - รถเบนซ์ ๑ คัน สำหรับหัวหน้าคณะ และรถโตโยต้า โคโรลล่า จำนวน ๕ คัน

ยานพาหนะที่เมืองอัครา - รถโค้ช จำนวน ๑ คัน
แต่ทั้งนี้ ฝ่ายอินเดียจะไม่รับผิดชอบค่าโดยสารเครื่องบินภายในประเทศของคณะ ซึ่งมีทั้งหมด ๒ เที่ยวบิน ได้แก่เที่ยวบิน TG ๘๘๒๑ (คยา - พาราณสี) และเที่ยวบิน IT ๓๓๖ (พาราณสี - เดลี)

๒. สำหรับกำหนดการทางการ ในขั้นนี้ มีกำหนดการที่ได้รับการยืนยันแล้ว คือ กำหนดการเข้าพบนาง Meira Kumar ประธานโลกสภา ในวันจันทร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา จากนั้นต่อด้วยงานเลี้ยงอาหารค่ำที่ประธานโลกสภาจะเป็นเจ้าภาพ เพื่อเป็นเกียรติแก่ประธานรัฐสภาและคณะ สำหรับกำหนดการนัดหมายพบปะบุคคลสำคัญอื่นๆ ฝ่ายอินเดียแจ้งว่า นาย Mohammad Hamid Ansari ประธานราชยสภาติดภารกิจ ณ ต่างจังหวัด ไม่สะดวกพบปะกับคณะ ในขณะที่ กำหนดการเข้าเยี่ยมคารวะนาง Pratibha Patil ประธานาธิบดีอินเดีย กำลังอยู่ระหว่างการประสานงานรื่อยืนยันการนัดหมาย

๓. สำหรับกำหนดการที่ไม่เป็นทางการทั้งหมด ที่เมืองคยา พาราณสี สารนาถ กรุงนิวเดลี และเมืองอัครา ฝ่ายอินเดียจะเป็นผู้ดูแลจัดให้ทั้งหมด ตลอดการเยือน

๔. ฝ่ายอินเดียแจ้งว่าจะได้จัดรถตำรวจนำให้สำหรับคณะทุกเมืองที่มีกำหนดการ พร้อมทั้งนายตำรวจติดตาม ๑ คน รวมถึง เจ้าหน้าที่ประสานงานด้านพิธีการ จำนวน ๒ คน ติดตามคณะของประธานรัฐสภาตลอดการเยือนด้วย

๕. สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี จะส่งเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒ คน ติดตามคณะในระหว่างที่คณะมีกำหนดการอยู่ที่เมืองคยา พาราณสีและสารนาถ ได้แก่ นายพลเดช วรรณิตร อัครราชทูต และนายปรินทร์ อภิญาญนันท์ เลขานุการเอก

นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะได้รับแจ้งจากนายวิทยา บุรณศิริ ประธานคณะกรรมการ - ประสานงานพรรคฝ่ายค้าน ในวันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ว่าติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถร่วมเดินทางไปเยือนอินเดียกับคณะของประธานรัฐสภาได้

ในการนี้ กลุ่มงานพิธีการทูตได้จัดทำรายนามคณะบุคคลผู้ร่วมเดินทาง กำหนดการเดินทาง และงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางไปราชการชั่วคราว ณ สาธารณรัฐอินเดียในครั้งนี้ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อการพิจารณาของประธานรัฐสภา ดังนี้

๑. องค์ประกอบคณะบุคคลผู้ร่วมเดินทาง จำนวน ๑๕ คน ดังรายนามดังต่อไปนี้

- | | |
|---------------------------------------|--|
| ๑. นายชัย ชิดชอบ | - ประธานรัฐสภา
- หัวหน้าคณะ |
| ๒. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ | - ประธานคณะกรรมการประสานงานพรรค
ร่วมรัฐบาล
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ |
| ๓. หม่อมราชวงศ์ปรียนันทนา รังสิต | - ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย -
อินเดีย
- สมาชิกวุฒิสภา |
| ๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิริยศ ราธิมมูลา | - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน
พรรคประชาธิปัตย์ |
| ๕. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน | - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน
พรรคเพื่อไทย |
| ๖. นายเจตน์ ศิรธรานนท์ | - สมาชิกวุฒิสภา |

- | | |
|--------------------------------|---|
| ๗. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ | - เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร |
| ๘. นาวสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรธน์ | - ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา |
| ๙. นายปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล | - ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา |
| | - ผู้ติดตามประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิก
รัฐสภาไทย - อินเดีย |
| ๑๐. พล.ต.ต. เพิ่มพูน ชิดชอบ | - ผู้บังคับการ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง
กรุงเทพมหานคร |
| ๑๑. นางนาที รัชกิจประการ | - นายตำรวจติดตามประธานรัฐสภา |
| ๑๒. นายอภิชาติ คำทอง | - เลขานุการประธานรัฐสภา |
| ๑๓. นายชนุกุม บำรุงผล | - ผู้อำนวยการสำนักงานประธาน -
สภาผู้แทนราษฎร |
| ๑๔. นางร่วมฉัตร ชามบุญมี | - เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖ |
| ๑๕. นายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ | - เลขานุการคณะ |
| | - ผู้สื่อข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ |
| | - ช่างภาพ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ |

ทั้งนี้ สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลหมายเลข ๙ คือ นายปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ผู้เดินทางจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด

๒. กำหนดการเดินทาง

เส้นทางการบิน: กรุงเทพฯ - คยา - พาราณสี - นิวเดลี - กรุงเทพฯ ดังปรากฏในรายละเอียดเส้นทางการบิน ตามแนบ

๓. งบประมาณค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวในครั้งนี้เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๕๑๙,๖๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) ซึ่งประกอบด้วย

๓.๑ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	๕๕๓,๖๐๐	บาท
๓.๒ ค่าเช่าที่พัก	๑๒๕,๐๐๐	บาท
๓.๓ ค่ายานพาหนะภายในประเทศ	๒๕๐,๐๐๐	บาท
๓.๔ ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	๒๔๒,๔๐๐	บาท
๓.๕ ค่ารับรอง	๒๕๐,๐๐๐	บาท
๓.๖ ค่าของขวัญ	๖๕,๐๐๐	บาท
๓.๗ ค่าเครื่องแต่งตัว	๒๔,๐๐๐	บาท
๓.๘ ค่าธรรมเนียมวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย	๓,๖๐๐	บาท
๓.๙ ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน	๕,๐๐๐	บาท
๓.๑๐ ค่าธรรมเนียมจัดทำหนังสือเดินทางราชการ	๑,๐๐๐	บาท
รวม	๑,๕๑๙,๖๐๐	บาท

(หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)

หมายเหตุ

๑. ในการเดินทางครั้งนี้ได้ตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายด้านค่าเช่าที่พักสำหรับบุคคลหมายเลข ๑๐, ๑๔ และ ๑๕ เนื่องจากบุคคลทั้งสามไม่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายอินเดีย นอกจากนี้ บุคคลหมายเลข ๕ คือ นายปานศักดิ์ รังสีพรหมณกุล ผู้ติดตามของหม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รังสิต จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนเองทั้งหมด

๒. สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายหมวดยานพาหนะภายในประเทศ ได้ตั้งงบประมาณให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าบัตรโดยสารเครื่องบินจากเมืองพาราณสีไปยังกรุงนิวเดลี ในวันอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งได้แก่เที่ยวบิน IT ๓๓๖ ของสายการบิน Kingfisher ซึ่งทางคณะจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เอง โดยมีอัตราค่าโดยสารของเที่ยวบินนี้ ดังนี้

- ตั๋วโดยสารชั้นธุรกิจ ราคา ๑๕,๖๒๗ รูปี หรือคิดเป็นเงินไทย ๑๑,๕๐๐ บาท
- ตั๋วโดยสารชั้นประหยัด ราคา ๗,๐๒๘ รูปี หรือคิดเป็นเงินไทย ๕,๓๕๐ บาท

๓. การเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวในครั้ง นี้ มีผู้ที่มีสิทธิเบิกค่าเครื่องแต่งตัวได้จำนวน ๓ คน ได้แก่ นาวสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรณ์ นางร่มฉัตร ชามบุญมี และนายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ

๔. สำหรับค่าธรรมเนียมวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย ผู้ที่ถือหนังสือเดินทางเล่มนักการทูต และเล่มราชการ สามารถเข้าเมืองและพำนักอยู่ในอินเดียโดยไม่ต้องขอวีซ่า ในระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน สำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางเล่มบุคคลธรรมดา ซึ่งได้แก่ นางร่มฉัตร ชามบุญมี และนายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ จะต้องเสียค่าธรรมเนียมวีซ่าในอัตราคนละ ๑,๘๐๐ บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติ ตัวบุคคลผู้ร่วมเดินทางไปราชการต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๑๕ คน ดังปรากฏรายชื่อในร่างรายงานตามแนบ โดยให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการ
๒. อนุมัติ เส้นทางการเดินทางโดยเครื่องบิน ในการเดินทางไปราชการต่างประเทศในครั้ง นี้ในเส้นทาง กรุงเทพฯ - คยา - พาราณสี - นิวเดลี - กรุงเทพฯ
๓. อนุมัติ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศในครั้งนี้เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๕๑๘,๖๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

เพื่อโปรดอนุมัติตามร่าง - ๓

และขอติดตามที่ได้รายงานมาเพื่อทราบ

แนบ

[Handwritten signature]
วิรัตน์ เจริญพรหมณกุล

[Handwritten signature]
ผู้ช่วยเลขาธิการ

[Handwritten signature]
Thao Vajee

(นายธนูคม บำรุงผล)
เจ้าหน้าที่พิเศษสัมพันธ์

[Handwritten signature]
๑๑ ธ. ๕๒

(นางสาวดวงดาว ขอนสุข)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพิธีการทูต

[Handwritten signature]
ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ

[Handwritten signature]
๑๑ ธ. ๕๒

(นายชัย ชิดชอบ)
ประธานรัฐสภา

HO-๑.๕๒

๑๑ ธ. ๕๒

กรมการกงสุล
ที่ 37-29
ที่ 1580.4
ที่ 13/50

กลุ่มงานประสานภาคีแทนราษฎร
เลขที่ ๒๓๗๖/๕๖
วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๕๖
เวลา ๑๓.๓๕ น. วันที่ ๑๑/๑๐/๕๖

สำนักความสัมพันธระหว่างประเทศ
1004/52

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

สำนักความสัมพันธระหว่างประเทศ
วันที่ ๑๑/๑๐/๕๖
๑๕ ธ.ค. ๕๖

ส่วนราชการ กลุ่มงานพิธีการทูต สำนักความสัมพันธระหว่างประเทศ

ที่ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภา

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	สำนักงานประสานภาคีแทนราษฎร เลขที่ ๒๓๗๖/๕๖ วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ น. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ ๑๑๗/๕๖ วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๕๖ เวลา ๑๕.๓๐ น.
-------------------------------	--	--

ตามที่ ประธานรัฐสภาได้อนุมัติการเดินทาง พร้อมทั้ง ตัวบุคคลผู้ร่วมคณะเดินทาง เส้นทาง การบิน และงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ ในวงเงินทั้งสิ้น ๑,๔๑๙,๖๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) นั้น กลุ่มงานพิธีการทูตขอรายงานความคืบหน้าเพิ่มเติมล่าสุด เกี่ยวกับการเยือนครั้งนี้ ดังนี้

๑. สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงนิวเดลี ได้นำส่งสำเนาหนังสือผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรืออีเมล จากนาง Meira Kumar ประธานโลกสภา ถึงนายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เชิญให้ประธานรัฐสภาเดินทางไปเยือนอินเดียในฐานะแขกอย่างเป็นทางการของรัฐสภา อินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยในหนังสือเชิญดังกล่าว มีใจความสำคัญโดยสรุปว่า ในนามของรัฐสภาอินเดีย ประธานโลกสภาขอเชิญให้ประธานรัฐสภา พร้อมด้วยคณะสมาชิกรัฐสภาไทย เดินทางมาเยือนอินเดียระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยรัฐสภาอินเดียมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะให้การต้อนรับประธานรัฐสภา และคณะจากรัฐสภาไทย และประธานโลกสภาเชื่อมั่นว่าการเยือนอินเดีย ในครั้งนี้ของประธานรัฐสภาและคณะ จะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างรัฐสภาไทยและอินเดีย ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นไป

๒. ฝ่ายเลขานุการคณะได้รับแจ้งจากนางนาที รัชกิจประการ เลขานุการประธานรัฐสภา ในวันเสาร์ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ว่านายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ร่วมคณะเดินทาง คือภารกิจสำคัญไม่สามารถร่วมเดินทางไปเยือนอินเดียกับคณะฯ ได้ และได้แจ้งว่าประธานรัฐสภาได้มีคำริให้ นายวิรัตน์ กัลยาศิริ รองประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ร่วมเดินทางไปเยือนอินเดียกับคณะฯ แทนนายชินวรณ์ฯ

ในการนี้กลุ่มงานพิธีการทูต ได้จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมสำหรับนายวิรัตน์ กัลยาศิริ เสนอประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	เป็นเงิน	๔๒,๒๐๐	บาท
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง รวม ๖ วัน	เป็นเงิน	๑๘,๖๐๐	บาท
	รวมทั้งสิ้น	๖๐,๘๐๐	บาท

ทั้งนี้ งบประมาณการค่าใช้จ่ายของนายวิรัตน์ฯ ข้างต้นไม่กระทบกับวงเงิน ๑,๔๑๙,๖๐๐ บาท ที่ประธานรัฐสภาได้อนุมัติไปแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. ลงนาม ในหนังสือฉบับคำเชิญเยือนอินเดียอย่างเป็นทางการจากประธานโลกสภา

๒. อนุมัติ ให้นายวิรัตน์ กัลยาศิริ รองประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ร่วมเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการ พร้อมทั้งพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศชั่วคราวในครั้งนี้นายวิรัตน์ฯ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๐,๘๐๐ บาท

สุเทพ ปัทม
(นายอนุช นาคาศัย)
ผู้อำนวยการส.ส.พรรคฯ
๑๘ ธ.ค. ๕๒

กรมการเมืองพรรคประชาธิปัตย์

๑. ส่งไปต่อสภาสงขลา ๑๕๐๕

๒. ส่งต่อกรมวิเทศสัมพันธ์ ๖๐๐๖ ตามวิธีกรม ส.ส.พรรคฯ

ทั้งนี้ จะได้เตรียมเงิน ๕๖,๐๐๐ บาท โดยให้ นายวิรัตน์ฯ ไปเบิก
เพื่อขึ้นทำหนังสือขอเงิน ๕๖,๐๐๐ บาท ที่ ส.ส.พรรคฯ

นายอนุช นาคาศัย
รองผู้อำนวยการส.ส.พรรคฯ
๑๘ ธ.ค. ๕๒

นายวิรัตน์ กัลยาศิริ
(นายวิรัตน์ กัลยาศิริ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๑๘ ธ.ค. ๕๒

๑๖ ธ.ค. ๕๒
นายชัย ชิดชอบ
๑๖ ธ.ค. ๕๒

(นายชัย ชิดชอบ)
ประธานรัฐสภา
๑๖ ธ.ค. ๕๒

ประมาณการรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร

ระหว่างวันที่ 18 - 24 ธันวาคม 2552

แผ่นที่ 1 จำนวน 2 แผ่น

ลำดับที่	รายชื่อผู้เดินทาง (ระบุยศ-ตำแหน่ง-ระดับ)	ค่าโดยสาร เครื่องบิน (บาท)	จำนวนเงิน			ค่าที่พัก / วัน			ค่าเครื่อง แต่งตัว	ค่ารับรอง	ค่าใช้จ่าย อื่นๆ	รวมค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้น (บาท)	หมายเหตุ
			วันละ	จำนวนวัน	รวมเงิน	ราคา ต่อคืน	จำนวนวัน	รวมเงิน					
1	นายชัย ชิดชอบ - ประธานรัฐสภาและประธาน- สภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	250,000	320,000	630,800	1. ค่าโดยสารเครื่องบิน ราคาค่าขึ้น 10% - บุคคลลำดับที่ 1-10 ขึ้นสูงสุด - บุคคลลำดับที่ 11 ขึ้นธุรกิจ - บุคคลลำดับที่ 12-14 ขึ้นประหยัด	
2	นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800	2. จำนวนเงินเดินทาง แบบหมายจ่าย 3. ค่าเช่าที่พัก สาธารณรัฐอินเดีย ประเภท ก. - ลำดับที่ 9, 13 และ 14 พักห้องเดี่ยว	
3	หม่อมราชวงศ์ริมนันทนา รังสิต - สมาชิกวุฒิสภา	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800	หมายเหตุ: บุคคลหมายเลข 1-8 และ 10-12 ฝ่ายอินเดียนออก ค่าเช่าที่พัก	
4	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรยศ ราชนิบูลา - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800	4. ค่ารับรอง (ใช้ร่วมกันทั้งคณะ) 250,000 บาท	
5	พลตำรวจเอก วิรุฬห์ วัฒนแสน - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800	5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	
6	นายองตน์ สิริชรานนท์ - สมาชิกวุฒิสภา	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800	5.1 ค่าของขงวัตถุ 65,000 บาท	
7	นายพิฑูร พุ่มหิรัญ - เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	-	60,800		
8	นางสาวกณวรรณ เกาชัยวีวรรค์ - ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา	42,200	3,100	6	18,600	-	-	9,000	-	1,000	70,800		
9	พล.ต.ต. เพิ่มพูน ชิดชอบ - นายตำรวจติดตมประธานรัฐสภา	42,200	3,100	6	18,600	10,000	5	50,000	-	-	110,800		

ประมาณการรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

การเดินทางเยือนสาธารณรัฐอินเดียของประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร

ระหว่างวันที่ 18 - 24 ธันวาคม 2552

แผ่นที่ 2 จำนวน 2 แผ่น

ลำดับที่	รายชื่อผู้เดินทาง (ระบุยศ-ตำแหน่ง-ระดับ)	ค่าโดยสาร เครื่องบิน (บาท)	ค่าเบี้ยเลี้ยง		ค่าที่พัก / วัน		ค่าเครื่อง แต่งตัว	ค่ารับรอง	ค่าใช้จ่าย อื่นๆ	รวมค่าใช้จ่าย ทั้งสิ้น (บาท)	หมายเหตุ		
			วันละ	จำนวนวัน	รวมเงิน	ราคา ต่อคืน						จำนวนวัน	รวมเงิน
10	นางมาตี รัชกิจประการ - เลขานุการประธานรัฐสภา	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	60,800	5.2 ค่ายานพาหนะในต่างประเทศ 250,000 บาท หมายเหตุ: รวมค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ภายในประเทศอินเดียผ่านทางพราณดี - เคลลี ของสายการบิน Kingfisher (IT 336) วันที่ 20 ธ.ค. 52 ของคณะ 14 คน เป็นเงิน 142,000 บาท แล้ว		
11	นายอภิชาติ คำทอง ผู้อำนวยการสำนักงานประธาน สภาผู้แทนราษฎร	42,200	3,100	6	18,600	-	-	-	-	60,800			
12	นายชยุตม์ บัรจผล - เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 6	29,800	2,100	6	12,600	-	-	-	-	42,400			
13	นางรมฉัตร ชามุญญี ผู้สื่อข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 5 (ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการฯ)	29,800	2,100	6	12,600	7,500	5	37,500	7,500	89,200	5.3 ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน 5,000 บาท 5.4 ค่าธรรมเนียมจัดทำหนังสือเดินทาง ราชการของบุคคลหม เพลซ X เป็นเงิน 1,000 บาท 5.5 ค่าธรรมเนียมวีซ่าอินเดียของบุคคล หมยพลช 13 และ 14 คนละ 1,800 บาท รวมเป็นเงิน 3,600 บาท		
14	นายตราวุฒ ทุมสุวรรณ ช่างภาพ สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง 5 (ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการฯ)	29,800	2,100	6	12,600	7,500	5	37,500	7,500	89,200			
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด		553,600			242,400			125,000	24,000	250,000	324,600		

(หนังสือแนบตามหนังสือแนบท้ายบทหรือบรรณ)

๓. หม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รั้งสิต - สมาชิกวุฒิสภา			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
๔. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิริยศ ราชิมมูลา - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
๖. นายเจตน์ ศิรธรานนท์ - สมาชิกวุฒิสภา			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
๗. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ - เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
๘. พลตำรวจตรี เพิ่มพูน ชิดชอบ - ผู้บังคับการ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง กรุงเทพมหานคร (นายตำรวจติดตามประธานรัฐสภา)			
	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
- ค่าเช่าที่พัก	๕๐,๐๐๐	๓,๓๔๔	๔๖,๖๕๖
- ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน	-	๑๖,๐๒๓	-
ภายในประเทศ* (ใช้จ่ายในรายการค่ายานพาหนะภายในประเทศ ของหัวหน้าคณะ)			
<u>รวม</u>	๖๘,๖๐๐	๓๗,๙๖๗	๔๖,๖๕๖

๙. นางสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรธ - ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
- ค่าเครื่องแต่งตัว	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	-
- ค่าธรรมเนียมจัดทำหนังสือเดินทาง(ราชการ)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	-
<u>รวม</u>	๒๘,๖๐๐	๒๘,๖๐๐	-

๑๐. นางนาที รัชกิจประการ - เลขานุการประธานรัฐสภา

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-

๑๑. นายอภิชาติ คำทอง - ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	-

๑๒. นายชนุคม บำรุงผล - เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ๖ กลุ่มงานพิธีการทูต
สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๒,๖๐๐	๑๒,๖๐๐	-
<u>รวม</u>	๑๒,๖๐๐	๑๒,๖๐๐	-

๑๓. นางร่มฉัตร ชามบุญมี - ผู้สื่อข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคืนคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๒,๖๐๐	๑๒,๖๐๐	-
- ค่าเช่าที่พัก	๓๗,๕๐๐	๒๙,๒๘๗.๕๐	๘,๒๑๒.๕๐
- ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ภายในประเทศ* (ใช้จ่ายในรายการค่ายานพาหนะภายในประเทศ ของหัวหน้าคณะ)	-	๕,๙๕๐	-
- ค่าเครื่องแต่งตัว	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	-
- ค่าธรรมเนียมวีซ่าอินเดีย (ประเภทผู้สื่อข่าว)	๑,๘๐๐	๓,๘๐๐	<u>เบิกเพิ่ม</u> ๒,๐๐๐
<u>รวม</u>	๕๙,๔๐๐	๕๙,๑๓๗.๕๐	๖,๒๑๒.๕๐

๑๔. นายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ – ช่างภาพ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕

	<u>เบิกมา</u>	<u>จ่ายไป</u>	<u>คงเหลือคินคลัง</u>
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (๖วัน)	๑๒,๖๐๐	๑๒,๖๐๐	-
- ค่าเช่าที่พัก	๓๗,๕๐๐	๒๙,๒๘๗.๕๐	๘,๒๑๒.๕๐
- ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ภายในประเทศ* (ใช้จ่ายในรายการค่ายานพาหนะภายในประเทศ ของหัวหน้าคณะ)	-	๕,๙๕๐	-
- ค่าเครื่องแต่งตัว	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	-
- ค่าธรรมเนียมวีซ่าอินเดีย (ประเภทผู้สื่อข่าว)	๑,๘๐๐	๓,๘๐๐	<u>เบิกเพิ่ม</u> ๒,๐๐๐
รวม	๕๙,๔๐๐	๕๙,๑๓๗.๕๐	๖,๒๑๒.๕๐

หมายเหตุ

๑. รายงานการเงินฉบับนี้มีได้คำนวณรวมค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ซึ่งได้จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายไว้ที่วงเงิน ๕๕๓,๖๐๐ บาท โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการสำรองและซื้อบัตรโดยสารเครื่องบินผ่านแผนกขายราชการ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทการบินไทยฯ จะได้ดำเนินการเรียกเก็บเงินจากสำนักงานฯ ต่อไป

๒. สำหรับค่าเช่าที่พัก ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านที่พักให้กับผู้ร่วมคณะ ๑๒ คน แต่ไม่ออกให้ผู้ร่วมคณะ จำนวน ๓ คน ได้แก่ นายตำรวจติดตามประธานรัฐสภา (พล.ต.ต. เพิ่มพูนฯ) และผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ อีก ๒ คน โดยมีรายละเอียดของอัตราค่าเช่าที่พักของโรงแรม ๔ แห่ง ซึ่งฝ่ายประเทศเจ้าภาพกำหนดให้คณะเข้าพัก ดังนี้

อัตราแลกเปลี่ยน : ๑ รูปี = ๐.๗๖ บาท

๒.๑ ค่าเช่าที่พัก ณ เมืองพททคยา - โรงแรม Royal Residency จำนวน ๑ วัน

- ห้องเตียงเดี่ยว (ธรรมดา) คินละ ๔,๔๐๐ รูปี = ๓,๓๔๔ บาท

๒.๒ ค่าเช่าที่พัก ณ เมืองพาราณสี : โรงแรม Ramada Plaza JHV จำนวน ๑ วัน

- ห้องเตียงเดี่ยว (ธรรมดา) คินละ ๔,๘๐๐ รูปี = ๓,๖๔๘ บาท

๒.๓ ค่าเช่าที่พัก ณ กรุงนิวเดลี : โรงแรม ITC Maurya, New Delhi จำนวน ๒ วัน

- ห้องเตียงเดี่ยว (ธรรมดา) คินละ ๑๐,๒๐๕.๖๓ รูปี = ๗,๗๕๖ บาท

๒.๔ ค่าเช่าที่พัก ณ เมืองอัครา : โรงแรม ITC Mughal, Agra จำนวน ๑ วัน

- ห้องเตียงเดี่ยว (ธรรมดา) คินละ ๘,๙๒๕ รูปี = ๖,๗๘๓ บาท

หมายเหตุเกี่ยวกับค่าที่พัก: ฝ่ายเลขานุการคณะได้แจ้งยกเลิกการเช่าห้องพักเดี่ยวของ พล.ต.ต. เพิ่มพูนฯ ที่โรงแรมเมืองพาราณสี กรุงนิวเดลี และเมืองอัครา รวม ๔ คิน ตามที่ได้สำรองห้องพักไว้ และ พล.ต.ต. เพิ่มพูนฯ ได้ย้ายไปพักห้องเดียวกับหัวหน้าคณะ ทำให้มีค่าใช้จ่ายค่าเช่าที่พักของ พล.ต.ต. เพิ่มพูนฯ ที่โรงแรม Royal Residency เมืองพททคยาเพียง ๑ คิน ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เท่านั้น

๓. สำหรับค่ายานพาหนะในต่างประเทศ ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายยานพาหนะทางบกของคณะฯ ทั้งหมดตลอดการเยือน ในขณะที่ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ ซึ่งได้แก่ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ สายการบิน Kingfisher เที่ยวบินที่ IT ๓๓๖ เส้นทางพาราณสี – เดลี ในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ฝ่ายอินเดียรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้กับผู้ร่วมคณะ ๑๒ คน แต่ไม่ออกผู้เดินทาง จำนวน ๓ คน ได้แก่ นายตำรวจติดตามประธานรัฐสภา (พล.ต.ต. เพิ่มพูนฯ) และผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ อีก ๒ คน โดยมีรายละเอียดของอัตราค่าโดยสารเครื่องบินของเที่ยวบินดังกล่าว ดังนี้

๓.๑ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินของ พล.ต.ต. เพิ่มพูน ชิดชอบ (ชั้นธุรกิจ) เป็นเงิน	๒๑,๐๘๓	รูปี
๓.๒ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินของนางรมฉัตร ชามุญมิ (ชั้นประหยัด) เป็นเงิน	๗,๘๒๙	รูปี
๓.๓ ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินของนายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ (ชั้นประหยัด) เป็นเงิน	๗,๘๒๙	รูปี
รวม	๓๖,๗๔๑	รูปี
	(= ๒๗,๕๒๓ บาท)	

อนึ่ง ค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ภายในประเทศ ของผู้เดินทางทั้ง ๓ คนข้างต้น ที่ฝ่ายอินเดียไม่ออกให้ ฝ่ายเลขานุการคณะฯ ได้ใช้เงินในหมวดค่าใช้จ่ายยานพาหนะในต่างประเทศ (ซึ่งอยู่ในรายการค่าใช้จ่ายของหัวหน้าคณะฯ) จ่ายไปเป็นเงิน ๓๖,๗๔๑ รูปี หรือ ๒๗,๕๒๓ บาท

๔. สำหรับค่าเบี้ยเลี้ยง เนื่องจากนายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ประธานคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล แจ้งของดเคเดินทาง จึงมีเงินคืนคลังในส่วน of ค่าเบี้ยเลี้ยงของนายชินวรณ์ฯ รวมเป็นเงิน ๑๘,๖๐๐ บาท

๕. สำหรับค่าเครื่องแต่งตัว มีผู้ร่วมคณะฯ ที่มีสิทธิเบิกค่าเครื่องแต่งตัวในการเดินทางครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น ๓ คน ได้แก่ นางสาวกณวรรณฯ นางรมฉัตรฯ และนายสรายุทธฯ รวมเป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท

๖. สำหรับค่าโทรศัพท์พื้นฐาน มี ๒ รายการ ประกอบด้วย ค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศจากห้องพักของนายธนูคม บำรุงผล เลขานุการคณะฯ (ใช้ติดต่อราชการของคณะกลับประเทศไทย) ที่โรงแรม ITC Maurya กรุงนิวเดลี วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๒,๖๘๘ รูปี (หรือเป็นเงิน ๒,๐๔๓ บาท) และค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศจากห้องพักของนางรมฉัตร ชามุญมิ ผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ (ใช้ส่งข่าวกลับประเทศไทย) ที่โรงแรม ITC Maurya กรุงนิวเดลี วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๒,๒๕๐ รูปี (หรือเป็นเงิน ๑,๗๐๒ บาท) รวมค่าโทรศัพท์พื้นฐานทั้งสิ้น ๓,๙๔๕ บาท

๗. ในการเดินทางในครั้งนี้ มีบุคคลที่ขอทำหนังสือเดินทางราชการฉบับใหม่ ได้แก่ นางสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรณ์ โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมจัดทำหนังสือเดินทาง คนละ ๑,๐๐๐ บาท

๘. ค่าธรรมเนียมวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย ประเภทวีซ่าผู้สื่อข่าว (journalist visa) สำหรับนางรมฉัตร ชามุญมิ และนายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ ผู้สื่อข่าว ททบ. ๕ จำนวน ๒ คน ในอัตราคนละ ๓,๓๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖,๖๐๐ บาท

หมายเหตุ: ฝ่ายเลขานุการคณะได้ตรวจสอบอัตราค่าธรรมเนียมจัดทำวีซ่าจากสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยในช่วงจัดทำงบประมาณ ได้รับแจ้งว่าค่าธรรมเนียมวีซ่าอินเดีย มีอัตราค่าธรรมเนียมคนละ ๑,๘๐๐ บาท แต่ภายหลังพบว่า เป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำวีซ่าประเภทผู้สื่อข่าว (journalist visa) นั้น มีอัตราคนละ ๓,๓๐๐ บาท นอกจากนั้น ยังไม่รวมค่าธรรมเนียมจัดทำวีซ่าของ บริษัท VFS (ประเทศไทย) อีก ๑,๐๐๐ บาทด้วย ซึ่งคณะฯ ได้เบิกค่าใช้จ่ายสำหรับค่าวีซ่ามาเพียง ๓,๖๐๐ บาท ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดทำวีซ่าทั้งสิ้น ๗,๖๐๐ บาท ทำให้ต้องเบิกค่าใช้จ่ายในหมวดนี้เพิ่มอีก ๔,๐๐๐ บาท

๙. ในการเดินทางครั้งนี้ นายปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา และผู้ติดตามหม่อมราชวงศ์ปรียานันทนา รังสิต ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย – อินเดีย รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของตนเองทั้งหมด

๑๐. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราการพาณิชย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งใช้ในการคำนวณค่าใช้จ่ายในรายงานการเงินฉบับนี้ มีดังนี้

๑ รูปี	=	๐.๗๖ บาท
๑ ดอลลาร์สหรัฐ	=	๓๓.๒๕ บาท
๑ ดอลลาร์สหรัฐ	=	๔๗ รูปี

รวมเงินที่ได้รับการอนุมัติเพิ่มเติม

- ค่ารับรอง เป็นเงิน ๗๒,๔๖๖ บาท

รวมรายการที่ต้องคืนเงินคลังประกอบด้วย

- ค่าเช่าที่พัก	เป็นเงิน	๖๓,๐๘๐	บาท
- ค่ายานพาหนะในประเทศ	เป็นเงิน	๒๒๒,๐๗๗	บาท
- ค่าของที่ระลึก	เป็นเงิน	๒๑,๒๔๕	บาท
- ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน	เป็นเงิน	๑,๒๕๕	บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงของนายชินวรณ์ฯ	เป็นเงิน	๑๘,๖๐๐	บาท
	รวม	๓๒๖,๒๕๗	บาท

รวมค่าใช้จ่ายที่ต้องเบิกเพิ่ม

- ค่ารับรอง	เป็นเงิน	๗๒,๔๖๖	บาท
- ค่าวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย สำหรับผู้สื่อข่าว	เป็นเงิน	๔,๐๐๐	บาท
	รวม	๗๖,๔๖๖	บาท

รวมเงินที่จะต้องคืนคลังทั้งสิ้น ๓๒๖,๒๕๗ - ๗๖,๔๖๖ = **๒๔๙,๗๙๑** บาท

หน้าห้องประธานรัฐสภา
เลขที่ 92
วันที่ 15 ม.ค. 53
เวลา 10:15 น.

เลขที่ ๒๕. ๖๐ / ๒๕๕๓
เลขรับ
วันที่ 15 ม.ค. ๒๕๕๓ เวลา ๐๙.๒๐ น.

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๑๗ / ๕๓
วันที่ ๑๕ ม.ค. ๕๓ เวลา ๑๕.๐๐
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สรุปรายงานการเงิน

เลขที่ ๒๕/๕๓
วันที่ ๑๕ ม.ค. ๕๓
เวลา ๑๐.๐๐ น.

คณะได้รับอนุมัติงบประมาณมาทั้งสิ้น	๑,๕๑๘,๖๐๐	บาท
- หักค่าบัตรโดยสารเครื่องบินซึ่งทางบริษัทการบินไทยฯ ซึ่งคณะไม่ได้เบิกมา	๕๕๓,๖๐๐	บาท
- เบิกเงินค่าใช้จ่ายจากสำนักการคลังฯ สำหรับใช้จ่าย ระหว่างการเดินทางสุทธิ	๙๖๖,๐๐๐	บาท
- มีค่าใช้จ่ายจริงตลอดการเดินทางเป็นเงินทั้งสิ้น	๗๓๔,๘๐๘	บาท
- เหลือเงินจากการเดินทาง		
+ ค่าเบี้ยเลี้ยงของนายชินวรณ์ฯ	๓๐๗,๖๕๗ + ๑๘,๖๐๐ = ๓๒๖,๒๕๗	บาท
- มีค่าใช้จ่ายที่ต้องเบิกเพิ่ม	๗๖,๔๖๖	บาท
	๓๒๖,๒๕๗ - ๗๖,๔๖๖ = ๒๔๙,๗๙๑	บาท
คงเหลือยอดเงินคืนคลังทั้งสิ้น	๒๔๙,๗๙๑	บาท

(สองแสนสี่หมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยเก้าสิบเอ็ดบาทถ้วน)

ทั้งนี้ สำหรับเงินเหลือจ่ายจำนวน ๒๔๙,๗๙๑ บาท ฝ่ายเลขานุการคณะได้ดำเนินการคืน
สำนักการคลังฯ ไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนประธานรัฐสภาเพื่อโปรด

๑. **ทราบ** รายละเอียดการใช้จ่ายเงินในการเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ของคณะ
ผู้แทนรัฐสภาไทย ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมียอดค่าใช้จ่ายสุทธิทั้งสิ้น ๗๓๔,๘๐๘
บาท (เจ็ดแสนสามหมื่นสี่พันแปดร้อยเก้าบาทถ้วน) และมีเงินเหลือจ่ายคืนคลังทั้งสิ้น ๒๔๙,๗๙๑ บาท
(สองแสนสี่หมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยเก้าสิบเอ็ดบาทถ้วน)

๒. **ลงนาม** ในใบสำคัญรับเงินคำรับรอง จำนวน ๓๒๖,๔๖๖ บาท (สามแสนสองหมื่นสอง
พันสี่ร้อยหกสิบหกบาทถ้วน) เพื่อประกอบรายงานการเงิน สำหรับเสนอสำนักการคลังฯ

๓. **ลงนาม** ในใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว หรือ
แบบฟอร์ม ๘๗๐๘ ดังแนบ เพื่อประกอบรายงานการเงิน สำหรับเสนอสำนักการคลังฯ ต่อไป

กมลเชษฐพรพรหม
ส.ป.ส.ค.ท.ม.ค.๕๓
พิจารณาคณะ

ช.พ.อ. ๒๕๕๓
(นายบุญคน บำรุงผล)
เจ้าหน้าที่เทคนิคสัมพันธ์
๑๓ ม.ค. ๕๓

๑๓ ม.ค. ๕๓
ส.ป.ส.ค.ท.ม.ค.๕๓

(นางอุมาศิริ สอาดเกิด...)
เลขที่ ๒๕/๕๓
วันที่ ๑๕ ม.ค. ๕๓

นางสาวดวงดาว จอนสุข
ผู้อำนวยการกลุ่มงานพิธีการทูต
๑๕ ม.ค. ๕๓

นางรม
(นายชัย ชิดชอบ)
ประธานรัฐสภา
15 ม.ค. 53

เลขที่ ๒๕/๕๓
วันที่ ๑๕ ม.ค. ๕๓
เวลา ๑๐:๑๕ น.

หมายเหตุ: ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเดินทางไปราชการต่างประเทศ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน
ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๖ มกราคม ๒๕๕๓

สัญญาขึ้นเงินเลขที่ 322 วันที่ 16 ธันวาคม 2552 ส่วนที่ 1
ชื่อผู้ขึ้น นายชยุตม์ บำรุงผล จำนวนเงิน 984,600 บาท แบบ 8708

ใบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ที่ทำการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
วันที่ 18 เดือน มกราคม พ.ศ. 2553

เรื่อง ขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามคำสั่ง/บันทึก ที่ ลงวันที่ ได้อนุมัติให้ ข้าพเจ้า
นายชัย ชิดชอบ ตำแหน่ง ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร พร้อมด้วย 1. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร), 2. หม่อมราชวงศ์ปรีดิมนต์นา รังสิต (สมาชิกวุฒิสภา), 3. พล.ต.อ. วิรุทธ์ พื้นแสน
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร), 4. ผศ. ทิรยศ ราธิมมูตา (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร), 5. นายเจตน์ ศิรธรานนท์
(สมาชิกวุฒิสภา), 6. นายทิวร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร), 7. นางสาวกมลวรรณ เลาชัยวิวรรค์
(ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา), 8. พล.ต.ต. เต็มพูน ชิดชอบ (ผู้บังคับการ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง
กรุงเทพมหานคร), 9. นางนาถิ์ รัชกิจประการ (เลขาธิการประธานรัฐสภา), 10. นายอภิชาติ คำทอง (ผู้อำนวยการ
สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร), 11. นายชยุตม์ บำรุงผล (เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 6), 12. นางร่วมฉัตร
ชาบุญมี (ผู้สื่อข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5), 13. นายสรายุทธ พุ่มสุวรรณ (ช่างภาพ สถานีวิทยุ
โทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5)

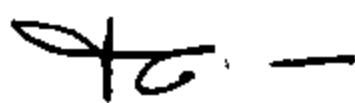
เดินทางไปปฏิบัติราชการต่างประเทศชั่วคราว ณ สาธารณรัฐอินเดีย
โดยออกเดินทางจาก ○ บ้านพัก ○ สำนักงาน ○ ประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 18 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2552 เวลา
12.10 นาฬิกา และเดินทางถึง ○ บ้านพัก ○ สำนักงาน ○ ประเทศไทย วันที่ 24 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2552
เวลา 05.35 นาฬิกา รวมเวลาไปราชการ ครั้งนี้ 5 วัน 17.25 ชั่วโมง

ข้าพเจ้าขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการสำหรับ ○ ข้าพเจ้า ○ คณะเดินทาง ดังนี้

ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ประเภท ข. (เหมาจ่าย)	จำนวน 6 วัน	รวม 242,400	บาท
ค่าเช่าที่พักประเภท ก. (สาธารณรัฐอินเดีย)	จำนวน 5 วัน	รวม 61,920	บาท
ค่าพาหนะภายในประเทศ (ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ)		รวม 27,923	บาท
ค่าใช้จ่ายอื่น (ค่ารับรอง ค่าของขวัญ ค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทางราชการ ค่าเครื่องแต่งตัว ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน และค่าธรรมเนียมวิชา)		รวม 402,566	บาท
		รวมเงินทั้งสิ้น	<u>734,809</u> บาท

จำนวนเงิน (ตัวอักษร) (จัดสรรตามที่มีมติเห็นแปดร้อยเก้าบาทถ้วน)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่กล่าวมาข้างต้นเป็นจริง และหลักฐานการจ่ายที่ส่งมาด้วย
จำนวน 24 ฉบับ รวมทั้งจำนวนเงินที่ขอเบิกถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ

ลงชื่อ  ผู้ขอรับเงิน
(..... นายชัย ชิดชอบ.....)
ตำแหน่ง ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร
(หัวหน้าคณะฯ)

